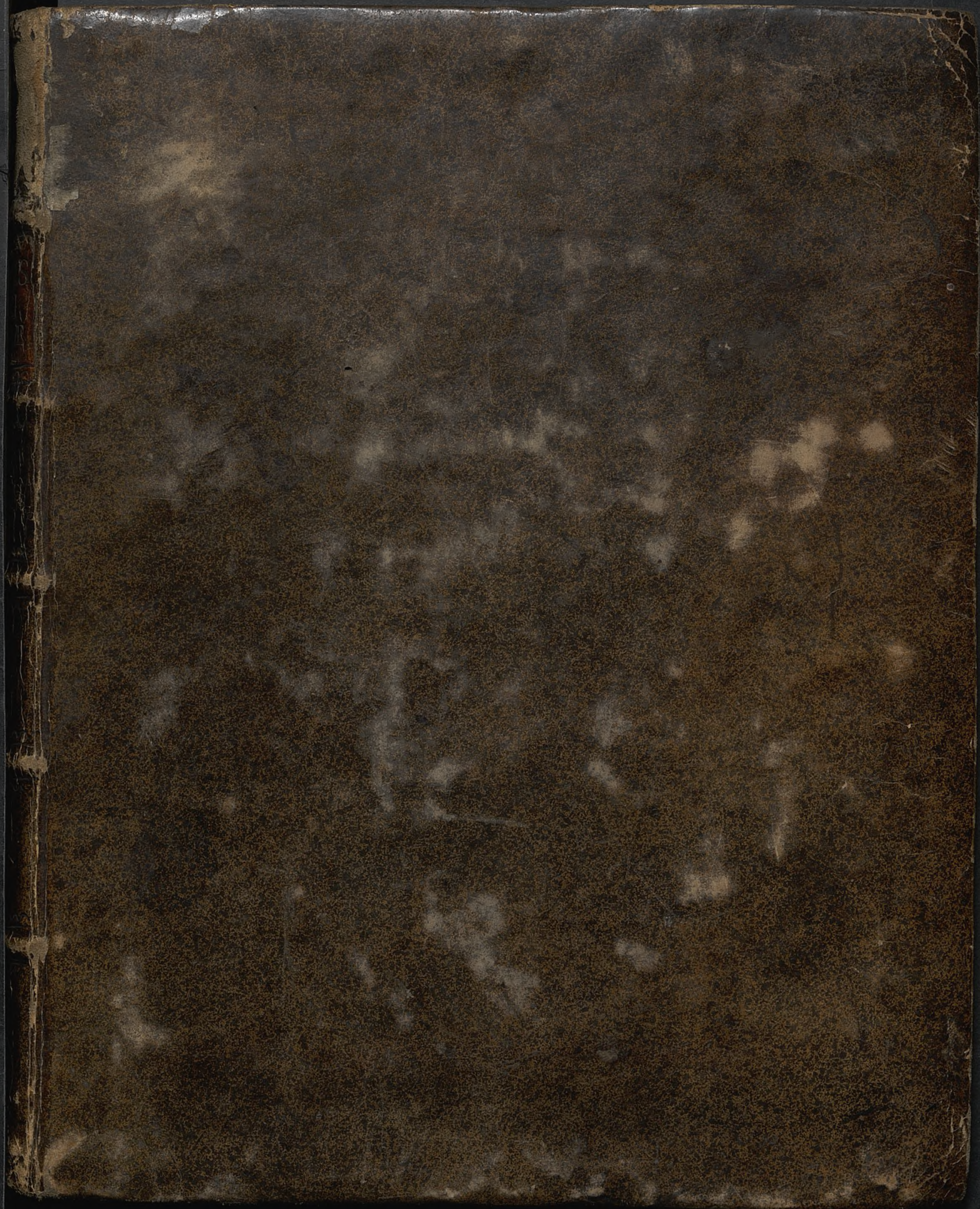

Biblioteka Jagiellońska
stdr0010450

LIMITES
REGNI POLONIAE,
&
MAGNI DUCATUS LITUANIAE,
ex
ORIGINALIBUS
ET EXEMPLIS AUTHENTICIS
DESCRIPTI.
&
IN LUCEM EDITI
Annô 1758.

VILNAE.
In Typographia Regia & Reipublicæ Collegii Vilnensis Scholarum Piarum. Cum facultate & Privilegio..

PRAEFATIO.

NUllo meliore modo Patriæ nos gratificari posse existimamus, quam cum in eo contentionis plurimum, studiique consumimus, ut Monumenta Reipublicæ squallore detersa, atque ab interitu vindicata in lucem proferamus. Nulla enim otii literarii cura præstantior, nullum lucubrationum privatarum genus est, unde majores in Rempublicam fructus, & emolumenta, ac utilitates derivari possint. Offerunt scilicet

se haud raro insignia Patriæ Documenta hactenus incognita, quæ non tantum rerum gestarum gloriam, memoriamq; virtutis continent, sed pondera etiam rerum secum trahunt, atq; in negotiis publicis singularia sunt adminicula.

Itaq; Jura Finium Regni & Magni Ducatus Litvaniæ, veteribus æque ac recentioribus Tabulis, quas ex Originalibus, & Apographis summa fide descripsimus, illustrata congessimus, speramusque hanc nostram operam Publico non ingratam, nec inutilem fore. Si enim magni semper apud doctos Viros fuit eorum industria, qui vetera Monumenta, quod ex iis aliquid ad notitiam antiquitatis accedebat, varia licet, & nullo materiarum nexu cohærentia divulgarunt, majora profecto sunt, quæ ad usum rerum faciunt, atque rationes Juris Publici in se continent. Enim vero non

eo

eo more, quem plerique finitimorum secuti sunt, hos Limites indicamus. Pensum illi suum fabulis, scriptorumque ejusdem farinæ opinionibus absolvunt, quorum Antesignanus Conrigius in Libro de Finibus Imperii Germanici, cum Poloniam attigit, in eo omnem operam contrivit, ut non inscite nugari videretur. Exemplaria Documentorum producimus, quorum summa auctoritas. Nimirum igitur ea rei evidentia est, ut illi adversari nemo possit.

Equidem pro varia Reipublicæ fortuna, varias Regni, & M.D.Litvaniæ accessiones, diminutiones, Limitesq; tum dilatatos, tum restrictos, & Jus quod Reipublicæ in quasdam Provincias, quæ ab Exteris possidentur, adhuc superest, luculentius in Codice Diplomatico videre unicuiq; pronum erit; non omnia tamen, quæ hic recensemus in illa Monumentorum serie habebuntur: neque

enim

mine Limites inter Poloniam & Litvaniam, & nonnulla alia hujus argumenti in illo Codice continentur. Prætereo quod Operis in ſex Volumina diviſi non facilis cuiq; copia futura eſt. Hæc ratio Inſtituti fuit, cur præſentem de Limitibus Regni & Magni Ducatus Litvaniæ Libellum ſeparatim imprimi fecimus.

Exigua quidem mole opella plerisq; videbitur, quo tamen pretio habenda ſit, ſummis ingeniis exquiſitaq; doctrina viros, cum Literarum juxta, atq; rationum in Literis periti ſint, æquos illius æſtimatores futuros confidimus.

AUGUSTUS Tertius DEI Gratia Rex Poloniæ &c. Significamus &c. Singularem benevolentiam, favorem, protectionemq; Noſtram Regiam merentur Patres Scholarum Piarum, qui omnem induſtriam, conatus, ſtudiaq; ſua in id conferunt, ut publicæ, quam poſſunt maxime, provideant utilitati. Cum igitur ſupplicatum Nobis ab iis eſſet, ut Privilegium Noſtrum, quod ipſis Die decima Decembris Anno 1754 pro imprimendo Codice Diplomatico hujus Reipublicæ ab eis collecto nunc confirmaremus, ac confirmationem Noſtram Regiam ſub Sigillo M. D. L. edi faceremus &c. Nos petitionem eorum gratam habentes &c. Privilegium Noſtrum &c. confirmamus &c. ac denuo edicimus, ne quiſquam alius præter præfatos Patres

tres

tres Scholarum Piarum Collegii Vilnensis Opus similis argumenti, & materiæ, sive in toto sive in parte, Typis excudere audeat, tam in Regno Poloniæ, quam in Magno Ducatu Litvaniæ, annexisq; Provinciis, sub pæna mille aureorum Hungaricalium, & confiscatione omnium librorum, aliisq; pænis contra convulsores Mandatorum Nostrorum Lege publica sancitis. In super &c. In quorum fidem &c. Datum Varsaviæ Die 16 Mensis Martii Anno. Domini MDCCLVII. Regni vero Nostri XXIV.

LIMITES

Inter Regnum Poloniæ & Marchiam Brandeburgicam.

Recognitio Comitum de Dresen, quod Castra Dresen (Driessen) et Santhok, ad Coronam Regni Poloniæ antiquitus pertinentia, a CASIMIRO *Rege Poloniæ in Feudum acceperint.* Datum Cracoviæ d. 22 Julii, anno 1365.

Ex Originali Sigill. 4.

In Nomine Domini Amen. Cum de Jure quilibet potius suo Domino naturali, quam extraneo fideliter obedientiam in omnibus licitis & honestis exhibere teneatur, noverit igitur tam præsens ætas, quam futura. Quod, Nos DOBROGOST, una cum fratribus Nostris, videlicet, ARNOLDO, HOLRICO, & BARTHOLDO, Comite de *Dresen*, vero zelo justitiæ inclinati, considerantes gesta Progenitorum nostrorum, quomodo, & qualiter ipsi cum Castris, videlicet, *Dresen*, & *Santhok* ad Coronam Regni Poloniæ ab olim pertinebant, & quæ inter Limites eiusdem Regni sunt inclusa, cum territoriis eis iunctis, eadem Castra, videlicet, *Dresen*, & *Santhok*, cum adiacentiis ipsorum, ex nunc ab Excellentissimo Principe Domino CASIMIRO Illustri Rege Poloniæ, in feudum verum recipimus, sibi & suæ Coronæ de eisdem Castris homagium facientes, promittentes fide bona, & absque fraude totius doli, eundem Dominum Regem, & eius Successores, contra quemlibet hostem juvare, tueri, ac pro viribus defensare, & nusquam deserere, etiam in ad-

 versis,

versis, etiam ad nostra Castra intromittere gentem suam volumus, & spondemus, expugnatione civitatum, & terrarum sub hostibus degentium, quoties, & quando sibi & suo Capitaneo videbitur expedire. In cuius rei testimonium præsentes fieri iussimus, Sigillorum Nostrorum munimine roboratas. Actum, & Datum Cracoviæ, Die Sanctæ Mariæ Magdalenæ, Anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo quinto. Præsentibus VENCESLAO Nemodlimensi, HENRICO Zaganensi, Magnificis Principibus. JOANNE Cracoviensi, FLORIANO Lancicienst, Cancellariis. ANDREA Palatino Cracoviensi, WIRZBONTA Poznaniensi, SANDZIVOGIO Naklensi, Castellanis. NICOLAO, dicto STRALA *de Grundzens*, PREDBOVIO *de Breste*, & aliis multis fide dignis.

Homagium ULRICI *hæredis de Dresno (Driessen)* VLADISLAO *Regi, et Regno Poloniæ præstitum. Anno 1402.*

Ex Originali.

NOS VLRICVS Hæres de *Dresno* ad universorum notitiam per hæc scripta deducimus: quod matura deliberatione, non aliquo errore seducti, sed ex certa scientia voluntateque ultronea, de consilio Genitricis nostræ carissimæ, Serenissimum Principem Dominum VLADISLAUM Regem Poloniæ, Dominum nostrum gratiosissimum in Dominum nostrum recepimus, sibique & eius Coronæ ac Regno Poloniæ cum Castro nostro *Dresno* perpetuo & homagialiter una cum Successoribus nostris, tanquam vero Domino nostro, & hæredi adhærere & subici, ac verus subditus & Regnicola, ipsius esse promittimus, & eius Dominationi subiicimur, ut præmittitur homagialiter tenore præsentium mediante. Cui quidem Domino VLADISLAO, & eius Regno homagium & subiectionis ac obedientiæ debitum, super fidelitate tenenda præstitimus, per Nos & Successores

res

res nostros inviolabiliter & perpetue tenendum, more solito & consueto. Ita quod præter ipsum Dominum VLADISLAUM, & eius Successores, ac Coronam Regni Poloniæ, nullum Dominum, aut hæredem, & protectorem debemus quæritare, sed ipsis tanquam verus subditus & homagialis fideliter adhærere, & eos ab omnibus insultibus quorumlibet inimicorum præmunire. Eo etiam non obmisso, quod de Castro nostro prædicto *Drezno* toto nostro posse de commodis ipsius Domini Regis, & terrarum eius curabimus providere, & ipsum ac terras ipsius ab omnibus incommodis, dispendiis, atque damnis toto posse nostro, ut præmittitur, præmunire, eo specialiter addito & expresso, quod si nos mori sine prole contigerit, ex tunc prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad ipsum Dominum Regem Poloniæ, & Coronam ipsius devolvetur: similiter si proles nostræ, si quas Nos habere contingет, sine liberis, & succedaneis morientur, Castrum prædictum ad ipsum Dominum Regem, & Coronam ipsius perpetue pertinebit, quod ad manus Domini Regis nobis decedentibus, ut præmittitur, tenebitur, & regetur; cui quidem Domino Regi Burgrabius noster præsens, una cum consorte & Comite nostris, cum eodem Castro nostro ad manus SANDZIVOGII *de Ostrorog* promissionem facient; similiter & cæteri Burgrabii in ipso Castro eligendi & statuendi pro parte Domini Regis, ipsi Domino SANDZIVOGIO promissiones super obedientia & fidelitate tenenda, cum ipso Castro facient fideliter, & præstabunt, promittentes insuper, quod pro necessitate ipsius Domini VLADISLAI Regis, & Coronæ Regni Poloniæ prædictum Castrum nostrum *Drezno*, ad repellendas quorumlibet inimicorum ipsorum insidias volumus concedere, & ipsum sibi tanquam proprium eius, quotiescunque opus fuerit, aperire. Horum quibus sigillum nostrum appensum est testimonio literarum. Actum in *Raczansz*, feria quinta ipso die corporis Christi, Anno Domini millesimo quadringentesimo secundo, præsentibus his Venerabilibus in Christo Patribus Dominis, Domino NICOLAO de CUROW Archiepiscopo

 Gneznensi,

Gneznensi, Domino JOANNE Vladislaviensi, ALBERTO Poznaniensi, & Domino JACOBO Plocensi, Episcopis, Magnificisque Viris Dominis SANDZIWOGIO Swidwa Poznaniensi, & SANDZIWOGIO *de Schulino* Kalliziensi, Palatinis, multisque aliis nostris fidis, & amicis.

Instrumenta tria prolatorum testium super limitatione finium Regni Poloniæ, et Marchiæ novæ. Anno 1422. d. 25 Octobris.

Ex Originali.

Instrumentum Primum.

In Nomine Domini Amen. Sub anno eiusdem Nativitatis Domini millesimo quadringentesimo vicesimo secundo. Indictione decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Martini divina Providentia Papæ Quinti Anno Quinto, Die vicesima quinta mensis Octobris, hora tertiarum, vel quasi, in Cubiculo Venerabilis Patris Andreæ Abbatis Monasterii in Paradiso Ordinis Cisterciensis, Poznaniensis Diœcesis. In mei Notarii publici, & testium infrascriptorum præsentia, Constituti personaliter Nobiles Domini DOBROGOSTIUS *de Kamiona*, & HENRICUS KONOPKA in *Bukowiecz* hæredes, armigeri dictæ Diœcesis Poznaniensis medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit de dicenda veritate in causa, quæ inter Serenissimum Principem & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ ab una, & Venerabilem Dominum PAULUM *de Rusdorff*, Magistrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Prussia, parte ab altera, de, & super distinctione limitum, sive Granicierum inter prænominatum Regnum Poloniæ, & terras sive Dominia dicti Magistri Generalis, Ordinis Cruciferorum

rorum de Prussia, & signanter super distinctione limitum, gadium, sive granicierum Novam Marchiam respicientium, vertitur, seu verti speratur, deposuerunt, sive testati sunt. Et primo Nobilis præfatus Dominus DOBROGOSTIUS *de Kamiona* ætatis octoginta annorum sicut dictum est, juratus & interrogatus: quid sibi constaret de dictis limitibus, gadibus, sive graniciebus, Regnum Poloniæ, ac Novam Marchiam respicientibus? respondit: quod omnes villæ in ista parte fluvii *Wartha* videlicet *Deschno*, *Karmin*, *Ulin* & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & spectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ supradictum, ac intra eiusdem Regni limites sitæ sunt, & locatæ. Item interrogatus de causa scientiæ, respondit: quod recordatur quia Villani dictarum villarum in signum subiectionis & servitutis debitæ, sicut & ceteri Villani villarum ad monasteria in *Paradiso* & in *Blezow* spectantium solvere solebant Capitaneis Castri, & pro ipso Castro *Medzyrzecz*, singulis annis certas contributiones, seu obventiones, videlicet, ova ad festum Paschæ, & pro porco, vulgo *Wieprzowe*. Item interrogatus quo modo dictæ villæ sunt devolutæ ad oppidum *Landisberg*? respondit, quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui, prout, testis retulit eundo ad Curiam Romanam in via defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis *Landisbergensibus* pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus & compulsus, eo, quod dicti Oppidani *Landisbergenses* Curiam dicti Domini Abbatis cum multo Comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* iniuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas ipsam villam a præfatis iniuriis & damnis protegere ac defendere non valens, eam vendidit prout supra: Et subiunxit, quod præfati Oppidani *Landisbergenses*, singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin*, solverunt & solvunt ac in perpetuum se astrinxerunt & obligaverunt solvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis* sibi

ſibi, vel cui ipſe Dominus Abbas levanda commiſerit, reponenda, præſentanda, & cum effectu aſſignanda. Item idem teſtis adiecit, quod ſæpe dicti Oppidani *Landisbergenſes* ratione ſervitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, ſtrenuo & nobili militi Domino DOMORATH Capitaneo Maioris Poloniæ Generali, totiens quotiens ſingulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia *Landisbergenſi*, & interdum unum currum de nucibus mellanis, in ſignum ſervitutis ratione dictæ villæ *Karmin* debitæ, pro Caſtro *Medirzecz* pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes ne ad ſervitia dicto Caſtro *Medirzecz* taliter, ut prædictum eſt, debita ſtringerentur. Et poſt deceſſum dicti Domini DOMORATH alii Capitanei ſeu Tenutarii ſucceſſerunt in Caſtrum *Medirzecz*, qui ignorabant de ſervitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo quod fuerint hoſpites, videlicet de terra *Cracovienſi*: & poſtea ortæ ſunt gverræ in Regno Poloniæ, ita quod dicti Oppidani *Landisbergenſes* pro ſervitiis, Contributionibus, ſeu obventionibus de ipſa villa *Karmin* debitis, minime fuerunt moniti, & ſic evadere volunt, & dicto Caſtro *Medirzecz* ſervire: Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit ſe a multis ſenibus audiviſſe: quod quidam nobilis *Terrigena* Regni Poloniæ, limites inter hæreditates ſuas & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg* volens diſtinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis *Landisbergenſibus*, diſpoſuit, ordinavit, & concluſit, quod pondera de fœno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* ponere debuerunt, ſicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera ſeu ligaturæ fœni per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites hinc inde diſtingui deberent, & notari, & factum eſt ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notaverunt, & eos ſervaverunt, ſicque præfatus nobilis medietatem fluminis *Warthæ*, & medietatem pontis, ante dictum oppidum *Landsberg* in eodem flumine ſiti libere, tenuit, & poſſedit, & medietatem pontalium ſeu telonii recepit pro

pro uſu ſuo, ſicut Terrigena Regni Poloniæ. Item interrogatus quid ſibi conſtaret de Caſtro *Dreſen (Drieſſen)* reſpondit, quod Caſtrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates, ſilvæ, borræ, ac nemora in iſta parte fluvii *Notheſz* ſita, ſunt intra limites Regni Poloniæ; non obſtante iſto, quod maxima pars dicti fluvii *Notheſz* propter obſtaculum retro Caſtrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notheſz* quaſi retrograde in iſta parte Caſtri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich* propter dictum fluvium *Notheſz* in eum decurſum ductum, Caſtrum *Drezen* pro ſe per hoc uſurpare cupientes, *Notheſz* vocant & appellant. Et, prout idem teſtis depoſuit, ſi dictum obſtaculum amoveretur, ſæpe dictus fluvius *Notheſz* meatu ſuo naturali in illa parte Caſtri *Drezen* decurreret, prout prius decurrebat. Item ſecundus teſtis HENRICUS KONOPKA prædictus, ætatis circa quadraginta annorum, juratus & interrogatus, quid ſibi conſtaret de præmiſſis limitibus? reſpondit: quod a multis ſenibus audivit, quod præfatæ villæ *Drezno*, *Karmin*, *Ulim*, & *Borek*, ſunt intra limites Regni Poloniæ ſitæ & locatæ, de contributionibus vero & ſervitiis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos *Landisbergenſes*, ratione emptionis earundem, depoſuit, ut teſtis primus; De aliis dixit ſibi non conſtare, ſuper quibus omnibus & ſingulis præmiſſis, Magnificus ac ſtrenuus Dominus SANDZIVOGIUS Palatinus Poznanienſis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, ſuoque nomine petiit a me Notario publico infraſcripto, ſibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum, ſeu publica inſtrumenta; Acta ſunt hæc Anno, Indictione, Pontificatu, die, Menſe, hora, & loco, quibus ſupra; præſentibus ibidem Venerabili ſtrenuo & Nobilibus Viris Dominis ANDRÆA ABBATE, prædicto DOBROGOSTIO *de Pruſchino*, CUNRATOWSKI Armigero Poznanienſis Diœceſis prædictæ, teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter, & rogatis:

Et ego

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNES TARNOWSKI Clericus Poznanienſis Diœceſis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, depoſitionibus, aliisque omnibus & ſingulis præmiſſis dum ſic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, una cum prænominatis teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præſens publicum Inſtrumentum manu mea propria ſcripſi, & in hanc publicam formam redegi. Signo & nomine meo, ſolitis & conſuetis conſignando, in fidem & teſtimonium omnium & ſingulorum præmiſſorum rogatus & requiſitus.

Inſtrumentum Secundum.

Ex Originali. Anno 1422. d. 28 Octobr.

In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem milleſimo quadringenteſimo viceſimo ſecundo, indictione decima quinta, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri, Domini Martini, divina Providentia Papæ Qvinti, anno quinto, die viceſima octava menſis Octobris, hora tertiarum, vel quaſi, in domo ſtrenui Domini THEODORICI, Vexilliferi Poznanienſis, in

in Oppido *Miedzytoth*. In mei Notarii publici, & teſtium infra ſcriptorum præſentia, conſtituti perſonaliter præfatus Dominus THEODORICUS, Nobilis THOMISLAUS BRIL *de Borziſzko* hæredes, Armigeri dictæ Poznanienſis Diœceſis, & providus MATHIAS WARTINA, Oppidanus ibidem in *Medzytoth*, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præſtitit, de dicenda veritate in Cauſa, quæ inter Sereniſſimum Principem, & Dominum, Dominum VLADISLAUM Dei gratia Regem, ac totum Regnum Poloniæ, ab una, & Venerabilem Dominum PAULUM *de Rusdorff*, Magiſtrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Pruſſia, parte ab altera, de, & ſuper diſtinctione limitum, ſive granicierum inter ipſum Regnum Poloniæ, & Terras, ſive Dominia dicti Magiſtri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Pruſſia, & ſignanter ſuper diſtinctione limitum, gadium, ſive granicierum, novam Marchiam reſpicientium, vertitur, ſeu verti ſperatur, depoſuerunt, ſive teſtati ſunt. Et primo præfatus Dominus THEODORICUS quinquaginta annorum, vel circa, ſicut dictum eſt, juratus, & interrogatus, quid ſibi conſtaret, de dictis limitibus, gadibus, ſive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam reſpicientibus? reſpondit: quod omnes villæ in iſta parte fluvii *Wartha*, videlicet: *Deſchno*, *Karmin*, *Ulin*, & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & ſpectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ ſupra dictum, ac intra Regni eiusdem limites, ſitæ ſunt & locatæ. Item interrogatus de cauſa ſcientiæ, reſpondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in ſignum ſubiectionis, & ſervitutis debitæ, ſicut & ceteri Villani villarum ad Monaſteria in *Paradiſo*, & in *Blezowo*, ſpectantes, ſolvere ſolebant Capitaneis Caſtri, & pro ipſo Caſtro *Medirzecz*, ſingulis annis certas Contributiones, ſeu obventiones, videlicet: Ova ad feſtum Paſchæ, & pro porco vulgariter *Wieprzowe*. Item interrogatus quomodo dictæ villæ ſunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, reſpondit, quod quidam Abbas Monaſterii in *Paradiſo* prædicti, nomine ANDREAS, dudum defunctus, dictam villam *Karmin*,

b præfatis

præfatis Oppidanis Landisbergensibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus, & compulsus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenses, curiam dicti Domini Abbatis, cum multo comitatu subintrantes, ipsam curiam ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin*, iniuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ dictus Abbas, ipsam villam a præfatis iniuriis, & damnis, protegere, & defendere non valens, eam vendidit, prout supra. Subindeque præfati Oppidani Landisbergenses singulis annis, ratione emptionis & venditionis dictæ villæ *Karmin*, solverunt, & solvunt, ac in perpetuum se astrinxerunt, & obligaverunt solvere duodecem talenta piperis Domino Abbati, pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso*, in *Frankenfordis*, sibi, vel cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani Landisbergenses, ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, Strenuo & Nobili Militi Domino DOMORATH, Capitaneo Maioris Poloniæ, toties, quoties singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, aliud de cerevisia Landisbergensi, in signum servitutis, ratione dictæ villæ *Karmin*, debitæ pro Castro *Medirzecz*, pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes, ne ad servitia dicto Castro *Medirzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Item interrogatus, unde sibi constaret? respondit: quod dictum vinum & cerevisiam prædictos Oppidanos Landisbergenses in curribus adducere vidit, & idem vinum ac cerevisiam cum Patruo suo, Domino DOMORATH prædicto, bibit; & post decessum dicti Domini DOMORATH, alii Capitanei, seu Tenutarii successerunt in Castrum *Medirzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, ex eo, quod fuerunt hospites; & postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ, ita, quod dicti Oppidani Landisbergenses pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin* debitis, minime sunt moniti,

& sic

& sic evadere volunt, & dicto Castro *Medirzecz* servire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item interrogatus, quid sibi constaret de Castro *Drezen*, respondit: quod Castrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates silvæ, borræ, ac nemora, in ista parte fluvii *Notesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ, non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Notesz*, propter obstaculum retro Castrum per artem factum, per quod dictus fluvius *Notesz*, quasi retrograde in ista parte Castri in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Notesz* in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se per hoc usurpare cupiendo, *Notesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Notesz* meatu suo naturali in illa parte Castri *Drezen*, decurreret, prout prius decurrebat. Item secundus testis THOMISLAUS BRIL cum tertio videlicet MATHIA WARTINA, prædicti ambo ætatis septuaginta, vel circa, annorum, jurati & interrogati, quid eis constaret de præmissis limitibus, responderunt similiter, & eodem modo, prout primus testis deposuit, in omnibus dictis suis superius expressis secum concordando, & sic esse affirmant. Super quibus omnibus & singulis præmissis, Magnificus, ac Strenuus Dominus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznaniensis, & Capitaneus Maioris Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI, Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus, petiit a me Notario publico infra scripto sibi fieri & confici unum, vel plura, publicum, seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, Indictione, Pontificatu, die, mense, hora, & loco, quibus supra. Præsentibus ibidem Nobilibus Viris Dominis DOMORATH, filio strenui Domini THEODORICI prædicti, VILHELMO Advocato in *Medzich*, & DOBESLAO *de Borczysko* Armigeris Poznaniensis Diœcesis prædictæ, testibus ad præmissa vocatis specialiter, & rogatis.

b 2 Et Ego

Et ego Nicolaus quondam Joannes Tarnowski Clericus Poznanienſis Diœceſis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictis juramentis, depoſitionibus, aliisque omnibus & ſingulis præmiſſis, dum ſic, ut præmittitur, agerentur & fierent, una cum prænominatis teſtibus præſens interfui, eaque ſic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præſens publicum Inſtrumentum manu propria ſcripſi, & in hanc publicam formam redegi. Signo, & nomine, meis ſolitis, & conſuetis conſignando, in fidem & teſtimonium omnium, & ſingulorum præmiſſorum rogatus, & requiſitus.

Inſtrumentum Tertium.

Quo continentur teſtimonia prolatorum teſtium ſuper limitatione finium Regni Poloniæ, et novæ Marchiæ. Anno 1422. d. 29 Octobr. *Ex Originali.*

In Nomine Domini Amen. Sub anno Nativitatis Eiusdem Domini, milleſimo quadringenteſimo viceſimo ſecundo, Indictione decima quinta, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, ac

Domini Noſtri, Domini Martini divina Providentia Papæ V, anno quinto, die viceſima nona menſis Octobris, hora tertiarum, vel quaſi, in præſentia Nobilis Domini Dobrogoski in *Sirakowo* Hæredis, Armigeri Poznanienſis Diœceſis, in mei Notarii publici, ac teſtium infra ſcriptorum præſentia, conſtituti perſonaliter Nobiles Viri Nicolaus in *Zathono*, & Joannes in *Jabłonowo* hæredes, nec non providi Nicolaus Pyczykaus, & Nicolaus Tukierka, Oppidani ibidem in *Sirakowo*, dictæ Poznanienſis Diœceſis, medio Juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præſtitit, de dicenda veritate, quam inter Sereniſſimum Principem, & Dominum, Dominum Vladislaum Dei gratia Regem, ac totumRegnumPoloniæ, ab una: &VenerabilemDominum Paulum *de Rusdorff*, Magiſtrum Generalem, ac totum Ordinem Cruciferorum de Pruſſia, parte ab altera, de, & ſuper diſtinctione limitum, ſeu granicierum, inter ipſum Regnum Poloniæ, ac Terras, ſive Dominia dicti Magiſtri Generalis, & Ordinis Cruciferorum de Pruſſia, & ſignanter ſuper diſtinctione limitum, gadium, ſeu granicierum novam Marchiam reſpicientium, vertitur, ſeu verti ſperatur, depoſuerunt, ſive teſtati ſunt. Et primo præfatus Nicolaus Zathomski, ætatis nonaginta annorum, vel circa, ſicut dictum eſt, juratus & interrogatus, quid ſibi conſtaret de dictis limitibus, gadibus, ſive graniciebus Regnum Poloniæ, ac novam Marchiam reſpicientibus? reſpondit: quod omnes villæ in iſta parte fluminis *Wartha*, videlicet: *Deſchno*, *Karmin*, *Ulin*, & *Borek*, ab antiquo pertinebant, & ſpectabant ad Coronam, & Regnum Poloniæ ſupradictum, ac intra eiusdem Regni Limites ſitæ ſunt, & locatæ. Item interrogatus de cauſa ſcientiæ, reſpondit: quod recordatur, quia Villani dictarum villarum in ſignum ſubiectionis, & ſervitutis debitæ, ſicut & ceteri Villani villarum ad Monaſteria in *Paradiſo*, & *Blezowo* ſpectantium, ſolvere ſolebant Capitaneo Caſtri, & pro ipſo Caſtro Medzyrecenſi ſingulis annis certas contributiones, ſeu obventiones, videlicet pro

porco vulgariter *Wieprzowe;* Item interrogatus, quomodo dictæ villæ sunt devolutæ ad Oppidum *Landisberg*, respondit: quod quidam Abbas Monasterii in *Paradiso* prædicti, nomine ANDREAS, qui dudum defunctus est, dictam villam *Karmin* præfatis Oppidanis Landisbergensibus pro certa summa pecuniarum, quam ad præsens non recordatur, vendidit coactus, & compulsus, eo quod dicti Oppidani Landisbergenses Curiam dicti Domini Abbatis cum multo comitatu subintrantes, ipsam Curiam, ac Ecclesiam in eadem villa *Karmin* injuriose concremarunt, ac alia plura damna eidem villæ intulerunt, propter quæ, dictus Abbas ipsam villam a præfatis injuriis, damnis, protegere & defendere non valens, eam vendidit prout supra; alias vero villas prædictas ignorat, quas dicti Oppidani Landisbergenses pro se usurpaverunt. Et subiunxit: quod præfati Oppidani Landisbergenses singulis annis ratione emptionis, & venditionis dictæ villæ *Karmin* solverunt, & solvunt, ac in perpetuum se astrinxerunt, & obligarunt solvere duodecim talenta piperis Domino Abbati pro tempore existenti, & suo Conventui in *Paradiso* in *Frankenfordis*, sibi, aut cui ipse Dominus Abbas levanda commiserit, reponenda, præsentanda, & cum effectu assignanda. Item idem testis adiecit, quod sæpe dicti Oppidani Landisbergenses, ratione servitiorum a prædicta villa *Karmin* debitorum, strenuo & Nobili militi Domino DOMORATH, Capitaneo Maioris Poloniæ, totiens quotiens singulis annis per eum moniti fuerant, unum vas de vino, & aliud de cerevisia Landisbergensi, in signum servitutis, ratione dictæ villæ *Karmin* debitæ, pro Castro *Medzyrzecz*, pro honore dicti Domini DOMORATH dederunt, petentes, ne ad servitia dicto Castro *Medzyrzecz* taliter, ut prædictum est, debita stringerentur. Et post decessum dicti Domini DOMORATH, alii Capitanei, seu Tenutarii successerunt in Castrum *Medzyrzecz*, qui ignorabant de servitiis Villanorum villæ *Karmin* prædictæ, & aliarum villarum prædictarum, ex eo, quod fuerint hospites, videlicet de Terra Cracoviensi, quidam

quidam Dominus SWOKZYANETZ. Et postea ortæ sunt guerræ in Regno Poloniæ ita, quod dicti Oppidani Landisbergenses pro servitiis, Contributionibus, seu obventionibus de ipsa villa *Karmin*, & aliis, in jure non fuerunt moniti, & sic evadere volunt, ita, ut dicto Castro *Medzyrzecz* servire Villanos prædictos prohibent, in præiudicium Domini Regis, & Coronæ Regni Poloniæ. Item dixit se a multis Senibus audivisse, quod quidam Nobilis, terrigena Regni Poloniæ, limites inter hæreditates suas, & bona dictorum Oppidanorum de *Landisberg*, volens distinguere, conveniens cum præfatis Oppidanis Landisbergensibus disposuit, ordinavit, & conclusit, quod pondera de fœno fortiter ligata ad medium fluminis *Wartha* poni debuerunt, sicut & fecerunt, & quacunque dicta pondera, seu ligaturæ fœni per aquam dicti fluminis *Wartha* decurrerent, illic limites granicie distingui deberent, & notari; & factum est ita, quod ubicunque dicta pondera per aquam fluxerunt, ibi ab utraque parte limites notarunt, & eas servarunt, sic, quod præfatus Nobilis medietatem fluminis *Warthæ*, & medietatem pontis, ante dictum Oppidum *Landisberg*, in eodem flumine sibi libere tenuit, & possedit, & medietatem pontalium, seu thelonei recepit, pro usu suo, sicut terrigena Regni Poloniæ. Insuper idem testis dixit se audivisse, quod idem terrigena in medio pontis eiusdem super fluvio, *Wartha* dicto, ante Oppidum *Landisberg*, habuit versus partem suam, huc ad Poloniam unam clausuram, seu valvam super catenis constructam, quam suis seris claudebat, aliam vero valvam, seu clausuram similem dicti Oppidani Landisbergenses, in eodem ponte, versus Oppidum *Landisberg*, habuerunt. Item interrogatus, quid sibi constaret de Castro *Drezen?* respondit, quod Castrum prædictum *Drezen*, & omnes hæreditates, silvæ, borræ, aut nemora in ista parte fluvii *Nothesz* sita, sunt intra limites Regni Poloniæ, non obstante isto, quod maxima pars dicti fluvii *Nothesz*, propter obstaculum retro Castri partem factum, per quod dictus fluvius

fluvius *Nothesz* quasi retrograde in ista parte Castri, in quendam torrentem, *Birzwenich* dictum, defluit, & decurrit, quem torrentem *Birzwenich*, propter dicti fluvii *Nothesz*, in eum decursum, dictum Castrum *Drezen*, pro se pro hoc usurpare cupientes, *Nothesz* vocant, & appellant, & prout idem testis deposuit, si dictum obstaculum amoveretur, sæpe dictus fluvius *Nothesz*, meatu suo naturali in illa parte Castri *Drezen* decurreret, prout prius decurrebat. Item sic dictus testis JOANNES JABLONOWSKI productus erat, sexaginta annorum, vel citra, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de prædictis limitibus? respondit, quod a multis senibus audivit, quod præfatæ villæ *Dreschno*, *Karmin*, *Ulim* & *Borek*, sunt intra limites Regni Poloniæ sitæ & locatæ, de Contributionibus vero, & ruinis per Villanos dictarum villarum, & Oppidanos Landisbergenses, ratione emptionis earundem, deposuit ut testis primus. Item subiunxit, se scire de quadam turri lignea, quæ stetit super monte fortalitii in *Woronki*, quod recepta de *Woronki*, & in fluvio *Wartha* ipsa turris usque in *Santhok* missa, & ibidem in *Santhok*, dicta turris iterum super monte fortalitii *Santhok*, fuit extructa & locata, quod fortalitium *Santhok* spectabat, & spectare dignoscitur ab antiquo ad Regnum Poloniæ eo, quod idem Tenutarius, seu Capitaneus tenuit ambo fortalitia prædicta *Woronki* & *Santhok*, nomine Regis Poloniæ. Item tertius, & quartus testis NICOLAUS LGESIKAUS, & NICOLAUS KUKIELKA prædicti, jurati & interrogati, quid ipsis constaret de primis, responderunt per omnia ut præcedentes. Item anno Indictionis, Pontificatus, die, mense, quibus supra, hora vesperorum, vel quasi. In domo providi Viri NICLOS HEKHARTH Oppidani in *Ostrog*, constituti personaliter Nobilis Dominus NICOLAUS BAWOROWSKI Armiger, & prædictus NICLOS HEKHARTH dictæ Posnaniensis Diœcesis, medio juramento, quod quilibet eorum tacta imagine Crucifixi præstitit, de dicenda veritate in causis, & articulis supra dictis, deposuit. Et primo dictus NICOLAUS BAWOROWSKI,

ROWSKI, septuaginta annorum ætatis, vel citra, dixit se in juventute sua, apud Tenutarium in fortalitio *Hochczit*, per unam septimanam clavigeram fuisse, quod fortalitium *Hochczit*, tunc spectabat, & pertinebat ad Coronam Regni Poloniæ, de quo etiam est publica vox, & fama. Item testis NICLOS HEKHARTH prædictus, juratus & interrogatus, quid sibi constaret de præmissis, & erat septuaginta annorum, respondit, se tempore iuventutis suæ in Oppido *Landisberg*, tribus annis cum medio scholam, causa studii visitasse, & apud quendam Oppidanum ibidem in *Landisberg*, nomine JOANNEM COTH, expensas habuisse, qui quidem JOANNES COTH, dicto NICLOS HETHARTH, dicere habuit, ut recordaretur, quod vera granicies inter Regnum Poloniæ & novam Marchiam est, & fore dignoscitur in medio fluminis *Wartha* ante Oppidum *Landisberg*, & dixit fieri unum palum ferreum, in medio fluminis eiusdem *Wartha*, sub medio ponte stare infixum, qui palus mediat, & signat veras granicies inter Regnum Poloniæ & novam Marchiam. Item adiecit idem testis NICOLAUS HEKHARTH, quod, dum eodem tempore scholam in *Landisberg*, ambulasset, cum quodam suo constudente nomine HANNUS HOENDORFF, de districtu *Glogovien*, & cum aliis Clericis in fluvio *Wartha*, ibidem in *Landisberg*, notavit quidam casu supra dictum palum ferreum, notans & cum manibus suis palpans, pedibus, erecto super aquam corpore, stare se dixit, de eodem dicens ad socios suos: ecce adinveni palum, de quo hospes meus mihi referebat, & nunc si esset necesse, vellet eundem palum invenire, & ipsum cui placet, demonstrare; super quibus omnibus, & singulis præmissis, Magnificus, ac strenuus Dominus SANDIVOGIUS, Palatinus Poznaniensis, Capitaneus Majoris Poloniæ Generalis, præfati Domini VLADISLAI Regis, ac totius Coronæ Regni Poloniæ, suoque, nominibus petiit a me Notario Publico infra scripto, sibi fieri, & confici unum, vel plura, publicum seu publica instrumenta. Acta sunt hæc anno, indictione, Pontificatu

ficatu, die, mense, hora & loco quibus supra, præsentibus Discretis Viris Dominis STEPHANO PLEBANO in *Sirakowo*, & Nobilibus DOBROGOSTIO hærede ibidem, nec non STANISLAO PLEBANO in *Ostrog*, & JOANNE KNISCHIO hærede Armigero Poznaniensis Diœcesis prædictæ; testibus ad præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego NICOLAUS, quondam JOANNIS TARNOWSKI Clericus Poznaniensis Diœcesis, publicus Imperiali authoritate Notarius, prædictorum juramentorum, depositionibus, aliisque omnibus & singulis præmissis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi, & audivi. Ideo hoc præsens publicum Instrumentum manu mea propria subscripsi, & in hanc publicam formam redegi. Signo & nomine meis solitis, & consuetis consignando, in fidem & testimonium omnium & singulorum præmissorum rogatus & requisitus.

PETRUS

PETRUS *Episcopus Lubucensis, cum suo Capitulo recognoscit* CASIMIRUM *Regem Poloniæ, esse Dominum et Patronum Ecclesiæ suæ Lubucensis, eidemque fructus perceptos, et expensas litis remittit.* Datum, Cracoviæ, die 25 Junii Anno 1369.

Ex Originali.

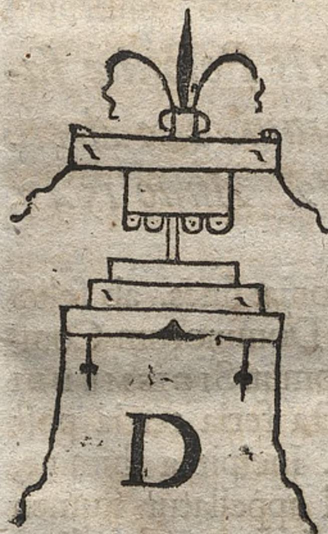
In Christi Nomine Amen. Nos PETRUS Dei, & Apostolicæ sedis gratia Episcopus Lubucensis, ad universorum notitiam deducimus per præsentes, quod orta dudum inter Dominum HENRICUM bonæ memoriæ Episcopum Lubucensem Prædessorem nostrum, & Capitulum suum Lubucense ab una, ac Serenissimum Principem Dominum CASIMIRUM Regem Poloniæ Illustrem parte ab altera, materia quæstionis super occupatione, detentione, seu spoliatione, Bonorum, Villarum, Jurium, Jurisdictionum Ecclesiæ nostræ Lubucensis, in ipsius Regis Poloniæ Dominio & Regno constitutis, & in Romana Curia diutius ventilata, quamvis pro prædicto Prædecessore nostro, & Capitulo ipsius, ac contra Dominum Regem pridem lata fuit sententia definitiva, per Reverendissimum Patrem Dominum NICOLAUM olim Episcopum Tusculanum Cardinalem, cui eadem causa cum per Sanctissimum Patrem Dominum INNOCENTIUM Papam VI, tum per Dominum URBANUM Papam V, immediatum Successorem suum, fuerat delegata; tamen quia appellatione interposita, pro parte dicti Domini Regis, ad sedem Apostolicam ab eadem ipsa sententia multipliciter videbatur impugnari; Nos una cum Capitulo nostro volentes nobis & Ecclesiæ nostræ consultius providere, mediantibus Reverendis Patribus Dominis JAROSLAO Archiepiscopo Gnesnensi, nec non FLO-

 RIANO

RIANO Cracoviensi, & JOANNE Posnaniensi Episcopis, per concordiam in *Kalisz* quarta feria infra Octavas Epiphaniæ Domini, sub anno Nativitatis Eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo octavo. Præsentibus & consentientibus Dominis JACOBO ENGILGORI, PETRO *de Loslavia*, JOANNE CONOPLATH, NICOLAO *de Borth*, & NICOLAO BARAN, Canonicis Ecclesiæ, & Procuratoribus Capituli Lubucensis factam, & sub sigillis Regalibus Serenissimorum Principum Dominorum Regum Hungariæ, & Poloniæ, nec non nostris, & Capituli nostri Lubucensis prædicti roboratam omnem materiam quæstionis, duximus sopiendam; verum, quia per oblivionem in dicta concordia de infrascriptis articulis mentio aliqualis non habetur, pro qua timetur dicto Domino nostro Regi Poloniæ, vel ipsius Regnicolis in futurum, de quo toto corde doleremus posse præiudicium generari, promittimus tenore præsentium, & spondemus dictum Dominum Regem, ac ipsius terras, & homines cuiuscunque conditionis existant, ullatenus vigore dictæ sententiæ, ullo unquam tempore impetere, molestare, vel quomodolibet impedire, imo præfatæ sententiæ renuntiavimus, & renuntiamus expresse per præsentes. Item recognoscimus dictum Regem Poloniæ nostrum, & Ecclesiæ nostræ verum Dominum, & Patronum, & ideo percepta omnia, & singula, ac expensas, ad quas dictus Dominus Rex nobis & Capitulo nostro prædicto per dictam sententiam fuerat condemnatus, ponimus in gratiam eiusdem Domini Regis, sperantes indubie ipsum virtute Nobilitatis suæ, etiam non coactum, nos & Ecclesiam nostram Magnificentia Regia consolari, qui etiamsi nihil faceret, quod non credimus, pro eisdem, ipsa tamen percepta, & expensas ab eodem Domino Rege petere nolumus in vita vel morte, nec notamus eundem propter hoc, vel suos homines sive terras, incidisse in aliquas Suspensionis, Excommunicationis, vel Interdicti finaliter latas, ab homine latas, canone vel statuto; & si forte notari possent incidisse quoquo modo, consentimus ipsos homines, & terras suas ab

eisdem

eisdem absolvi, etiam ad cautelam, per quemlibet superiorem idoneum, & Interdictum huiusmodi relaxari. In quorum omnium evidentiam pleniorem præsentes literas in forma publica inscribi, & per Notarium publicum infrascriptum scribi fecimus, & nostri Sigilli appensione muniri. Actum, & Datum Cracoviæ in Domo habitationis Reverendi in Christo Patris Domini JAROSLAI Divina providentia Sanctæ Gnesnensis Ecclesiæ Archiepiscopi, Die 25 mensis Junii, hora vesperarum, vel quasi, anno Domini 1369. Indictione septima. Præsentibus Reverendis Patribus, & Dominis præfato Domino JAROSLAO Archiepiscopo Gnesnensi, DOBROGOSTIO Decretorum Doctore Præposito, ARNALDO *de Taucina* Scholastico Cracoviensi, BELCZONE Scholastico Gneznensi, CLEMENTE Archidiacono Calisiensi Gneznensis Diœcesis, JOANNE *de Lessis* Præposito Lubucensi, STANISLAO *de Skrzyny* Canonico Cracoviensi, & aliis pluribus fide dignis testibus ad præmissa.

Et ego NICOLAUS quondam MICHAELIS *de Radkowiecz* Clericus Vratislaviensis Diœcesis, publicus authoritate Imperiali Notarius, præmissæ concordiæ restaurationi, sive renuntiationi, recognitioni, consensui, & aliis omnibus, & singulis superius expressatis, dum sic agerentur & fierent, una cum prænominatis testibus, & Notario Publico infra scripto præsens interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi, & audivi, rogatus scripsi, & in hanc publicam formam redegi, me subscribens cum Sigillo dicti Domini Episcopi Lubucensis, signo & manu, quibus utor, in fidem & testimonium præmissorum.

Et ego

Et ego Amboldus Joannis *de Campino* Clericus Gnesnensis Diœcesis, Publicus authoritate Apostolica,&ImperialiNotarius,præmissis omnibus & singulis una cum prænominatis testibus & Notario publico supra scripto præsens interfui, & requisitus hic me subscripsi, præsens instrumentum publicum consignando meo signo, & nomine consueto in testimonium præmissorum, & præfatus Dominus Petrus Episcopus Lubucensis præsentibus decrevit, & mandavit sigillum ipsius appendendum.

LIMITES

Inter Poloniam, & Pomeraniam.

Designatio Finium per Nuntios Regis Poloniæ facta inter Poloniam, et Pomeraniam. Ex Arch. Regni. Liber Leg. Lit. M. f. 172. Anno 1549.

Transitus seu ductio finium, inter Regni Poloniæ fines, ab felici Ducatu Pomeraniæ, iuxta existimationem Dominorum Commissariorum Serenissimi Principis, & Domini Domini Sigismundi Augusti Dei gratia Regis Poloniæ &c. Facta feria tertia post Dominicam *Cantate*, Anno Domini MDXLIX. Incipit a flumine, quod fluit in Campo retro *Poplaw* minus, quod appellatur flumen vulgariter Polonice *Blyssa Striga*, quod flumen minus *Poplow* adhærere Regno Poloniæ significat. Hoc ipsum flumen incidit in fluvium *Damice* dictum, postea limites ipsi per *Damice* usque per stagna

stagna *Coprinenski*, atque per medium stagni magni *Damen* dicti progrediuntur, cuius stagni medietas pertinet ad Regnum. Item a summitate ipsius stagni magni *Damen*, per fluvium sive torrentem dictum *Kulebarsflett*, usque ad altos tres lapides. Deinde ab illis lapidibus, qui lapides deponuntur per senes Regni Poloniæ, nuper duo prostati ad terram fere, & tertius lapis hactenus non est evulsus, & stat erectus: hoc per paucos annos factum fieri narrant. Postea ab illis lapidibus palude, quod Polonice dicitur *Tucesze blota*. Item ab hoc loco per mericam *Kolonwa* dictam, quæ adeo vere debet inclyto Regno Poloniæ. Item per montem *Virginis*, qui locus etiam ad Regni Poloniæ fines pertinere debeat, ab hoc loco directo tramite ad stagnum dictum *Tuche*, quod stagnum ad dextram partem, hoc est, ad fines Regni Poloniæ pertinere, per Polonos dignoscitur; ab inde tramite recto, per declivia, usque ad montes. Deinde usque ad finem paludis Polonice *Waterbrok* dicti, ab inde traducuntur fines inter Inclytum Regnum, & felicem Ducatum Pomeraniæ per paludem dictum *Welthetraw* protensive, usque ad paludem *Krummelin*, quod stagnum inter limites ponetur. Deinde directo tramite per borram, usque ad stagnum parvum, quod dicitur *Pritstem*, ab hoc loco usque ad stagnum dictum *Bnode*. Cuius stagni tres tracturæ poloniæ Regno pertinere debent; ad quod stagnum trahitur flumen *Zakow* dictum, a quo flumine per littus dicti lacus, transeunt fines ad littus magni stagni *Pyleborch* dicti, cuius stagni tractare sagenas tres ad Regnum pertinere debet. Exinde per fluvium ex isto stagno fluentem, qui iam *Pylone* dicitur, usque ad stagnum *Dolgense*, usque ad summitatem dicti stagni per fluvium *Pilane*, usque ad vadum ipsius fluminis, ad quod devenit via magna & notabilis, dicta hoc nomine *Via Marchionalis*. Demum ipsa via usque ad pertorrentem *Plitznicze*, ad sylvam, quæ appellatur *Gurgir*, ab hac sylva usque per flumen, quod dicitur nigrum flumen, quo flumine fines terminari, in fluvium *Ligda*, alias *Kuddowe* apud *Landeg* Ducatum Prussiæ. Et ex opposito per alterum fluvium

vium dictum *Daberniths* terminantur fines *Kraienke* a partibus vel finibus Prussiæ.

LIMITES
Inter Poloniam & Silesiam.

Actum in Castro Posnaniensi Sabbatho in Vigilia Festi Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Mariæ Virginis, Anno Domini Millesimo septingentesimo vigesimo sexto.

Oblatum est Officio præsenti Castrensi Posnaniensi ad Actican-dum, & Actis præsentibus perpetuo relinquendum Decretum granicierum, per Illustrissimos, tam Sacræ Regiæ Maiestatis Poloniæ, quam & Sacræ Cæsareæ Regiæque Maiestatis Commissarios, inter Regnum Poloniæ ab una, & Ducatum Silesiæ ab altera parte, & Dominia, *Ravicienſe* in Regno, ac *Hernſtadienſe*, ac *Stramburgenſe* in Ducatu Silesiæ expeditur, manibus eorundem Illustrissimorum Commissariorum propriis subscriptum, & Sigillis Gentilitiis in rubro expressis communitum, sanum, salvum, & illæsum tenoris eiusmodi. Quemadmodum Sacra Cæsarea Regiaque Maiestas, velut supremus Dux Silesiæ, Augustissimus & Invictissimus CAROLUS Sextus, Divina favente Clementia Electus Romanorum Imperator, Rex Germaniæ, Hispaniæ, nec non Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, & Sclavoniæ, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ, Carynthiæ, Carniolæ, Marchio Moraviæ, Dux Lucemburgæ, ac Superioris & Inferioris Silesiæ &c. Et Sacra Regia Maiestas Serenissimus AUGUSTUS Secundus Dei Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ,

Podlachiæ, Severiæ, Czerniechoviæque, nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ, Princeps Elector, Domini Nostri Clementissimi. Nos hoc nomine Commissarios OTTONEM VENCESLAUM Sacri Romani Imperii Comitem a NOSTESZ, Hæreditarium Dominum in *Lobvis*, *Proven*, & *Metrzdorff*, Sacræ Cæsareæ, Regiæque Maiestatis intimum & actualem Consiliarium, Camerarium, nec non Capitaneum Ducatus Vratislaviensis, ERNESTUM JULIUM Sacri Romani Imperii Comitem *de Gellhorn*, Liberum Baronem de *Peters Valdau*, Hæreditarium Dominum in *Blansko*, suæ Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis Camerarium, & Supremi Gubernii utriusque Ducatus Silesiæ Consiliarium, & JOANNEM CHRISTOPHORUM, Baronem *de Schweinitz*, Hæreditarium Dominum *Thſcheplau*, *Wilkau*, *Witſchitz*, *Milcke* & *Benckendorff*, Ducatus Glogoviensis Judicii Terrestris Assessorem, & Nos JOANNEM a *Radomicko* RADOMICKI Palatinum Junivladislaviensem, Maioris Poloniæ Generalem, Mederecensem, Ossiecensem Capitaneum, FRANCISCUM a *Bnin* RADZEWSKI, Succamerarium Posnaniensem & MATHIAM *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillatorem Posnaniensem ad limites Ducatus Silesiæ, & Regni Poloniæ in fundamento Compactatorum, de anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo, die vigesima quarta Aprilis, inter Augustissimum Imperatorem LEOPOLDUM, & Serenissimum Regem JOANNEM Tertium, nunc ab utrinque gloriosissimæ memoriæ approbatorum, & in huncce finem ablegarunt, ut non tantum controversias horum limitum, ante & post prædicta Compactata, inter Incolas Regni, & Ducatus exortas, atque violentias inter eos perpetratas disiudicemus, sed & vetustate aut iniuria temporis obscuratos limites renovemus, videlicet in Districtibus Silesiæ, Palatinatibus Posnaniensi & Calissiensi adiacentibus, ut hic fomes controversiarum, & violentiarum inter hosce Incolas & subditos eradicetur: Nosque & mutua nostra declaratione ad diem & locum invicem Nobis assignatum condescendimus, ibidemque Iuramentum a Nostris

ſtris Clementiſſimis Dominis iuxta Compactata præſcriptum ſuper recte iudicando explevimus, & Iuriſdictionem noſtram fundavimus, Parteſque per literas Innoteſcentiales citatas audivimus, & intelleximus, quod inter villam *Czeben*, ad Dominium Cæſareo & Regio Camerale Hernſtadienſe pertinentem, in Ducatu Sileſiæ, & villam *Laſzczyna* in Regno Poloniæ nulla, ratione granicierum & limitum intervenit quæſtio, & fundus in poſſeſſione utrarum partium abſque omni controverſia exiſtat. Signa limitanea vero vetuſtate obſcurata ſunt. Proinde Nos in loco Campeſtri ſub villis *Tribuſtb*, Illuſtri Baroni *de Rotmau* pertinente, & dicta villa *Czedben* in Ducatu, & *Laſzczyna* in Regno exiſtentes ſcopulum angularem harum villarum, ab earum Poſſeſſore & Adminiſtratoribus indicatum, nobis & partibus præſentibus renovari, & ſignis metalliis impoſitis communiri fecimus. Qui ſcopulus angularis itaque Regnum Poloniæ ab una, & Ducatum Sileſiæ parte ex altera, & villas prædictas *Laſzczyna* in Regno, *Czeben*, atque *Tribuſtb* in Ducatu diſtinguit, & incipit granicies inter eandem villam *Czeben*, & villam *Laſzczyna.* Et quoniam abhinc iuxta indicatos ſcopulos, & arbores limitales procedendo, uſque ad ſcopulum, unde deſinit fundus villæ *Laſzczyna*, & incipit villæ *Schierakowo*, Illuſtriſſimo Comiti SAPIEHA Capitaneo Bobrwycenſi pertinentis pervenimus,& hunccеScopluum partes itidem agnoverunt, nobiſque porro præfatus Illuſtriſſimus Comes SAPIEHA,& Adminiſtrator Bonorum Hernſtadienſium *de Reinthal* limites continuantes inter *Schierakowo*, &Hernſtadienſes villas uſque ad palum in fundo nuncupato*Maſſel* exiſtentem,oſtendit. Itaque huncce ſcopulum pariter in præſentia noſtra renovari fecimus; directionem renovationis inter mediorum ſcopulorum vero, ac augmentationis eorum, nec non infixionis palorum in locis paludinoſis, & dimenſurationis diſtantiæ : videlicet unius eiuſmodi ſigni limitalis ab altero, noſtris Actuariis ſive Secretariis, iuratis adhunc actum a nobis expreſſe deputatis commiſſimus. Quæ commiſſa expedita ſunt, ut ſequitur; & quidem dimenſuratio facta a pede unius ſcopuli ad pedem alterius.

Numerus

Numerus Scopulorum.		*Virgæ Geometricæ 7 ulnarum & ½ Vratislavienſium.*	*Reſiduæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
Numero 1mo uſque 2dum.	Sunt - - - - - -	6	2
2- 3	- - - - - - - -	11	6
3- 4	- - - - - - - -	14	*med.*
4- 5	- - - - - - - -	14	5
5- 6	- - - - - - - -	14	3.*et med.*
6- 7	- - - - - - - -	18	*med.*
7- 8	- - - - - - - -	6	1.*et med.*
8- 9	- - - - - - - -	9	---
9-10	- - - - - - - -	16	1.*et med.*
10-11	- - - - - - - -	13	*med.*
11-12	- - - - - - - -	9	---
12-13	- - - - - - - -	9	---
13-14	- - - - - - - -	13	5
14-15	- - - - - - - -	9	7
15-16	- - - - - - - -	4	7
16-17	- - - - - - - -	12	5
17-18	- - - - - - - -	11	1
18-19	- - - - - - - -	12	2
19-20	- - - - - - - -	15	3
20-21	- - - - - - - -	14	7
21-22	- - - - - - - -	15	---
22-23	- - - - - - - -	14	4
23-24	- - - - - - - -	12	6-*et med.*

Numerus

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
24-25	Sunt - - - - - - -	8	7
25-26	- - - - - - - -	13	—
	NB. Hic Vigesimus sextus scopulus est ultimus in Territorio Cæsareo Regii Cameralis Pagi *Czehen*, & abhinc incipit Territorium itidem Cameralis pagi *Urinsaul*, in quo quidam Nobilis prædium, cum appertinentibus nonnullis agris & sylvis possidet. Residuæ vero sylvæ & agri una cum residuis huius pagi incolis spectant ad Cæsareo Regiam Hernstadiensem Cameralem Præfecturam, hic pagus quoque conterminus est Polonico Dominio *Laszczyna*, isthic etiam continuat via, quæ ex Poloniæ Regno *Bojanovia* penes *Rakuffka*, per locum *Massel* nominatum, *Schierakovam*, vel *Rewitruni* tendit.		
26-27	- - - - - - - -	11	3
27-28	- - - - - - - -	16	6
28-29	- - - - - - - -	17	—
29-30	- - - - - - - -	4	3. *et med.*
30-31	- - - - - - - -	4	*med.*

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
31-32	Sunt - - - - - - -	14	*med.*
32-33	- - - - - - - -	11	5
33-34	- - - - - - - -	11	2
34-35	- - - - - - - -	8	6
35-36	- - - - - - - -	14	4
36-37	- - - - - - - -	15	4
37-38	- - - - - - - -	16	7
38-39	- - - - - - - -	10	7
39-40	- - - - - - - -	10	5. *et med.*
40-41	- - - - - - - -	9	2. *et med.*
41-42	- - - - - - - -	12	7
42-43	- - - - - - - -	14	3
43-44	- - - - - - - -	13	3
44-45	- - - - - - - -	12	4
	NB. Apud hunc 45 Scopulum finitur sylva ad prædium ante nominati Nobilis pertinens, & incipit sylva Rusticorum & subditorum Cæsareo Regiæ Hernstadiensis Cameralis Præfecturæ, quæ sylva itidem conterminata est Polonico Dominio *Laszczyna*, & inter hanc sylvam, & inter hocce Polonicum Dominium *Laszczyna*, adhuc dum con-		

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
	tinuat via penes *Rakuffka Bojanowa* veniens, vel *Schierakovam*, vel *Rubichum*, tendens.		
45-46	Sunt - - - - - - -	16	5
46-47	- - - - - - - -	8	*med.*
47-48	- - - - - - - - -	14	5
48-49	- - - - - - - -	10	4
49-50	- - - - - - - - -	11	1.*et med.*
50-51	- - - - - - - - -	11	4
	NB. Apud hunc 51 Scopulum finiuntur limites sylvæ pertinentis ad Rusticos & subditos Cæsareo Cameralis pagi *Urinsaul*, & incipiunt limites itidem Cæsareo Cameralis pagi *Sandeborskie*, qui pagus pariter conterminus est Polonico Dominio *Laszczyna*, pariterque isthic via penes *Rakuffka Bojanowa* veniens, & *Schierakovam*, vel *Ravitium*, per *Massel* tendens continuat.		
51-52	- - - - - - - -	12	5
52-53	- - - - - - - - -	13	2.*et med.*
53-54	- - - - - - - -	13	6
54-55	- - - - - - - - -	11	6
55-56	- - - - - - - - -	11	4.*et med.*
56-57	- - - - - - - - -	12	2
57-58	- - - - - - - -	11	3

Numerus

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
58-59	Sunt - - - - - - - -	12	---
59-60	- - - - - - - - -	11	2
60-61	- - - - - - - - -	12	2.*et med.*
61-62	- - - - - - - - -	9	2.*et med.*
62-63	- - - - - - - - -	10	2.*et med.*
63-64	- - - - - - - - -	6	6.*et med.*
64-65	- - - - - - - - -	12	3
65-66	- - - - - - - - -	8	*med.*
66-67	- - - - - - - - -	8	6.*et med.*
67-68	- - - - - - - - -	9	---
68-69	- - - - - - - - -	9	3.*et med.*
69-70	- - - - - - - - -	9	4.*et med.*
70-71	- - - - - - - - -	13	3.*et med.*
71-72	- - - - - - - - -	11	---
72-73	- - - - - - - - -	10	2
73-74	- - - - - - - - -	5	6
74-75	- - - - - - - - -	12	1
75-76	- - - - - - - - -	15	---
	NB. Apud hunc 76 Scopulum finiuntur limites supranominati Cæsareo Generalis pagi *Sandebuski*, & incipiunt limites Cæsareo Cameralis pagi *Backen*, qui pagus etiam adhuc conterminus est		

Numerus

Numerus Scopulorum. a usque *Numero.*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricar.*
	Polonico Dominio *Laſzczyna*, & inibi etiam via penes *Rakuſſka*, via *Bojanowa* veniens, & *Schierakowam*, vel *Ravitium* per *Maſſel* tendens adhuc continuat.		
76- 77	Sunt - - - - - - -	7	5
77- 78	- - - - - - -	12	7
78- 79	- - - - - - - -	11	2
79- 80	- - - - - - -	6	5
80- 81	- - - - - - - -	13	7
81- 82	- - - - - - -	6	2
82- 83	- - - - - - - -	6	2.*et med.*
83- 84	- - - - - - -	11	6
84- 85	- - - - - - - -	11	*med.*
85- 86	- - - - - - -	12	---
86- 87	- - - - - - - -	13	1
87- 88	- - - - - - -	6	2.*et med.*
88- 89	- - - - - - - -	6	3
89- 90	- - - - - - -	8	3
90- 91	- - - - - - - -	12	4.*et med.*
91- 92	- - - - - - -	7	2
92- 93	- - - - - - - -	13	1
93- 94	- - - - - - -	13	1
94- 95	- - - - - - - -	11	5
95- 96	- - - - - - -	11	5
96- 97	- - - - - - -	12	---
97- 98	- - - - - - -	11	7
98- 99	- - - - - - -	10	6
99-100	- - - - - - -	8	5

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
	NB. Apud hunc centeſimum Scopulum defacto ſtat grandis limitanea quercus, apud quam finiuntur Laſzczynenſes limites, & incipiunt Sierakovienſes, vel Ravicienſes limites, e regione horum limitum in Cæſareo Territorio ſuper colliculo ſunt famoſæ illæ tres menſæ ſic dictæ, quod inibi olim Lignicenſes, Bugenſes & Volavienſes Sileſiæ Duces cibo ſe refecerint, cum illic loci venationi vacarent, abhinc iam ſæpius nominata penes *Rakuſſka Bojanowa* veniens, ad *Sierakowam*, ſeu *Ravitium* tendens via adhuc continuat.		
100-101	Sunt - - - - - - -	8	4
101-102	- - - - - - -	6	6.*et med.*
102-103	- - - - - - -	8	1
103-104	- - - - - - -	5	3.*et med.*
104-105	- - - - - - -	8	2
105-106	- - - - - - -	8	3
106-107	- - - - - - -	10	---
107-108	- - - - - - -	9	2.*et med.*
108-109	- - - - - - -	11	---
109-110	- - - - - - -	8	1
110-111	- - - - - - -	10	---
111-112	- - - - - - -	7	3.*et med.*
112-113	- - - - - - -	8	2.*et med.*
113-114	- - - - - - -	8	1.*et med.*
114-115	- - - - - - -	10	5.*et med.*
115-116	- - - - - - -	5	4.*et med.*
116-117	- - - - - - -	8	2
117-118	- - - - - - -	5	6

Numerus Scopulorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
118-119	Sunt - - - - - -	5	1
119-120	- - - - - - -	6	3.*et med.*
120-121	- - - - - - -	6	---
121-122	- - - - - - -	7	6.*et med.*
122-123	- - - - - - -	7	3
123-124	- - - - - - -	6	6.*et med.*

NB. Apud hunc 124 Scopulum finiuntur limites Cæsareo Cameralis pagi *Bakcen*, & incipiunt limites Cæsareo Cameralis pagi *Woydnick*, ex parte Silesiæ, ex parte vero Regni Poloniæ continuant limites Dominii Sierakoviensis & Raviciensis per sic nominatum locum *Massel.*

124-125	- - - - - - -	4	5.*et med.*
125-126	- - - - - - -	7	1
126-127	- - - - - - -	6	4.*et med.*
127-128	- - - - - - -	8	6.*et med.*
128-129	- - - - - - -	5	6
129-130	- - - - - - -	11	4
130-131	- - - - - - -	6	---
131-132	- - - - - - -	8	2
132-133	- - - - - - -	9	1

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
133-134	Sunt - - - - - - - -	6	1
134-135	- - - - - - - - -	6	7
135-136	- - - - - - - - -	9	4
136-137	- - - - - - - - -	8	4
137-138	- - - - - - - - -	6	5.*et med.*
138-139	- - - - - - - - -	6	3.*et med.*
139-140	- - - - - - - - -	10	2
140-141	- - - - - - - - -	7	---
141-142	- - - - - - - - -	14	1
142-143	- - - - - - - - -	10	5
143-144	- - - - - - - - -	13	4.*et med.*

NB. Apud hunc Centesimum quadragesimum quartum Scopulum, ex parte Cæsarea incipit, sic nominatus locus *Wilkolmer*, *Graupffrauch*, & hoc nomen retinet, seu servat usque ad locum *Massel* dictum.

144-145	- - - - - - - - -	13	2
145-146	- - - - - - - - -	13	1
146-147	- - - - - - - - -	12	7
147-148	- - - - - - - - -	6	*med.*
148-149	- - - - - - - - -	4	5

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
149-150	Palus - - - - - - - - - -	13	---
150-151	- - - - - - -	-13	6.*et med.*
151-152	- - - - - - - - - - -	-13	4
152-153	- - - - - - - - - -	7	6
153-154	- - - - - - -	5	*med.*
154-155	- - - - - - - - -	- 6	3.*et med.*
155-156	- - - - - - - -	5	3
156-157	- - - - - - - - -	-10	6
157-158	- - - - - - - -	7	3
158-159	- - - - - - - - -	-12	1
	NB. Apud hunc Scopulum 159. tam ex parte Silesiæ, quam ex parte Poloniæ incipit locus ab immemorabili tempore *in das Massel* nominatus.		
159-160	- - - - - - -	6	5
160-161	- - - - - - -	11	5
161-162	- - - - - -	13	3
162-163	- - - - - - - - - -	12	4
163-164	- - - - - - - -	11	*med.*
164-165	- - - - - - - - - - -	7	3
165-166	- - - - - - - -	11	1.*et med.*
166-167	- - - - - - - - - - -	-12	4.*et med.*

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricar.*
167-168	Palus - - - - - -	13	4
168-169	- - - - - - - - -	9	---
169-170	- - - - - - -	17	5
170-171	- - - - - - - - -	5	6.*et med.*
	NB. Transeundo viam in villam *Massel* tradentem.		
171-172	- - - - - - -	8	6.*et med.*
172-173	- - - - - - - - -	3	3
173-174	- - - - - - -	3	2.*et med.*
174-175	- - - - - - - - -	9	3
175-176	- - - - - - -	5	2.*et med.*
176-177	- - - - - - - - -	5	6
177-178	- - - - - - -	9	3.*et med.*
178-179	- - - - - - - - -	9	3.*et med.*
179-180	- - - - - - -	9	3
180-181	- - - - - - - - - -	9	3
181-182	- - - - - - -	10	4
182-183	- - - - - - - - -	9	3.*et med.*
183-184	- - - - - - - -	9	5
184-185	- - - - - - - -	9	3
185-186	- - - - - - -	9	3
186-187	- - - - - - - -	9	4
187-188	- - - - - - -	9	4

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque Numero		Virgæ Geometricæ.	Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.
188-189	Palus - - - - - - - -	9	3.et med.
189-190	- - - - - - - - -	9	4
190-191	- - - - - - - - -	9	3.et med.
191-192	- - - - - - - - -	9	3.et med.
192-193	- - - - - - - - -	9	4
193-194	- - - - - - - - -	9	4.et med.
194-195	- - - - - - - - -	10	2.et med.
195-196	- - - - - - - - -	8	5.et med.
196-197	- - - - - - - - -	8	1
197-198	- - - - - - - - -	10	5
198-199	- - - - - - - - -	10	—
199-200	- - - - - - - - -	6	2
200-201	- - - - - - - - -	13	—
201-202	- - - - - - - - -	15	1
202-203	- - - - - - - - -	11	6.et med.
203-204	- - - - - - - - -	8	5
204-205	- - - - - - - - -	9	1

NB. Inter hæc duo signa limitanea, vel terminalia ex parte Cæsarea finiuntur limites Cæsareo Cameralis pagi *Woydnick*, & incipiunt limites Cæsareo Cameralis pagi *Schwinaren*.

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque Numero		Virgæ Geometricæ.	Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.
205-206	Palus - - - - - - -	11	5
206-207	- - - - - - - - -	10	2
207-208	- - - - - - - - -	10	med.
208-209	- - - - - - - - -	10	—
209-210	- - - - - - - - -	11	4
210-211	- - - - - - - - -	8	6
211-212	- - - - - - - - -	9	2
212-213	- - - - - - - - -	6	6 et med.
213-214	- - - - - - - - -	8	2
214-215	- - - - - - - - -	10	2.et med.
215-216	- - - - - - - - -	11	3.et med.
216-217	- - - - - - - - -	11	2.et med.
217-218	- - - - - - - - -	12	med.
218-219	- - - - - - - - -	11	1
219-220	- - - - - - - - -	7	—
220-221	- - - - - - - - -	9	6
221-222	- - - - - - - - -	6	med.
222-223		11	4

NB. Inter 223 Scopulum & 224 Palum est ex Poloniæ villis, vel prædiis transitus, per sic nominatum montem *Sauberg*, ad Cæsareo Regios Camerales pagos *Heyduken* & *Schwinaren*.

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
223-224	Palus - - - - - - -	9	3
224-225	- - - - - - - -	8	1
237-238	- - - - - - -	8	3
238-239	- - - - - - - -	8	7
239-240	- - - - - - -	8	*med.*
240-241	- - - - - - - -	9	---
241-242	- - - - - - -	8	1
242-243	- - - - - - - -	8	6
243-244	- - - - - - -	7	7
244-245	- - - - - - - -	9	---
245-246	- - - - - - -	8	*med.*
246-247	- - - - - - - -	8	3.*et med.*
247-248	- - - - - - -	6	6
248-249	- - - - - - - -	5	2
249-250	- - - - - - -	8	3
250-251	- - - - - - - -	10	---
251-252	- - - - - - -	9	6 *et med.*
252-253	- - - - - - - -	8	7
253-254	- - - - - - -	10	---
254-255	- - - - - - - -	7	6 *et med.*

Numerus

Numerus Scopulorum & Palorum. a usque *Numero*		*Virgæ Geometricæ.*	*Residuæ ulnæ excedentes longitudinem Virgarum Geometricarum.*
255-256	Palus - - - - - -	9	4.*et med.*
256-257	- - - - - - - -	9	5.*et med.*
257-258	- - - - - - - -	5	2.*et med.*

NB. Hic 258 Triangularis Palus est ultimum Cæsareo Regii Hernstadiensis Territorii Cameralis terminale signum, apud quod Cæsareo Regii Hernstadiensis Cameralis Territorii cum Regno Poloniæ dislimitatio terminatur; siquidem ab hoc Triangulari Palo suum initium sumit Territorium Dynastiæ Trahensbergensis, & sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt centum octuaginta octo, & quercini inusta Cæsarea aquila signati, pali septuaginta infixi universim, denique ducenta quinquaginta octo vera, & legitima signa terminalia.

 Conti-

Continuantes vero negotium limitaneum, & ad Causam controversam inter prædictum Illustrissimum Comitem SAPIEHA, Possessorem villarum *Sierakowa*, *Rawicz*, *Schimanowa*, & *Polono Dembno* parte una, & Excellentissimum Comitem ab HARTZFELD Dynastam Trachembergensem, Hæreditarium Dominum villarum *Laskowo*, *Korzenko*, & *Theudo Dembno* parte altera descendentes, ibidemque expeditis ab his partibus ductibus, earum desuper probationes, & reprobationes, ac conclusiones submittivas exaudientes. Siquidem de situatione locorum juxta Instrumentum, seu recessuale anno millesimo quingentesimo trigesimo primo, Feria quinta, die S. Matthæi Apostoli, & Evangelistæ confectum, a partibus litigantibus productum, sufficienter informari non potuimus. Proinde ex Inquisitione testium fide dignorum investigationem resolvimus. Quoniam vero hoc in termino Illustrissimus Comes SAPIEHA, semotis quibusvis beneficiis, Iuris comprobationem juratoriam Excellentissimo Comiti de HARTZFELD, super realitatem Ductus sui cum sex testibus sponte detulit, & Comes de HARTZFELD ad hanc comprobationem juratoriam libere consensit.

Nos itaque Commissarii auditis, & perlectis hisce, quæ in Iudicium nostrum, ut præfertur, deducta sunt, hocce Iuramentum, uti in re dubia, iustum censuimus, & Comitem de HARTZFELD, ad præfatam comprobationem juratoriam admissibilem esse decrevimus, atque hacce comprobatione præstita, ad erectionem Scopulorum, & infixionem Palorum, juxta ductum Comitis de HARTZFELD, procedendum fore sententiavimus.

Et quoniam per Secretarium nostrum Polonicum facta insinuatione peremptoria huius Decreti, atque ad audiendam hancce comprobationem Comite de SAPIEHA, nec per se, nec per Mandatarium comparente, præfatus Comes de HARTZFELD, cum sex testibus delatum Iuramentum in sequentem ab ipsomet Comite SAPIEHA porrectam Rotam deposuit.

Ego

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod juxta Instrumentum anni millesimi quingentesimi trigesimi primi, & secundum illud ductum meum per vera signa in arboribus exsecata, incipiendo a palo, a quo realiter duxi, & specificata loca, quæ in Instrumento istius anni reperiuntur, non aliter nominare scio, quam prout monstraverim in his locis esse nominata, utpote *Krzyck Zaiazdy*, *Mokra*, *Struga*, Scopulum determinantem tres Hæreditates effective demonstraverim, & fluvium *Orla* ibi esse nominatum, ubi præsentavi, & hæc, quæ Iuramento exprimo, secundum obloquentiam scripti, non appetendo quidpiam, in avulsionem fundorum Regni Poloniæ, quam & Vicini mei, invoco, ut Deus me adiuvet, & Christi Domini Passio.

Testes vero in sequentem.

Ego N. N. Iuro Deo Omnipotenti, quod ductus Illustrissimi Comitis de HARTZFELD remonstratus verus, & realis est, tam per signa in arboribus exsecata, incipiendo a Scopulo, a quo, quam per nominata loca in iis, non aliis locis, in quibus demonstratum est, esse vere, & realiter illa, utpote locus *Krzyck*, *Zaiazdy*, *Mokra*, *Struga*, & scopulum prope *Orlam* iacentem, tum etiam in eo loco *Orlam* esse, ubi demonstratum est Illustrissimis Commissariis, & quod hocce Testimonium præsto nullo corruptionis favore, ac gratiæ particularis interesse, sed quod per veram notitiam hæc omnia in Instrumento expressa habeo, & pro certo suo, hoc nunc dico, sic me Deus adiuvet, & Christi Domini Nostri Passio.

Adeoque ad executionem Decreti nostri processimus, & erectionem Scopulorum, ac infixionem Palorum, utpote signorum limitaneorum inter Regnum, ac Ducatum, ac villas prædictas litigantium fieri fecimus sequenti ordine. Nempe incipiendo a Palo triangulari, ad quem Territorium Cæsareo Regiæ Præfecturæ Bonorum Cameralium Hernstadienses, & sylva ad urbem *Hernstadt* pertinens cum Poloniæ Regno, & sæpedicta villa *Sierakowo* limitare desinit.

Numerus

Numerus Scopulorum & Palorum videlicet a Palo prædicto Triangulari in Fundo Massel usque ad		*Virgæ Geometricæ 10 Pedes continentes.*	*Pedes.*
Numer. 1	Palus - - - - - - - - -	5	
a 1. *ad* 2	- - - - - - - - - - - -	5	—
2- 3	- - - - - - - - - - -	5	—
3- 4	- - - - - - - - - - -	5	—
4- 5	- - - - - - - - - - -	5	—
5- 6	- - - - - - - - - - -	5	—
6- 7	Scopulus ſine ſignis metalliis inter arbores alneas - - - - - -	7	6
7- 8	Palus - - - - - - - - -	7	4
8- 9	- - - - - - - - - - -	5	—
9-10	- - - - - - - - - - -	5	—
10-11	- - - - - - - - - - -	5	—
11-12	- - - - - - - - - - -	5	—
12-13	- - - - - - - - - - -	5	—
13-14	- - - - - - - - - - -	4	—
14-15	- - - - - - - - - - -	5	—
15-16	- - - - - - - - - - -	5	—
16-17	Scopulus, in quo truncus quercinus, & lapides campeſtres ſunt - -	5	—

Numerus Scopulorum & Palorum.		*Virgæ Geometricæ*	*Pedes.*
17-18	Palus - - - - - - - -	5	—
18-19	- - - - - - - - - -	5	—
19-20	- - - - - - - - - -	5	—
20-21	- - - - - - - - - -	5	—
21-22	- - - - - - - - - -	5	—
22-23	- - - - - - - - - -	—	—
	Scopulus, cui lapides campeſtres in forma Crucis, vitra, carbones, lateres, & ferri ſcoria inſita, ac eius cuſpidi tres lapides impoſiti, & apud iſtum ſcopulum finitur ſic nominatus locus *Maſſel* penes viam ex *Sierakowa*, quæ per *Maſſel* tendit - - - -	9	3
23-24	Palus penes viam ex *Sierakowa* -	29	3
24-25	Scopulus cum ſupra memoratis ſignis metalliis ad iſtam viam abhinc perviam, & agros ad dextram verſus prædium *Guskyanum* - - -		
25-26	Scopulus ad unum cornu huius prædii	17	4
26-27	Scopulus ad alterum cornu huius prædii	19	8
27-28	Scopulus apud viam ex *Sierakowa*	12	6
	NB. Iſti tres ſcopuli complectuntur prædium *Guskyanum.*		
28-29	Scopulus ad viam ex *Sierakowa* penes quercum limitalem - - - -	39	8
29-30	Scopulus - - - - - - -	36	2
	NB. Inter iſtos duos ſcopulos tendit via ex *Sierakowa.*		

Numerus Scopulorum & Palorum.		*Virgæ Geometricæ.*	*Pedes.*
30-31	Scopulus ad initium loci *Krzyck* -	18	8
31-32	Scopulus - - - - - - -	46	4
32-33	Palus - - - - - - - -	23	4
33-34	Scopulus apud viam cruciatam tendentem ex *Korzensko* Ravitium -	25	—
34-35	Scopulus - - - - - - -	25	2
35-36	Scopulus - - - - - - -	46	—
36-37	Palus - - - - - - - -	30	—
37-38	Scopulus - - - - - - -	23	—
38-39	Scopulus in fine loci *Krzyck*, & ſylva, ubi deſinit limes Laskovienſis cum *Sierakowa*, & initium capit villa *Korzensko* cum *Sierakowa* - - -	29	2
39-40	Scopulus in agro ſub Prædio ſic dicto, *Lauffins* - - - - -	19	—
40-41	Scopulus - - - - - - -	18	8
41-42	Palus - - - - - - - -	30	6
42-43	Scopulus ad inciſam quercum metalem	45	—
43-44	Scopulus - - - - - - -	19	6
44-45	Scopulus ubi tres extiterunt quercus limitales - - - - -	21	8
	NB. Hic finitur Territorium Sierakovienſe cum *Korzenko*, & inchoatur limes villæ *Szymanowa*, itidem cum villa *Korzenko*.		
45-46	Scopulus in campum, verſus ſiniſtram	29	6

Numerus Scopulorum & Palorum.		*Virgæ Geometricæ.*	*Pedes.*
46-47	Scopulus - - - - - - -	29	6
47-48	Palus - - - - - - - -	34	—
48-49	Scopulus in via, quæ Ravitium tendit	40	—
49-50	Palus - - - - - - - -	27	4
50-51	Scopulus - - - - - - -	31	5
51-52	Scopulus - - - - - - -	35	4
52-53	Palus - - - - - - - -	40	2
53-54	Scopulus ad ſic dictum locum *Zaiazde*, apud Polono Dęmbnenſem viam, & hic deſinit limes villæ *Korzensko* cum villa *Szymanowa*, & incipit limes villæ *Theudo Dęmbno* cum *Szymanowa* -	27	2
54-55	Scopulus in pratis *Dęmbno* - - -	9	2
55-56	Scopulus - - - - - - -	30	6
56-57	Palus - - - - - - - -	30	6
57-58	Scopulus - - - - - - -	24	1
58-59	Scopulus - - - - - - -	29	8
59-60	Palus - - - - - - - -	17	6
60-61	Scopulus in fine pratorum *Dęmbno*, & initio ſylvæ *Dęmbno* - -	16	2
61-62	Scopulus - - - - - - -	18	2
62-63	Scopulus - - - - - - -	15	8
63-64	Scopulus penes antiquam viam -	16	6
64-65	Scopulus - - - - - - -	18	—
65-66	Scopulus penes viam Sarnenſem & Monticulum - - - - -	15	6

Numerus Scopulorum & Palorum.		*Virgæ Geometricæ.*	*Pedes.*
66-67	Scopulus - - - - - - -	12	4
67-68	Scopulus - - - - - -	17	6
68-69	Scopulus - - - - - -	14	2
69-70	Scopulus - - - - - - -	23	—
70-71	Scopulus ad initium *Mokra Struga* -	13	—
71-72	Palus - - - - - - -	15	—
72-73	Palus - - - - - - - -	14	—
73-74	Scopulus - - - - -	17	4
74-75	Scopulus - - - - -	20	—
75-76	Scopulus - - - - -	21	2
76-77	Scopulus in quo truncus quercinus, & alia signa metallia - - -	17	6
77-78	Palus - - - - - - - -	12	—
78-79	Scopulus in monticulo ad finem gurgitis *Mokra Struga* - - - -	11	6
79-80	Scopulus ad viam ex Sarne tendentem ad villam *Theudo Dęmbno* - - -	11	8
80-81	Scopulus - - - - - -	20	2
81-82	Scopulus - - - - - -	22	4
82-83	Scopulus - - - - - -	9	—
83-84	Scopulus angularis, ubi desinit limes villæ *Szymanowa*, cum villa *Theudo Dęmbno*, & incipit limes villæ *Awolno* cum memorata villa *Dęmbno* - -	10	—

Et sic

Et sic, uti præfertur, scopuli, seu limitantes cumuli erecti sunt quinquaginta unus, & quercini pali inusta Cæsarea aquila partim signati, partim vero anchora, quam Comes de HALTZFELDT in armis suis præsefert triginta tres infixi, incipitque postremo dicta villa, videlicet *Theudo Dęmbno*, cum villa *Stwolno*, in Regno limitare, quarum jam dictarum villarum limites disiudicandi restant, proinde ad eandem disiudicationem terminum talem, qualem modo perfigere debuimus, ad diem duodecimam mensis Maji, anni millesimi septingentesimi vigesimi septimi limitamus, prorogamus, & differimus præsentibus, cum eo judicii Commissarialis Decreto, quatenus partes inter se agentes, videlicet Possessores villarum *Stwolno*, *Goleiewo*, *Goleiewko*, & *Pokosław* parte una, parte vero altera villarum *Theudo Dęmbno*, *Gaudke*, & *Zmigrod*, ac alii subsequentes a violentis invasionibus fundorum sese abstineant, sub pænis judicio Commissoriali arbitrariis; verum quivis illorum in possessione, & usu maneat, in quo ante ductum suum existebat, Decreto præsenti ad præmissa mediante.

Actum in Territorio inter villam *Gaudke* & *Łąkła*, die decima sexta Novembris, anno millesimo septingentesimo vigesimo sexto. OTTO VENCESLAUS Comes *Nostycz* & *Reineck*, manu propria. Locus Sigilli rubri. ERNESTUS IULIUS Comes *de Gellhorn*, manu propria. Locus sigilli rubri. IOANNES CHRISTOPHORUS LIBER BARO *de Schunitz*. Locus sigilli rubri. IOANNES ANTONIUS *a Radomicko* RADOMICKI Palatinus Iunivladisławiensis, Majoris Poloniæ Generalis, manu propria. Locus sigilli gentilitii in rubro expressi. FRANCISCUS *a Brun* RADZEWSKI Succamenarius Palatinus Posnaniensis, manu propria. MATHIAS *de Iwanowice* KOZMINSKI Pocillator Posnaniensis. Originale vero eiusdem Decreti, hic circa Acta, perpetuitatis gratia, relictum est, illisque insutum.

IOANNES CHRISOSTOMUS *z Bozy* RADOIEWSKI Vexill. Bidgost. Iudex Surrogatus Castren. & Vicecapitaneus Posnaniensis.

(L.S.)

Ex Actis Castren. Posnanien. extrad. Correxit FALĘCKI. mppr.

g

Rationes ad Puncta Responsi Legati Cæsarei, Anno 1730. porrecta, exhibitæ, quibus probatur, quod Actus Dislimitationis inter Bona Rawicz Polonica, & Laskowo Silesitica, non possit subsistere. Ex Arch. Illustrissimi Comitis Debowski Episcopi Cujaviensis.

Ad Imum.

Non potest excusari error in male inchoato actu, quia non erat potestatis Dominorum Commissariorum, ad suum beneplacitum incipere, ubi voluerunt; habuerunt enim in instrumento sibi dato præscriptam regulam, inchoare a fundo Domini Zakrewski & ante omnia, iniurias eidem illatas, incarcerationem contra jura Regni, quæ neminem, nisi jure victum, captivare permittunt, investigare, & decidere, satisfactionemque injuriato Nobili procurare. Illi vero mente instrumenti frustrata, suo beneplacito rem inceperunt.

Ad IIdum. Verum est, quod procul dubio bonus eventus Commissionis fuisset, si Domini Commissarii processissent ad ea, quæ illis instrumentum indicabat, hoc est, ad iniurias Domino Zakrewski illatas; sed ex responso secundi puncti Illustrissimi, Excellentissimi Domini Magni Legati patet, Dominos Commissarios Silesiæ a principio dislimitationis non habuisse facultatem decidendi de violentiis Domino Zakrewski illatis, quia illis modo primum Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Comes *de Wratislaw* procuravit hanc potestatem, uti docet responsum. Sumus ergo & in hoc iniuriati, quia nos hoc, in quo fuimus maxime gravati, evincere sine scitu Sacræ Cæsareæ, Regiæque Catholicæ Maiestatis non potuimus. Ad finem huius puncti facit spem Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus novæ Commissionis cum Domino Gaiewski, quod & nos demississime exposcimus.

Ad

Ad IIItium. Non ideo tempus bimestre, & unus dies præfixum est tenore Compactatorum, ne res longius protrahantur, uti Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit, sed ideo, ut nihil præcipitetur, locusque detur reflexioni, & combinationi, quod juris beneficium per hunc actum Polonis fuit ademptum. Quod vero Illustrissimus, Excellentissimus Dominus Legatus asserit Dominum Capitaneum, uti Patrem, & Tutorem liberorum, habuisse jus ad actionem granicialem, ad hoc respondemus: Rempublicam pupillorum, & fundi esse primam protectricem, cuius juribus incompetens Actor præiudicare non potuit.

Ad IVtum & Vtum responsum, ratione juramenti præstiti, tales damus rationes: *Primo* Rotam juramenti fuisse malam, Gentique nostræ præiudiciosissimam; fuit enim hoc juramentum non realitatis, sed crudelitatis. Iuravit enim Dominus Comes, quod *alium ductum non aliter nominare scio.* Quis unquam vidit similem actum? ubi debuit præstare juramentum affirmative, juravit suppositive. Nescire enim alium ductum Dominum Comitem concedimus, sed decisive id, quod positive nescivit, juramento comprobare, sine læsa conscientia non potuit. *Secundo:* Iuramentum non fuit sero reclamatum, quia ante bimestre; sed actus Commissionis contra compactata præcipitatus ante propositum juramentum a testibus, qui testes, si non fuerant Nobiles, saltem non subditi Domini Comitis debuerant esse. Plebeiæ enim, & subiectæ personæ metu Dominorum, odio adversariorum jurare, & testari possunt. Deinde asseritur ab Illustrissimo, Excellentissimo Domino Magno Legato, non esse Legem Silesiæ jurare in ultimo scopulo; Nos respondemus: si in uno lex nostra est acceptata, nimirum in delatione juramenti, debuit necessario & in aliis punctis observari: & hic negamus per omnia Dominum Capitaneum potuisse deferre juramentum. Delatio enim juramenti donum quoddam sapit; fundus autem Reipublicæ ab uno homine particulari donari non potuit. Deinde est gravis in contextu decreti error.

g 2 *Rationes*

Rationes ex quibus patet Granicies inter Rawicz, Strwolno etc. noviter erectas non posse subsistere.

Ima Ratio.

Respondetur ad rationes Illustrissimi, Excellentissimi Magni Legati, in anteriori conferentia datas, & præcipue ad illam, quam Illustrissimus Legatus dederat, quod res sit juramento evicta, & dicimus: Si Decretum latum fuisset ex documentis partem convincentibus, ex inquisitionibus ductum suum probantibus, tunc talis sententia juramento conclusa, posset esse difficilis ad meliorandum. Sed hic, sin secus factum, uti nos contextus decreti edocet, & adhuc probat, nulla Domino Comiti fuisse documenta, quia in sola ratione delati juramenti fundatur, & inde sequitur.

IIda Ratio. Sciverunt bene Domini Commissarii Silesiæ rem agi inter Gentes. Ergo si habuissent documenta rem evincentia, certo certius noluissent acceptare delationem juramenti; quia, tanquam jure, potuissent evincere, noluissent dono habere; etenim delatio juramenti donum quoddam sapit. Hinc

IIItia Ratio. Si Fundus Reipublicæ ab uno homine particulari potuit benevole alienari, uti patet ex fundamentali Decreti ratione, non induco hic rationem ex anterioribus conferentiis sæpius repetitam, defunctum Dominum Capitaneum fuisse, tantum Bonorum *Rawicz* ad vitalitium Possessorem, sed pro illa Illustrissimi Legati responsione, hanc rem debuisse Polonos Commissarios inquirere, quid ad nos? talem subiungo reflexionem: verum est nostros hac in parte errasse; sed hic error rei iniustæ, uti evidenter patet, (sola enim delatio juramenti Domino Comiti rem evicit) nullum potest dare fundamentum. Qua ergo conscientia fundus indebite lucratus possideri potest?

IVta Ratio.

IVta Ratio. Quando ad delationem juramenti ventum est, debuit primo juramentum iniungi parti Actoreæ, quia secundum omne jus, & æquum, deficientibus documentis, Actor prior est ad comprobandum. In tenore vero Decreti nulla mentione facta de Actore, statim nomine defuncti Domini Capitanei iniunctum Citato juramentum: quod tamen ab Actore judicialiter nunquam est delatum. Patet ergo gravis Decreti error, qui non potest, nisi per aliam Commissionem corrigi.

Vta Ratio. Quod Dominus Comes juramentum præstitit non attendente parte.

VIta Ratio. Iuramentum peractum est non in ultimo scopulo, uti est moris, & consuetudinis, sed in territorio cum sex testibus subditis, qui si non Nobiles, saltim non subditi debuerant fuisse; Hæc, quæ ad *Rawicz* pertinent.

Quod vero attinet scopulos contumaciales, inter villas Domini Capitanei Costensis, & Domini VILKONSKI erectos, hi ullatenus subsistere non possunt. Quia per illam secundariam limitationem Vratislaviæ, non in loco controverso factam, terminus Commissionis erat præterlapsus, Commissariique per hanc illicitam actionem semet ipsos functione privarunt, illosque scopulos contra omnem æquitatem, nescio, qua authoritate, erexerunt. Dominus Capitaneus Costensis ad extremum comparere non potuit, quia Dominus Comes per totam Silesiam illi minabatur, quod congregatis aliquot centenis militum, bona ipsius invadet, & eundem Viennam ducet. Uti docet *manifestatio in Costen* per eundem Capitaneum facta. *Feria sexta post Festum Sancti Ægidii, Millesimo, septingentesimo, vigesimo octavo anno.*

O GRANICACH
z Panſtwy Cara Tureckiego.

Nauka Krola JMCi Dzierżawcy Winnickiemu, Panu KRZYSZTOFOWI KMITYCZOWI *dana, o Granicach między Páńſtwy JKMCi y Ziemią Wołoſką, także y Białogrodem.*

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 51.

Powiadamy Tobie, iż temi razy piſał do Nas Przyiaciel y Sąſiad Naſz, Seliman Car Turecki, abyśmy oznaymili Jemu o Granicach Páńſtw Naſzych Koronnych, y W. X. Litt. z Ziemią Wołoską, y Białogrodem, a on chce, y ma przysłać do oglądania tych Granic z Dworu ſwoiego człeka dobrego, y życzy, abyśmy też y My z Dworu naſzego dobrego Człeka na ukazywanie, y znaczenie tych Granic tam posłali, y te Granice posłańcow Jego pokazać kazali. Zaczym My z ſtrony Páńſtwa Naſzego Korony Polskiey, ſzlemy tam Dworzanina Naſzego Pana Bernata Mateiewskoho, a z Xięſtwa Wielkiego Litt. Ciebie na to obieramy. A tak rozkazuiemy ci, abyś posłał do Semena Babinskoho, y o tym iemu przez liſt wiedzieć dał, aby on tę wſzyſtkę ſprawę y Regeſtra, iakośmy pierwiey tę rzecz ſpolnych Granic, weſpoł z Zemeninem Winnickim, Bohuſzom Słupicoju iemu byli polecili, do ciebie przysłał, y doſtatecznie Tobie opowiedział, iako onę Granice między temi Páńſtwy Naſzemi, y Ziemią Wołoską, y Białogrodem z dawna wſobie ſię maią. A ty też y ſam pilnie tego dowiadywać ſię będzieſz od Kijan, od Czerkaſow, od Kanewcow, y Ziemian Bracławskich y Winnickich, Ludzi ſtarych a wiadomych, iako one Granice, y po ktorym mieyscu między temi Páńſtwy leżą; trzeba zaś, abyś ſię tak ſprawił, żebyś zawczaſu o tych Granicach Korony y Xięſtwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem doſtatecznie wywiedziałſię, y temu Posłowi naſzemu Panu Mateiewskomu, tudzieſz Posłowi Tureckiemu ukazał ie, y opowiedział. Przykazuiemy zaś Tobie, żebyś z Panem Mateiewkim ſię zniosł, y wziąwſzy od niego porozumienie, na mieyſce umowione ziechał, y te Granice Páńſtw naſzych, Korony Polskiey, y Xięſtwa Wielkiego Litt. z Ziemią Wołoską y Białogrodem, doſtatecznie y dowodnie temu Posłowi Cara Tureckiego opowiedział, y ukazał, na to też oſobliwſzą baczność miec będzieſz, y pilnie tego dopatrzyſz, żeby one Granice Korony z Xięſtwem Wielkim Litewskim nie pomieſzałyſię, ale aby zachowane były; tak, iako y pierwiey z ſtarodawna między temi Páńſtwy naſzemi. To też onemu Posłowi Tureckiemu trzeba, abyście oznaymili, zkąd, y po ktore mieyſca idą Granice Xięſtwa Wielkiego Litt. a od ktorych też mieyſc poczynaćſię Granice Koronne, a gdzie kończyć ſię maią. Wczym maſz dobrze y roſtropnie poſtąpić, żeby przez Was one Granice Korony Polskiey oſobliwie, a Xięſtwa też Wielkiego Litewskiego oſobno dobrze były wywiedzione, y iemu opowiedziane. Tam zaś na tę usługę naſzą trzeba, abyś słuſznym y radnym obyczaiem poiechał, iako Tobie Dzierżawcy naſzemu przyſtoi; a My do Semena Babinskoko liſt naſz piſali, przykazuiąc, aby on tę wſzyſtkę ſprawę, y Regeſtra tych Granic y uroczyſzcz do Ciebie przysłał, a oſobliwe też liſty naſze piſać kazalismy do Sprawcow Staroſtwa Bracławskiego y Winnickiego, że Ty im o tym znać daſz, żeby oni obrawſzy po iednemu, albo po dwu Ziemian, ludzi dobrych w Bracławiu y w Winnicy, ktorzyby tych Granic dobrze byli wiadomi, posłali z tobą Bohuſza Słupicy, ktoregośmy pierwiey z Babinskim o to posłali, ktory ieśliby umarł, zdało ſię

Nam

Nam ku tey ſprawie weſpoł z Tobą przyłączyć Dzierżawcę Zytomirskiego, Kniazia Bohuſza Fedorowicza Koreckiego, o czym iuż liſt Naſz do niego piſać rozkazaliſmy, y takowąz naukę około tego iemu daliśmy, żeby on na tych miaſt weſpoł z wami tam był, y ow liſt Naſz do niego piſany Tobie odesłać roskazaliſmy, abyś go do Kniazia Koreckiego z tym liſtem Naſzym posłał, y weſpoł z nim, y z Panem Mateiowskim znioſłzyſię, tę rzecz według teraznieyſzego rozkazania Naſzego ſprawował. Co zaś należy do Granic Oczakowskich, ieśliby ow posłaniec Cara Turekiego z Wami około tego rozmowiał, y o Granicach Oczakowskich pytałſię, Wy iemu na to odpowiecie: że my Granic Oczakowskich tobie ukazywać nie mozemy, bo Oczakow ieſt Krola JMCi, y ſtoi na gruncie własnym Xięſtwa Wielkiego Litt. y zdawnych czaſow ktemu Panſtwu Jegomiłości nalezał, y trzymany był. Jakoż w piſmach dokończalnych Tatarskich, ktore Carowie Perekopſcy z Przodkami Hoſpodarskiemi, y z Jego miłością ſamym Hoſpodarem Naſzym ſtanowili, Oczakow ku Pańſtwu Jego Miłości Xięſtwu Wielkiemu Litt. ieſt opiſan, y zawſze to do Panſtwa Jego Miłości Hoſpodarskiego nalezało. A tak my z tych przyczyn Granic Oczakowkich pokazywac niemożemy, a ieſzcze Posłańcu Cara Tureckiego. Jeśli on was pytać będzię o Granice Xięſtwa Wielkiego Litt. te w Xięgach naſzych były opiſane, ktore My kazaliśmy wypiſać, y w liſcie Naſzym do Ciebie, y do Kniazia Koreckiego oſobliwie posłać. Wy iako z tego ſpisku, tak też y z tego Regeſtru, od Babinskiego przysłanego, wyrozumiecie te Granice, a ktemu y Sami od Ziemian y Mieſzczam Bracławskich, y Winnickich, y inſzych około, tego dowiadywać ſię będziecie, abyśćie wiedzieli, iak ſię macie w tym ſprawić.

Nauka

Nauka tym ktorzy od Nas na ukazanie Granic między Naſzemi, a Cara Tureckiego Pańſtwy ſą wysłani y wyſadzeni. Roku 1542.

Ex Archivo Regni.

Naprzod, gdy wysłańcy, a ludzie ktey rzeczy przez Nas obrani, y wysłani z temi, ktorzy będą od Cara Tureckiego ku tey też to rzeczy posłani, ziadą ſię, tedy powiedzą im pozdrowienie, y łaskę naſzę. Potym powiedzą, iż gdyśmy do Cara JMCi Tureckiego, Przyiaciela Naſzego kilka Posłow słali naſzych, aby te rzeczy, a Granice, ktore ſą naſze, a o ktore tez ludzie zobopolni trudnosci a ſzkody mieli byli okazane, tedy ta rzecz, acz iuż była, y przez Cara JMCi Tureckiego, y przez Nas naznamianowana, y poſtanowiona, aby tam byli Ludzie z obudwu ſtron zesłani, a wſzakoż ta rzecz ku skutku nie przyſzła była dla inſzych potrzeb, y trudnoſci tak naſzych, iako Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naſzego. Alić gdyśmy teraz Naſzego Człowieka Mikołaia Tłomacza poslednieyſzy kroć słali do Cara JMCi Tureckiego Przyiaciela Naſzego, tedy on nam przez niego, y przez Liſty ſwoie wskazał, że to ieſt JMCi wola, aby te Granice były oglądane, y poſtanowione; ku ktorym oglądaniu, y poſtanowieniu, wyiechać Sędziakowi Syliſtrskiemu, y z inſzemi Sędziakami pogranicznemi rozkazał, iakoż to Poſeł ten, ktory teraz nie dawno u Nas od tego Sędziaka był z Liſty Carskiemi, ktore kniemu Car JMC Turecki piſał, aby ku tey rzeczy wyiechał, y z inſzemi, y ktorego nam przepis z ſwoim Liſtem posłał, ktory Ludzie naſi, będzieli tego potrzeba, ukażą, potwierdził, żądaiąc y daiąc Nam znać abyśmy też ku tey rzeczy kogobyśmy chcieli z Ludzi Naſzych posłali, a tak My w tey umowie y poſtanowieniu, ktore ſię między Nami, a między Carem JMCią Tureckim Przyiacielem, y Sąsiadem Naſzym

h ſzym

ſzym ſtało, czyniąc dosyć, Waſześmy y z inſzemi ku tey rzeczy posłali, ku okazaniu Granic Naſżych, a pol ku ktorych okazaniu powiedzą, żeśmy gotowi, a Liſt ten mocy Naſzey, ktoryśmy wam, y naſzym poddanym z wami dali, Granice okazać, tedy tym ktorzy będą z ſtrony Cara Tureckiego okażą, ieśli że ſię o mocy pytać będą.

Potym gdy Ludzie Tureckiego Cara na tę rzecz im odpowiedzą, tedy powiedzą naſi, iż ieſteśmy gotowi granice, ktore ſą dawne a prawdziwe między Naſzemi, a Cara Tureckiego Pańſtwy okazać, ktore będą okazować według nauki ludzi Naſzych pogranicznych. A to maią na baczności mieć, y o to ſię pilnie ſtarać, y około tego chodzić, aby oni naprzod Granice Naſze Ludziom posłanym ktey rzeczy Tureckiego Cara okazali. Jeżeliby tego więc naſi przewieść nie mogli, iżby przodkiem Granice Naſze okazowali, tedy pozwolą Tureckiego Cara Ludziom, iżby oni naprzod okazowali, a z niemi naſi poiadą, a wſzakoż tak pozwolić maią, iż też naſi poddani maią okazować Granice Naſze, po okazaniu ludzi Tureckich, za ktoremi też Turcy iechać, a oni oglądać będą powinni, gdy będą okazować Naſze Granice.

Ktore gdy będą okazować naſi ktey rzeczy posłani, będą ſię domagać tego na tych, ktorzy będą od Cara Tureckiego zesłani, aby te Granice, ktore ſą prawdziwe a ſtarodawne, ktore okazować będą znakami, iakiemi wiecznemi byli iuż oznaczone, tak iż by ony wiecznie znać y trwać miały, między naſzemi, a Cara Tureckiego Pańſtwy, a iżby też iuż tych rzeczy a trudnośći, ktore około tych Granic bywały, wieczny Koniec był y Pokoy.

Jeśli że więc nie będą ſię mogli na to zgodzić, aby były Granice tak, iako Naſzy ukazować będą, uczynione y poſtanowione, tedy te rzeczy, a rozności Naſzey na Nas, a Turcy na Cara Tureckiego włozyć, a z niemi ſię na Nas odzywać maią, a wſzakoż naſi cokolwiek Turcy mowić będą, a co za przyczyny dawać, przecz by te Granice tak być nie miały pilnie wſzyſtko piſać będą, a Nam to wſzyſtko

to wſzyſtko potym maią posłać, abyśmy potym mieli naukę, iakobyśmy mieli w tey rzeczy drugi raż poſtępować z Tureckim Carem, a oney koniec uczynić wieczny, a też naſi będą pilnie te pola oglądać, o ktore między niemi rożnica będzie, a nam potym naukę dać, iakobyśmy potym mieli Granice nayprośćiey czynić z Carem Tureckim, acz też z nieiakim Ziemie nieſzkodliwym upuſzczeniem naſzym.

Jeśli że więc Turcy będą mowić, iż to Tatarskie ſą pola, bo potym znać, iż ſą na nich ieſzcze Groby Tatarskie, a iż też Tatarowie będąc naſzemi przeciwniki, tych ziem ku Oczakowi zawżdy używali, czemuż by teraz, Pan naſz Car Turecki, ktory ieſt Przyiacielem Waſzemu Panu, za tą przyczyną używać tego nie miał? Powiedzą naſi, iż my na on czas daliśmy byli, y dopuśćili Tatarow Oczakowa używać, ktory ieſt własny Naſz, y na Naſzey Ziemi ieſt dla Posług, ktore Tatarowie na on czas nam czynili, o ktoryśmy teraz milczeli, dla tego, że ieſt teraz w Ręku Cara Tureckiego, z ktorym My mamy przyiaźń, przymierze, y Pokoy, ale powiedzą, iż pol tych nie było dano ku używaniu Tatarom nigdy, y owſzem ony z nich bardzo bito y ſpędzano, tak iako też tego teraz dobre znaki ſą. A też bez tych pol Poddani Naſi obeyśćię żadnym obyczaiem nie mogą, dla żywności ſwey, y ſtatkow ſwoich, y też iż wiedzą że ich z ſtarodawna były w używaniu. Ale gdy pola wedle ſtarych a prawdziwych Granic ograniczone będą, tedy Poſeł Naſz powie, że radzi my to uczyniemy, y na potym, dla tey przyiaźni, ktora ieſt między Carem Tureckim, owce paſać dopuśćim, na tych naſzych polach za naymem y płatem słuſznym, y podobnym. Ktore pola naymować, powiedzą naſi że maią moc, ktorą im, My dawamy, a tak będą one naymować ludziom Carskim, ieśli że będą chcieć, tak iako będzie naylepiey, a naypoczćiwiey, y nam pożyteczniey mogło bydź, co My ich rozumowi, y wierze poruczamy.

h 2 Krzywdy

Krzywdy ktore ieśli będą z Obudwu Stron, tedy one porownać, y zgodzić obyczaiem przyiacielskim, y pogranicznym będą mogli, y mocni, do ktorych by się zgodzić niemogli, ani ich porownać, tedy ony na Nas iako insze rzeczy a sprawy, o ktorych się nie będą mogli zgodzić, włożą.

Y insze też rzeczy, ktore są y przez SOBOCKIEGO, y przez WIELAMOWSKIEGO od Tureckiego Cara nam obiecane, aby były uczynione, domagać się tego nasi będą, iako opuszczenie więzniow, o Tatary, y o Kozaki Białogrodskie, ktorzy czynili szkody w Państwach naszych, aby byli pokarani, o most aby był w Tehinie zrzucon, y o insze rzeczy, ktore z Listow tych, ktore Tłomacz Nasz od Cara Tureckiego przyniosł, y z Odpowiedzi SOBOCKIEMU daney, y z Listu WIELAMOWSKIEGO szerzey wyrozumieią.

Jeśli powiedzą Turcy, iż te pola y Ziemie były, y są Walaskie, powiedzą nasi, iż ani są, ani były, ale są Nasze własne, y młyn, ktorym alleguią, ktoryśmy dali byli Wałachom pożywać na czas, iż Nam, y Koronie Polskiey przy ktorey na on czas byli, posługi wielkie czynili, za używanie y młynow, y inszych rzeczy, ktore od Przodkow naszych mieli, na ktore rzeczy są Listy, y Zapisy u Nas, ktoremi te rzeczy są opisane, y ktoremi zapisali iż Ziemie, y mieysca niektore, y Młyny zawzdy nasze, y na naszey Ziemi były, ktore Listy, y Zapisy, kiedy ktemu przyidzie, a tego potrzeba będzie, my okazać iesteśmy gotowi.

Co się dotycze tego pośledniey szego Tatar rozgromienia, ktore się przez PRETWICZA y przez insze stało, o ktore się Poseł Sędziaka Silistrskiego, ktory teraz niedawno u Nas był, y Carskim, y Pana swego Imieniem skarżył, mieniąc, y powiadaiąc, żeby tam wten czas mieli ludzie, y konie Tureckie nasi pobrać, tedy nasi wywiedziawszy się z PRETWICZA, y z inszych, iako się sama w sobie rzecz ma, y iako się to stało, powiedzą Sędziakowi Silistrskiemu, y inszym Cara Tureckiego Ludziom, iż nasi niesą nic w tym winni, bo nie wiedzieli oni, żeby tam Turcy bydź mieli, iedno za Tatary, ktorzy

ktorzy w Państwach naszych szkody czynili, bieżeli. A włożą na Turki nasi winę, skarżąc, przed Sędziakiem, że oni nad przymierze y przyiaźń, ktora iest między Nami, a Carem Tureckim, czynić to Państwom, y Poddanym Naszym śmieli, a będą prosić Sędziaka, aby tym rzeczom on w czas zabieżał, a JegoMCi Tureckiego Cara Ludziom rozkazał, żeby na potym tego nieczynili, ale iżeby się wedle przymierza, a przyiaźni tey, ktora iest między Nami, a Carem Tureckim zachowali, a ono mocnie tak, iako My trzymamy, trzymali, a to ieszcze Ludzie nasi Ludziom Tureckim powiedzą, co się im będzie widziało na ten czas lepszego, y potrzebnieyszego, bo my to ich rostropności, y rozumowi poruczamy.

Granica Xięstwa Litewskiego z Ziemią Tatarską Perokopską, Oczakowem, Białymgrodem, y Ziemią Wołoską.

Ex Archivo M. D. L. Lib. 29. fol. 52.

Te są Granice Wielkiego Xięstwa Litt. Swiadectwo Hospodarowi powiedzieli ludzie starzy Kijanie, Czerkaszanie, Konewscy, ktorzy wiedzieli poki te Granice Hospodarskie, y po ktorym mieyscu są Granice, y Uroczyszcza do Państwa Jegomiłości Xięstwa Wielkiego Litt. należące z Ziemią Tatarską Perekopską, Oczakowem, Białymgrodem, y z Ziemią Wołoską. Naypierwiey powiedzieli, iż Ziemia Waszey Miłości Hospodarska Wielkiego Xięstwa Litt. poczęłasię od Marafy rzeczki, ktora w pada w Dniestr, y na niz Dniestrem po połowie Dniestra mimo Tehinu aż gdzie Dniestr w padł w morze: a z tam tąd od uyscia Dniestru miedzą poszła Granica mimo Oczakow aż do uyscia Dniepru, a Oczakow na Ziemi Waszey Miłości Hospodarskiey stoi, a od

Uyscia Dniepru do Tawania. A u Tawania przewozy były Waſzey Miłości Hoſpodarskiey na połowę z Perekopskim Carem, a po tey ſtronie Tawania z Perekopską Ziemią Granica Waſzey Miłości po owczą wodę, y w wierzch owczey wody, a od wierzchu owczey wody w wierzch Somora, y w wierzch Oryca aż do Dorica, a od Dorica cicha Soma, po cichą Somę, a na tey że Granicy Kniaź Semen Olelkowicz wyſyłał Namieſnika ſwego Swirpłowa, ktory od niego Czerkaſy trzymał, y ten potym mieysca obieżdzał, y potym w Uroczyſzczach Granice kładł tak z Ziemią Tatarską, iako y z Białymgrodem tudzieźż z Ziemią Wołoską.

Dislimitatio ſive Tractatus, inter Achmetum Imperatorem Turcarum, et AUGTSTUM II. *Regem, et Regnum Poloniæ, quo fines et Limites inter utraque Dominia definiuntur.* Datum 14 Novembris, Anno 1703.

Ex Archiv. Regni.

In nomine Sanctiſſimæ individuæque Trininitatis Amen.

Ex mandato Sereniſſimi, potentiſſimique Imperatoris Turcarum Sultani Achmetani filii Soltan Mechmetani, cuius felicitatem Imperii Deus protegat & conſervet, emanarunt plenipotentes literæ

ræ ad illum & Excellentiſſimum Chadzi Juzow Baſſa, ratione Dislimitationis cum Regno Poloniæ de tenore tali:

Quoniam ex gratia Dei ſubſecuta eſt felicitas ad pacificationem & communem quietem; ex poteſtate itaque Imperii noſtri demandamus, cum inter Sereniſſimum Regem Regni Poloniæ, M. D. Lit. nec non Hæreditarium Ducem Saxoniæ, & Electorem Imperii ſui, & Czarum Moſchoviæ, acceptatus ſit Tractatus pacis, firmamque habet authoritatem. Exinde Magnifice Gubernator Baſſa, imperamus, ut iuxta obloquentiam eiusdem Tractatus, & omnia puncta cum Regno Poloniæ, & Ducatu Moſchoviæ in negotio Dislimitationis procedas, & te ita regas, prout deſtinatus, & deſignatus eras ſuperintendens a præterito Imperatore Soltan MUSTAFFA Chano fratre noſtro; nam & a Maieſtate noſtra in eadem jurisdictione tua confirmes, ſicut & penes te reſidens, fama, & virtute probatus IMBRAIM AGA, quem uti muneris iſtius capacem deſignamus Commiſſarium, ad dislimitationem cum Regionibus Poloniæ, cum quo & jurisperitum Notarium mittas, ubi unanimiter ſatisfacere Tractatui neceſſum eſt, nimirum ut fundus Thenimenſis incipiendo a littoribus *Tyræ*, IMBRAIM AGA cum Dominis Poloniæ exdividat, juxta officium ſibi competens, & quam diligentiſſime negotiationem ſuam ex integro perficere curet. Tali itaque ordine & expeditione, & gratia Dei accepta ab Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino ſuperius ſpecificato Baſſa; ego IMBRAIM AGA diſceſſi *Themia* acceptis in Crimenſibus, & Budziacenſibus dignis ſenibus, fineque confinio carentibus, ſubſtituto in loco, ubi fluvius *Jaborlik* in *Tyram* incidit, ubi a Sereniſſimo & Potentiſſimo Auguſto II. Rege, & Regno Poloniæ, communicato prius conſilio cum Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino HIERONYMO LUBOMIERSKI S. Romani Imperii Principe, Caſtellano Cracovienſi, ſupremo exercituum Duce, ut Generali cuſtodum Duce comparuerint, cum plena & perfecta ad determinanda confinia poteſtate Illuſtriſſimi

ſtriſſimi ac Excellentiſſimi Commiſſarii, videlicet primus MARTINUS CHOMENTOWSKI Palatinus Braclavienſis. Secundus JOANNES KONIECPOLSKI Stabuli Regni Præfectus. Tertius STEPHANUS HUMIECKI Subdapifer Regni, & in vicino, ubi *Tyram* præfatus fluvius influit, ſubſtiterunt, cum quibus in primo ſtatim congreſſu, & in negotio dislimitationis, plurimæ ab utrinque propoſitiones factæ ſunt, poſt quas petierunt Documenta, Inſtrumentaque ſibi exhiberi, & veritatem deducere: quæ Confinia a memorato fluvio incipere debeant, quibus teſtimonia dignorum tam Crimenſium, quam Budziacenſium hominum pro firmitate limitum ab hoc fluvio incipientium pro documento produximus, Poloni itidem Commiſſarii produxerunt primam dislimitationem ante 70. annos ad datam præſentis inſtrumenti factam, quæ fuit inſuper attendentia ABAZI BASSA cum Commiſſario MUTESENICA, CHUSEIM AGA, & STANISLAO KONIECPOLSKI Caſtellano Cracovienſi, ſupremoque Duce Exercituum Poloniæ, uti Commiſſario ex parte Poloniæ, cuius dislimitationis ductus eſt *Jahorlik*, Turcice *Cainar* appellatus, & hoc documento confinia ipſa demonſtrarunt, & ſic unanimiter ſine ullo dubio cognovimus eſſe fines, & initia eorum a memorato fluvio, & ita non procul a memorato, ubi ſe jungit cum *Tyra* in fundo *Thunico*, quem non ita pridem inhabitant Coſaci, ſubditi feliciſſimi Chani Crimſcenſis, ſupra eundem fluvium ex oppoſito Polonæ villæ, ubi itidem habitant ſubditi & Incolæ. Ex illis locis vero, ut memoratæ villæ transferantur, fuit propoſitum, atque pars propoſuit transferri debere, ſequitur ut transferantur & veſtræ; concluſum itaque, ut, ſi in concordia non habitabunt, & ſi injuria aliqua inter illos oſtendetur, tunc omnia ab utrinque demoliri debebunt, ſi vero in eſſe ſuo, & integritate per villam permanſerint, tamen nulla fortalitia ex utraque parte erigi debent, & hæc eſt impoſita conditio concernens *Raſzkow* & *Kamionka*, quæ oppida quondam Palatini Valachiæ BASILII filia tenebat in poſſeſſione ſua, in ſumma

ſumma Palatino Sandomirienſi data 40. millia florenorum jure obligatorio *Raſzkow*, *Kamionka* vero etiam Palatino Sandomirienſi data viginti millium Polonicorum, ſimiliter jure obligatorio cum eadem declaratione, ut tamdiu præfata oppida in poſſeſſione usque ad præſentem limitationem fluvii *Kainardzie*, & jurisdictionem ejus teneat, donec ipſa præfata ſumma reponetur, & ideo clara res eſt, ut hæc prætenſio cum Actoribus & Succeſſoribus defunctæ Dominæ pacificetur; ut aut oppida ſucceſſoribus Dominæ, aut ſumma reſtituatur. Ad quam propoſitionem ſubjuncta eſt ratio, quod Podoliam, & Ukrainiam totam ſereniſſimus Sultanus Turcarum Nobis reſtituerit, & hæc prætenſio reſpicit modernum poſſeſſorem *Raſzkow*, & *Kamionka*, id eſt Illuſtriſſimum & Excellentiſſimum Dominum KONIECPOLSKI, qui, uti præſens, poſtquam illi circa requiſitionem futuram ab Actoribus demonſtratum fuerit documentum, ſatisfactionem obtulit, & obligavit, & ſuper hoc medio aſſenſum eſt. E converſo propoſuerunt Illuſtriſſimi, & Excellentiſſimi Domini Commiſſarii, ſiquidem occaſio præſentationum orta eſt, habemus & nos quoque huic ſimilem prætenſionem. Nonnullus enim Dominus de Regno noſtro, habet ſimilem prætenſionem requirendi debitum apud *Boioros*, & incolas Valachiæ, uti hæc prætenſio jam delata eſt Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino BASSA SERASKIERO qua cognita cauſa injunxerat, ut officioſe ſatisfiat, ſed quia & HOSPODAR & BOIARI pro tunc erant *Adrianopoli*, ideo hæc prætenſio ſortiri non potuit effectum, & hæc prætenſio eſt unius ex Regno noſtro Magnatis evidens, & in quo commiſſa eſt cura Illuſtriſſimis & Excellentiſſimis D. D. ad dislimitationem Deputatis, & ſerio inquirebatur dicendo, quod in ſimili occaſione, & negotiis docent Nos & Tractatus ipſi, ut Juſtitia conſervetur, & exinde pro re juſta cognita eſt ad Valachos prætenſio, & mutue ad Valachos requiratur. Item, ut confinia inter Poloniam & Valachiam ſint munda, proponebatur, repoſitum inter Nos & Valachos

lachos

lachos ipse Deus fulmine, & ira dislimitavit, ut nunc temporis, quoad fundum nemo queritur ex Valachis, neque de læsis finibus, aut damnificatione eorum, nihilominus habemus a Valachis multas injurias, contra veterem consvetudinem in aliquibus locis; circa *Sorikau* & *Chocimum* trajectus, vulgo *promi* solum nostri erant, & ab aliquot annis Palatini Valachiæ illos quoque sibi usurparunt; quod est veteri, & moderno Tractatu (quoniam nobis solum competunt) cautum. Itaque, ut præfati trajectus Polonis tantum serviant, deferri id præfulgidæ Portæ volunt, optimaque forma ad Palatinum Valachiæ appromittitur, ut hæc injuria cesset, quæ parti infertur. Item vigiliis ad *Tyram* positis ex parte Poloniæ, Valachi Adfines circa fines residentes, multa damna avertent in expilandis alvearibus, & aliis rebus, quod damnum, ut recompensetur, requirebatur, & hoc similiter deferre Præfulgidæ Portæ declaratum, ut exeat *Ferman* ad Palatinum Valachiæ pro compensatione damnorum. Item Poloni tribus vicibus ad *Jahorlik* præsentationem suam promoverunt, quod ab antiquo fundi Ukrainiæ ad illos tantummodo pertinebant, sed sub tempus hostilitatis Turcicæ, & Chami Crimensis, rebellis CHMIELNICKI violenter Regionem illam possedit, cujus postea filius duxerat uxorem Dominam, & hæc a Palatino Sandomiriensi usque ad medietatem fluvii *Kainardzie*, jurisdictionem suam habuit; & quoniam hoc realiter deductum est, unanimiter decernimus, ut *Cairar* fluvius sit communis partibus, qui in *Tyram* defluit. Et in isto loco ex una parte ostium sit Turcicum, ex altera vero sit positum Poloniæ, in quibus ostiis electi sunt de novo a Nobis Commissariis duo scopuli, & quidem Poloni suo scopulo imposuerunt in memoriam lapidem cum inscriprione anni, & Personarum dislimitantium; inde circa villam *Carter*, ubi fluvius oritur, processimus, & incolis idoneis ex utraque parte supra fluvium signa metalia fecimus, & ex una parte Turcica, ex altera Polonica in oppositum sibi in ostiis montium locata, usque ad sinistram ejus-

dem

dem rivuli, itidem, ubi duos magnos scopulos unum spectavimus, a quo loco in declivitate montis circa *Cairar* inter medios montes eundo, in partibus nostris similiter scopulos posuimus usque ad montem, eandem vallem in dexteram & sinistram partem dividentem, ut alii vocant, *Widly*, a quo loco duæ valles, una dextera, quam pro ductu nostro accepimus, sinistram Poloniæ, dexteram vero Ottomannis attributam, & in dextera parte Ottomanni, in læva Poloni signa sua locarunt, inde una hora itineris ad locum *Kokantik* capitalem appellatum, per transversum tractus, ut vocant, *Kuczmański Szak* transivimus, ubi repertum est signum, alias *Stara Mogiła*, & nomen ei *Jagnizcia Mogiła*, quæ, cum non sit reperta alia similis, pro signo utriusque partis habetur. Inde solita via *Gumanium* versus tendente venimus, ubi Caput *Dely* lacus nuncupatur, ulterius vero eundo *Markow* appellatam sylvam ad meridiem ex parte nostra accepimus, in sinistram vero partem ubi magna auris *Codema* ad septentrionem finitur, ubi sylva est Poloniæ; hac ergo mercatoria via per edita Montium eundo ad finem *Dely Jeziora*, *Ucha* lacus appellati, Sylvula est ad meridiem Ottomanica, & qua aqua nullibi reperiri potuit, ductum habet, per vallem *Codema* est ductus Poloniæ, magis vero remotior ad meridiem tendens Turcicus, & taliter ad septentrionem, ultra & ultra per dorsum montis proficiscendo in locis *Vidonersis*, extruebantur scopuli, donec ad locum confiniis nostris determinatum, id est flumen *Boh*, quem *Sina Woda* ingreditur, pervenimus, & ibi substitimus, ibi circa ostium fluminis duo scopuli Turcici sunt erecti, ad meridiem, & septentrionem, item duo signa metalian sunt fundata a Polonis, & vertici unius, id est, proximiori littori *Boh* impositus est lapis, annum, & finem, & limitem continens, propter majorem notitiam, & memoriam, & hoc ordine Regni Poloniæ cum Imperio Ottomanico confinia Dominiorum suorum emundarunt, innovarunt, & diviserunt, nihil intacti, obscuri, & controversi relinquendo, pro ma-

jore

jore firmitate, & ſecuritate mutua, limites inter nos unanimiter conſtituti, & ſuperius ſpecificati, in caſum alicujus controverſiæ ſupra hæc produci, & demonſtrari debebunt, & ideo ab invicem inſtrumenta hæc diſlimitatoria in manus Commiſſoriales traduntur, & pro majori robore mutuis manibus ſubſcribuntur, & ſigillis muniuntur. Datum ad ſcopulos terminales fluvium *Boh* nuncupatum, ubi *Sina Woda* influit ex altera parte, 14. Novembris & Turciæ diebus primis lunæ Novembris anno 1115. in originali Turcico ſubſcriptum.

Hadzi Imbraim na Rozgraniczenie z Polską Kommiſſarz naznaczoni za Hetmanem Ceſarskim.

(L. S.)

MARCIN CHOMĘTOWSKI Woiewoda Bracławski Kommiſſarz J. K. Mc. i Rzeczypoſpolitey.

JAN KONIECPOLSKI Koniuſzy W. K. Kommiſſarz, y Regimentarz J. K. Mc. i Rzeczypoſpolitey.

STEPHAN HUMIECKI Podſtoli Koronny Kommiſſarz J. K. Mc. i Rzeczypoſpolitey cum ſigillis propriis.

Informatio Hiſtorica Chocimo Fortalitio non ita pridem in Moldavia ad confinia Regni Poloniæ extructo Ex Archivo Regni. Acta annorum &c. Tom. I. fol. 248.

QUum Reſpublica Polona inter omnes Vicinos, quibus circumdatur, ab Ottomanorum vel maxime vicinia præcavendum ſibi habeat, non modo propter faciles pactorum infractiones, ſed etiam propter inſperatas excurſiones, quas Tartari, & alii

& alii portæ Vaſalli in Ditiones Polonas facere non verentur, eo vel maxime tempore, quo Reſpublica ſecuritate pacis freta, ab armorum laſſitudine reſpirare ſolet, prout anno præterito ab hiſce Portæ Ottomanicæ ſubjectis populis devaſtationem Ukrainæ paſſa eſt. Ideo, ut ab inopinatis infractionibus, & invaſionibus ſecurior eſſe poſſit, talia pacta, & Tractatus magna ſangvinis ſui profuſione, lucrari conata eſt, quibus vicinam hanc potentiam longius a limitibus ſuis removere poſſit. Proinde inter ſolennes pactorum Tabulas, cum variis orientis Imperatoribus initas, præcipue cum Oſmano Magno anno 1621. religioſe ſtipulatum voluit ad omnem poſteritatem, quatenus in Provinciis Moldaviæ, & Valachiæ nullus ab utrinque miles(videlicet nec Polonus, nec Muſulmanus, nec Tartarus) ſubſiſtere poſſit, ſed ut ambæ hæ Provinciæ maneant ab omni prorſus milite vacuæ, ſerviantque pro *Bariera*, & pro pagulo inter duo Dominia Poloniæ, & Portæ.

Intentio hujus ſanctionis ea fuit, ut caſu, quo infractio pactorum ab aliquo meditaretur, invaſio tamen inopinata præpediretur, nam, antequam exercitus Ottomanus limitibus Poloniæ admoveretur, oporteret, ut ſpatium itineris duarum Provinciarum Valachiæ, & Moldaviæ dimetiretur, quod uti clandeſtine, & raptim fieri non poſſet, ita Reſpublica facile per Exploratores præmonita, venienti hoſti præſto obviaret.

Conventio hæc ſat longo tempore ab utrinq; obſervata, ſucceſſive tamen a Turcis infracta eſt, vel maxime poſt conflictum ad fluvium *Pruth* peractum, ubi Sereniſſimum CARUM PETRUM ad pacis ineundæ conditiones adegerunt. Pro tunc jam Porta Ottomanica credens ſe ſuperiorem in armis, eo tempore, quo Polonia viribus & nervo belli exhauſta erat, non modo per domeſtica diſturbia, ſed etiam per belli cum Rege Sveciæ diſcrimina, illo, dico, tempore apertius, & magis impune, infractionem pactorum arripuit Porta, cæpitq; non tantum Chocimum (duobus fere

fere milliaribus a *Cameneco* Podoliæ diſſitum) in fortalitium Ottomanicum erigere, verum etiam in aliis Valachiæ, & Moldaviæ locis præſidia Turcarum imponere, imo & Tartaris, ut Colonias ſuas in illas Provincias deducerent, permiſit.

Ad hanc notoriam pactorum infractionem, Sereniſſimus divæ memoriæ AUGUSTUS II. ſolenniter ſtatim conqueri non intermiſit per Commiſſarios, & Legatos ſuos apud Portam Ottomanicam, & præcipue per legationem Illuſtriſſimi Domini Palatini Maſoviæ *Chomentowski*, qui *Conſtantinopoli* diutius moratus, dum requiſitionem Regis, & Reipublicæ eludi animadverteret, fecit ibidem declarationem in ſpeciem manifeſti, quod Sereniſſimus Rex, & Reſpublica infractionem hanc pactorum ſilentio præterire minime poterunt, ſed uti in colligatione belli defenſivi cum Principibus Chriſtianis comprehenduntur, ita læſionem, & præjudicium tantæ importantiæ colligatis ſuis deferre obligati erunt.

Interea hoc intervallo exortum fuit bellum inter Imperatorem Romanorum, & Portam Ottomanicam, quod ultimato Tractatu Paſſarovicenſi terminatum eſt. Sub tractu belli iſtius, videbatur Porta renuntiaſſe incæptæ fortificationi Chocimenſi, eamq; neglectam aliquot annis deſeruerat; nihilominus Sereniſſimus Rex AUGUSTUS II. demolitionem ejus integralem, non modo apud Portam, ſed & apud colligatos, & mediatores Principes perurgebat. Eo fine Illuſtriſſimo & Reverendiſſimo Domino Epiſcopo protunc Livoniæ, nunc Cujavienſi Plenipotentiario ſuo ad Aulam Viennenſem miſſo, inter puncta inſtructionis commiſit, quatenus infractionem hanc pactorum Cæſari, & colligatis Principibus repræſentet, eorumq; opem, & interpoſitionem invocet, pro inſtaurando pactorum vigore. Hæc Reverendiſſimi Domini Epiſcopi Cujavienſis Viennæ negotiatio nota bene eſt Excellentiſſimo Domino Talmann Miniſtro ſuæ Cæ-

ſareæ

ſareæ Majeſtatis, nam & cum ipſo conferentias ſuas deſuper habuit.

Demum, dum Tractatui Paſſarovicenſi campus aperiretur, eadem Majeſtas Regia AUGUSTUS II. Sereniſſimo Principi Regio Filio ſuo, nunc vero Regi & Domino Noſtro Clementiſſimo Viennæ pro tunc degenti, gratioſe commiſit, inſtare apud Sereniſſimam Cæſaream Majeſtatem, ut circa Tractatus illius conditiones, ratio quoq; demoliendi fortalitii Chocimenſis e congruo haberetur, ne tam Poloniæ, quam & Tranſylvaniæ, cui adjacet, præjudicio ſit. Et defacto Mandata a Cæſarea Majeſtate, eo nomine ad Miniſtros ſuos paciſcentes fuere expedita, nihilominus alium effectum non obtinuere, niſi quod articulo 16. Tractatus Paſſarovicenſis, campus reſervatus eſt Reipublicæ Poloniarum, negotium iſtud ſuo tempore cum Porta Ottomanica pertractandi.

Pace dein cum Imperatore Romanorum concluſa, Turcæ rediere illico ad meditationes perficiendi Fortalitii Chocimenſis, majoriq; quam antea cura operi incubuerunt, atq; aucto Præſidio Turcico, Baſſam inibi cum titulo SIERASKIER *Baſſa* (quod Poteſtatem Gubernatoris fortalitii, & Provinciæ illius denotat) impoſuerunt. Informatus Sereniſſimus Rex defunctus de hac Turcarum mente, tum & de variis inter confinantes querelis, quæ ex occaſione viciniæ Turcicæ oriri cæperant, convocavit Senatus Conſilium Varſaviæ in anno 1727. in quo de negotio Chocimenſi deliberatum eſt, atq; ſumpto motivo ex articulo illo Paſſarovicenſi, quo facienda requiſitio Reipublicæ reſervata eſt, internuntius ad Portam Ottomanicam denuo deſtinatus eſt, quatenus de novis belli præparamentis notitiam caperet, demolitionemq; Fortalitii Chocimenſis requireret. Fuerant & aliæ diſpoſitiones in eodem Conſilio factæ, ſcilicet muniendi Cameneci, tum pro obviandis inter confinantes exorbitantiis.

Baſſa

Bassa Chocimensis certior factus de hac ad Portam ablegatione, eandem antevertere conatus est, allegando multis rationibus, quod obligatio ejusmodi acceleraret potius, quam amoveret bellum.

Interim accidit, quod mercatoribus Polonis adempta sunt jumenta, & merces, quod Polonis interdictum fuerit commercium cum Valachis, & Moldavis, quod notabiles ammunitiones belli, & plura tormenta bellica Chocimum adducta sunt, quæ omnia ad instructionem internuntio accesserunt, sed ablegatio hæc, quæ in Persona Domini Colonelli Popiel destinata fuit, diutius difficultabatur. Bassa vero, ad frequentes Ducum, & Senatorum requisitiones, palliare, & excusare satagebat omnes Portæ actiones, allegans, & per barbam suam jurans, quod Porta pacis infractionem cum Polonia non intendat, quod fortalitium Chocimense non alio motivo, quam boni ordinis in Valachia constituendi, ne incolæ insolescant, erectum sit, & quod unicuiq; Principum in suis Dominiis facere licet, quæ libent. Repositum est ad hoc Chocimensi Bassæ, quod, si principibus liceret facere omnia, quæ vellent, ad quid servirent pacta, & Tractatus, quæ magna sangvinis effusione comparantur, atq; statuuntur, sed hæc omnia nullum in hucusq; effectum in rem restabiliendorum Pactorum effecere. Interea præter alia ab hac vicinitate pericula contagio etiam pestis, quæ Turcis admodum familiaris est, timenda venit, prout experientia docuit.

Cum igitur, & illa ablegatio Colonelli Popiel frustrata sit, Serenissimus Rex venientibus ad se ablegatis, tam à Porta, quam à Hano Crimensi, infractionem Pactorum remonstrare haud intermisit, restaurationemq; eorundem continuo requirebat, prout ex Diariis conferentiarum cum ablegatis Ottomanicis, fusius patet. Ad extremum in Anno 1732. iterum ablegationem in Persona Jllustrissimi Domini Sierakowski Excubiarum Regni Præfecti, Serenissimus Rex expediverat, qui Constantinopoli permansit usq; ad

ad fata suæ Regiæ Maiestatis, sed & hic præter speciosa verba, nihil solidi, & effectivi retulit.

Et hæc est series Actorum & sollicitudinis, quam Serenissimus grat: mem: Rex & Respublica sustinuere in procuranda demolitione Chocimensi, tum & in alijs pactorum Læsionibus reparandis.

Nunc Serenisimus Augustus Tertius, feliciter Nobis Regnans, Magni Patris sui insistens vestigiis, in promovendo bono publico, Læsiones hasce Colligatis Principibus, nec non mediatoribus Tractatus Carlovicensis, majorem in modum recommendare non desinit, quatenus circa prosperos armorum Christianorum succesus, pactis vigor, & religiosa observantia restituatur.

Tractatus Carlovicensis, præter expressa Puncta, etiam alias Capitulationes, quæ huic Tractatui non adversantur, ratas, approbatas, & in suo robore inviolabiles esse vult, quales sunt Capitulationes cum Osmano, & Amurathe. Igitur

Anno 1621. per solennem Tractatum obligavit se Osmanus, & Porta Ottomanica, Sigismundo Regi, & Reipublicæ Poloniarum. Et quidem

Articulo VI. Quod Tartari nullas excursiones in ditiones Polonicas facere præsument, quinimo a transitu Oczakoviensi per Sultanum arceri debent

Arti: VII. Si quæ damna Polonis Tartari fecerint, compensationem eorum dare tenebuntur, & Tartarorum Hanus a Sultano Domino suo puniendus foret.

Arti: XII. In Moldavia, non alij Palatini, quam Christiani substitui debent, immunes ab avaritia, & amatores pacis, & qui curam haberent manutenendæ tranquillitatis inter utraq; Dominia.

Arti: XIII. Chocimum debet remitti, & manere in manibus Palatini Moldaviæ. *Nunc ibidem Seraſkier impoſitus.*

Arti: XVI. Antiquiores Tractatus his conformes debent manuteneri, & novi debent manere inviolabiles.

Arti: XVII. Quicunq; præſumpſerit violare unum ex his Articulis, debet æſtimari periurus, & tractari ſicut talis.

Anno 1634 Amurathes IV. *itidem per ſolennem Tractatum ſe obligavit,* Vladislao *Regi, & Reipublicæ Polonæ, & quidem*

Arti: 1*mo.* Quod Palatini Valachiæ, & Moldaviæ confirmabuntur per Sultanum Turcarum, ex conſenſu, & ad recomendationem Regis Poloniæ.

Nunc ſæpius immutati proprio Sultani arbitrio.

Arti: V. Quod Turcæ nullum erigent fortalitium ad limites Poloniæ.

Arti: VII. Quod Articuli antea approbati, etiamnum in ſuo robore manere debent.

GRANI-

GRANICE z ROSSYĄ

AUGUST Trzeci z Bożey Łaski KROL Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmuydźki, Mazowiecki, Kijowski, Wołynski, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smolenski, Siewierski, y Czerniechowski, á Dziedziczny Xiążę Saski, y Elektor.

(a) O*Znaymuiemy tym Liſtem Extraktem Náſzym, komu to wiedzieć náleży, iż w Xięgach Metryki Kancellaryi Náſzey W. X. L. znayduie ſię Kommiſſya rozgraniczenia z Moſkwą Wieliza, i Białey, zá Nayiaśnieyſzego Predeceſſora Náſzego Krola Jmci Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego* WŁADYSŁAWA *Czwartego, w Roku tyśiącznym ſześćſet-* 1635
nym trzydzieſtym piątym, Dnia wtorego Mieſiąca Nowem- 2. Nov
bra, przez Kommiſſarzow ſporządzona, i ſupplikowano Nam ieſt przez Pánow, Rad, i Urzędnikow, przy boku Náſzym rezyduiących, abyśmy tę Kommiſſyą z tychże Xiąg Metryki Kancellaryi Naſzey, W. X. L. per Extractum authentice *wydać pozwolili, ktora słowo do słowa z Polskiego wypiſuiąc ták ſię w ſobie ma.*

ZBożego Miłośierdzia Wielkiego Hoſpodara Cára, i Wielkiego Kniazia MICHAYŁA FIEDOROWICZA wſzyſtkiey Roſſyi Samodzierżyca Władymirskiego, Cara Aſtrachańskiego, Cára Sybirskiego, Hoſpodara Pskowskiego i

k2 Wielkie-

(a) Traktat Roku 1686. Mieſiąca Maia 6. dnia zawárty, ktory poſpolicie Traktatem Grzymułtowskim názywáią, ieſzcze od Rzeczypoſpolitey nie ieſt potwierdzony, ani Kommiſſya do uczynienia Granic, *ad mentem* tego Traktatu dotąd nie była naznaczona: záczym kładą ſię tu dawnieyſze Granice przez ſpoſob Hiſtoryi. *Vide Coſt: Vol:* 6. *fol:* 145. *n.* 37. *Item Conſt: an:* 1712. *fol:* 219.

Wielkiego Kniazia Twerskiego, Juhorskiego, Permskiego, Wiatckiego, Bołhorskiego, i innych Hoſpodara, i Wielkiego Kniazia Nowohoroda, Nizowskiey Zemli, Rezańskiego, Roſtawskiego, Udorskiego, Obdarskiego, Kondyńskiego, i wſzyſtkiey Sywerney ſtrony Powelitela, i Hoſpodara, i Werskiey Ziemi, Kartoliskich, i Hruzyńskich Carow, i Kabardyńskiey Ziemi, Czerkaskich, i Horskich Kniaziey, i innych wielu Hoſpodarſtw Hoſpodara, i Obładetela, Jego Carskiego Wieliczeńſtwa Miedzowi Sędziowie Ja z Carskiego Wieliczeńſtwa Stolnik, i Námieſtnik Raskoy, Kniaź Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Ja Carskiego Wieliczeńſtwa Dworzanin Ofonaſey Hryhorewicz Zelabuskoy, Ja Carskiego Wieliczeńſtwa Diak Makiſor Tałyzyn, z rozkazania Wielkiego Hoſpodara náſzego Cara, i Wielkiego Kniazia Michayła Fiedorowicza wſzyſtkiey Ruśi Samodzierżca, i wielu Hoſpodarſtw Oſudara, i Obładetela, á po umowie Wielkiego Roſſyskiego Hoſpodarſtwa, Wielkich Posłow Carskiego Wieliczeńſtwa Bojar, Bojarzyna, i Namieſtnika Pskowskiego Fiedora Iwanowicza, Szeremeta, Boiarzyna, i Námieſtnika Szudalkoho Kniazia Olexieia Michayłowicza Lwowa, z Towarzyſzy Wielkiego Hoſpodára Władysława Czwartego z Bożey Łaski Krola Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Zmuydzkiego, Mazowieckiego, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Smoleńskiego, Podlaskiego, Czerniechowskiego, Połockiego, Witebskiego, Mścisławskiego, Inflantskiego, Oſtońskiego, i innych; á Szwedzkiego, Godzkiego, Wandalskiego Dziedzicznego Krolá Xiążęcia Finlańskiego, i innych Jego Krolewskiego Wieliczeńſtwa Korony Polskiey, i Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, Pánow, Rad, i Wielkich Posłow Kniazia Jakuba Zadzika Biskupa Chełmińskiego, i Pomezańskiego, z Towarzyſzy, i Posłaniki Carskiego Wieliczeńſtwa Bojar, i Pánow, Rad, Korony Polskiey, i Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, zieżdżaliſmy między Teropcem, i Teropeckim Uiezdem z Wielizem, i z Wieliską Włością i między Białą i Teropeckim Uiezdem, ná ziezdnym

ziezdnym mieyſcu Teropeckim Uiezdźie, niżey Uścia rzeczki *Markomli* pięć wierſt, u rzeki *Dźwiny* nazwánym *Podwrowice* Krolewskiego Wieliczeńſtwa, z Miedzowemi Sędziami, z Krzyſztofem Eydziatowiczem Piſarzem Grodzkim Smoleńskim, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyſzą Dworzaninem Krolewskim, Podſtarościm Bielskim, z Janem Zabą Dworzaninem Krolewskim Podſtolicem Witebskim, Roku od ſtworzenia Swiata ſiedmtyſięcy ſto czterdzieſtego trzeciego, Oktobra dwudzieſtego czwartego dnia á według Rzymskiego Kalendarza tyſiąc ſześćſet trzydzieſtego czwartego roku, Mieſiąca Novembra trzeciego dnia. A ziechawſzy ſię ná to ziezdne mieyſce My Sędziowie z obu ſtron wykonaliśmy przyſięgę całuiąc Krzyż, i wypytywaliśmy ſię od ſtarych ludzi zá przyſięgą ich przez całowanie Krzyża uczynioną o prawdziwych granicach, i czyniliśmy tey Jesieni granice Teropeckiego Uiezdu z Wielizem, i z Wieliską Włością, z Bielskim Uiezdem, uczyniliśmy i granice Ziemi Carskiego Wieliczeńſtwa, między Teropeckim uiezdem i Wielizem, i włością Wieliską, i z Bielskim Uiezdem Krolewskiego Wieliczeńſtwa, z Ziemią z Wieliskiem Uiezdem, i z Wieliską włością, i z Bielskim Uiezdem, po Teropeckiey ſtronie Teropeckiego Uiezdu, z dołu rzeki Dzwiny, od Uścia rzeczki Dźwincy, od Łuckoho Uiezdu, w gorę Dźwiną rzeką, po lewą ſtronę do rzeczki Oleśnicy, i do rzeczki Chotenicy, i do rzeczki Zyzcy, i do Uścia Toropy rzeki, i przeiechawſzy Toropę rzekę, w gorę Dźwiną rzeką do rzeczki Borowny, i do rzeczki Seredokirny, i do Ruczaiu Łominohi, i do rzeczki Chotuniki, i do puſtoſzy Michalewy, do puſtoſzy Łukowa ſiedliſzcza, á pod puſtoſzą Łukim Siedliſzczem jezioro Łukoie, i wskroś precz to jezioro Łukoie przeſzła Dzwina rzeka, i tego jeziora połowa należy do Carskiego Wieliczeńſtwa, á druga połowa ieſt w ſtronie Jego Krolewkiey Mci Polskiego Wieliczenſtwa, i w wierzch Dzwiną rzeką do Uścia rzeczki Krotyſzy, i do Neſterowa Jaziſzcza, i puſtoſzy Kozina, i do rzeczki Wiaziemki, i do rzeczki Perezunicy, i do Uścia rze-

rzeczki Markomli. A od Uścia rzeczki Markomli wgorę Dzwi-
ną rzeką po rzeczkę Dobryſzycę Toropeckiego uiezdu, ktora
wpadła w Dźwinę rzekę, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego
Uiezdu, i od Uyścia rzeczki Dźwincy, od L,ukiego Uiezdu, w go-
rędzwiną rzeką do rzeczki Dobryſzycy, po lewey ſtronie ziemia
Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, wśi, Chaty, i
puſtoſze, rzeki, jeziora, i laſy i wſzelakie wſtępy; á Krolewskie-
go Wieliczeńſtwa, ziemi między Wieliżem i Wielizką włością
z Toropcem, i z Toropeckim uiezdem uczynili granicę po Wie-
liskiey ſtronie Dzwiny rzeki Wielizkiego uiezdu, od derewni
Kamienki co na przeciw Uścia rzeki Dzwiny L,uckiego uiezdu,
po prawey ſtronie w gorze rzeką Dzwiną derewni Bełołuskiey
do wśi Ohryſzkowa, i do Pohoſtu Oſtrowna z jeziorem Oſtrownem
i do derewni Boiewy, á pod derewnią Boiewą L,ukoie jezioro, i
wskroś tego L,ukoie jeziora, przeſzła Dzwina rzeka, i tego je-
ziora połowa w Carskiego Wieliczeńſtwa, á połowa wſtronie Krole-
wskiego Wieliczeńſtwa, i do derewni Sołowy Bielskiego Uiezdu, i
do derewni Szłykowy i innych derewni Bielskiego Uiezdu po rze-
czkę Barłewkę, po prawey ſtronie po za rzece Dzwinie, wſzyſt-
ko Krolewskiego Wieliczeńſtwa ziemia, laſy, i jeziora, i wſzelakie
wſtępy, á wieś Ohryſzkowo, i Oſtrowieński pohoſt, z derewniami
i z puſtoſzami za Dzwiną rzeką na Wieliskiey ſtronie Krolewskie-
go Wieliczeńſtwa, Starozylcowie Wielizkiey włości Chrześcia-
nie Petruſzka, L,ukianow, i Hryſzko Iwanow odwiedli Sobra-
zem, ku Wieliżu, i ku Wieliſzkiey włości, po ziemnemu oby-
czaiu całowawſzy Krzyż, á Dzwina rzeka, od uyścia rzeki Dzwin-
nicy od L,uckiego Uiezdu, i od derewni Kamienki Wieliskie-
go Uiezdu w gorę tąż Dzwiną rzeką należy po połowie do Car-
skiego Wieliczeńſtwa, i do Krolewskiego Wieliczeńſtwa po rze-
czkę Dobryſzycę Teropeckiego Uiezdu, i po rzekę Barłowkę
Bielskiego Uiezdu, á Carskiego Wieliczeńſtwa ziemia Teropec-
kiego Uiezdu na Bielskiey ſtronie, Kozaryńskie włości, Iwano-
wo,

wo, Pomieście, Karomolina, Puſtoſz, Judyno, á do niey ſiedm
puſtoſzy, puſtoſz Zemcowa, puſtoſz Terentewo, puſtoſz Niko-
nowo, puſtoſz Szczałhonowo, puſtoſz Rykino, puſtoſz Szyrko-
wo, Wieliczkowo. Także puſtoſz Jaczatino, i ta puſtoſz Jodi-
noy, z puſtoſzami ieſt Krolewskiego Wieliczeńſtwa, w ſtronie w
Bielskim Uiezdzie, á przeciw tey puſtoſzy Jodynoy z puſtoſza-
mi wotneynemi ieſt Carskiego Wieliczeńſtwa w ſtronie w Tero-
peckim Uiezdźie. Krolewskiego źaś Wieliczeńſtwa ziemia Biel-
skiego Uiezdu na Teropeckiey ſtronie u Dzwiny rzeki niżey
rzeczki Wiazemki Puſtoſze, Puſtoſz Kazinoy, Oſinowica, ta-
koż ku niey ſiedm puſtoſzy, puſtoſz Jefimiewskaia, puſtoſz Ste-
panowa, puſtoſz Połubnino, puſtoſz Kupreſzowo, puſtoſz Ulia-
nowo, puſtoſz Fiedoſzczowo, puſtoſz L,ukianowo, á więcey te-
go My Carskiego Wieliczeńſtwa, i Krolewskiego Wieliczeńſtwa
oboie Sędźiowie, po nakazaniu miedzowego dźieła Teropeckie-
go, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiazemskiego Uiezdu,
z Bielskim Uiezdem tey jeſieni dokończyc nie mogliśmy, w czym
między nami względem tego ziemnego dźiału wiele było ſpo-
ru, i naſtąpiło zimno, i miedz czynić niemożna było, á zaczym
odłożyliśmy te miedzowe dźieło; podług innych rady uczyniliśmy
między ſobą zapiſy, że ſię mamy ziechać my Carskiego Wieliczeń-
ſtwa Sędźiowie, z Sędźiami Krolewskiego Wieliczeńſtwa, i że to
miedzowe dźieło w roku naſtępuiącym ſiedm tyſięcy ſto czterdźie-
ſtym trzecim, Mieſiąca Auguſta pierwſzego dnia według Ruskiego
Kalendarza, á według Rzymskiego Kalendarza, roku Tyſiąc ſześćſet
trzydźieſtego piątego, Mieſiąca Auguſta jedynaſtego dnia, w Te-
ropeckim Uiezdźie u rzeki Dzwiny, i u rzeczki Dobroſzycy
Teropeckiego Uiezdu, przeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiez-
du kończyć mamy, prowadząc miedze tych Uiezdow, ktore
nam miedzować kazano, i po Poſelskiey umowie poczynić mie-
dze prawdziwe, bez wſzelkiey chytrośći, i omamienia. My te-
dy Carskiego Wieliczeńſtwa miedzowi Sędźiowie, Ja Stolnik i
Námie-

Namieśnik Ryskoy Kniaź Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Ja Dworzanin Ofanoſey Hryhorewicz Zelabuskiey, Ja Diak Mikifor Tałyzyn, po naſzey zapiſowey oſtrożności dla Miedzowego działu Teropeckiego Uiezdu ku rzece Dźwinie, i ku rzece Dobryſzycy naprzeciw rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezdu przyſzlismy, także Krolewskiego Wieliczeńſtwa miedzowi Sędźiowie Krzyſztof Eydźiatowicz Piſarz Grodzki Smoleński, Paweł Fiedorowicz Boreyſza Dworzanin J. K. Mci Podſtarości Bielski, według naſzych opiſow ku rzece Dźwinie i ku rzece Barłowce Bielskiego Uiezdu przyſzliśmy. A z temi Krolewskiego Wieliczeńſtwa pierwſzemi miedzowemi Sędźiami, za Krolewskim rozkazaniem przysłani ſą inni, za miedzowych Sędźiow: pierwſzy Jan Zaba, i drugi Sędźia Jan Sawoſtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci. My tedy Carskiego Wieliczeńſtwa miedzowi Sędźiowie Stolnik i Namieśnik Raskoy, Kniaź Piotr Fiedorowicz Wołkoński, Dworzanin Ofonaſey Hryhorewicz Zelabuskoy, Dźiak Mikifor Tałyzyn z miedzowemi Sędźiami Krolewskiego Wieliczeńſtwa, z Krzyſztofem Eydźiatowiczem Piſarzem Grodzkim Smoleńskim, z Janem Sawoſtanowiczem Milewskim Sekretarzem i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fiedorowiczem Boreyſzą Dworzaninem J. K. Mci, i Podſtarościm Bielskim u rzeki Dzwiny i u rzeki Dobroſzycy Teropeckiego Uiezdu, na przeciw rzeki Barłowki Bielskiego Uiezdu ziechaliſmy ſię, i o miedzowym dźiele namawialiśmy ſię i Krolewskiego Wieliczeńſtwa nowy Sędzia Jan Sawoſtanowicz Milewski, Sekretarz i Dworzanin J. K. Mci, przy Zapiſach Krzyż całował, roku od ſtworzenia świata ſiedm tyſięcy ſto czterdźieſtego trzeciego Mieſiąca Auguſta dwudźieſtego czwartego dnia, á według Kalendarza Rzymskiego roku tyſiąc ſześćſet trzydźieſtego piątego, Mieſiąca Septembra trzeciego dnia. A zatym My Carskiego Wieliczeńſtwa miedzowi Sędźiowie, z miedzowemi Sędźiami Krolewskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i Wiaziemskiego Uiezdu

Uiezdu Krolewskiego Wieliczeńſtwa, o ſprawiedliwych miedzach z Bielskim Uiezdem, wſzelką pilnością wypytywaliśmy ſię z Starożylcow za całowaniem Krzyża od onych, i ſtare miedze roſtrzebialiśmy, i Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, Wiaziemskiego Uiezdow z Bielskim Uiezdem rozgraniczenie czyniliśmy, i poſtanowiliśmy rozgraniczenie Ziem Teropeckiego, i Rzewskiego, i Zubcowskiego, i WiaziemskiegoUiezdow Krolewskiego Wieliczeńſtwa z Ziemią Bielskiego Uiezdu, od pierwſzego rozgraniczenia, od rzeki *Dźwiny*, od rzeczki Dobreſzycy Teropeckiego Uiezdu, i od rzeczki Barłowki Bielskiego Uiezdu w gorę *Dźwiną* rzeką, do brodu do kamienia zwierſtę. Po lewey ſtronie rzeki Dźwiny Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, puſtoſze Owsiewskoy Kniaźia Owerkeia Szechowskoho, á po prawey ſtronie po zá Dźwinie rzece Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu, Derewni Barłowey, á rzeka Dźwina od rzeczki Dobryſzycy Teropeckiego Uiezdu, i od rzeki Barłowki Bielskiego Uiezdu po brod *Kamień*, po połowie w Ziemi Carskiego Wieliczeńſtwa ku Teropeckiemu Uiezdu, i po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa ku Bielskiemu Uiezdu. A w brodzie u Kámienia u Dźwiny rzeki ná Bielskiey ſtronie, ná większey Bielski ey drodze Soſna, á ná niey dwa hranie nowe, i wykopana iama, á w niey węgle, i kamienie, i kopiec wyſypany. A od tey ſoſny co z znákami, od iamy, od Dźwiny rzeki do jeziorka *Karaſinca* po lewey ſtronie, granica, źiemia, i rzeka Dźwina z obą brzegámi Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, derewni Babenkowey Teropczanina Semiona, Skworcowa; á po prawey ſtronie rubież, i Bielski Uiezd, do Jeźiora Karaſińca ná wiorſtę borem Bielskiego Uiezdu ieſt Krolewskiego Wieliczeńſtwa budynki derewni Barłowy, nie doieżdzaiąc Jeziorka Karasińca. Przeiechawſzy większą Bielską drogę ná ſośnie hrań, á jeziorka Karaſińca połowa do Carskiego Wieliczeńſtwa ku Tropeckemu Uiezdu, á druga połowa Krolewskiego Wieliczeńſtwa ku Bielskiemu Uiezdu. Przeszedłſzy

ſzy jeziorko Karaſiniec, w borze ná krzywey ſoſnie hrań ná przećiw ſoſny, w borze ná hrywinie wykopana iama, á w niey węgle. W lewey ſtronie Ziemia i rzeka *Dźwina* Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu. *Siemionowa*, *Pomeſtya*, *Swarcowa*. A po prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego Uiezdu, derewni *Barłowy*. A od krzywey Soſny, z hraniem, i od iamy w borze ná hrywinie, ná ſosnie hrań, i u ſosny iama, á w niey węgle, i kopiec wyſypany. Po lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, á po prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu. A od tey ſoſny z hraniem, i od iamy skończył ſię bor. W czarnym leśie ná ſośnie hrań, á od tey ſoſny z hraniem Czarnym laſem do drogi *Proſołęczney*, ktorą ieżdżą do derewni Berłowey, w Bielskie Uiezd, i z Teropeckiego Uiezdu, i z Derewni Berłowey, ná drodze ſosna, ná niey hrań, pod nią iama ſtara, a ta iama odnawiana, i w niey węgle. Od tey zaś ſosny i od iamy iadąc tąż Barłowską drogą nie daleko w czarnym leśie w prawo przy drodze Olſza, á ná niey hrań. Po lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu Derewni Barłowy. A ná prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu, Puſtoſze *Luſzkowy*. A od Olſzy z hraniem, i od Barłowskiey drogi Czarnym Laſem proſto przez czarne błoto ná Luſzkowską drogę, á ná Jedlinie hrań, á náprzeciw Jedliny przy *Luſzkowskiey* drodze iama, á w niey kámienie, i kopiec wyſypany. Ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu; Puſtoſz *Tyſzkowo*. Po prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Puſtoſz *Luſzkowo*, i Puſtoſz *Serbaykowo*. A od jedliny z hraniem, i od iamy, i od Luſzkowey drogi czarnym laſem, i błotem trzy wierſty do Uścia rzeczki Chotowica; ná lewey ſtronie Ziemia, i rzeka Dzwina z obiema brzegami Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, po prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu. A ná Uściu rzeki Chotowicy ná brzegu ná wiązie drzewie

wie

wie hrań i cyrkuł, á ná przeciw wiązu iama, á w niey węgle, i kopiec wyſypany; á rzeczka Chotowica wyſzła z mchow Teropeckiego Uiezdu, i wpadła w Dźwinę rzekę. Ná lewey ſtronie Ziemia i rzeka Dźwina z obiema brzegami Teropeckiego Uiezdu, ſianożęći Siemiona Skwarcowa. Ná prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego Uiezdu, Puſtoſze *Luſzkowey*. A od uścia rzeczki Chotowicy i od wiązu z hraniem, od iamy i od kopca tam wyſypanego w gorę Rzeczką *Chotowicą*, i Chotowickim błotem trzy wiorſty do Ruczaiu, ktory wyſzedł z Chotowickiego błota, i przy Ruczaiu ná jedlinie hrań, i cyrkuł. Po lewey ſtronie rzeki *Chotowicy* Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, i rożnych mieſzkańcow, á po prawey ſtronie, i po záruczaiu Chotowiſcem Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu, Puſtoſze *Mikuliny*. A błoto Chotowickie po połowie ku Teropeckiemu i ku Bielskiemu uiezdu; á od tey ſoſny z hranią przeiechawſzy *Chotowicki* Ruczay ná ſośnie hrań, á ſoſna ſtoi ná drodze, á od drogi przez bor podle *Chotowickiego* błota rzeki ku *Weleſie*, ku Usciu rzeczki *Bereźińcy* borem, ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, rożnych mieſzkańcow, po prawey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielski Uiezd. Puſtoſze *Mikulinoy*. Niedoiechawſzy rzeki *Weleſy*, i Uścia rzeczki Bereźińcy w borze ná ſośnie hrań, i Cyrkuł. Ná przeciw ſoſny iama, i w niey węgle. Ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, Derewnie Bernowey. Po práwey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu. A od ſoſny z hraniem, i od iamy borem do rzeczki *Berezińcy*, á u rzeczki *Berezińcy* ná dębie dwie hránie, á ná przeciw ich iama, á w tey iamie węgle, i kopiec wyſypany, wyżey zaś tey iámy ſucha ſoſna, á ná tey ſośnie hrań ſtara Litewka. Po lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, Siemiona Skworcowa. Ná práwey ſtronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego Uiezdu. Puſtoſze Szczyberowe. A Rzeczka Berezińca wyſzła

z jeźio-

z jeźiora Bereżińca, Teropeckiego Uiezdu, i wpadła w Rzekę Welesę. A od Dębu, i od Iamy, i od Sosny przeszedłszy Rzekę *Berezińcę* ná Uściu *Berezińcy* Rzeki, u Rzeki *Walesy* dwa Dęby, á ná nich hranie i Cyrkuły. A od Dębow w Uście Rzeczki *Berezińcy* w Rzekę *Welesę*. Od Uyścia záś Rzeczki *Bereżińcy* w wierzch Rzeki *Welesy* po lewey stronie *Welesy* Rzeki Ziemia, i Lasy, Łąki, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, rożnych pomieszczykow, á po prawey stronie po za Wielisą Rzeką Ziemie, i Lasy i Sianożęci, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu, Pustosze Szczyberowey. A od Uścia rzeczki *Berezińcy* w gorę rzeką Welesą siedm wierst do Pustoszy Kołotowa Teropeckiego Uiezdu, i do Uścia ruczaiu Szemetowa, i rzeki Wielesy. Od Uścia rzeczki Berezińcy w gorę, do Pustoszy Kołotowa Teropeckiego uiezdu, i do ruczaiu *Szemetowa* ná siedm Wierst po połowie Carskiego Wieliczeństwa ku Teropeckiego Uiezdu rożnych Pomeszczykow, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ku Bielskiemu Uiezdu. A ná Uściu ruczaiu Szemetowa u rzeki Welesy wiąz, á na nim hrań, i cyrkuł. U tegoż wiązu iama, á w niey węgle. Od wiązu z hranią i od iamy w gorę ruczaiem Szemetowskim. Ten záś wiąz z hranią i iama ná prawey stronie ruczaiu *Szemetowa* iest ná Bielskiey Ziemi. A od rzeki Welesy, i od Uścia Szemetowa ruczaiu, i od wiązu z hranią, i od iamy, w gorę ruczaiem Szemetowskim, miedze Pustoszy *Kołotowa* Teropeckiego Uiezdu, i miedze Bielskiego Uiezdu czarnego lasu, ná prawo miedzą, á ná miedzy Jedlina, á ná niey hrań, i cyrkuł. Ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, i rożnych Pomeszczykow, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezdu. A od tey Jedliny z hranią borem, drogą, ktorą ieżdżywali do Teropeckiego Uiezdu, z Pustoszy Kołotowey ná Pustosz Szemetową Bielskiego Uiezdu ku czarnemu lasu; á nie doieżdżaiąc

ieżdżaiąc czarnego lasu sosna, ná ktorey sośnie hrań i cyrkuł. Ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, i rożnych Pomeszczykow. A ná prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu. A od tey sosny z hranią w czarny las tąż drogą, i ná drodze Jedlina, á ná niey hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą ku *Szemetowskiemu* mchu, á przy końcu Szemetowskiego mchu ná Jedlinie hrań, i Cyrkuł. A od tey Jedliny tąż drogą przez paszenną Ziemię ku Ruczaiu *Jasienowcu*, á w Ruczaiu *Jasienowcu* Jedlina, ná Iedlinie hrań i Cyrkuł, á potym po wszystkich znakach, w lewo tych znakow, i hrani, Ziemia, i lasy, i Sianożęci, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu rożnych pomieszczykow. A ná prawey stronie potym po tych znakach, i hraniach Ziemie, Lasy, i wszelakie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu. A od tey Jedliny z znakami przez *Jasienowiec* Ruczay czarnym lasem ná starą miedzową Jamę, á w tey starey jamie węgle, á tá iama odnowiona, i nasypana węglami, á w tey iamie dąb, na dębie hrań i Cyrkuł. Od tey Jamy, i od dębu z hraniem przez paszennę Ziemię, Pustosze *Kokorewa* Teropeckiego Uiezdu, i poczynka *Szemetowa* Bielskiego Uiezdu. Na miedzy sosna, na niey hrań, i Cyrkuł. A od sosny z hraniem, czarnym lasem ku drodze co ieżdżą z Derewni Chotyni Teropeckiego Uiezdu na Pustosz *Szemetową* Bielskiego Uiezdu, sosna, a na sośnie hrań i cyrkuł, przy drodze jama, a w niey kamienie. A po tych Uroczyszczach, i hraniach, na lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, Derewnia Chotina Iwana, *Czachłokowa*, a po prawey stronie Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu, Poczynka *Szemetowa*. A od sosny z hranią i od Jamy czarnym lasem między Pustoszami Bezmennowa Teropeckiego Uiezdu, Hryhoria Kuszelowa, i między poczynką Szemetową Bielskiego Uiezdu ku Dębowi, a na Dębie hrań i cyrkuł.

kuł. Od dębu zaś prosto czarnym lasem między też Pustosze między Pustosze Bezmenowy Teropeckiego Uiezdu, a Bielskiego Uiezdu między Szemetową poczynką. Tam Jedlina, a na niey hrań, i cyrkuł. A od Jedliny z hraniem, czarnymże lasem między Pustosze *Bitminowe* Teropeckiego Uiezdu, i między Pustosze *Bedryna* Bielskiego Uiezdu, ku dębowi, a na dębie hrań i cyrkuł. A od tego dębu z hraniem czarnymże lasem przeszedłszy Pustosz Borku Bezmenową Teropeckiego Uiezdu, i Pustosz Bedryną Bielskiego Uiezdu, Jedlina, á ná niey hrań i cyrkuł. A od tey jedliny z hranią czarnymże lasem między Pustoszą Borku Teropeckiego Uiezdu, i między Pustoszą *Stepanowa poczynka* Bielskiego Uiezdu Osina, á ná niey hrań, i cyrkuł. Po lewey stronie tych wszystkich Uroczyszcz i hrań ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, pustosz Bezmenowa Hryhora Kuszelewa, á po praweystronie ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu. A od tego jasionu z hraniem, czarnymże lasem ku drodze, ktorą ieżdżą z Pustoszy Borku Teropeckiego Uiezdu, na pustosz Stepanow Poczynok Bielskiego Uiezdu. Tam ná drodze iama, á w iamie kamienie: á od iamy przez drogę czarnymże lasem, á w czarnym leśie jedlina, á ná niey hrań i cyrkuł. Od tey jedliny z hraniem czarnymże lasem między pustosze Borku Teropeckiego Uiezdu, i między pustosze Czerncowoy Bielskiego Uiezdu tam na dębie hrań, i cyrkuł. A od dębu z hraniem czarnymże lasem między pustosze Borku Teropeckiego Uiezdu, i między pustosze Czerncowoy Bielskiego Uiezdu: w czarnym lesie dąb, á na dębie hrań, i cyrkuł. Od tego dębu z hraniem tymże czarnym lasem do ruczaiu, ktory wyszedł z czarnego lasu, i z błota, á w tym ruczaiu Osina, á na Osinie hrań, i cyrkuł. Od Osiny z hranią ruczaiem wdoł do wiłowatey sosny, na ktorey hrań, i cyrkuł; ta zaś sosna stoi na ziemi Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezdu, na lewey stronie ruczaiu; á od ruczaiu i wiłowátey

wiłowatey sosny z hranią, tymże czarnym lasem, hradą miedzy tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszą Staryni Bielskiego Uiezdu sosna, á na niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią tymże czarnym lasem, hradą, do Spirydowskiego Mchu między tąż pustoszą Borku Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszą Spirydową Bielskiego Uiezdu ku wiłowatey sośnie, á na sośnie hrań, i cyrkuł, blisko ktorey iama, á w tey iamie węgle. Po tych wszystkich Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, pustoszy Borku Hryhora Kuszelewa, á na prawey stronie ziemia, lasy, i wszelkie wstępy Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu, pustoszy Staryny, i pustoszy Spirydowskiey. Od wiłowatey sosny z hranią i od iamy, Spirydowskim Mchem w doł, na ktorym Mchu sosna, á ná niey hrań, i cyrkuł; á od tey sosny z hranią, tymże Spirydowskim Mchem wdoł między pustosze Borku Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszy Jaseno, Bielskiego Uiezdu, gdźie sosna, á ná niey hrań, i cyrkuł. Od tey sosny z hranią w lewo około teyże pustoszy Borku do hrady, na ktorey sosna, á na niey hrań i cyrkuł. Pod tąż sosną jama, w ktorey węgle, á od tey sosny z hranią i od iamy tąż hradą podle *Czystowo Mchu*, do rozwiłowatey sosny, na ktorey hrań, i cyrkuł. Od rozwiłowatey sosny z hranią, podle tegoż *Czystowo* mchu do osiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po wszystkich tych Uroczyszczach i hraniach, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, Pomestia Hryhora Kuszelewa, á w prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy Zelezowey. Od tey sosny z hranią i od Czystowo Mchu w bor przez ruczay, á w borze iama, á w iamie węgle, i na niey wysypany kopiec. Na przeciw iamy jedlina, na ktorey hrań i cyrkuł, á od tey iamy z kopcem, i od jedliny z hranią podle ruczaiu, ruczaiem w doł w borze sosna, na ktorey hrań, i cyrkuł. Ná le-

Na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, puſtoſzy Borku Hryhora Kuſzelewa, á na prawey ziemia Krolewſkiego Wieliczeńſtwa Bielſkiego Uiezdu, puſtoſzy Zelezowey. Od tey ſoſny z hranią do drogi, ktorą iadą na puſtoſz Borek, przy drodze na ſośnie hrań, i cyrkuł. Od tey ſoſny z hranią, i od drogi podle tegoż ruczaiu wdoł w borze na opaloney ſośnie hrań i cyrkuł, á od opaloney ſoſny z hranią poſzedł ruczay w bor, w ktorym ſoſna wiłowata, á ná niey hrań i cyrkuł. Naprzeciw wiłowatey ſoſny z hranią iama, á ná niey kopiec wyſypany; po lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego Uiezdu, puſtoſzy Borku Hryhora Kuſzelewa, á na prawey Krolewſkiego Wieliczeńſtwa Bielſkiego Uiezdu, puſtoſzy *Zelezowey*. Od wiłowatey ſoſny z hranią, i od iamy w borze, na ſośnie hrań, i cyrkuł, á od tey ſoſny z hranią w tymże borze do ſoſny, á ná niey hrań i cyrkuł, od tey ſoſny z hranią do inſzey ſoſny, na ktorey hrań i cyrkuł, naprzeciw tey ſoſny iama, w niey węgle, i głowa kobyla, á na niey kopiec wyſypany. Od tey ſoſny z hranią, i od iamy z węglami, w tymże borze na ſośnie hrań, i cyrkuł. A przeiechawſzy drogą ktorą iadą z Derewni Symonichy Teropeckiego Uiezdu, do Derewni Jamiſzcze tegoż Uiezdu, przez puſtoſz Zelezowo Bielſkiego Uiezdu. Po tych Uroczyſzczach na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, Pomeſtie Hryhora Kuſzelewa, á na prawey ziemia Krolewſkiego Wieliczeńſtwa Bielſkiego Uiezdu, puſtoſzy Zelezowey. Od tey ſoſny z hranią tymże borem do ruczaiu *Koczenka*, na ktorego brzegu ſoſna, á na niey hrań, i cyrkuł, á pod Soſną iama, á w niey węgle, i kopiec wyſypany. Od tey ſoſny z hranią i od iamy ruczaiem, Koczenkiem, w niz do Dzwiny rzeki. Na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, puſtoſzy Borku Hryhora Kuſzelewa, á na prawey ziemia Krolewſkiego Wieliczeńſtwa Bielſkiego Uiezdu puſtoſzy Zelezowey. U Dzwiny rzeki ná

ki na uściu ruczaiu Koczenka, na wale na dwu ſoſnach hrań, i cyrkuł, pod ſoſnami iama z węglami, á ná niey kopiec wyſypany. Od dwoch ſoſen z hraniami, i od iamy w prawo w wierzch Dzwiną rzeką. Na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu puſtoſzy Borku Hryhora Kuſzelewa, á na prawey ziemia Krolewſkiego Wieliczeńſtwa Bielſkiego Uiezdu puſtoſzy Zelezowey. Niżey ruczaiu Koczenka Dzwiną rzeką w niz do brodu Kamienia; po obu ſtronach Dzwiny rzeki ziemia, laſy, ſianożęcie, i wſzelkie wſtępy Carſkiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, á od uścia ruczaiu Koczenka Dzwiną rzeką w wierzch do puſtoſzy Zelezowey, i Szyſzymorowey Bielſkiego Uiezdu; á od Teropeckiego Uiezdu do Olexeiewey ziemi Naſzczokina Derewni Jamiſzcza, na Granicy brzoza, na ktorey hrań i cyrkuł, pod brzozą iama z węglami, á ná niey kopiec wyſypany. Podle iamy Litewſki znak: około trzech dębow powbiiane koły, chroſtem oplecione, i ziemią naſypane, á około nich brozda wykopana, á po Litewſku kopiec. A ktore poznie, i ſianne pokoſy po nad Dzwiną rzeką były Teropeckiego Uiezdu między puſtoſzą Zelezowy, i między puſtoſzą Szyſzymorowey Bielſkiego Uiezdu Hryhora Kuſzelewa, poznia Platowicha, i poznia Jałowik Jakuba Maslenika, poznia Platowik Kuźmy Maslenika, poznia Owczynka Iwana Czohłokowa, poznia Małe łohi; te poznie i ſianne pokoſy w ziemi Bielſkiego Uiezdu ſą Krolewſkiego Wieliczeńſtwa, á Carſkiego Wieliczeńſtwa poznie w ziemi Teropeckiego Uiezdu. Poznie zaś i ſianne pokoſy ktore ſą nad Dzwiną rzeką na Teropeckiey ſtronie rożnych Bielſkich puſtoſzy Babirewſkiey włości, poznia Lewaſzycha, poznia Botok, poznia Popycha, poznia Platowik, poznia Niwiſzcze, poznia Szewerdycha, poznia Stupina, i inne poznie ktore ſą za Dzwiną rzeką na Teropeckiey ſtronie od uścia ruczaia Koczenka do Olexieiowey ziemi Naſzczokina, Derewni Jamiſzcza do brzozy z hranią, i do iamy, i do Litewſkiego kopca, ſą po

połowie Carskiego Wieliczeństwa, ku ſtronie Teropeckiego Uiezdu, i Krolewskiego Wieliczeństwa ku ſtronie Bielskiego Uiezdu. A od brzozy, i od iamy, i od kopca w wierzch Dzwiną rzeką, po obu ſtronach Dzwiny rzeki Teropecki Uiezd. A od Dzwiny rzeki, i od brzozy z hranią, i od iamy, i od kopca na prawo w gorę podle wału, na wale dąb, á na nim hrań i cyrkuł. Przeciw tego dęba na gorze iama, á w niey węgle i kopiec wyſypany: na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu Olexeiowa, pomeſtia Naſzczokina, Derewnia Jamiſzcza, á na prawą ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu puſtoſzy Szyſzymorowey. A od dęba z hranią i od iamy wałem borowym, á na węgle wału trzy ſoſny w iednym mieyſcu, á na iedney ſośnie hrań i cyrkuł. A od ſoſny z hranią węglaſtymże wałem borowym: na wale dwie ſoſny w iednym mieyſcu, á na iedney ſośnie hrań i cyrkuł. Po lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropecki Uiezd, Olexeiowoz, pomeſtia Naſzczokina, Derewnia Jamiſzcza; á po prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielski Uiezd puſtoſz Szyſzymorowa, á od tych dwu ſoſen tymże borowym wałem: na wale ſoſna, na ſośnie hrań, i cyrkuł. A od tey ſoſny tymże borowym wałem na węgle wału ſoſna, na niey hrań i cyrkuł. A od tey ſoſny z hranią tymże wałem przeiechawſzy drogę, ktorą ieżdżą do Derewni Klin, Teropeckiego Uiezdu Hryhora Kuſzelewa: na mogiłach ſoſna á na ſośnie hrań i cyrkuł. A od ſoſny z hranią przez Kładbiſzcze, Mohilice, zſzedł wał podle Jaſienskiey drogi: na lewey ſtronie ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł, naprzeciw ſoſny iama, á w niey węgle i kopiec wyſypany. Po tym znaku na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropecki Uiezd Olexeia Naſzczokina Derewnia Jamiſzcza, á na prawey ſtronie od tego znaku ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielski Uiezd, puſtoſz Szyſzymorowa. A od ſoſny z hraniem i od iamy, Jaſieńską drogą ku błotu Medunickiemu, i ku Morti-

Mortiſzczu w czarny las: na prawey ſtronie na ſośnie hrań, i cyrkuł, á ſoſna na Bielskiey ſtronie. A od ſoſny z hranią tąż Jaſieńską drogą w lewo, podle błota Mieduniskiego, iama, w niey węgle. Naprzeciw iamy na brzozie hrań i cyrkuł, á u iamy kopiec wyſypany: na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa: błoto Medunik, i czarny las, Uiezd Teropecki, Olexeia Naſzczokina Derewnia Jamiſzcza; á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Uiezd Bielski Puſtoſze Jaſeni, a od iamy i od brzozy z hraniem, i od ſtarego Horodyſzcza, i od Jasieńskiey drogi ná Miedunickie błoto, á ná nim Olcha, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od Olchi z hraniem, ná Oſinie hrań i cyrkuł. A od Oſiny z hraniem, tymże Miedunickim błotem, ſtarym Horodyſzczem ku Oſinie, ná Oſinie hrań, á ta hrań między Puſtoſzą Jaſenim Bielskiego Uiezdu, i między Olexieiowem pomieſzkaniem Naſzczokina, Derewni Jamiſzcza Teropeckiego Uiezdu. A od tey Oſiny z hraniem wyſzedłſzy z Miednickiego błota między paſznią iedlina, ná iedlinie hrań i cyrkuł: ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Viezdu Derewni Jamiſzcza Olexieia Naſzczokina, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu, puſtoſzy Jaſenia. A od iodły z hraniem, ſtarym Horodyſzczem, miedzą, ziemią paſzną proſto ku Jaſieńskiey, śrzedniey, zapolney drodze na ſtarą złamaną ſoſnę, á u ſoſny iama, á w niey kamienie. Od ſoſny złamaney, i od iamy paſzennemi ziemiami na ſuche dąbki, ku drugiey zapolney Jaſieńskiey drodze: przeſzedłſzy drogę wykopana iama, a w niey kamienie, potym Uroczyſzczem na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego Uiezdu, Olexieia Naſzczokina, puſtoſzy Pawłowey; na prawey zaś ſtronie ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu, puſtoſzy Jaſieńskiey; lecz od zapaloney drogi, i od iamy, paſznymi gruntami w rog na czarny las, á na rogu w czarnym leſie na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey zaś jedliny z hranią czarnym także

m2 laſem

lasem ku jedlinie, na ktorey hrań i cyrkuł: A od tey jedliny z hranią czarnym znowu lasem ku sośnie, na ktorey hrań i cyrkuł; a od sosny z hranią czarnym także lasem ku jedlinie z hranią i cyrkułem. Potym Uroczyszczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu, pustoszy Manwytowey Olexieia Naszczokina, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa, Bielskiego Uiezdu, pustoszy Jasieńskiey; od jodły zaś z hranią czarnym lasem aż do iodły także z hranią i cyrkułem, a od tey iodły z hranią i cyrkułem czarnym lasem do Łukaszowego ruczaiu, gdźie przełaz, i rozdwoiona olcha z hranią i cyrkułem: á od Łukaszowego ruczaiu i od olchy pomienioney czarnym błotem ku osinie, na ktorey hrań i cyrkuł. Potym Uroczyszczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Uiezdu, Derewni Hołowaczowey Opanasa Korniłowa; á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy nazwaney Koziny, á od osiny z hranią czarnym błotem na Łukaszowski ruczay, kędy Mościszcze, á z Mościszcza na przełaz, poprzeczną drogą, między pustoszą nazwaną Muchinoy Bielskiego Uiezdu, i między pustoszą Pohołki Teropeckiego Uiezdu Hrehorego Kuszelewa, gdźie iama, á w niey węgle; przeciw tey iamy, na iedlinie hrań i cyrkuł; od poprzeczney zaś drogi, i od iamy, i od jedliny z hranią, czarnym lasem i Łukaszowskim ruczaiem, ku rzecce nazwaney Kropiwna, przy ktorey rzecce Olcha z hranią i cyrkułem; od tey zaś rzeczki Kropiwny, i od olchy z hranią, w gorze rzeczki Kropiwny, do uścia pustey rzeczki, przy ktorey pustey rzecce, na olsie hrań z cyrkułem. Potym uroczyszczem ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uieźdu, pustoszy Pohołki Hrehorego Kuszelewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy Muchinoy, á od uścia Pustey rzeczki, i od Olchy z hranią, w gorę teyże rzeczki, ná ktorey brzegu iodła z hranią i cyrkułem; á od iodły

dły z hranią i cyrkułem, i od brzegu pustey rzeczki, śrzodkiem pustey rzeczki i ruczaiu trzcinami ku Poholskiemu mchowi, gdźie ná osinie hrań i cyrkuł, a od osiny z hranią Poholskim Mchem do Poholskiey drogi, ktorą ieżdżą z Teropeckiego Uiezdu z pustoszy Pohołki Hrehorego Kuszelewa Bielskiego Uiezdu, na pustosz nazwaną Wereteia. Na tey zaś drodze są dwie sosny, każda z nich maiąca po hrani i po cyrkule. Potym uroczyszczem na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu pustoszy Pohołki Hrehorego Kuszelewa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy Wereteia. Lecz od dwoch wyżey wspomnionych sosen z hraniami, i od drogi, tymże Poholskim mchem dołem, między pustoszą Pohołki Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszą Ryszkową Bielskiego Uiezdu do sosny, ná ktorey hrań i cyrkuł, á od sosny z hranią tymże ieszcze Poholskim mchem między Derewnią Sawina Teropeckiego Viezdu Woyny Naszczokina, i między pustoszą Ryszkowo Bielskiego Viezdu także do sosny, ná ktorey hrań i cyrkuł: á od tey sosny z hranią, tymże Poholskim mchem wdoł, gdźie znowu sosna z hranią i cyrkułem, od ktorey sosny z hranią tymże Poholskim mchem w prawo ku ruczaiowi Lipickiemu, przy ktorym, ruczaiu sosna z hranią i cyrkułem, od tey zaś sosny z hranią poszedł dukt ze mchu w czarny las, ku uyściu ruczaiu Lipickiego, ktory wpadł w Poholski mech przy rozdwoioney brzoźie, ná ktorey hrań i cyrkuł. Potym uroczyszczem, ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Teropeckiego Viezdu pustoszy Koszkińskiey, Woyny Naszczokina: á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Viezdu, pustoszy Ryszkowey; á od rozdwoioney brzozy, i od uścia ruczaiu Lipickiego, wierzchem tegoż ruczaiu, między pustoszą Koszkina Teropeckiego Uiezdu, i między ruczaiem Lipickim z prawey strony; ná Bielskiey Ziemi iama, w ktorey

 węgle,

węgle, w gorę zaś tey iamy tymże ruczaiem poſtępuiąc ieſt ſoſna, ná ktorey hrań i cyrkuł, ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu puſtoszy Zaykowey Hrehorego Kuszelewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu puſtoszy Ryszkowey. Lecz od tey iamy i od ſoſny |z hranią tymże Lipickim ruczaiem, w gorę do paszni puſtoszy Zaykowey Teropeckiego uiezdu Hryhorego Kuszelewa, gdźie ná iedlinie hrań i cyrkuł, od ktorey iedliny z hranią, tymże Lipickim ruczaiem w gorę, między puſtoszą Zaykową Teropeckiego uiezdu, i między puſtoszą Huſewo, Bielskiego uiezdu, do dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł, ten záś dąb z hranią ſtoi na lewey ſtronie Lipickiego ruczaiu ná Teropeckiey Ziemi; á od dębu z hranią i od Lipickiego ruczaiu ná lewo, ku drodze, ktorą ieżdżą z puſtoszy Zaykowey Teropeckiego uiezdu, ná puſtosz nazwaną Huſewo Bielskiego uiezdu czarnym laſem ku iedlinie, ná ktorey hrań i cyrkuł. Przeciw tey iedliny z hranią niedaleko Zaykowey drogi ieſt iama w ktorey węgle. Od iedliny zaś wyżey pomienioney z hranią i od iamy, przez tęż ſamą Zaykowską drogę czarnym laſem, między puſtoszą Zaykowo Teropeckiego uiezdu, i między puſtoszą Huſewo Bielskiego uiezdu, do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Potym uroczyszczem, ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu, puſtoszy Zaykowey, Hrehorego | Kuszelewa, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, puſtoszy Huſewo. Lecz od pomienioney iodły z hranią, czarnym laſem między puſtoszą Osipową Teropeckiego uiezdu Iwana Tarbeiewa, i między puſtoszą Huſewo Bielskiego uiezdu ſtoi iodła, ná ktorey hrań i cyrkuł; Od tey iodły z hranią między paszenną Ziemią Bielskiego uiezdu, i między ſiennemi pokoſami Teropeckiego uiezdu Iwana Tarbeiewa do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł; od tey oſiny z hranią między puſtoszą Oſipową Teropeckiego uiezdu,

i między

i między puſtoszą Huſewo Bielskiego Uiezdu, do drugiey Oſiny z hranią i cyrkułem, á od oſiny z hranią między tymiż puſtoszami, Teropeckiego Uiezdu puſtoszy Oſipowey, i puſtoſzy Huſewo Bielskiego Uiezdu, ku obſzernieſzey drodze nazwaney Mozayka, gdźie iodła z hranią i cyrkułem; przeciw zaś tey iedlinie nà drugiey ſtronie pomienioney drogi mozayki iama, w ktorey węgle,. Potym uroczyszczem, ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu puſtoſzy Oſipowey Iwana Tarbeiewa, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu puſtoſzy Huſewo. Lecz od przerzeczoney iodły z hranią, i od Mozayki drogi, i od iamy proſto między paszennemi laſami ná błoto, kędy brzoza, ná ktorey hrań i cyrkuł; á od brzozy z hranią proſto czarnym laſem ku drodze, ktorą ieżdżywali z Teropeckiego uiezdu z puſtoſzy nazwaney Botynoy do puſtoſzy Klennik Bielskiego Uiezdu. Przy tey drodze trzy ſą Oſiny z iednego wychodzące korzenia, ná iedney z tych Oſin hrań, á ná drugiey cyrkuł: á od tych Oſin z hranią i cyrkułem, czarnym laſem, między puſtoszą Nekraſowo Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezdu, Iwana Jaſikowa, i między puſtoſzą Klennik Bielskiego Uiezdu, do iodły z hranią i cyrkułem, á od iodły z hranią i cyrkułem przez mech, między puſtoſzą Nebralowo Iwanowey gory tegoż Teropeckiego Uiezdu, i między puſtoſzą Klennik Bielskiego *U*iezdu, mimo oſinę z hranią i cyrkułem, od ktorey oſiny z hranią tymże czarnym laſem między też puſtoſze, to ieſt, Nebraſową Iwanowey gory Teropeckiego *U*iezdu, i puſtoſzą Klennik Bielskiego Uiezdu, na iodłę z hranią i cyrkułem; lecz od tey iodły z hranią także czarnym laſem między też puſtoſze do oſiny z hranią i cyrkułem; á potym uroczyſzczem i pohranią na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego *U*iezdu puſtoſzy Nebraſowey Iwanowey gory tegoż Iwana Jazikowa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu puſtoſzy Klennik.

Lecz

Lecz od przerzeczoney osiny z hranią czarnym lasem, i błotem ku iedlinie, na ktorey takoż hrań i cyrkuł, á od iedliny z hranią czarnym lasem do pustey rzeczki, na ktorey pustey rzeczki brzegu stoi jedlina z hranią i cyrkułem; od ktorey iodły z hranią lewą stroną pustey rzeczki na dwoistą olchę takoż z hranią i cyrkułem; ta zaś olcha stoi na lewey stronie pustey rzeczki w Teropeckim uiezdzie. Potym uroczyszczem na lewo ziemia, i lasy, i sianne pokosy, i wszelakie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu rożnych pomeszczykow, á na prawo ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu; pusta zaś rzeczka przez połowę w Carskim Wieliczeństwie z strony Teropeckiego uiezdu, á po połowie w Krolewskim Wieliczeństwie z strony Bielskiego uiezdu. Lecz od pomienioney rozdwoioney Olchy z hranią, i od pustey rzeczki w lewo czarnym lasem Hołubcami, ku brzozie, na ktorey hrań i cyrkuł, od ktorey brzozy z hranią czarnym lasem takoż Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem do drogi, ktora idźie z Teropeckiego uiezdu ku pustoszy Zaboria, na pustosz Dubrowkę Bielskiego uiezdu; á przeszedlszy drogę stoi brzoza z hranią i cyrkułem. Od tey zaś drogi i brzozy z hranią tymże lasem nazwanym Hołubcami, i mchem Łuczynnikiem, do iodły z hranią i cyrkułem. Potym uroczyszczem, i pohranią na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu, pustoszy Zaboria Woyny Naszczokina: á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu pustoszy Dubrowka. Lecz od przerzeczoney iodły z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku osinie, na ktorey hrań i cyrkuł, á od osiny z hranią tymże lasem Hołubcami i mchem Łuczynnikiem ku sośnie z hranią i cyrkułem. A od sosny z hranią przeszedlszy mech Łuczynnik, tymże lasem Hołubcami znowu ku sośnie, ná ktorey takoż hrań i cyrkuł. Lecz od tey sosny z hranią tymże lasem Hołubcami ku drodze, ktorą ieżdżą z pustoszy Hrydyni Teropeckiego uiezdu, ná pustosz Łubeńki Bielskie-

Bielskiego Uiezdu; przy tey zaś drodze iodła z hranią i cyrkułem, á ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu pustoszy Hrydyni, Matuieia Jaźińkowa, ná prawey zaś Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy Łubienki. Lecz od wspomnioney iodły z hranią, przez drogę tymże lasem Hołubcami ku sośnie, ná ktorey hrań i cyrkuł: á od sosny z hranią tymże znowu lasem Hołubcami między pustosz Bołtowo Teropeckiego uiezdu Sierhieia Korniłowa, i między pustosz Łubienki Bielskiego uiezdu, do iodły, ná ktorey hrań i cyrkuł; á od tey iodły z hranią tymże czarnym lasem Hołubcami między też pustosz Łubienki Bielskiego uiezdu, i między pustosz Stepanowo Teropeckiego uiezdu, Sierhieia Korniłowa, do iodły z hranią i cyrkułem, od ktorey iodły z hranią takoż czarnym lasem Hołubcami ku drodze, ktorą ieżdżywali z pustoszy Bołtowey Teropeckiego uiezdu w czarny las Hołubcy. U tey zaś drogi dwie są iodły z iednego wychodzące korzenia, z nich ná iedney hrań, á ná drugiey cyrkuł. Po tych poznakach i hraniach ná lewey stronie Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu, pustoszy Bołtowey Sierhieia Korniłowa z bracią iego, á ná prawey po tychże poznakach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu, pustoszy Łubienki. Lecz od pomienionych dwoch iodeł z hranią i cyrkułem przez też samą drogę prosto lasem Hołubcami, między tąż pustoszą Bołtowo Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszą Łubienką Bielskiego uiezdu stoi iodła z hranią i cyrkułem, od tey iodły z hranią tymże lasem Hołubcami znowu do iodły z hranią i cyrkułem, lecz i od tey iodły z hranią tymże znowu lasem Hołubcami ku drodze, ktorą ieżdżą z Teropeckiego uiezdu pustoszy Stepanowey, ná pustosz Łubienki Bielskiego uiezdu, á przy tey drodze iama kamieniami napełniona, ná drugiey zaś stronie drogi iodła z hranią i cyrkułem; lecz ná lewo Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu, pustoszy

Bołto-

Bołtowey, i pustoszy Stepanowey, á na prawo Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu, pustoszy Lubińki. Od przerzeczoney zaś iamy, i od iodły z hranią, i od drogi tymże lasem Hołubcami, między pustoszą Stepanowo Teropeckiego uiezdu, i między pustoszą Lubienki Bielskiego uiezdu stoi dąb, ná ktorym hrań i cyrkuł: á od dębu z hranią tymże ieszcze lasem Hołubcami, między temiż pustoszami, to iest, Stepanowo Teropeckiego Uiezdu, i Lubienko Bielskiego Uiezdu znayduie się iodła z hranią i cyrkułem, á od tey iodły z hranią, tymże lasem Hołubcami ku ruczaiowi nazwanemu Wierchowie, ktory wyszedł z lasu. Lecz między pustoszą Jwaszkowo Teropeckiego Uiezdu, i między pustoszą Dułowy Bielskiego Uiezdu iest osina, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey osiny z hranią, i od ruczaiu Werchowia, tymże ruczaiem wdoł ku drodze, ktorą ieżdżą z pustoszy Iwaszkowey Teropeckiego Uiezdu ku pustoszy Dułowo Bielskiego Uiezdu; u tey zaś drogi iama, w niey kamienie, lecz po drugiey stronie drogi iodła, ná ktorey hrań i cyrkuł: tá zaś tak iodła z hranią, iako i iama ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiey Ziemi, á potych poznakach i pohraniach, ná lewey Ziemia Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego Uiezdu pustoszy Stepanowey, i pustoszy Iwaszkowey Teropczanina Sierhieia Korniłowa, á ná prawey stronie po tychże poznakach i pohraniach Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego Uiezdu pustoszy Dułowey. Zaś od iamy, i od drogi, i od iodły z hranią tymże ruczaiem w doł między pustosz Iwaszkowo Teropeckiego Uiezdu, i między pustosz Dułowo Bielskiego Uiezdu ku trzem Olchom z iednego korzenia wychodzącym: z nich ná iedney hrań, á ná drugiey cyrkuł; od tych zaś trzech olch z hranią i cyrkułem wdoł tymże ruczaiem do osiny, ná ktorey także hrań i cyrkuł. Tak zaś te olchy, iako i osina z hraniami, ná prawey stronie ruczaiu ná Bielskiey Ziemi. Potym od osiny z hranią w doł tymże ruczaiem ku Ieziorkowi pustemu, przy ktorym jeziorku pustym ná Bielskiey Ziemi dąb z hranią i cyrkułem. Lecz to jeziorko przez połowę należy do Carskiego Wieliczeństwa, z strony Teropeckiego uiezdu, á przez połowę do Krolewskiego Wieliczeństwa, z strony Bielskiego uiezdu. Potym od dębu z hranią i od jeziorka pustego ná bor, w ktorym borze sosna z hranią i cyrkułem, od tey zaś sosny z hranią tymże borem, także ku sośnie rozdwoioney, ná ktorey hrań i cyrkuł, lecz od tey rozdwoioney sosny z hranią znowu tymże borem i czarnym lasem, ku rzecę Dźwinie, á z tamtąd starą rubieżą ku Witowey iamie: przy rzecę Dźwinie, i przy starey rubieży, i przy Witowey iamie iest postawiony słup iodłowy z hranią i cyrkułem, wedle ktorego słupa Witowey starey iamy, wykopana iama nowa, nasypana węglami, á przy niey wysypany kopiec; ná lewey stronie od Witowey starey iamy, i od słupa z hranią, i od nowey iamy w doł ponad Dźwiną rzeką Sianne pokosy, i wszelkie wstępy Carskiego Wieliczeństwa Teropeckiego uiezdu, Sierhieia Korniłowa z bracią iego, á na prawey od starey rubieży, od Witowey iamy, od słupa z hranią, i od nowey iamy, Ziemia Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu. Lecz od starey rubieży, i od Witowey iamy, i od słupa z hranią, i od nowey iamy wdoł Dźwiną rzeką, á przeiechawszy tę rzekę, przez Zaharską Ziemię Bielskiego uiezdu, ku uściu ruczaiu Talca Bielskiego uiezdu, potym ku Zaharskiey rubieży. Pomieniona zaś rzeka Dźwina zacząwszy od Witowey iamy, i od słupa z hranią, i od nowey iamy, dołem aż do ruczaiu Talca i Zaharskiey rubieży, iest po połowie w Carskim Wieliczeństwie, w ziemi Teropeckiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa ziemi Bielskiego uiezdu; niżey zaś Zacharskiey rubieży ruczaiu Talca, rzeka Dzwina, i wszelkie wstępy z obu stron rzeki Dzwiny, są Carskiego Wieliczeństwa ziemi Teropeckiego uiezdu. Przy Dźwinie rzece na Zacharskiey rubieży wykopana iama, w ktorey węgle, ta zaś iama z węglami na lewey stronie ruczaiu Talca, na Teropeckiey ziemi.

ziemi. Potym od Dźwiny rzeki i od Zacharskiey rubieży, i od uścia ruczaiu Talca, i od iamy w gorę ruczaiem Talcą, do Moskiewskiey drogi, ktorą ieżdżą z Teropeczy do jeziora nazwanego Wołodimierowo. Przy tey zaś Moskiewskiey drodze na lewey ſtronie ruczaiu Talca, na Teropeckiey ziemi ieſt iama, w ktorey kamienie, á przy iamie słup ſoſnowy, na ktorym hrań, lecz przeciw iamy iodła z hranią i cyrkułem: gdźie po lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu puſtoſz Wawlidina Teropeczanina Iwana Afidowa, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu Zacharskiey puſtoſzy. Lecz od Moskiewskiey drogi, i od iamy, i od słupa, i od iodły z hranią w gorę tymże ruczaiem Talcą w czarny las, kędy iodła z hranią i cyrkułem, á od tey iodły z hranią skończył ſię ruczay Talec w leſzczynie czarnego laſu, gdźie dąb z hranią i cyrkułem, od ktorego dębu z hranią tymże czarnym laſem i leſzczyną znowu ku dębowi, na ktorym także hrań i cyrkuł, á od tego dębu z hranią mchem i czarnym laſem na wygon, gdźie ſoſna z hranią i cyrkułem. Tu na lewey ſtronie ziemia przy tych znakach i hraniach Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego Uiezdu, puſtoſzy Rykowey Teropeczanina Juria Skorobohatoho, á ná práwey Ziemia po tychże poznakach i hraniach Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego Uiezdu puſtoſzy Zacharskiey. Od wſpomnioney potym ſoſny z hranią wyſzedłſzy z wygonu w czarny las ieſt jodła z hranią i cyrkułem, od ktorey jodły znowu czarnym laſem ku ſoſnie, ná ktorey także hrań i cyrkuł, á od tey ſoſny z hránią tymże czarnym laſem do oſiny z hranią i cyrkułem, od ktorey oſiny z hranią czarnymże laſem znowu ku Oſinie, ná ktorey tákoż hrań i cyrkuł; lecz od tey oſiny z hranią czarnym takoż laſem do trzeciey oſiny z hranią i cyrkułem, od ktorey oſiny z hranią tymże ieſzcze czarnym laſem przez drogę, ktorą ieżdżą z Teropeckiego uiezdu z puſtoſzy Zettkowa Juria Skorobohatoho Bielskiego uiezdu, na Zacharskiey puſtoſzy; u tey

u tey drogi ieſt iodła z hranią i cyrkułem, od ktorey drogi i iodły z hranią czarnym laſem w iedlinnik, gdźie na ſoſnie hrań i cyrkuł. Od tey ſoſny z hranią czarnym laſem do oſiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią tymże czarnym laſem do drugiey oſiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych zaś uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego uiezdu, czarne laſy rożnych pomeſzczykow Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, Zacharskiey puſtoſzy; od pomienioney oſiny z hranią tymże czarnym laſem przeſzedłſzy drogę, ktorą iadą z puſtoſzy Bruchaczewy Teropeckiego uiezdu, do Zacharskiey puſtoſzy Bielskiego uiezdu, na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnymże laſem na oſinie hrań i cyrkuł, á od oſiny z hranią pomienionym czarnym laſem, przeſzedłſzy nie daleko do drugiey drogi, ktorą iadą do laſu z Teropeckiego uiezdu, z puſtoſzy Bruchaczewskiey, do Zacharskiey puſtoſzy przez Berezuchi, gdźie na oſinie hrań i cyrkuł. Od tey oſiny z hranią przez Bruchaczowską drogę czarnym laſem przez mech, przy ktorym ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł. Od ſoſny z hranią czarnym laſem i mchem do drugiey ſoſny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey ſoſny z hranią mchem Demidowskim, przy tym mchu oſina, na ktorey hrań i cyrkuł. Od pomienioney oſiny z hránią tymże Demidowskim mchem do ſoſny, na ktorey hrań i cyrkuł, á od ſoſny z hranią, tymże Demidowskim mchem do drogi, ktorą ieżdżywali z Teropeckiego uiezdu i z Lubuckiey włości, do Zacharskich puſtoſzy Bielskiego uiezdu; przy drodze na ſoſnie hrań i cyrkuł, Po tych zaś uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu, Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu Zacharskiey puſtoſzy. Przeſzedłſzy drogę od ſoſny z hranią nad Demidowskim mchem do Niedźwiedźiego oſtrowu, na

 brzozie

brzozie hrań i cyrkuł; á od brzozy z hranią podle Demidowskiego mchu, w czarnym leſie na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym laſem, nie dochodząc rzeki Hruſtiny, na oſinie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią czarnym laſem do rzeki Hruſtiny, á przeſzedłſzy rzekę Hruſtinę w czarnycm leſie ná brzegu, na rozdwoionym wiązie hrań; rzeka zaś Hruſtina wychodźi z Teropeckiego uiezdu, i płynie przez Zacharskie puſtoſzy Bielskiego uiezdu, á wpada w rzekę Dźwinę. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu, rożnych pomeſzczykow Lubuckiey włości, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu Zacharskich puſtoſzy. Od rzeki Hruſtiny i od rozdwoionego wiązu z hranią czarnym laſem i mchem, przy ktorym ná rozdwoioney iedlinie hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym laſem i mchem do krzywego dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł. Od krzywego dębu z hranią czarnym laſem ná widłowatym klonie hrań i cyrkuł, á od widłowatego klonu czarnym laſem i mchem, przy ktorym mchu ná oſinie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią czarnym laſem i mchem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł; od tey iedliny do drugiey, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym laſem i mchem, á przy mchu ná oſinie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią czarnym laſem i mchem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym laſem i mchem, przy ktorym ná iedlinie hrań i cyrkuł, a od tey iedliny z hranią czarnym także laſem do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią pomienionym czarnym laſem do inſzey iedliny ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey zaś iedliny z hranią przez drogę, ktorą iadą od rzeki Łoſoſny z Teropeckiego uiezdu, do puſtoſzy Pazuſzyno Teropeckiego takoż uiezdu Teropczanina Olexeia Zelenowo; á przeiechawſzy drogę, ná dębie hrań i cyrkuł, od tego zaś dębu czarnym laſem i mchem do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią czarnym

czarnym laſem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Przy teyże drodze, ktorą iadą od rzeki Łoſoſny do puſtoſzy Pazuſzyno, przeſzedłſzy tę drogę w prawo małym ruczaiem w czarnym leſie ná oſinie hrań; i cyrkuł. Potych zaś uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu Lubuckiey Włości rożnych Pomeſzczykow, a ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, Zacharskich puſtoſzy. Od oſiny z hranią czarnym laſem i mchem przez drogę, ktorą iadą od rzeki Łoſośny z Teropeckiego uiezdu, do puſtoſzy Pazuſzyno, w Teropecki także uiezd, przy mchu ná iedlinie hrań i cyrkuł; od tey iedliny z hranią czarnym laſem i mchem do ſoſny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od ſoſny z hranią tymże czarnym laſem ná iedlinie hrań i cyrkuł, á od tey iedliny do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią czarnym laſem do dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł, á od dębu z hranią czarnym laſem między puſtoſzę Pazuſzyną Teropeckiego uiezdu Olexeia Zelenowa, i puſtoſzę Kuznecową Bielskiego uiezdu, Zacharskich puſtoſzy, w czarnym leſie dąb ná ktorym hrań i cyrkuł. Potych uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu Lubuckiey włości Pomeſzczykow, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu Zaharskich puſtoſzy. Od dębu z hranią czarnymże laſem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny z hranią do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł. Od dębu z hranią czarnym laſem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł; od tey iedliny do drogi, ktorą iadą z puſtoſzy Pazuſzyney Teropeckiego uiezdu do puſtoſzy Kuznecowy Bielskiego uiezdu. Przy tey drodze ná iedlinie hrań i cyrkuł, á od tey iedliny z hranią czarnym laſem i mchem, przy Pazuſzyney drodze, ná iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią przez Pazuſzyńską drogę, w czarnym także leſie iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny tymże

tymże czarnym laſem do inſzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią czarnym laſem i mchem przez drogę, ktorą ieżdżą z Derewni Powaliſzyna Teropeckiego uiezdu, do puſtoſzy Pazuſzyno Teropeckiego takoż uiezdu, w czarnym leſie ná iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią w prawo tymże czarnym laſem i mchem do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od oſiny z hranią czarny laſem i mchem do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym laſem i mchem do inſzey iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, z tąd tymże czarnym laſem i mchem do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł. Od dębu z hranią czarnym laſem i mchem do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey oſiny tymże czarnym laſem i mchem do drugiey oſiny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey oſiny do dębu, á ná nim hrań i cyrkuł; od dębu zaś z hranią czarnym laſem i mchem na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny tymże czarnym laſem i mchem przy mchu iedlina, ná niey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią czarnym laſem przy mchu, u drogi, ktorą iadą z puſtoſzy Pazuſzyno Teropeckiego uiezdu, do puſtoſzy Sobolewo Bielskiego uiezdu, w czarnym leſie iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny z hranią, drogą puſtoſzy Sobolewey Bielskiego uiezdu, przy tey drodze wykopana iama, á w iamie kamienie; naprzeciw iamy ná prawey ſtronie drogi ná ſośnie hrań i cyrkuł. Po tych zaś uroczyſzczach, znakach, i hraniach ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Teropeckiego uiezdu, Lubuckiey włości rożnych Pomeſzczykow, a ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu Zacharskich Puſtoſzy. Od iamy i ſoſny z hranią w prawo tymże czarnym laſem, ku puſtoſzy Sobolewey Bielskiego uiezdu, do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny z hranią ku teyże puſtoſzy Sobolewey w leſie wykopana iama, a w niey kamienie. Od iamy z kamieńmi ná paſzenney Ziemi puſtoſzy Sobolewey ná iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny proſto do puſtoſzy Sobolewey na paſzenney Ziemi

wyko-

wykopana iama, á w niey kamienie. Od tey iamy na paſzni teyże puſtoſzy Sobolewy znak Litewski: około brzozowego pnia obito kołami, chroſtem opleciono, ziemią nasypano, á w koło tego row wykopany, co po Polsku nazywa ſię kopiec. Od tego Litewskiego kopca w teyże puſtoſzy Sobolewey na paſzni wykopana iama, i w niey kamienie; podle tey iamy poſtawiony słup ſoſnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i od słupa z hranią do Moskiewskiey drogi, przy ktorey iama, á w niey kamienie, po drugiey zaś ſtronie Moskiewskiey drogi poſtawiony słup ſoſnowy, á na nim hrań i cyrkuł. Od iamy i słupa z hranią proſto do inſzey iamy kamieniami nasypaney, od tey iamy przez paſznię do laſu, á niedochodząc laſu iama z kamieniami. Od tey iamy do laſu, w ktorym na ſośnie hrań i cyrkuł, od ſoſny zaś ruczaiem do rzeki Dźwiny w niz, gdźie na brzegu tey rzeki iama wykopana, á w niey kamień wielki. Po tych wſzyſtkich uroczyſzczach, znakach, i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Teropeckiego uiezdu, do połowy puſtoſzy Sobolewey Olexeia Zelenoho, ktorą zamieniono na puſtoſz Judiną, i na poznią Samulichę; na prawey zaś ſtronie tych uroczyſzcz, znakow i hrani, ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu puſtoſzy Sobolewey, puſtoſzy Tudiney, i poźni Samulichy, ktore należały do Teropeckiego uiezdu pomeſtia Olexeia Zelenoho, á ta puſtoſz i poźnia uſtąpione ſą w zamianę do Bielskiego uiezdu, do połowy puſtoſzy Sobolewey Bielskiego uiezdu. Od iamy i ruczaiu, ktore ſą nad Dźwiną, i od puſtoſzy Sobolewey w niz Dźwiną do Witowey iamy, oba brzegi Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu. Od tey iamy, ktora ieſt nad rzeką Dźwiną, i od ruczaiu, i puſtoſzy Sobolewey w wierzch Dźwiny do Rzewskiey rubieży, po ruczay Krutec po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Teropeckiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, po ten namieniony ruczay Krutec rubież z Bielskim i

O Rzewskim

Rzewskim uiezdem, á od ruczaia Krutca w wierzch ponad Dźwiną, po obu ſtronach Dźwiny Rzewski i Teropecki uiezd; między Rzewskim zas i Bielskim uiezdem, uczyniona rubież, od Dźwiny rzeki, od uścia ruczaiu Krutca pomienionym ruczaiem Krutcem w wierzch przeiechawſzy Dźwinę nad uściem ruczaiu Krutca na wale ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł, naprzeciw ſoſny iama, w ktorey kamienie, á na wierzchu kopiec ſypany. Ruczaiem Krutcem w wierzch na lewey ſtronie ziemia z borem Carskiego Wieliczeńſtwa, á na prawey ziemia takoż z borem Krolewskiego Wieliczeńſtwa. Od ſoſny z hranią, i iamy do drogi, ktorą iadą z Dubny Teropeckiego uiezdu do rzeki Rożni Bielskiego uiezdu, á przeſzedłſzy drogę nad ruczaiem Krutcem iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią idąc ponad ruczaiem Krutcem w gorę, w wierzchu ruczaiu Krutca na ſośnie hrań i cyrkuł; á od wierzchu pomienionego ruczaiu i od ſoſny z hranią do czarnego laſu, gdźie na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią do mchu, przy ktorym ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł, od tey ſoſny podle tegoż mchu druga ſoſna z hranią i cyrkułem, potym oſina, á na niey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią przy mchu na widłowatey ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny idąc ku czyſtemu mchu, ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyſzczach, znakach, i hraniach od ruczaiu Krutca aż po czyſty mech, na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, z borem, z czarnemi laſami i mchem, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, z czarnym takoż laſem. Od pomienioney ſoſny z hranią na czyſty mech, gdźie na widłowatey ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny na tymże czyſtym mchu oſina z hranią i cyrkułem; od ſoſny z hranią zkończył ſię czyſty mech, za ktorym ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł. Od tey ſoſny przeſzedłſzy rzeczkę Fediaiewkę, na brzegu tey rzeczki ſtoi iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł; rzeczka zaś Fediaiewka idźie z Rzewskiego uiezdu w Bielski uiezd.

uiezd. Od tey rzeczki, i od iedliny z hranią ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł; od tey ſoſny do drugiey, na ktorey hrań i cyrkuł; podle tey ſosny iama na cztery węgły, wewnątrz kamienie, á na wierzchu kopiec usypany. Po tych zaś uroczyſzczach, znakach, i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny tekże las.

Od ſoſny z hranią, i od iamy w czarnym leſie na ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny tymże czarnym laſem do drugiey ſoſny z hranią i cyrkułem; ztąd do błota, na ktorym ſoſna, á na niey hrań i cyrkuł. Od tey ſoſny do iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł, ztąd do widłowatey iedliny z hranią i cyrkułem; od widłowatey iedliny na ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny z hranią w czarnym leſie iedlina, á na niey hrań i cyrkuł. Od iedliny z hranią w tymże czarnym leſie ſoſna, na ktorey hrań i cyrkuł, z tąd do drugiey podobneyże, potym do trzeciey i czwartey w namienionym czarnym leſie. Od oſtatniey ſoſny z hranią iedlina, na ktorey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, czarny las, á na prawey Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny takoż las.

Od iedliny z hranią do puſtoſzy rogowey Rzewskiego uiezdu, á niedochodząc tey puſtoſzy rogowey Rzewskiego uiezdu na iedlinie hrań i cyrkuł; od tey iedliny z hranią w puſtoſzy rogowey Rzewskiego uiezdu na wiąźie hrań i cyrkuł. Od wiązu z hranią między drogi, ktorędy iadą z rożnych mieyſc do Zukowa, i między puſtosz rogową Rzewskiego uiezdu, Rzewitina-Fedorową pomeſtia Maczechina na brzoźie hrań i cyrkuł, á naprzeciw brzozy iama z węglami, na ktorey kopiec usypany. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, pomeſtia Fedorowskiego Maczechina, puſtoszy rogowey, á na prawey ziemia Krolewskiego

Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu puſtoſzy Czeczetino. Od brzozy z hranią i iamy przeszedłszy ruczaik na iedlinie hrań i cyrkuł, á od iedliny z hranią, idąc ku rzecce Neteśmie, druga iedlina z hranią i cyrkułem, potym do rzeczki Neteśmy mchem podle czarnego laſu. Ta rezeczka Neteśma z Bielskiego uiezdu płynie w Rzewski uiezd; tę rzeczkę przeszedłszy idąc ku puſtoszy Charytanowey Rzewskiego uiezdu, nie dochodząc tey puſtoszy ná iedlinie hrań i cyrkuł; puſtosz zaś Charytanowa Rzewskiego uiezdu ieſt nad brzegiem rzeczki Neteśmy. Po tych uroczyszczach, znakach, i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, puſtoszy Charytanowey Fedorowskiego Pomeſtia Maczechina, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny las.

Od iedliny z hranią przeſzedłſzy puſtoſz Charytanową Rzewskiego uiezdu, ná prawey ſtronie rzeczki Neteśmy ná iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny do widłowatey brzozy, ná ktorey hrań i cyrkuł, á podle niey iama z kamieniami, á ná wierzchu kopiec. Od widłowatey brzozy z hranią i od iamy, ná iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny, do drugiey także z hranią i cyrkułem, z tąd do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyſzczach, znakach, i hraniach ná lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny także las. Od oſiny z hranią do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny przeſzedłſzy ruczay druga iedlina z hranią i cyrkułem, ztąd do widłowatego dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł. Od widłowatego dębu do drugiego takoż widłowatego z hranią i cyrkułem, z tąd do trzeciego dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł. Od tego dębu do potroynych iedlin, te zaś iedliny wychodzą z iednego pnia, ná iedney z nich hrań, ná drugiey cyrkuł. Od trzech pomienionych iedlin, iedlina z hranią i cyrkułem, potym do inſzey iedliny, ná ktorey także

że

że hrań i cyrkuł, potym do brzozy z hranią i cyrkułem, z tąd do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, z tąd do drugiey, trzeciey, czwartey, piątey, ſzoſtey i ſiodmey podobneyże z hranią i cyrkułem iedliny; od tey oſtatniey iedliny, przeſzedłſzy ruczay, ná iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią i od ruczaiu iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do widłowatey iedliny także z hranią i cyrkułem. Od widłowatey iedliny z hranią, ná brzegu rzeczki Pochotinki ná dębie hrań i cyrkuł, rzeczka zaś Pochotinka wychodźi z Bielskiego uiezdu, á płynie w Rzewski uiezd. Od dębu z hranią przeſzedłſzy rzeczkę Pochotinkę, ná brzegu tey rzeczki ná oſinie hrań i cyrkuł, od tey oſiny do widłowatego dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł. Po tych wſzyſtkich uroczyſzczach, znakach i hraniach, ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, mech i czarny las, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu czarny takoż las. Od widłowatego dębu z hranią ná brzoźie hrań i cyrkuł, od brzozy z hranią iedlina, á ná niey hrań i cyrkuł, po tey idą trzy iedliny z hranią i cyrkułem, po ktorych oſina, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią, do drugiey oſiny z hranią i cyrkułem od tey oſiny do iedliny, á na niey hrań i cyrkuł, od iedliny ná widłowatey ſośnie hrań i cyrkuł. Od widłowatey ſoſny z hranią w czarnym leſie na iedlinie hrań i cyrkuł, od tey iedliny między owczyną niwą Newskiego uiezdu, i między Puſtoſzą Baſzewą Bielskiego uiezdu, na ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny na oſinie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią iedlina, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny ná widłowatym dębie hrań i cyrkuł, od widłowatego dębu z hranią, do oſiny z hranią i cyrkułem, od tey oſiny ku rzece czarney, ná ktorey brzegu na iedlinie hrań i cyrkuł. Po tych zaś wſzyſtkich uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeń-

 ſtwa

ſtwa Bielskiego uiezdu, czarny także las. W tych czarnych laſach, iak ſię wyżey ciągnie duktowa miedza, iam nie można było kopać, ponieważ błota wielkie i mchy, przytym też u rzeki czarney ſtał ſię ſpor o ziemię; z ſtrony Carskiego Wieliczeńſtwa ludźie ſtarzy pokazywali miedzę od rzeczki czarney, czarnym laſem do ruczaiu Mikityńskiego, od tego ruczaiu przez rzekę Zukopę do więkſzey gonney Teropeckiey drogi, ktorą ieżdżą przez Tudmę rzekę ku brodowi, ku rzece Tudmie; z ſtrony zaś Krolewskiego Wieliczeńſtwa ſtarzy ludźie pokazywali miedzę od pomienioney rzeczki czarney, czarnym takoż laſem, do ruczaiu Poczaiewskiego, i do rzeki Zukopy, á tą rzeką w niz do rzeki Tudmy, rzeką zaś Tudmą w wierzch do brodu, do pomienioney gonney drogi, ktorą iadą przez Tudmę rzekę, i była ſprzeczka między Sędźiami i ſtaremi ludźmi o piętnaście puſtoſzy, o puſtoſz Manuyłową z innemi puſtoſzami. Tę zaś ſporną ziemię od rzeki czarney po brod rzeki Tudmy, Krolewskiego Wieliczeńſtwa ſtary człek Bielskiego uiezdu Chrześcianin Jermołka Michayłow, wykonawſzy przyſięgę przez pocałowanie Krzyża, obwodził z obrazem według Ziemiańskiego zwyczaiu; potym uczyniono ograniczenie tey ſporney ziemi: od rzeczki czarney, przeszedłszy tę rzeczkę na ſośnie hrań i cyrkuł, od tey ſoſny z hranią w czarnym leſie iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią czarnym także laſem do drugiey iedliny z hranią i cyrkułem, od tey ſoſny tymże czarnym laſem do dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł. Od dębu z hranią do oſiny, a na niey hrań i cyrkuł, od oſiny do iedliny, od iedliny do drugiey iedliny z hranią także i cyrkułem, od tey iedliny pomienionym czarnym laſem do trzeciey podobney, a od tey przez ruczay do oſiny, ná ktorey hrań i cyrkuł. Od tey oſiny do drugiey inszey w tymże czarnym leſie z hranią i cyrkułem, od oſiny z hranią do iedliiny, na ktorey hrań i cyrkuł, z tąd tymże czarnym laſem w wierzch ruczaiu Poczaiewskiego, gdźie na iedlinie hrań i cyrkuł. Po tych wszyſtkich znakach,

znakach, uroczyszczach i hraniach od rzeczki czarney na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny także las. Od wierzchu ruczaiu Poczaiewskiego, i od iedliny z hranią ruczaiem Poczaiewskim w niz, na iedlinie hrań i cyrkuł, a tá iedlina z hranią ſtoi ná prawey ſtronie ruczaiu Poczaiewskiego, ná Bielskim gruncie. Od tey iedliny tymże ruczaiem Poczaiewskim w niz do inney iedliny z hranią i cyrkułem, ktora ſtoi na lewey ſtronie Poczaiewskiego ruczaiu, ná Rzewskiey ziemi. Od tey iedliny z hranią, tymże ruczaiem Poczaiewskim w niz do drogi, ktorą iadą z Derewni Łuhow Rzewskiego uiezdu do Ziukopskich iam, Bielskiego uiezdu. Przy drodze ná iedlinie hrań i cyrkuł, a iedlina ſtoi na lewey ſtronie Poczaiewskiego ruczaiu na Rzewskim gruncie, na drugiey zaś ſtronie tego ruczaiu przy drodze iama z kamieniami. Od tey iedliny z hranią, od iamy i od drogi tymże Poczaiewskim ruczaiem w niz do rzeki Zukopy, na brzegu ktorey nad uściem ruczaiu Poczaiewskiego Litewski kopiec: około krzaku powbiiane koły, chroſtem oplecione, i ziemią naſypane, a w koło row wykopany. Po tych znakach, uroczyſzczach, i hraniach w niz ruczaiem Poczaiewskim do rzeki Zukopy, na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa puſtoſze, laſy, i wſzelakie wſtępy Bielskiego uiezdu. Od uścia ruczaiu Poczaiewskiego, i od Litewskiego kopca w niz rzeką Zukopą do uścia rzeki Tudmy, na lewey ſtronie po rzekę Zukopę w niz, ziemia, puſtoſze, i laſy Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu rożnych pomeſzczykow, a na prawey po rzekę Zukopę w niz, aż do uścia rzeki Tudmy puſtoſze, laſy, i ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, rzeka zaś Zukopa od uścia ruczaiu Poczaiewskiego w niz do uścia rzeki Tudmy ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa, ná ſtronie Rzewskiego uiezdu, i Krolewskiego Wieliczeńſtwa ná ſtronie Bielskie-

Bielskiego uiezdu. Taż rzeka Zukopa w niz od uścia rzeki Tudmy, i po obu ſtronach tey rzeki Zukopy ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, na uściu zaś rzeki Tudmy, na brzegu rzeki Zukopy na prawey uiezdu ſtronie obu rzek, na Bielskiey ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito kołami, chroſtem opleciono, ziemią naſypano, a w koło rowem okopano. Od uścia rzeki Tudmy, i od kopca rzeką Tudmą w wierzch przez dwa jeźiorka Hłuckich, do większey Teropeckiey gonney drogi, ktorą ieżdżą z Zukopskich dołow Bielskiego uiezdu, do Preczyſtoy na Wyſokie Rzewskiego uiezdu, do brodu rzeki Tudmy, a Tudmę w brod przeiechawſzy, na lewey ſtronie gonney drogi na Rzewskiey ziemi iama z węglami, po drugiey zaś ſtronie gonney drogi Litewski kopiec, tym ſpoſobem co i wyżey, podle ktorego kopca na iedlinie hrań. Od uścia rzeki Tudmy i od kopca rzeką Tudmą w wierzch, do większey Teropeckiey gonney drogi, a z tąd do brodu, iamy z węglami, do Litewskiego kopca i iedliny z hranią, na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, puſtoſze, laſy, i wſzelkie wſtępy Rzewskiego uiezdu, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, puſtoſzy, laſy i wſzelkie wſtępy Bielskiego uiezdu, rzeka zaś Tudma od Zukopy rzeki z jeźiorkami, przez ktorych środek przechodźi Tudma, w wierzch po większą gonną drogę do brodu, iamy, do Litewskiego kopca i iedliny z hranią, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu; a po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielskiego uiezdu. Od brodu rzeki Tudmy, od iamy, kopca, i od iedliny z hranią, większą Teropecką gonną drogą, ku Preczyſtey Wyſokiey, przy drodze na iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią przy teyże drodze na oſinie hrań i cyrkuł, od oſiny z hranią iedlina, po niey druga z hranią i cyrkułem przy teyże drodze. Od tey iedliny przy wyżey pomienioney drodze nad ruczaiem iama z kamieniami. Po tych uroczyſzczach, znakach, i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa

ſtwa Rzewskiego uiezdu, czarny las, i puſtoſz Boranowo Oſonaſowa, pomeſtie Jelczaninowo, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu.

Od iamy i od większey gonney drogi w lewo ruczaiem w niz, do uścia Białego ruczaiu, ktory ieſt między Wyſokim Preczyſtey Rzewskiego uiezdu, i między puſtoſzą Pawłowey gory Bielskiego uiezdu, á na uściu białego ruczaiu kopiec Litewski: około olchy wbite koły, chroſtem oplecione i ziemią naſypane. Od uścia białego ruczaiu, i od kopca, białym ruczaiem w wierzch do puſtoſzy Pawłowey gory Bielskiego uiezdu, i do Preczyſtey Wyſokiego Rzewskiego uiezdu. W puſtoſzy Pawłowey gory na brzegu białego ruczaiu iama z kamieniami, od iamy tymże ruczaiem białym w wierzch, nad ruczaiem iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny, do drugiey nad tymże ruczaiem, z tąd w wierzch białego ruczaiu, gdźie na iedlinie hrań i cyrkuł, od wierzchu białego ruczaiu i od iedliny z hranią, do większey gonney Teropeckiey drogi, przy ktorey na iedlinie hrań i cyrkuł. Na lewey ſtronie po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, puſtoſz Przeczyſtey Boga Rodźice na Wyſokim z innemi puſtoſzami, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu puſtoſz Pawłowa gora, z innemi Puſtoſzami. Od iedliny z hranią w lewo większą Teropecką gonną drogą do dębu, na ktorym hrań i cyrkuł, od dębu z hranią przy teyże gonney drodze iedlina, á na niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny do drugiey inſzey z hranią także i cyrkułem, dąb zaś i iedliny ſtoią na lewey ſtronie drogi na Rzewskim gruncie. Od tey iedliny z hranią tąż większą gonną drogą do rzeki Noſzny, nad ktorą Litewski kopiec: około iedliny obito kołami tymże ſpoſobem co i wyżey. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, także czarny las. Od większey Teropeckiey

kiey gonney drogi, i od kopca w prawo, rzeką Noſzną wniz, między puſtoſze Holnewo, Rzewskiego uiezdu, i Borakowo Bielskiego uiezdu do brodu, ktorym przeieżdżaią rzekę Noſznę, i do uścia ruczaiu, ktory wychodzi z Rzewskiego uiezdu. U rzeki Noſzny na lewey ſtronie na uściu ruczaiu iama, á w niey węgle, podle iamy na iedlinie hrań i cyrkuł. Na teyże lewey ſtronie rzeki Noſzny ziemia, laſy i wſzelkie wſtępy Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, puſtoſz Holnewo Jakuba Daſzkowa, á na prawey ſtronie rzeki Noſzny ziemia, laſy i wſzelkie wſtępy Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, puſtoſz Borakowo, á rzeka Noſzna od większey gonney drogi i od Litewskiego kopca wniz do brodu, i do uścia ruczaiu, tudzieſz do iamy i do iedliny z hranią, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielksiego uiezdu. Od brodu, ktory idzie przez rzekę Noſznę, od uścia raczaiu, iamy i od iedliny z hranią w czarnym leśie ná oſinie hrań i cyrkuł, od oſiny z hranią do iedliny z hranią i cyrkułem, od tey do drugiey inſzey w tymże leſie, z tąd do dębu, ná ktorym hrań i cyrkuł, od tego dębu do drugiego i trzeciego, zkąd do oſiny z hranią i cyrkułem. Od oſiny z hranią w czarnym tákoż leſie ná dębie hrań i cyrkuł, od dębu do oſiny, od tey oſiny do inſzego znowu dębu, od tego dębu do iedliny, ná ktorey hrań i cyrkuł, od tey iedliny idźie ośm podobnych z hranią i cyrkułem iedlin. Po tych zaś Uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu czarny las, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, czarny takoż las. Od oſtatniey z wyżey námienionych ośmiu jedlin, w czarnym leśie ná oſinie hrań i cyrkuł, od oſiny z hranią tymże laſem do iedliny, od tey do inſzey oſiny z hranią i cyrkułem. Od tey oſiny do Staroruskiey wielkiey drogi, przy ktorey ná iedlinie hrań, i cyrkuł. Po tych zaś uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeń-ſtwa

ſtwa Rzewskiego uiezdu Puſtoſz Bobrowo, Puſtoſz Sunidowo i czarny las, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny tákże las.

Od iedliny z hranią tąż Staroruską drogą, przy ktorey ná iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny z hranią do inſzych pięciu iedlin z hranią takoż i cyrkułem; á po tych hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, Puſtoſz Mohilica, á ná prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu czarny las. Od piątey iedliny z hranią tąż Staroruską drogą idą inſze cztery iedliny, z ktorych ná każdey hrań i cyrkuł; od oſtatniey iedliny tąż Staroruską drogą przez mech do inney iedliny, á ná niey hrań i cyrkuł, od tey iedliny tąż ſamą drogą przez drugi mech ná oſinie hrań i cyrkuł, od oſiny z hranią tąż drogą do puſtoſzy małych Moſzkow, Bielskiego uiezdu, tu przy drodze ná lewey ſtronie ná iedlinie hrań i cyrkuł, ná drugiey zaś ſtronie drogi oſina, á niey hrań i cyrkuł. Po tych uroczyſzczach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, czarny las, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, czarny także las. Od jedliny i oſiny z hraniami, i od wielkiey Staroruskiey drogi w lewo, ná błocie oſina, á ná niey hrań i cyrkuł, od oſiny z hránią ná tymże błocie ná ſośnie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią przez mech, ktory ieſt około puſtoſzy Małych Moſzkow, Bielskiego uiezdu, ná ſośnie także hrań i cyrkuł, od tey ſoſny w czarnym leſie ná oſinie hrań i cyrkuł, á od tey oſiny z hranią tymże czarnym laſem do czterech innych oſin z hraniami i cyrkułami; á po tych uroczyſzczach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu czarny las, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, puſtoſz Małe Moſzki, i puſtoſz Wielkie Moſzki. Od oſtatniey oſiny ze czterech námienionych, czarnym laſem przez wielką drogę ſtaroruską, do drogi, ktorą iadą z Puſtoſzy Boryſowiczowey Bielskiego Uiezdu, ku rzece Tudzie, i ku rzecce Mochowey,

wey, ktora wychodzi z czarnego laſu. Przy drodze ná brzegu rzeczki Mochowey na iedlinie hrań i cyrkuł, od drogi i od iedliny z hranią wprawo, rzeczką Mochową wniz do rżeki Tudy, na ktorey brzegu na uściu rzeczki Mochowey po lewey ſtronie iama z węglami, na drugiey zaś ſtronie pomienioney rzeczki Mochowey nad uściem kopiec Litewski: około olchy obito kołami i chroſtem opleciono tymże co i wyżey ſpoſobem. Po tych znakach, uroczyſzczach i hraniach na lewey ſtronie Ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu czarny las, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu puſtoſz Boryſowicze małe, puſtoſz Boryſowicze większei czarne laſy. Od uścia rzeczki mochowey, od iamy zwęglami i od Litewskiego kopca, wniz Tudą, do uścia rzeczki Noczney, a na uściu rzeczki Noczney na brzegu rzeki Tudy, po lewey ſtronie rzeczki Noczney, na Rzewskim gruncie iama zwęglami, na drugiey zaś ſtronie, nad brzegiem teyże rzeczki Noczney, na Bielskiey ziemi Litewski kopiec: około iedliny obito Kołami tak, iako i wyżey. Od uścia rzeczki Noczney, od iamy zwęglami i od Litewskiego kopca wprawo, wwierzch rzeczki Noczney do uścia rzeczki Mikulichy, gdzie na prawey ſtronie, na gruncie Bielskim na iedlinie hrań i cyrkuł. Od iedliny zhranią i od uścia rzeczki Mikulichy, rzeczką Mikulichą wwierzch do drugiey iedliny zhranią i cyrkułem. Na lewey ſtronie rzeki Tudy, i rzeczek Noczney i Mikulichy, po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, puſtoſze i czarne laſy, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, puſtoſze także i czarne laſy; á rzeczka Mochowa od drogi, ktorą iadą z puſtoſzy Boryſowiczowey Bielskiego uiezdu, i od iedliny z hranią do rzeki Tudy w niz podobnym ſpoſobem i rzeka Tuda, od uścia rzeczki Mochowey wniz do uścia rzeczki Noczny, tudzieſz i rzeczka Noczna od rzeki Tudy w wierzch do uścia rzeczki Miku-

lichy, i rzeczka Mikulicha, od rzeczki Noczney w wierzch do iedliny z hranią, ſą po połowie Carſkiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielskiego uiezdu, á rzeká Tuda, od uścia rzeczki Noczney wniz po obu ſtronach, z ziemią, laſami i wſzelkiemi wſtępami Carſkiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu. Od rzeczki Mikulichy i od iedliny z hranią w prawo, w czarnym leſie na oſinie hrań i cyrkuł, od oſiny do iedliny, od iedliny tymże czarnym laſem do drugiey iedliny, na ktorey hrań i cyrkuł. Od tey iedliny czarnym takoż laſem do wielkiey drogi Mozayki, przy ktorey na iedlinie hrań i cyrkuł, od wielkiey drogi Mozayki i od iedliny z hranią tymże czarnym laſem do dwu innych iedlin z hraniami i cyrkułami, od ktorych w tymże czarnym leſie na mchu trzecia iedlina, á za nią na tymże ſamym mchu czwarta z hraniami i cyrkułem. Ztąd w wierzch rzeczki Witki, gdźie na błocie na iedlinie hrań i cyrkuł. Po tych uroczyſzczach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carſkiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, czarny las, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, czarny także las. Od iedliny z hranią, od błota i od wierzchu rzeczki Witki w lewo, rzeczką Witką wniz do rzeki Berezy; na lewey ſtronie rzeczką Witką wniz aż do rzeki Berezy, ziemia, puſtoſze, laſy i wſzelkie wſtępy Carſkiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, á na prawey, Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, rzeczka zaś Witka aż do rzeki Berezy ieſt po połowie Carſkiego Wieliczeńſtwa, do Rzewskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa, do Bielskiego uiezdu. Na uściu rzeczki Witki na brzegu Berezy iama z węglami, á na drugiey ſtronie teyże rzeczki Witki, nad brzegiem Berezy, Litewski kopiec: około oſiny obito kołami, tymże co i wyżey ſpoſobem, podle ktorego kopca na oſinie hrań. Od uścia rzeczki Witki, rzeką Berezą w wierzch, do rzeczki Talicy, i do Pohoſtu, gdźie był Spas nad

Berezą Bielskiego uiezdu, á na lewey ſtronie na brzegu rzeki Berezy w Rzewskim uiezdźie przy drodze, ktorą iadą z Rzewa do Białey, iama, w niey kamienie i węgle, i kopiec uſypany. Naprzeciw iamy i kopca poſtawiony słup dębowy, na ktorym hrań i cyrkuł, na prawey zaś ſtronie rzeki Berezy, w Bielskim uiezdzie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, tak iako i wyżey. Od iamy, słupa z hranią i od Litewskiego kopca rzeką Berezą w gorę, do ruczaiu Zeltuchi; na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, á na prawey Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu. Na uściu ruczaiu Zeltuchi, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, u tegoż uścia pomienionego ruczaiu, na Bielskim gruncie także iedlina z hranią i cyrkułem, rzeka zaś Bereza od uścia rzeczki Witki w wierzch do ruczaiu Zeltuchi, po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa, do Rzewskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa, do Bielskiego uiezdu. Od uścia ruczaiu Zeltuchi, i od iedlin z hraniami w wierzch ruczaiem Zeltuchą, nad ktorym na iedlinie hrań w cyrkule, iedlina zaś ſtoi na gruncie Bielskim, na prawey ſtronie ruczaiu. Od tey iedliny z hranią w wierzch ruczaiu Zeltuchi, do wierzchu rzeczki Połdenki, gdźie na Bielskiey ziemi, za rzeczką Połdenką, na iedlinie w cyrkule hrań, á na Rzewskiey ſtronie, nad tąż rzeczką Połdenką druga iedlina, á naniey hrań i cyrkuł. Od iedlin z hraniami, rzeczką Połdenką wniz, na Rzewskim gruncie, na iedlinie hrań i cyrkuł, na przeciw ktorey na Bielskim gruncie także iedlina z hranią we śrzodku cyrkułu, te zaś obie iedliny ſtoią na brzegu rzeczki Połdenki. Od tych iedlin rzeczką Połdenką wniz do puſtoſzy Rozboyney, Rzewskiego uiezdu, gdźie u rzeczki Połdenki, na iedlinie hrań i cyrkuł, naprzeciw puſtoſzy Rozboyney, u teyże rzeczki Połdenki, na Bielskim gruncie, na podwoyney iedlinie hrań w cyrkule. Od puſtoſzy Rozboyney i od iedlin z hraniami, tąż rzeczką Połdenką wniz, do puſtoſzy Seliſzna, Rzewskiego

go uiezdu, gdźie na Rzewskiey ſtronie nad rzeczką Połdenką, na jaworze hrań i cyrkuł, á naprzeciw puſtoſzy Seliſzna Rzewskiego uiezdu, nad rzeczką Połdenką puſtoſz także Seliſzna, Bielskiego uiezdu, gdźie na wiązie hrań w cyrkule. Od puſtoſzy Seliſzny w niz rzeczką Połdenką do rzeki Oſuchi, á ná uściu rzeczki Połdenki, u rzeczki Oſuchi ná Rzewskiey ſtronie, w puſtoſzy Połdenney iama z węglami, i kopiec uſypany, przy nim ná iedlinie hrań i cyrkuł, ná Bielskiey zaś ſtronie u rzeki Oſuchi, ná uściu rzeczki Połdenki, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chroſtem opleciono, i ziemią naſypano, á ná brzozie w cyrkule hrań. Od rzeki Berezy, od uścia ruczaiu Zeltuchi, tymże ruczaiem w wierzch, á rzeczką Połdenką wniz do rzeki Oſuchi, po wſzyſtkich tych uroczyſzczach, znakach i hraniach ná lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, á ná prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, ruczay zaś Zeltucha i rzeczka Połdeńka aż do Oſuchi, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa, Rzewskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu.

Od uścia Połdenki, od kopca, iamy, i od iedliny z hranią rzeką Oſuchą wniz do Puſtoſzy Chlebnikowo, ktora należała do Rzewskiego uiezdu, i do Puſtoſzy Kowalina, gdzie naprzeciw puſtoſzy Chlebnikowey u rzeki Oſuchi ná iedlinie hrań i cyrkuł. Od puſtoſzy Kowaliney Rzewskiego uiezdu, od puſtoſzy Chlebnikowey i od iedliny z hranią, rzeką Oſuchą w niz do puſtoſzy Wyſockiey Rzewskiego uiezdu, i do rzeczki Płoskiey, ktora wychodzi z Rzewskiego uiezdu, á wpada w rzekę Oſuchę. Od puſtoſzy Wyſockiey i od rzeczki Ploski, Oſuchą rzeką wniz do puſtoſzy Woszutiney, od puſtoſzy Wosżutiney do puſtoſzy Krywonoſowey, niedochodząc ktorey rzeczka Sucha wpada w Oſuchę rzekę z Rzewskiey ſtrony. Od puſtoſzy Krywonoſowey wniz rzeką Suchą, ná brzegu rzeki Oſuchi potroyna ſoſna, á ná niey hrań i cyrkuł, ſoſna zaś ſtoi ná Rzewskim gruncie. Od potroyney ſoſny z hranią, rzeką Oſuchą

chą wniz do rzeczki Czerneyki, ta zaś rzeczka z Rzewskiego Uiezdu płynie w rzekę Oſuchę. Od rzeczki Czerneyki rzeką Oſuchą wniz, gdzie ná brzegu tey rzeki cztery brzozy z iednego pnia wychodzą, á ná iedney z nich hrań i cyrkuł. Od poczworney brzozy z hranią rzeką Oſuchą wniz do rzeczki Dobreyki, ná ktorey uściu nad rzeką Oſuchą iama z węglami, i kopiec uſypany. Náprzeciw iamy ná brzozie hrań i cyrkuł, ná Bielskim zaś gruncie nad Oſuchą ná uściu rzeczki Dobreyki Litewski kopiec: około brzozy obito kołami tym ſpoſobem, co i wyżey, á ná brzozie w cyrkule hrań, rzeka zaś Oſucha wniz, od uścia rzeczki Połdenki tudzieſz od iamy i kopca do uścia rzeczki Dobreyki, do iamy kopca i do brzozy z hranią, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu, a po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielskiego uiezdu. Pohoſt zaś Nikoła Kotelne, ktory należał do Rzewskiego uiezdu Carskiego Wieliczeńſtwa, z puſtoſzami za rzeką Witką, na Bielskiey ſtronie Witki rzeki, nad Oſuchą, gdźie na Bielskiey ſtronie Rzewskiego uiezdu puſtoſz Chlebnikowo z innemi puſtoſzami, a ta ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Pohoſtu Nikole Kotelne z Puſtoſzami, i Puſtoſz Chlebnikowo także z Puſtoſzami ieſt w źiemi Krolewskiego Wieliczeńſtwa w Bielskim uiezdźie, a Krolewskiego Wieliczeńſtwa ziemi w tych Puſtoſzach mieyſce ieſt w Rzewskim uiezdźie do Bielskiego uiezdu, Pohoſt, gdzie był Spas na brzoźie z Puſtoſzami ná Rzewskiey ſtronie rzeki Berezy, i Oſuchy rzeki ná Rzewskiey także ſtronie Bielskiego uiezdu Puſtoſze Krywonoſowe z innemi. Od rzeki Oſuchi, od uścia rzeczki Dobreyki i od brzozy z hranią, tudźieſz od kopca rzeczką Dobreyką w wierzch, gdźie na Rzewskim gruncie na ſośnie hrań i cyrkuł, a na Bielskim gruncie u teyże rzeczki Dobreyki na brzoźie hrań w cyrkule, z tąd przez Oſuſzką drogę, przy ktorey na Rzewskim gruncie wykopana iama, a w niey węgle, podle iamy na brzoźie hrań i cyrkuł, na Bielskiey zaś ſtronie przy teyże drodze na oſinie hrań w cyrkule. Od iamy, brzozy, i oſiny z hraniami

z hraniami proſto do Koſarowskiego mchu, gdźie ná iedlinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyſzczach, znakach, i hraniach od rzeki Oſuchi, od uścia rzeczki Dobreyki, tąż rzeczką w wierzch po Koſarowski mech na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, rzeczka zaś Dobreyka po namienione znaki i hranie ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Rzewskiego uiezdu, a po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielskiego uiezdu. Od iedliny z hranią tymże Koſarowskim, mchem do oſiny, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey oſiny tymże mchem do inſzey z hranią w cyrkule; od tey oſiny do brzozy z hranią i cyrkułem, od brzozy tymże Koſarowskim mchem do iedliny, na ktorey w cyrkule hrań, ztąd do oſiny, a od oſiny do podwoyney ſoſny, na ktorey hrań w cyrkule. Od podwoyney ſoſny, tymże mchem do oſiny z hranią, od oſiny do potroyney brzozy, na ktorey wyſzedłſzy z Koſarowskiego mchu nad ruczay, hrań w cyrkule. Po tych zaś uroczyſzczach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu á na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu. Od potroyney brzozy laſem do ſoſny podwoyney, na ktorey hrań i cyrkuł, od tey ſoſny tymże laſem nad ruczaiem na iedlinie hrań w cyrkule, od iedliny nad tymże ruczaiem na olſie hrań i cyrkuł, od olchy do oſiny, od oſiny laſem do drogi, ktorą ieżdżą do rzeczki Jabłoni, ná ktorey brzegu u pomienioney drogi na Rzewskiey ziemi iama z węglami, i kopiec uſypany, naprzeciw iamy na podwoyney brzozie hrań i cyrkuł, na Bielskim zaś gruncie na prawey ſtronie drogi Litewski kopiec: około oſiny obito kołami, chroſtem opleciono i ziemią naſypano, a naprzeciw kopca na drugiey oſinie hrań w cyrkule. Po tych uroczyſzczach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Rzewskiego uiezdu, a na prawey ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu. Od iamy, brzozy, od Litewskiego kopca

pca i od ośiny z hranią, rzeczką Jabłonią w niz, granica Zubcowskiego uiezdu z Bielskim, do Pustoszy Dudkowey Zubcowskiego uiezdu, i do Pustoszy Klinu Bielskiego uiezdu, gdźie nad rzeczką Jabłonią na Bielskim gruncie Litewski kopiec: około brzozy obito kołami tak iako i wyżey. Od Pustoszy Dudkowey Zubcowskiego uiezdu, i pustoszy Klinu Bielskiego uiezdu, tudźiesz od kopca Litewskiego rzeczką Jabłonią w niz do rzeki Ośuchy, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdu, á ná prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu, rzeczka zaś Jabłonia od Rzewskiey granice, od iamy, kopca i hrani po rzekę Ośuchę iest po połowie Carskiego Wieliczeństwa do Zubcowskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeństwa do Bielskiego uiezdu. Na uściu rzeczki Jabłoni, gdźie wpada w Ośuchę, iama okrągła z kamieniami, i kopiec usypany, przy iamie słup sośnowy, ná ktorym hrań; iama zaś i słup stoi ná Zubcowskim gruncie w Pustoszy Ilney. Od uścia rzeczki Jabłoni i od iamy rzeką Ośuchą w niz do ruczaiu kamieńca, na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdu, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu, rzeka zaś Ośucha po ruczay Kamieniec po połowie do Zubcowskiego i Bielskiego uiezdu. Przeiechawszy Ośuchę, i ruczay Kamieniec, na uściu tego ruczaiu nad pomienioną rzeką Ośuchą ná Zubcowskiey stronie wykopana iama, w niey węgle, tamże i kopiec usypany. Od uścia Kamieńca i od iamy ruczaiem Kamieńcem w wierzch do Bowykińskiego błota, na lewey stronie tego ruczaiu ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezdu, a na prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu. Nie dochodząc Bowykińskiego błota nad ruczaiem Kamieńcem, ná Zubcowskiey stronie, na samorodnym kopcu brzoza, na niey dwie hranie i cyrkuł. Od tey brzozy z hraniami ruczaiem Kamieńcem w wierzch, á ten ruczay wchodźi w Bowykińskie błoto, na lewey stronie Zubcowskiego uiezdu, na widłowatey brzoźie hrań, od brzo-

od brzozy nie daleko idąc podle Bowykińskiego błota, na iednym pniu cztery iedliny, ná ktorych hrań i cyrkuł; od tych iedlin przez Bowykińskie błoto do Suchodołu, gdźie na sośnie hrań i cyrkuł. Od sośny czarnym lasem, z ktorego wychodząc na rog Pustoszy Czyżowey Bielskiego uiezdu, iama z węglami i kopiec, naprzeciw iamy cztery ośiny, na iedney z nich hrań i cyrkuł, iama zaś i ośiny na Zubcowskim gruncie. Od iamy i czterech ośin podle lasu do rzeczki małey Łuseyki, w leśie zaś na Zubcowskiey ziemi sześć ośin wielkich, na każdey z nich hrań. Od tych ośin do rzeczki pomienioney Łuseyki, na ktorey brzegu, na Zubcowskiey stronie iama z węglami i kopiec, przy iamie słup sośnowy, na ktorym hrań. Po tych zaś uroczyszczach i hraniach na lewey stronie ziemia Carskiego Wieliczeństwa, Zubcowskiego uiezdu, a ná prawey Krolewskiego Wieliczeństwa Bielskiego uiezdu. U rzeczki małey Łuseyki był spor o ziemię. Starzy ludźie z strony Carskiego Wieliczeństwa Zubcowskiego uiezdu Chrześcianie, prowadźili dukt od rzeczki małey Łuseyki między Pustosze, do rzeczki większey Łusei, do Pustoszy Korolewey, á z strony Krolewskiego Wieliczeństwa starzy także ludźie Bielskiego uiezdu Chrześcianie wyprowadzali miedzę Bielskiego z Zubcowskim uiezdem, od iamy i słupa wyżey namienionego rzeczką małą Łuseyką w niz, do większey Łusei, a tą rzeczką w wierzch do teyże Pustoszy Korolewey, spor zaś ten był o cztery Pustosze, ktore są między rzeczkami małą Łuseyką, i większą Łuseią, to iest Pustosz Korowaiewo, Ożerowo, Siderowo i Pustosz Płotkino. Po dokończonych zapisach o tę sporną ziemię czterech Pustoszy u rzeczki Łuseyki, Michayło Szytikow z Żerebia człek stary Bielskiego uiezdu Chrześcianin z strony Krolewskiego Wieliczeństwa podiął się tę sporną ziemię czterech Pustoszy z obrazem, według Ziemiańskiego obyczaiu, obwieść, iakoż obwiodł i rubież uczynił, od iamy i słupa z hranią, rzeczką małą Łuseyką w niz do większey Łusei, na uściu rzeczki

małey Luſeyki Litewski kopiec: około trzech olch obito kołami, chroſtem opleciono i ziemią naſypano, rzeczka zaś mała Luſeyka od iamy i słupa z hranią do więkſzey Luſei, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Zubcowskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa do Bielskiego uiezdu. Od Litewskiego kopca rzeczką więkſzą Luſeią w wierzch, do Puſtoſzy Korowaiewey i Turychiney Bielskiego uiezdu, tudźieſz do Puſtoſzy Waſilewey Zubcowskiego uiezdu, i do rzeczki Rabinki, ná lewey ſtronie żiemia Carskiego Wieliczeńſtwa Zubcowskiego uiezdu, a na prawey Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, rzeczka zaś więkſza Luſeia, od uścia małey Luſeyki w wierzch do rzeczki Rabinki, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa do Zubcowskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu, rzeczki zaś, pomieniona mała Luſeika i więkſza Luſeia, wychodzą z Bielskiego uiezdu. U rzeczki Rabinki ſtał ſię także między ſtaremi ludźmi ſpor. Z ſtrony Carskiego Wieliczeńſtwa, ſtarcowie Zubcowskiego uiezdu Chrześcianie prowadźili miedzę Zubcowskiego z Bielskim uiezdem od uścia rzeczki Rabinki, więkſzą Luſeią w wierzch przez czarny las i mchy, ná pięć wierſt, od rzeczki zaś większey Luſei do czarney grząźi, ku Wiazemskiey granicy błotami i mchami na wierſty dwie; z ſtrony zaś Krolewskiego Wieliczeńſtwa ſtarzy ludźie prowadźili miedzę Bielskiego z Zubcowskim uiezdem, od większey Luſei do rzeczki Rabinki, a rzeczką Rabinką w wierzch czarnym laſem do drogi, ktorą ieżdżywano z Zubcowskiego w Wiazemski uiezd, przez czarną grząź, pomienioną zaś drogą i czarnym laſem do Wiazemskiey granice, i do teyże czarney grzęźi. Tę ſporną zięmię, czarne laſy, z ſtrony Krolewskiego Wieliczeńſtwa ſtarzec Bielskiego uiezdu, Chrześcianin, Hryſzko Stepanow z Zebia z obrazem, według Ziemiańskiego zwyczaiu, obwiodł, i uczyniono rubież, od rzeczki więkſzey Luſei do rzeczki Rabinki, na uściu tey rzeczki, na Zubcowskiey ſtronie, iama z węglami i kopiec, á na brzożie hrań i cyrkuł, na Bielskiey zaś ſtronie na uściu rzeczki Rabinki Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chroſtem opleciono i ziemią naſypano, przy kopcu słup ſoſnowy na ktorym hrań. Od uścia rzeczki Rabinki, i od kopca rzeczką Rabinką w wierzch do drogi, krorą ieżdżywano z Zubcowskiego uiezdu, w Wiazemski i Bielski uiezd przez czarną grząź, u drogi na lewey ſtronie na Zubcowskim gruncie na iedlinie hrań, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskim zaś gruncie na prawey ſtronie drogi Litewskiey kopiec: około oſiny obito kołami tymże ſpoſobem co i wyżey, á na oſinie hrań. Rzeczka zaś Rabinka od uścia w wierzch do drogi, iamy, kopca i hrańi, ieſt po połowie Carskiego Wieliczeńſtwa, do Zubcowskiego uiezdu, á po połowie Krolewskiego Wieliczeńſtwa, do Bielskiego uiezdu, á ta rzeczka wychodźi z Zubcowskiego uiezdu. Od iamy, kopca i hrańi tąż drogą w prawo w czarny las, gdźie przy drodze na brzożie hrań i cyrkuł, od tey brzozy w czarnym także leſie u drogi na oſinie hrań i cyrkuł. Od oſiny z hranią tąż drogą, przy ktorey Litewski kopiec: około dwoch oſin obito kołami, chroſtem opleciono i ziemią naſypano, á na każdey oſinie hrań. Od kopca tąż drogą na inſzey oſinie hrań i cyrkuł, od tey oſiny tąż drogą w czarney grząźi na dwu iedlinach hrań, podle nich iama z węglami i kopiec. Y po te mieyſca Zubcowski uiezd z Bielskim uiezdem, od rzeczki Rabinki po czarną grząź. Po tych zaś uroczyſzczach znakach i hraniach na lewey ſtronie ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa Zubcowskiego uiezdu, á na prawey ziemia Krołewskiego Wieliczeńſtwa Bielskiego uiezdu.

Przeſzedłſzy Czarną grząź miedza zaczyna ſię Wiazemskiego uiezdu z Bielskim. U drogi na Wiazemskim gruncie na brzozie hrań i cyrkuł, pod nią iama z węglami i kopiec, na Bielskiey zaś Ziemi przy teyże drodze Litewski kopiec: około oſiny obito kołami tym ſpoſobem, co i wyżey. Od iamy, brzozy i kopcą tąż drogą i czarnym laſem do ſuchego rogu, gdźie na

Wiazemskiey ſtronie na brzoźie hrań i cyrkuł, pod nią iama z węglami, na Bielskiey zaś u tegoż ſuchego rogu Litewski kopiec: brzoza w około obita kołami i chroſtem opleciona. Od iamy i kopca Litewskiego, od ſuchego rogu, czarnym laſem na iedlinie hrań i cyrkuł, od iedliny tymże laſem do drugiey iedliny z hranią i cyrkułem. Po tych znakach i hraniach od czarney grząźi na lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Wiazemskiego uiezdu, á na prawey Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu. Wyszedłszy z czarnego laſu w puſtosz Motiahiną Wiazemskiego uiezdu, na iedlinie hrań i cyrkuł, pod nią iama z węglami, á niżey iamy w teyże puſtoſzy Motiahiney, Wiazemskiego uiezdu, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, chroſtem opleciono i ziemią naſypano, á na brzoźie hrań. Od iamy i kopca do błota, i do rzeczki Zamoſzny, na ktorey brzegu, na Wiazemskim gruncie, w wyżey pomienioney puſtoſzy iama z węglami i kopiec, tamże słup dębowy z dwiema hraniami. Po tych uroczyſzczach, znakach i hraniach na lewey ſtronie Ziemia Carskiego Wieliczeńſtwa, Wiazemksiego uiezdu, puſtosz Motiahino, á na prawey Ziemia Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Bielskiego uiezdu, naprzeciw puſtoszy Motiahiney, za rzeczką Zamoszną puſtosz Kuczyno Bielskiego uiezdu. Od iamy i słupa z hranią, rzeczką Zamoszną wniz, do puſtoszy Oſtronoſowey Wiazemskiego uiezdu, i do puſtoszy Brednika, Bielskiego uiezdu, w puſtoszy Oſtronoſowey wykopana iama z węglami i kopiec uſypany, przy iamie słup dębowy z dwiema hraniami, á w puſtoszy Bredniney, Bielskiego uiezdu, Litewski kopiec: około brzozy obito kołami, i ziemią w poł z węglami naſypano, około kopca row wykopany. W teyże puſtoſzy Oſtronoſowey niżey iamy z węglami, po rzeczkę Zamoſzenkę, po słup i brzozę z hraniami, o piętnaście ſążni, brzoza z hranią, około ktorey oſypano ziemią, przy tey brzoźie iama, ta zaś brzoza i iama miedzowa Carskiego Wieliczeńſtwa, miedzowych Wiazem-

zemskich Sędźiow, Kniaźia Mikity Michayłowicza Mereckiego z Towarzyſzami. W puſtoſzy zaś Bredniney Bielskiego uiezdu, wniz po rzeczkę Zamoſzenkę, niżey kopca o piętnaście ſążni, do brzozy z hranią, około ktorey oſypano ziemią, á podle niey iama, á ten znak graniczny ieſt Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Wiazemskich także miedzowych Sędźiow, Stolnika Smoleńskiego ALEXANDRA REUTA z Towarzyſzami, między ktoremi puſtoſzami i znakami płynie rzeczka Zamoſzenka w Bielski i Wiazemski uiezd, á wpada w rzekę Dniepr. Po te znaki graniczne Wiazemskich miedzowych Sędźiow, po puſtoſz Oſtronoſową Wiazemskiego, i Bredniną Bielskiego uiezdu, na lewey ſtronie ziemia Wielkiego Hoſpodara naſzego, Cara i Wielkiego Kniaźia MICHAYŁA FEDOROWICZA, całey Ruſi Samodźierżca, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow, á na prawey ziemia Krolewskigo Wieliczeńſtwa, Wielizkiego uiezdu, Wielizkiey włości, i Bielskiego uiezdu. Na tym dukcie granicznym hranieśmy położyli, iamy pokopali, i uroczyſzcza wſzelkie, rzeki, ieziora, i wſzelkie znaki potym Rubieżu poczynili, iako wyżey ieſt w tym granicznym opiſaniu wyrażono. A co ſię tycze drogi między temi Horodami Carskiego Wieliczeńſtwa, ktore my rozgraniczyli między Teropcem, Rzewą Wołodymerową, Zubcowem i Wiazmem, z Horodami Krolewskiego Wieliczeńſtwa, Wielizem, Wielizką włością, z Białą, i tych Horodow z uiezdami, po dokończonym zapiſie wielkich Posłow oboyga ſtron, i rozgraniczeniu naſzym, po wſzyſtkich drogach między temi Horodami Krolewskiego Wieliczeńſtwa, wſzelkim ludźiom po ziemi Carskiego Wieliczeńſtwa, ſpokoyno iezdźić wolno będźie bez wſzelkiey zaczepki Wielkiego Hoſpodara naſzego Cara, i Wielkiego Xiążęcia Michayła FEDOROWICZA całey Ruſi Samodźierżcy, czego Teropeccy, Rzewſcy, Zubcowſcy, i Wiazemſcy Woiewodowie, Namieſtnicy, i wſzyſcy służący ludźie, mocno i nienaruſzenie trzymać, i poſtrzegać

gać maią, ażeby wyżey opiſanych rubieży i miedz nie przeſtępowano, ani też gruntow Wieliżkiego uiezdu i Wieliskiey włości, tudźieſz Bielskiego uiezdu do Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, lub Wiazemskiego uiezdu nie przywłaſzczano, w ziemię tych uiezdow nie wdźierano ſię, ani też żadnego gwałtu Polskim i Litewskim ludźiom nie czyniono, iako oraz wſtępow do gruntow oromych i nie oromych, ſianożęci, ryb łowienia, laſow, drzew bartnych, bobrow, i innego zwierza bicia, za granicą nie pozwalano. Co ſamo i wielki Hoſpodar Władysław Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, i Panowie Radni Korony Polskiey i W. X. L. tudźieſz Wieliżcy i Bielſcy Woiewodowie, Staroſtowie, Dźierżawcy i wſzyſcy ich ludźie służący poſtrzegać maią, ażeby za opiſane wyżey granice nie przechodźić, i ziemi Wielkiego Hoſpodara naſzego Cara i Wielkiego Kniaźia Michayła Fedorowicza całey Ruśi Samodźierżca, Wielkich Jego Carskiego Wieliczeńſtwa Roſſyiskich Hoſpodarſtw, Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego i Wiazemskiego uiezdow do Wieliża i Białey nie przywłaſzczać, gwałtu nikomu nie czynić, do gruntow oromych i nie oromych, ſianożęci, ryb łowienia, laſow, drzew bartnych, bobrow i innego zwierza bicia, wſtępu nie pozwalać.

Y te ograniczenie my oboyga Wielkich Hoſpodarſtw Sędźiowie po umowach naſzych i granicznych zapiſach, opiſali i poſtanowili. Z ktoreykolwiek tedy ſtrony znaydźie ſię taki, ktoryby ſię ważył granice przeſtępować, pola wyrabiać, barcie ſtawić, ſianożęcie koſić, ryby łowić, lub inſzemi iakiemi ſpoſobami w zagraniczny grunt ſię wdźierać, powinni będą tak wielkiego Hoſpodara naſzego, Cara i Wielkiego Kniaźia Michayła Fedorowicza całey Ruśi Samodźierżcy ukrainni Woiewodowie, Namieſtnicy, i wſzyſcy do ich władzy należący ludźie, ktorzy znaydować ſię będą w Teropcu, Rzewie, Zubcowie, Wiazmie, iako też i z Krolewskiey ſtrony, Wielizki i Bielski, Staroſtowie, Dźierżawcy

żawcy i wſzyſcy od nich dependuiący, ktorzy w pomienionych będą Horodkach, między ſobą ſię znieść, i dobrych ludźi na mieyſce zesłać, i kazać o ſzkodach i krzywdach informować ſię, á z ktorey ſtrony winowayca ſię znaydźie, temu świadka poſtawienie ma bydź nakazane, i winny ma bydź karany, ażeby tym ſpoſobem między pogranicznemi oſzukaniu i nieprawdźie zabieżeć, á przez to wiecznie trwać maiącego ograniczenia dźieła, ktore uczynili wielkiego Hoſpodara naſzego Cara i wielkiego Kniaźia Michayła Fedorowicza, Boiarowie jego Carskiego Wieliczeńſtwa i wielcy Posłowie z Panami Radnemi i wielkiemi Posły, nie naruſzyć. Na ktorychkolwiek zaś mieyſcach ziemie i wſzelkie wſtępy my oboyga ſtron miedzowi Sędźiowie rozgraniczali, na tych mieyſcach na granicy kazaliśmy znaki położyć, i gdźiekolwiek tylko iaki znak miedzowy ieſt położony, wymieniony ieſt w tym opiſaniu. Z nami zaś miedzowemi Carskiego Wieliczeńſtwa Sędźiami byli na rozgraniczeniu Teropeckiego, Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow z Wieliżem, z włością Wielizką i Bielskim uiezdem ſtarzy ludźie Chrześcianie z Teropeckiego uiezdu: Jaroſzka Fedorow, Iwaſzko Maluſzkin, Senka Iwoilew, Iwaſzko Stoiaka, Sidorko Karpow, Iwaſzko Worozew, Fedka i Ortiuſzka Jakimowy, Ileyka Oſtachow, Własko Fedorow, Jakowec Mikiforow, Fedka Petrikow, Sidorko Dorochow, Dawidko Maximow, Ofonasko Ofremow, Laſzko Doroſieiow, Szarapko Waſilew, Iwaſzko Chomtała. Z Rzewskiego uiezdu: Hawryłko Ihnatow, Ontoſzko Stepanow, Iwaſzko Ołuchow, Mikułko Panin, Mikitka Talitekoy, Lewko Awidnica, Tymoſzka Puſzniczenok, Hryſzka Smolkow, Kurbatko Iwanow, Fedka Sidorow, Jewśiuk Iwanow, Iwaſzko Ofonaſew, Hawryłko Iwanow. Z Zubcowskiego uiezdu: Pośniaczko Tiakin, Iliuſzka Jeſinskoy, Stepaſzko Semenow, Iwaſzko Mikitin. Z Wiazemskiego uiezdu: Iwaſzko Tymofiew, Hus, Iwaſzko Syerhiew Tołſtoy. A dla większego, mocnieyſzego i nienaruſzonego tych granicznych

nicznych opisow utwierdzenia, i dotrzymania bez wszelkiego oszukania i zdrady, My wielkiego Hospodara naszego, Cara i wielkiego Kniazia Michayła FEDOROWICZA całey Rusi Samodźierżcy, ja Carskiego Wieliczeństwa Stolnik i Namiestnik Raski Kniaź Petro Fedorowicz Wołkoński, já Jego Carskiego Wieliczeństwa Dworzanin Ofonasey Hryhoriewicz Zalubuzki, i ia Carskiego Wieliczeństwa Dźiak Mikifor Tałyżyn, z miedzowemi Sędziami Wielkiego Hospodara Władysława Krola Polskiego i W. Xiążęcia Litewskiego, z Krzysztofem Eydźiatowiczem Pisarzem Grodzkim Smoleńskim, Janem Sawostianowiczem Milewskim Sekretarzem i Dworzaninem J. K. Mci, z Pawłem Fedorowiczem Boreyszą Dworzaninem J K Mci, i Podstarościm Bielskim, te graniczne opisy rękami własnemi podpisali, i pieczęciami ztwierdzili, do ktorych opisow podpisali się także na mieyscu starych ludźi Carskiego Wieliczeństwa Chrześcian, Dworzanie Teropeccy, Rzewscy, Zubczanie i Wiazemczanie. Pisano w Wiazemskim uiezdzie, w Pustoszy Offronosowey nad rzeczką Zamoszenką, naprzeciw Pustoszy Bredniney Bielskiego uiezdu. Roku od stworzenia Swiata siedm Tysiącznego setnego czterdźiestego czwartego, Miesiąca Nowembra wtorego dnia, a według Rzymskiego Kalendarza Roku od narodzenia Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego Tysiąc sześćset trzydziestego piątego, Mięsiąca Nowembra wtorego Dnia

(L.S.) (L.S.) (L.S.)

Do tego Rozgraniczenia, Carskiego Wieliczeństwa Miedzowy Sędźia Stolnik i Namiestnik Razki, Petro Fedorowicz Wołkoński podpisał się, i z nim podpisali się także Miedzowy Sędźia i Dworzanin Ofonasey Hryhoriewicz Zelabuski, i Dźiak Mikifor Tałyżyn. Na

Na mieyscu zaś starych ludźi, z Teropeckiego uiezdu do tego Rozgraniczenia podpisali się Dworzanie Carskiego Wieliczeństwa: Dworzanin Miron Koromolin, Dworzanin Semion Skworcow Teropczanin, Dworzanin Iwan Dedeniow i Dworzanin Petro Obaszew, a na mieyscu starych ludźi Rzewskiego, Zubcowskiego, i Wiazemskiego uiezdow, Dworzanin Carskiego Wieliczeństwa Semen Lutkouskoy, Dworzanin Hryhory Diron, i Dworzanin Petro Taszników Zubczanin.

My tedy Krol do pomienioney Suppliki łaskawie się skłoniwszy, zwyż wyrażone rozgraniczenie z Moskwą Wieliza, i Białey, z Xiąg przerzeczonych Metryki Kancellaryi naszey W. X. L. Extraktem stronie potrzebuiący wydać, y dla większey wagi Pieczęć W. X. L. przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Kancellaryi naszey W. X. L. &c.

LIMITES
Inter Regnum Poloniæ ac Magnum Ducatum Litvaniæ, nec non Prussiam.
Ex Archivo Regni.

ANno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo sexto. Descriptio Finium, Injuriarum, & Differentiarum Subditorum Sacræ Majestatis Regiæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Masoviæ, occasione Finium utrinque exortarum, ex mandato, & speciali commissione Sacræ Majestatis Regiæ facta, & a prima die Augusti in sequentes dies continuata; videlicet: ex parte Regni, seu Ducatus Masoviæ per Venerabilem, & Generosos DAVIDEM PONIATOWSKI Custodem Gnesnensem, Canonicum Posnaniensem, & LAURENTIUM PRZYBOROWSKI, ex parte vero Ducatus Litvaniæ, per NICOLAUM ANDRASZOWICZ, Equisonem Ducatus Litvaniæ, & STANISLAUM KOMOROWSKI Sacræ Regiæ Maiestatis Junioris Notarium.

Inceptum est autem hoc ipsum negotium in eo loco, ubi conveniunt fines Ducatus Masoviæ, Magni Ducatus Litvaniæ, & Ducatus Prussiæ, apud fluvium *Lek*, ab oppido *Wansosze* tribus cum medio miliaribus distante, qui fluvius insigniter dividit ipsos Ducatus, & supra quem fluvium ab uno anno positus est scopulus angularis magnus, lapidibus refertus, cum columna lapidea, & murata, stemmate Ducatus Litvaniæ, altero vero Ducatus Prussiæ insignita, quæ duntaxat dividit Magnum Ducatum Litvaniæ cum Ducatu Prussiæ. Sunt vero illi tres villæ vicinæ, plane e regione ipsius columnæ sitæ; videlicet: *Bogusze* Ducatus Masoviæ, Ducatus vero Litvaniæ *Foczylowo*, ac *Prostki* Ducatus Prussiæ, unde vadit limes Masoviæ cum Prussia recte usq; ad lacum inclusive, ex quo exit fluvius *Wisza*.

Quia vero illic fluvio prædicto *Lek* distingvente, & in fluvium *Bebrza* ingrediente, sub oppido *Goniądz*, nulla prorsus differentia, aut querela inter subditos reperta existit:

Quare imprimis itum eſt a Nobili Domino Joanne Zelinski Præfecto Caſtri *Goniądz*, Magnifici Domini Stanislai Rowoyne Palatini Płocenſis Hæreditarii, ducente, & oſtendente fines inter bona Ducatus Maſoviæ, & Litvaniæ, fluvio videlicet *Bebrza*, usq; ad eum locum, ubi fluvius ſive torrens *Trzcianka* incidit in ipſum fluvium *Bebrza*, quinq; miliarium via terreſtri eundo, per fluvium vero duodecim miliaribus, & nulla alia ſigna finium regundorum, aut Privilegium præter ipſum fluvium oſtendit.

Præterea Nobilis Dominus Stanislaus Jurkowski, Vicecapitaneus Arcis & oppidi *Tykocin* continuando progreſsum dictorum finium inter Ducatus præfatos Litvaniæ, & Maſoviæ, incepit ductionem finium a prædicto fluvio *Bebrza* incipiendo, ubi præfatus torrens *Trzcianka* in ipſum fluvium *Bebrza* ingreditur, uſq; ad fluvium *Narew*, verſus oppidum *Tykocin* in contrarium fluvii aſcendendo per ſpatium quatuor miliarium, & ubi diſtrictus Viſnenſis cum Diſtrictu Zebrovienſi coeunt, & nulla alia ſigna metalia, aut privilegia oſtendit; verificando tamen intentionem & ductionem ſuam is ipſe Vicecapitaneus Tykocinenſis, ſtatuit catervam Nobilium fide dignorum, qui ſuapte perhibuerunt teſtimonium, & perhibebunt, ubi opus erit, prædictam ductionem veram & legitimam eſse.

Ex adverſo Generoſus Dominus Bagienski Jacobus Vexillifer, & Vicecapitaneus Viſnenſis perimendo prædictam oſtenſionem finium, utpote nullam & Privilegiis certorum Nobilium (tum exhibitorum & inferius inſcriptorum) contrariam, incepit oſtenſionem, & ductionem finium inter præfatos Ducatus, a fluvio *Bebrza* ſub oppido *Goniądz* fluente, usq; ad eum locum, ubi monticulus *Barwik*, ſive *Oſtrow* dictus, ex ea parte fluvii, ubi eſt Ducatus Litvaniæ, jacens, prædicto fluvio *Bebrza* eſt contiguus.

Ea autem eſt deſcriptio prædicti *Barwik*: intermediat inter fluvium *Bebrza*, & certas paludes *Bielawy* dictas, quibus a nobis peditibus adiri neutiquam potuit. Viſus tamen eſt a nobis, & luſtratus a quatuor viris illuc utrinque per paludem illam magno negotio miſ-

ſis.

ſis. Abundat lignis, & arboribus communibus, & habet mellificia communia ex parte Ducatus Litvaniæ, bonorum *Goniądz*, & *Tykocin*, ac ex parte Ducatus Maſoviæ, bonorum *Wizna*.

A quo quidem *Barwik* dictus Dominus Bagienski, cum ſuis multis ſenibus etiam nobilibus continuavit oſtenſionem finium per ſilvam *Dobarcz* denſiſſimam (quam Capitaneus ex *Goniądz* proteſtabatur eſſe Domini ſui) loco paludinoſo etiam ſitam, duobus ferme ſtadiis a *Barwik* ſe protendentem, ſemita quadam ex lignis inſtaurata, uſq; in campum villæ *Dobarcze*, ubi via parva emicuit, qua iterum proceſſit uſq; ad viam publicam, quinq; aut ſex ſtadiis a *Barwik* diſtantem, ex *Goniądz* in villam *Trzciana* ducentem, recte ad molendinum villæ *Trzciana*, eidem viæ contiguum. Inde vero ducebat verſus oppidum *Lomza* eadem via per medium prædictæ villæ *Trzciana*, quam inter Ducatus præfatos rivulus quidam illic oriundus uſq; ad montem dividit, *Przełayna gora* dictum, in borra optima prope fines villæ *Cibarzewo* conſiſtentem. Poſtremo vero continuavit progreſſum finium is ipſe Vicecapitaneus Viſnenſis uſq; ad villam *Nieciecz* dictam, fluvio *Narew* continguam, ubi pons deſtructus eſt, & ubi Diſtrictus Viſnenſis eſſe deſiit; pons autem prædictus deſtructus eſt per olim Dominum *Gaſtholt*, ideo, ut ædificaret molendinum, & viam publicam perderet, ne eſſet aliqua nota, aut cognitio finium, & limitum ex antiquo obſervatorum, & ut augeret ſibi quæſtum vectigalium in *Tykocin* maximo Reipublicæ præjudicio, & ſubditorum itinere longiori tranſeuntium gravamine.

Ne vero a quopiam ambigi poſſit, quanta ſit diſtantia & differentia loci utriusq; ductionis, viſum eſt Dominis Reviſoribus ſingula breviter deſcribere in eum, qui ſequitur, modum. Diſtantia in longitudinem eſt circiter quinque miliarium, in latitudine vero alicubi duorum, alicubi trium miliarium; habet in ſe prata optima, magno pretio æſtimata, quibus intermedia eſt ſilva optima, ſeptem aut octo ſtadijs in latitudinem pertranſibilis, tranſitus tamen ita eſt difficilis, ut ea felicitate præſentis æſtatis a nobis magno præjudicio equorum

 tranſiri

transiri potuit. Residuitas pratorum ipsorum adjacet ripæ & fluvio *Bebrza*.

Præterea in loco ipso differentiarum consistunt istæ villæ: medietas villæ *Trzciana*, *Wola Dobarska*, tres villæ Nobilium Schoczowie dictorum, villa *Zayki Bykowie* Tributarij salis.

Ad extremum præfatus Dominus Jacobus Bagienski verificando ex parte Ducatus Masoviæ ostensionem præsentem suam dictorum finium esse veram, & legitimam, produxit coram Dominis Revisoribus Rescriptum quoddam examinationis testium certorum triginta Nobilium, ex libro Judiciorum Terrestrium Districtus Visnensis, Sigillo Terrestri obsignatum, coram certis Commissariis Sacræ Majestatis Regiæ, Anno Domini millesimo quingentesimo quinto, feria tertia proxima post Festum Sanctæ Luciæ factam, a ductione, & ostensione sua nec tantillo discrepantem, ostendens præterea Regestra & Acta Judiciorum Mellicidarum Visnensium a triginta tribus annis, quibus exigebatur ad Castrum *Wizna* datio mellis *Nastana* dicta, ex silvis, quæ sunt in illa parte fluvii *Bebrza* & *Narew*, ubi est differentia cum Dominis Litvaniæ.

Exhibuit præterea dictus Dominus Bagienski ex parte nobilium de *Bożejowo* Privilegium sufficiens, olim Jllustris Domini Vladislai DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Płocko*, feria quinta in Octava Corporis CHRISTI Anni Millesimi quadringentesimi trigesimi sexti, quo donavit inter cætera Nobili Nicolao de *Popielowo* decem jugera pratorum post fluvium *Bebrza* dictum, altius fluvii *Narew*.

Aliud vero Privilegium Jllustris olim D. Vladislai DEI Gratia Ducis Masoviæ, de data etiam in *Płocko*, feria quarta post Festum Sanctæ Dorotheæ Anni Domini millesimi quadringentesimi tricesimi sexti, quo Privilegio donavit perpetuo Nobilibus Stephano Lingero, Joanni Debeslao de *Szczelczyno*, & Boguslao de *Chilino*, sexaginta mansos mensuræ Culmensis, in Terra Visnensi sitos, super flumine *Bebrza* dicto, cum utrisq; ripis fluvii ejusdem *Bebrza*.

Tertium Privilegium produxit Jllustris olim D. Vladislai, DEI

Gratia

Gratia Ducis Masoviæ, de data in *Wizna* feria quarta ante Dominicam *Lætare*, Anni Domini millesimi quingentesimi tricesimi sexti, quo donavit perpetuo Nobili Notario de *Wizna* triginta mansos mensuræ Culmensis *Brzostowo* nuncupatos, cum ripis utrisq; fluvii *Bebrza*.

Quarto loco Nobilis Mathias Moczarz de *Dombrowka* certo Rescripto ex Actis Judicii Terrestris Visnensis Sigillo Terrestri obsignato se habere octo mansos penes fluvium *Bebrza* cum utraque ripa ejusdem fluvii docuit.

Quinto loco Nobiles Targonscii docuerunt sufficienter Privilegio perpetuo, Jllustris olim Dñi Joannis Senioris, Ducis Masoviæ, de data Anni Domini millesimi quadringentesimi decimi tertii, feria tertia intra Octavam Assumptionis MARIÆ, se habere quadraginta mansos mensuræ Culmensis super fluvio *Slina*, cum bina ripa ejusdem fluvii prope a *Łomza*.

Hic incipit Districtus Łomzensis cum Tykocinensi.

Generosus Dominus Franciscus Dobrzyniecki Pincerna Czernensis, & Vicecapitaneus Łomzensis incepit ostensionem finium Districtus Łomzensis, cum Ducatu Litvaniæ Districtus Tykocinensis, a villa *Niecicz*, ab eo videlicet loco, ubi pons per olim Dominum Gastholt in fluvio *Narew* destructus est, & ubi Districtus Visnensis esse desiit; continuavit ductionem & ostensionem suam, ea via publica, qua etiam ducebat Districtus Visnensis, videlicet, quæ ducit ex oppido *Goniądz* per villam *Trzciana*, & per montem *Przełayna gora*, & ibat per villam *Łopuchowo* quatuor Domus ipsius villæ ad Masoviam relinquendo, usq; ad pontem per fluvium *Slina* positum, villarum *Łopuchowo* & *Zawady* cognomine communem, quem pontem utraq; villa instaurat, & per quem dicta via publica ascendit in Ducatum Masoviæ, iamq; a ponte ipsa via perdidit effectum finium, sed fluvius ipse *Slina* ab eodem ponte Ducatus ipsos dividit, ferme per medium miliare, fluens versus villam *Sikory* Districtus Bielscensis, usque ad torrentem *Borysowka*, hoc est fines dictæ villæ *Sikory*,

iam

jam enim fluvius *Slina* fluit per Ducatum Litvaniæ, & non dividit deinceps præfatos Ducatus.

VILLA TARGONIE NOBILIUM.

Ex adverſo Dominus STANISŁAUS JURKOWSKI, Vicecapitaneus Tykocinenſis, continuando ductionem, & oſtenſionem Ducatus Litvaniæ, venit ſub villam *Targonie* Diſtrictus Łomzenſis Nobilium, & dixit ſub ipſa villa eſſe fines Ducatus Litvaniæ & Maſoviæ in eo loco, ubi fluvius *Slina* in fluvium *Narew* incidit, ducente ipſo fluvio uſq; ad molendinum villæ *Mileiowo*, ubi Diſtrictus Tykocinenſis eſſe deſinit, & Bielſcenſis incipit.

Ibidem Nobiles TARGONSCII impediendo ipſam ductionem exhibuerunt Privilegium ſuum ſuper utramque ripam prædicti fluvii *Slina*, petentes ſe circa illud conſervari, quod inter alia Privilegia eſt inſertum, & viam prædictam publicam fines eſſe ſuos dixerunt.

DISTANTIA DIFFERENTIAE.

Inter viam publicam prædictam, & ipſum fluvium *Slina*, diſtantia eſt in longitudine unum miliare, in latitudine vero media quarta miliaris, ſunt ibi mellificia quercina, ex quibus datur mel ad *Łomza*, ſunt etiam prata prædictorum Nobilium TARGONSCIORUM ex Caſtro *Tykocin* occupata; ſunt & tres domus KMETHONUM in villa *Łopuchowo*, unus ſedet in manſo, & duo in mediis manſis.

Hic incipit Diſtrictus Bielſcenſis.

VILLA ZAWADY.

Nobiles in *Zawady* Ducatus Maſoviæ GEDETI dicti, duxerunt fines ſuos inter Ducatum Litvaniæ, & Maſoviæ, foſſa notabili *Row* dicta, in ſiniſtra parte relicta, uſque ad planitiem *Smug* dictam, qua tranſit torrens *Boryſowka* ſive *Lopſa*, & ibant alveo ipſius gurgitis notabili, villam *Sikory Bartowianta* dictam, Ducatus Litvaniæ, in ſiniſtra parte contigue relinquendo, ac iterum præfato gurgite transeundo; ibant & per agros poſtea planitie parva, in ſiniſtrum uſque ad viam publicam, quæ ducit ex villa *Zawady* ad villam *Krawcze* dictam,

ctam, nulla tamen alia ſigna metalia præter ipſum gurgitem in campo, & apud viam oſtenderunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles SIKORSCII Ducatus Litvaniæ inceperunt oſtenſionem finium regundorum ab ea foſſa, qua Nobiles in *Zawady* receperunt aquam fluvii *Slina* ad ſuum molendinum, & ibant recte per eos agros, qui coluntur a Nobilibus in *Zawady* uſq; ad truncum putridum arboris tiliæ *Lipa* dictæ, & iterum ad truncum notabilem pinaticeum, tertio loco ad quandam foveam, ubi aſſerebant truncum arboris piri, quæ in finibus ſtabat, eſſe extractum. Quarto loco truncum querci, veluti & priores pro ſignis finium impoſſibiliter oſtenderunt. Poſtea per agros, & parvam planitiem in dextram partem tranſeuntes, venerunt ad rubeta corticea, & pinaticea, ubi via parva emicuit, quæ olim ex villa *Krawcze* ad villam *Zawady* Parochialem ducebat, & quam præfati ZAWADCII tum conſtanter affirmabant, dividere bona ſua cum bonis Nobilium in *Krawcze*. Poſtremo præfati SIKORSCII ea ipſa via duxerunt uſq; ad viam transverſalem publicam Viſnenſem, & ſupra eandem viam oſtenderunt magnum montem loco ſcopuli acialis dividentis villas *Zawady*, *Sikory*, & *Czybory*, & hic Nobiles SIKORSCII a ductione ulteriori ſe continuerunt; præfati vero Nobiles ZAWADCII teſtati ſunt, quia prædictam ductionem veluti Juribus & poſſeſſioni ſuæ dudum præſcriptæ contrariam pro finibus non ſuſceperunt.

Differentia inter Ducentes.

Diſſident inter ſe partes ductione in longitudinem per viam quartam miliaris, in latitudine vero per mediam quartam miliaris; differentia ipſa habet in ſe agros, rubeta, & prata; deniq; præfati ZAWADCII exhibuerunt ſufficiens Privilegium ſuum ſuper agros præfatos, offerentes ſe illud probaturos. Et hic utriuſq; ductionis finis.

Nobilium in Krawcze *cum nobilibus in* Sikory.

Nobiles KRAWCZOWIE Ducatus Maſoviæ oſtendentes Privilegium Jlluſtris olim Ducis Domini JOANNIS Majoris Maſoviæ de data in

Łomza

1420 *Lomza* feria tertia post Lætare Anno 1420. super decem laneos agri, aliud vero Judicii Terrestris *Lomzensis* Anni Domini millesimi quin-
1501 gentesimi primi, feria tertia Ramis palmarum, super alios decem mansos, inceperunt ducere fines suos cum villis *Sikory* Ducatus Litvaniæ ductione impossibili, a quatuor videlicet cumulis lapidum usque ad magnum truncum quercinum, & dicebant eum in finibus esse. Iterum inceperunt transversaliter per agros in sinistram partem ad monticulum lapidibus refertum, inde recte per pratum & silvam parvam *Olszowy* dictam, usq; sub sepes villæ *Sikory*, ubi ostenderunt pro scopulo parietali alium monticulum cum lapidibus. Iterum ducebant longo spatio per campum usq; ad rubeta *brzozowe* dicta, ubi ostenderunt monticulum non parvum, scopulo similem, quem dicebant esse parietalem. Inde per rubeta usque per planitiem *Labendzia Biel* dictam, usq; ad certam foveam penes viam, qua itur ex villa *Zalesie* ad *Lomza*, affirmantes olim fuisse arborem pinaticam pro limite stantem in eo loco, ubi nunc est fovea, & illic substiterunt.

VILLA SIKORY.

Ex alia parte Nobiles *de Sikory* Ducatus Litvaniæ inceperunt ostensionem finium ab eo loco, ubi coeunt fines illorum cum finibus villæ *Zawady*, via videlicet publica, quæ ducit ex *Tykocin* ad *Lomza* usque ad eum locum ubi argilla foditur, videlicet *Glinki* dictum, postea descenderunt de ea via publica in sinistrum meta quadam usq; ad quatuor cumulos lapideos, hoc est *Sudki* sive *Kopce* dictos. Inde iterum ibant & ostenderunt locum effosum, quasi per Nobiles KRAWCZE, ut locus finium cognosci non possit, & dicebant scopulum illic disiectum. Ab eodem loco ducebant eadem meta, & ostenderunt octo cumulos lapideos ordinarie per certa spatia in ipsa meta positos, ubi etiam duo Nobiles in *Krawcze* viri graves JOSEPHUS & GREGORIUS suapte fatebantur, in sinistra parte ejusdem loci fuisse jam Ducatum Litvaniæ, & in dextra Ducatum Masoviæ. Ducebant postea præfati SIKOROWIE, ea ipsa meta usq; ad rubeta corticea, ad cu-

mulum lapideum, postea via parva, usq; ad viam notabilem, quæ ducit ex oppido *Szurasz* ad *Lomza*, in qua via occurrens tertius Nobilis de *Krawcze* nomine BARTHOLOMÆUS, vir senio confectus, circiter nonagenarius, sua sponte confessus est, quia in læva parte illius viæ est terra nobilium in *Sikory*, & in dextra Nobilium KRAWCZE. Postremo ducebant SIKOROWIE ea ipsa via notabili ad rubeta pinatica, & ostenderunt foveam, ubi prius erat arbor pinatica magna, & per Nobiles KRAWCZE succisa, ideo, quia in ea erant limitum signa, & ibi cessaverunt a negotio ductionis suæ. Differentia inter ducentes in agris alicubi est duorum, & alicubi trium stadiorum.

Concordantia aliquot Hæreditatum.

Eadem via publica, qua itur ex oppido *Szuraż* ad *Lomza*, & in aliis locis semita notabilis *Plozi*, dictas dividit villas Ducatus Masoviæ, omnes pacificas, in fundis videlicet: *Zambrzyce*, *Czochanie*, *Czwaliny*, *Swiałuki*, *Slaschy*, *Sliwowo*, *Olschewo*, *Cholewy*, *Hojudy*, ex parte vero Ducatus Litvaniæ cum istis villis coeunt villæ istæ etiam in fundis pacificæ, videlicet: *Wnory*, *Grodzkie*, *Kulesche*, *Byki*, *Golasche*, *Damps* concordabant ductione ferme spatio duorum miliarium, donec ventum est ad fines villarum *Golassie*, *Nosczyczne* Litvaniæ, cum villa Ducatus Masoviæ *Kolaki*, *Guniowie*. Namq; primum ventum est ad binam viam, quarum una ducit ex *Lomza* ad *Wysokie*, & altera a villa *Hondy* ad villam *Schanie*. Nobiles Ducatus Litvaniæ GOLASSY eduxerunt via, quæ vadit ad *Schanie* in dextram partem, usque prope ipsam villam *Schanie*, ad eum locum, ubi arbor pomi non longe distat a via; nam statim ascenderunt in agros in sinistram partem ad pratum, ubi cumulum lapideum jacentem pro signo limitum ostendebant, & postea ad truncum quercinum magnum, tandem ostenderunt foveam, ubi arborem pini limitalem effossam esse aiebant. Inde recte per pratum & torrentem, in silva *Olszowy* fluentem, ac per paludem *Biel* dictam, usq; ad viam publicam, quæ ducit ex villa *Schanie* ad oppidum *Wysokie*, ad eum videlicet locum, ubi est arbor

arbor pinatica magna mellificialis, & Districtus Bielscensis illic esse desiit; & ibi prædicti Nobiles GOLASSIE fines ducere desierunt.

Hic incipit Districtus Drohicensis.

Postea Nobiles TYBOROWIE districtus Drohicensis, continuantes ductionem Ducatuum, inceperunt negotium ostensionis ab aggere veteri villæ *Golassie*, & torrente *Damp* dicto, per piscinam villæ *Schanie* fluente ad aggerem villæ *Czoschaki*. Inde recte ad arborem tiliæ *Lipa* dictam, postea ad villam *Studzianki*, recte penes sepes ipsius villæ, ac certa semita *Plozi* dicta, inter agros villarum *Studzianki*, & *Tybory* jacente, ac plane illos distingvente, per silvam *Olszowy*, & certos agros transeundo penes sepes villæ *Zegadlowo*, *Rzambieyki*, usq; ad alveum torrentis *Trzcianki* dicti; & illic a sua ductione cessaverunt.

Ex adverso Nobiles GUNIOWIE Ducatus Masoviæ respondendo ductioni villæ *Golassie*, duxerunt fines alia via in partem sinistram, quæ ducit ex *Lomza* ad *Wysokie*, usq; ad limites sive fines Nobilium USCHEINSKICH Litvanorum, & Nobilium SCHANIE, & SZCZODRUCHY Masovitarum, & hic cessaverunt a ductione sua cum *Golassie*. Postea Nobiles SCHAINSCY & Nobiles de SZCZODRUCHY, respondendo ductioni nobilium de *Tybory*, ducebant ea ipsa via versus villam *Jabłonka*, & venerunt ad certum scopulum noviter erectum, inter bona USCHEINSKICH, & TYBOROWSCI, & qui scopulus angularis veluti, ut dicunt, attingit bona ipsorum GUNIOWE ducentium. Continuabant præterea ductionem suam ea ipsa via usque ad fines villarum *Tyborowo* Litvaniæ, & *Czachi*, *Kolaki*, Masoviæ, & hi Nobiles SCHAINSCY & SZCZODRUCHY a negotio finium suorum cessaverunt. Distantia inter ducentes in longitudinem circiter medium miliare, in latitudinem vero magna quarta miliaris.

Item Nobiles Litvaniæ KOLAKI de *Czachy*, sive *Damp*, succedendo continuaverunt ostensionem finium inter præfatos Ducatus, eadem etiam via publica, usque ad bona *Rambiszewo*, ZEGADLII, & parvam viam transversalem, quæ ducit ex *Tybory* ad *Rambiszewo* ZE-

wo ZEGADLII Masoviæ, & hic a negotio finium Nobiles in *Kolaki* cessaverunt.

Postea Nobiles de *Rambiszowo* ZEGADLII Ducatus Masoviæ, inceperunt ductionem finium inter Ducatus, ea ipsa via, qua itur ex *Lomza* ad *Wysokie*, per campum usq; ad parvam viam, quæ, dimissa via publica, ducit in dextram partem ad villam *Fascze* Masoviæ, & *Jabłonka* Litvaniæ; & tandem descendentes de ea ipsa via in sinistrum, duxerunt per agros a TYBOROWSKIE cultos, versus villam *Jabłonka*, dicentes & alicubi ostendentes, in eo loco olim fuisse viam illorum, qua ibant ad Ecclesiam in *Jabłonka*, postea usq; ad quendam cumulum terra & lapidibus erectum, eum ipsum locum dicentes esse scopulum inter Ducatus. Postremo ibant ad truncum quercinum, & iterum ad alium, ubi ostenderunt cumulum lapidum cum terra mixtorum, inde recte per planitiem usq; ad parvam viam, & postea per campum versus villam *Jabłonka* jacentem, usque ad foveam in meta existentem, quem locum foveæ dicebant esse pro finibus inter hæreditates, *Fascze*, *Rambiszowo* & *Jabłonka*, & ibidem cessaverunt, ducere fines nobiles RAMBISZEWSCY ZEGADLOWY Masovitæ, TYBOROWSKIE & JABLONSCY.

Postea Nobiles LASZCZOWIE Masovitæ duxerunt fines inter Ducatus præfatos, incipiendo a prædicta fovea, apud quam Nobiles de *Rambiszewo* ZEGADLII cessaverunt a negotio ductionis, & iverunt per certam metam notabilem usq; ad hortum Plebani in *Jabłonka*; tandem penes sepem Plebani, Cemeterium, per viam publicam, & per planitiem ac prata ad quandam metam finium, in qua est via, qua itur ex villa *Jabłonka* ad agros, usq; ad scopulos villæ *Mioduschy*, postea ipsis scopulis via transversali inter agros tendente; & hic prædicti Nobiles *Fascze* desierunt ducere fines contra prædictos Nobiles de *Rambiszewo*, cum quibus exilis prope modum distantia controversiæ ipsis intercessit cum Nobilibus infrascriptis, ductioni suæ illi correspondentibus.

Iis ita peractis ex alia parte Nobiles JABLONSCY Litvani incepe-

 runt

runt ductionem suam ab aggere piscinæ, sub villa *Rambiszewo* jacentis, ducentes per prata optima alveo gurgitis *Trzcianka*, in partem dextram, postea pertransierunt alium torrentem *Jabłon* dictum, penes *Olszyna* jacentem, etiam in partem dextram, postea ibant transversaliter per agros & per viam, quæ tendit a villa *Mioduschy* ad Ecclesiam in *Jabłonka*, usq; ad scopulum magnum dividentem villas *Mioduschy & Jabłonka* Litvaniæ; & hic JABŁONSCY cessaverunt a sua ductione.

Postea prædicti Nobiles FASZCZOWIE prosequendo ductionem suam, qua per Nobiles in *Jabłonka* paulisper remorati erant, convenientes cum Nobilibus Ducatus Litvaniæ in villa *Mioduschy*, duxerunt fines inter Ducatus via præfata transversali, quæ intermediat finibus agrorum utriusq; partis, circa quam viam ostenderunt quinq; scopulos notabiles, pacificam sibi ipsis utrinque recognoscentes possessionem. Consequenter ea ipsa via ibant, concorditer circiter decem stadiis, postea ex eadem via descenderunt in sinistrum in quandam metam notabilem inter agros, qua ibant concorditer omnes usque ad bona Nobilium KRAIEWSKICH eadem meta, qua ipsi ibant, & KRAIEWSCY metam repugnabant, sed ibant in sinistrum uno stadio in latitudine, in longitudinem vero tam longo spatio, quamdiu bona illorum se extendunt. Postea ibant cum MIODUSKIMI Litvanis usque ad bona *Biale Kraiewskie*, quo incipiunt apud silvam *Grabnik* cum bonis Nobilium MIODUSKIMI, & ibant concorditer meta prædicta secundum concordiam, per illos ab aliquot annis initam, ac Libro terrestri Zambroviensi inscriptam, ostendentes incisiones in quinque quercubus loco finium, usq; ad aliam silvam *Grabowy Las* dictam, ubi in quinque arboribus ostendebant incisiones limitales circa campum dictorum Nobilium *Mioduschy*, usque ad scopulum angularem, ubi coeunt fines villarum *Mioduschy*, *Biale kraie*, & *Zarambi*, & ubi Districtus Zambroviensis esse desiit.

Hic incipit Districtus Nurensis.

Nobiles prædicti MIODUSZOWIE continuantes ductionem suam plane

plane inconvenientem cum bonis Nobilium ZARAMBOWIE in Districtu Nurensi jam confinem, ibant imprimis a præfato scopulo aciali per torrentem *Malibrok*, Districtus dividentem, & iterum transversaliter in dextrum, per agros a Nobilibus de *Zarambi* conseminatos, usq; ad metam transversalem, Nobiles SKARZYNSKICH Ducatus Litvaniæ, cum ZARAMBI dividentem; iterum ab eadem meta recte per campum usq; in villam ZARAMBI *ROMANI* molendinum, & piscinam in prædicta *Zarembi* consistentem; & hic prædicti Nobiles MIODUSCHOWIE desierunt a ductione sua.

In contrarium Nobiles ZAREMBOWIE Masovitæ a prædicto gurgite *Malibrok* duxerunt fines inter Ducatus prædictos in sinistrum, per metam plane fines demonstrantem, & in eadem pro signo limitum sex cumulos lapidum cum terra mixtos, postea incisiones *Wręby* dictas in duabus quercubus, & alias incisiones similes in arboribus tiliarum ostenderunt, & postea ad scopulum acialem, sub arbore alnea *Olsza* dicta, in *Smug* positum venerunt, & a negotio ductionis cum *MIODUSKIMI* hic cessaverunt.

Distantia differentiæ inter ducentes est in longum circiter decem stadiorum, & in latum trium stadiorum. In loco differentiæ sunt segetes affinales per Nobiles de *Zarembi* seminatæ.

Nobilium in ZAREMBI cum KACZYNSKI.

Nobiles ZAREMBOWIE Ducatus Masoviæ continuantes progressum inter Ducatum Masoviæ & Litvaniæ contra Nobiles KACZYNSKIE Litvanos, inceperunt ostensionem finium a prædicto scopulo aciali sub alno posito ubi cum Nobilibus MIODUSCHOWIE a ductione cessaverunt. A quo quidem scopulo ducebant per planitiem *Smug* dictam, & parva rubeta usque ad quendam monticulum, quem pro scopulo ostenderunt, & postea alium monticulum similem etiam ostenderunt, ducebant consequenter eadem planitie, & tredecem truncos magnos quercinos progressive positos ostenderunt, dicentes olim fuisse in ipsis quercubus incisiones finium, quæ incisiones ne pateant hominibus, a KACZYNSKIE sunt succisæ. Exiverunt

runt tandem in campum per Kaczynskie noviter eradicatum, & æstivalibus segetibus conseminatum, & ibant recte per segetes transversaliter in dextrum, versus villam *Rossochate*, inter duas arbores pomi, postea ad arborem tiliæ *Lipa* dictæ, usque ad viam publicam, quæ vadit ex *Lomza* per villam *Rossochate* ad oppidum *Nur*, ubi etiam coeunt fines villarum *Rossochate*, & prædictæ *Kaczyno*; & ibi a ductione sua cessaverunt.

In contrarium Nobiles Kaczynscy Ducatus Litvaniæ inceperunt ostensionem suam finium, eadem etiam via publica Lomzensi euntes, usq; prope villam *Stare Zaremby Krankowo*, paulisper de via ipsa in dextrum declinantes, ibant penes sepes ipsius villæ, ipsos in sinistro relinquentes, postea eam ipsam viam publicam Lomzensem reassumserunt eademq; fines suos duxerunt usque ad villam *ZAREMBI* Romani *Szwanskowie* sub molendinum ipsius villæ, & ad piscinam sub molendino jacentem, & ibidem conformantes se ductioni Nobilium in *Mioduschy* a ductione sua cessaverunt.

Distantia differentiæ est in latitudine viginti stadiorum citra vel ultra, in longitudinem una quarta miliaris.

Concordantia certarum Hæreditatum.

Ubi autem desitum est a finibus per Nobiles Zarembowie cum Litvanis Kaczynskiemi, intermediant Hæreditates & villæ omnes pacifici; Nobilium videlicet *Rossochate* Nartolti & *Dambrowa* Cherubim; dislimitat autem ipsos Ducatus via publica ex *Lomza* ad *Ciechanowiecz*, per medium villæ *Rossochate* ducens, & villam *Rossochate* per medium ad Ducatus dividens, tenditq; eadem via dividendo Ducatus, relinquendo villam *Dambrowa* Ecclesiasticam, & *Dluga Dambrowa* in parte sinistra ad Ducatum Litvaniæ, donec ventum est e regione villæ *Nowa Wieś* Dambrowskich Masoviæ, tum demum præfati nobiles de *Nowa Wieś*, & cum Nobilibus de *Dambrowa łozy* descenderunt in partem sinistram, & consenserunt in certam metam inter agros villarum ipsarum jacentem, ac Ducatus dividentem, usque prope arborem piri in agris Masoviæ stantis, tunc enim

enim utraq; pars, relinquendo ipsam arborem transversaliter in sinistrum, ducebant fines contiguitatibus camporum, usque per viam & silvam alneaticam dictorum Dambrowskich communem ad novum campum usque, & iterum per silvam paludinosam usq; per aggerem piscinæ desertæ, & Nobilis Dominus Laurentius Iwanowski nomine Domini Nicolai Kiszka testatus est, ibi esse fundum ipsius Domini sui; deinde duxerunt Masovitæ in dextram partem ad arborem *Grab* in sinistra parte stantem, habentem in se crucem, quam pro signo limitum ostendebant. Tandem ducebant certa meta, in qua ostenderunt monticulum lapidibus abundantem, quasi scopulus esset, disiectum, ubi Nobiles Kuczynscy Litvani, & Nobiles Modzielowie Masovitæ, suos parietes iam esse dicebant, & Dambrowscy Litvani etiam dicebant eundem suum parietem esse cum Kuczynskiemi, & non Modzelowskich. Deinde duxerunt ipsi Dambrowscy & Modzelewscy Masovitæ ad scopulum notabilem, quem Kuczynscy Litvaniæ & Dambrowscy Masoviæ dicebant esse suum, & præfati Modzelewscy dicebant etiam esse suum; & hic præfati Dambrowscy a sua ductione desierunt. Verum nobiles in *Modzele* processerunt ulterius usque ad truncum quercinum, in quo dicebant olim fuisse signa metalia, & hic a sua ductione desierunt.

NOBILES SIENICCII.

A præfato trunco quercino Nobiles Sieniccii Ducatus Masoviæ, bonis ipsius villæ *Kaplania* Nobilium Kuczynskich contigui, ducebant fines inter bona sua, villæ *Sienica* & bona villæ *Kaplania*, præfata Ducatus Litvaniæ via publica, quæ ducit ex *Wysokie* ad *Ciechanowiec*, usq; ad truncum putrefactum arborem *Brzost*, a prædicto trunco quercino non magno spatio distante, ubi dicebant olim fuisse signa fines designantia, ne tamen cognosci & videri possint, ex parte nobilium Kuczynskich arborem esse succisam; & in eo loco desierunt a ductione sua. Præfati vero nobiles Kuczynscy enervando

enervando illorum ductionem, testati sunt terram illam esse suam eamque ad præsens in usu & possessione habere sua.

Nobiles GODLEWSCY *Masovitæ.*

Consequenter Nobiles GODLEWSCY a præfato trunco, per Nobiles SIENICKICH pro signo angulari relicto, continuantes ductionem ex parte Ducatus Masoviæ cum bonis *Kaplania* præfatis, nobilium KUCZYNSKICH Litvanorum, progressi sunt non magno spatio præfata via publica, ex *Wysokie* ad *Ciechanowiec* tendente, advenerunt ad quendam monticulum parvum, quem dicebant esse scopulum suum angularem cum nobilibus Masoviæ in villa *Zawiszty*, viam publicam prædictam, pro limitibus cum villa *Kaplania* relinquentes, a ductione sua se continuerunt. Nobiles tamen KUCZYNSCY, ut prius, dicebant esse fundum suum, illumq; ad præsens possidere, quo ducebant præfati GODLEWSCY.

Nobiles in ZAWISZTY.

Ab eo monticulo, ubi desitum est per Nobiles GODLEWSKICH a negotio finium, Nobiles in *Zawiszty* continuantes ductionem suam ex parte Ducatus Masoviæ, cum bonis villæ præfatæ *Kaplania* Ducatus Litvaniæ, duxerunt præfata via publica, qua itur ex *Wysokie* ad *Ciechanowiec*, bona sua in dextra parte relinquendo, & iverunt per medium villæ præfatæ *Kaplania*, allegantes in sinistra parte esse villam Nobilium KUCZYNSKICH in Ducatu Litvaniæ, in dextra vero dicebant homines noviter esse locatos per KUCZYNSKICH in Ducatu Masoviæ, & in ipsorum hæreditate *Zawiszty*; exeuntes de villa descenderunt de ea ipsa via in dextram, & duxerunt per agros ea ipsa via, quasi decem sulcis in latitudinem usq; ad præfatum, & iterum per agrum. Et ascendentes in quendam monticulum, dicebant in eo loco olim fuisse quendam scopulum eorum angularem, cum nobilibus Masoviæ de *Kuthilowo* bona sua dividentem, & hic cessarunt a sua ductione. KUCZYNSCY autem dicebant in eo loco nunquam fuisse scopulum, sed esse eam totam terram illorum, quam semper & anno

& anno præsenti subditi eorum de villa *Kaplania* pacifice colunt, atq; medietatem villæ prædictæ in dextra parte viæ, non in Ducatu Masoviæ, sed in fundo Ducatus Litvaniæ ab antiquo esse locatam.

NOBILES KUTYLOWSCII.

Ab eodem loco ubi Nobiles ZAWISTII Masoviæ substiterunt, inceperunt ducere Nobiles KUTYLOWSCII fines contra LUNIEWSKIE ducentes parvo spatio per agrum, & iterum ascenderunt in viam prædictam publicam, in sinistram partem, & duxerunt eadem via usq; ad metam quandam satis notabilem in dextra parte, circa quam & scopulus terra & lapidibus erectus est, & hic Nobiles KUCZYNSCII testati sunt eam metam & scopulum dividere bona eorum a bonis Nobilium Drohicensium, LUNIEWSKICH dictorum, prout & ipsi LUNIEWSCY in ipsa meta sua astiterunt; KUTYLOWSCII consequenter continuaverunt ductionem suam eadem via usq; prope villam *Luniewo* dictam Litvaniæ, postea diverterunt in partem dextram per agros & sulcos transversaliter, ducentes usq; per pratum ferme duobus stadiis a sepibus villæ, & iterum ibant per agros, sulcos, usq; per viam transversalem ad *Kutylowo* ducentem, postea ascenderunt in aliam viam, quæ ex eadem villa *Luniewo* ducit in sinistram ad *Ciechanowiec*, eandem viam pro finibus Ducatuum asserentes, & ostenderunt in dextra parte truncum quercinum, in quo olim signa fuisse finium dicebant. Venerunt postea prope villam *Gnathy* ad arborem tiliæ concavam, cui e regione contigua est semita limitum in dextra parte, quam asserebant KUTYLOWSCII hæreditates suas cum villa *Trinische* & *Gnathy* Drohicensium dividere, & hic cessarunt KUTYLOWSCII a sua ductione. Ex adverso allegarunt eam viam non esse viam magnam Ciechanoviensem, sed semitam eorum, qui frumenta ex campis ad horrea ducunt; protestati sunt etiam LUNIEWSCII, quod in ipsa tilia quam Masovitæ angularem esse dicebant, bona villarum prædictarum dividentem, non sunt nec apparent ex alia parte talia signa.

C Nobilium

Nobilium in Trinische contra Luniewo.

Ab eadem tilia & meta nobiles in *Trinische* Masovitæ ducebant fines inter Ducatus ea ipsa via penes villam *Gnatby* Litvaniæ, eandem in dextra parte relinquentes, & ibant ea ipsa via tamdiu, donec incidit in viam magnam ex *Bielsko* ad *Nur*, & ea via magna progredientes, diverterunt per agros aratos in sinistrum, & ducebant non parvo spatio per rubeta, usq; ventum est ad viam magnam transversalem Lomzensem & Ciechanoviensem, & per ipsam viam ad metam *Plozy* dictam, (quæ meta dividit Ducatus præfatos & hæreditates *Ciechanowiec* cum Masovitis *Trinische*) quam metam pro finibus utraq; pars suscepit.

Nobiles KUCZYNSCII Litvani.

Ex alia parte Nobiles Kuczynscii Ducatus Litvaniæ in villa *Kaplania* respondentes ductioni Nobilium Masoviæ, aliquot villarum videlicet Sienickim, Godlewskim & Zawiszom, duxerunt fines suos villæ *Kaplania* dictæ, incipientes negotium ductionis suæ in eo loco, ubi via publica Lomzensis, de qua Nobiles Dambrowscii sinistrum descenderunt, convenit cum via publica, quæ ducit ad oppidum *Wysokie*, & dimittentes eam ipsam viam in *Wysokie* in parte sinistra, iverunt præfata via Lomzensi, relinquentes in sinistra parte villas Masoviæ *Nowa wieś*, *Modzele*, *Szwianki*, villas tres ita dictas, *Sienica*, villas tres eo nomine dictas, ac villæ *Godlewo* tres domos in sinistra parte ad Litvaniam, reliquum villæ in parte dextra ad Ducatum Masoviæ relinquendo. Inde recte ducebant eadem via Lomzensi penes villam *Zawiszty* in dextra parte viæ jacentem usq; ad fines & scopulos notabiles villæ *Kuthilowo* cum præfata villa *Zawiszty* a viginti annis renovatos. Et hic præfati Kuczynscii cessaverunt a sua ductione, quam Domini Masovitæ non susceperunt. Duxerunt autem spatio unius miliarii in longitudinem, novem villas Ducatui Masoviæ adscriptas, prout certa Privilegia coram nobis exhibita ita disponunt Ducatui Litvaniæ impossibiliter tribuendo.

Nobiles

Nobiles LUNIEWSCII Litvani.

Consequenter ubi desitum est per Nobiles Kuczynskie a ductione finium, successerunt in eorum locum vicini ipsorum Nobiles Luniewscii etiam Litvani, respondendo ductioni Nobilium Kutylowskich, incipientes ducere fines ab eisdem scopulis per Nobiles Kutylowskie cum Nobilibus Zawistowskie renovatis, & ducebant in longitudinem spatio unius miliarii magni, eadem via publica Lomzensi, relinquentes in parte sinistra octo villas Masoviæ ad Ducatum Litvaniæ, inconvenienter relinquentes istas videlicet *Kutylowo Pyzysze*, villas quatuor *Kutylowo Skupie*, villas tres & medietatem villæ *Trinische* in sinistra parte Ducatui Masoviæ appropriando, usq; ad borram magnam oppidi *Ciechanowiec* Generosi Domini Nicolai Kiszka. Et hic prædicti Luniewscii a sua ductione, per Nobiles Masoviæ non suscepta desierunt.

Concordantia Hæreditatum.

Et postquam desitum est a ductione limitum per præfatos Nobiles, Generosus Dominus Nicolaus Kiszka cum suis cohæredibus in oppido *Ciechanowiec* ex una, & Nobilibus *Trinischewo* parte ex altera in suam ductionem mox successerunt, ibantq; concorditer ea ipsa via Lomzensi, & parvo spatio descenderunt in partem dextram in semitam quandam finibus communem, *Plozy* dictam, ibantq; eadem semita usque ad viam magnam ipsi semitæ transversalem, ubi borra Maiestatis Regiæ ad villam *Zaszkowo* pertinens, incipit, & pertranseundo borram prædictam cum borra *Ciechanowiec*. Tum demum Nobiles Tymienscii Masovitæ cum Dominis in *Ciechanowiec* ibant citra controversiam, ea ipsa semita, tam diu, donec ventum est ad eum locum, ubi bona Maiestatis Regiæ villæ *Zaszkowo*, cum bonis Dominorum in *Ciechanowiec* villæ *Kozarze* coeunt. Siquidem Nobilis Dominus Petrus Chadzinski Vicecapitaneus Nurensis cum senibus ex *Zaszkowo* ductionem finium ipsa semita repugnabant, sed ibant in sinistram partem inter utrasque hæreditates usq;

C2 ad flu-

ad fluvium *Nurzecz* & ipsius medietatem & prata ripæ ipsius fluvii contigua, dicebant Cmethones præfati Regiæ Maiestatis semper habere in pacifica possessione, quæ quidem prata ab eisdem Cmethonibus septa, tum quoq; falcastrari, & rastrari vidimus; factores vero Dominorum in *Ciechanowiec* ducebant fines suos ea ipsa semita sive via *Plozi* dicta, penes ipsam villam *Zaskowo* recte ad ipsum fluvium *Nurzecz* prope molendinum aquaticum, quod Maiestas Regia habet in commune cum ipsis Dominis in *Ciechanowiec* & ibi cessaverunt a sua ductione. Consequenter præfatus fluvius *Nurzecz* in occidentem sub oppidum *Nur* fluens, incidit in fluvium *Bug* qui iterum designavit Ducatum Litvaniæ & Masoviæ spatio trium miliarium, usque ad villam *Kiełczowo*, quæ est in Ducatu Litvaniæ; ab eadem *Kiełczowo* is ipse fluvius *Bug* non dividit Ducatus, sed fluit per Ducatum Masoviæ. Torrens autem *Wieliącza* dictus, iam tandem dividit Ducatus præfatos, ibidemque incipit Districtus Camenecensis. Qui quidem torrens *Wieliącza*, non distinguit Ducatus, nisi per medium miliarii, videlicet versus villam *Szadowne* Venerabilis Capituli Varsaviensis, & nulla illic est differentia inter subditos Maiestatis Regiæ, usque ventum est ad villam *Kołodziądz* ejusdem Capituli Varsaviensis, & villam nobilium *Lipki*. Tum demum præfati nobiles in *Lipki* Ducatus Litvaniæ asserebant se habere injuriam ex præfata villa *Kołodziądz* Ducatus Masoviæ, videlicet violentam occupationem borræ, & certorum agrorum, parvo quidem spatio, sed utique magno suo præjudicio; si quidem non scopuli notabiles per certos Commissarios Maiestatis Regiæ non ita pridem positi distinguere debent hæreditates prædictas, verum torrens *Kołodziądz*, ad quem a primo scopulo ducebant ad prædictum gurgitem *Kołodziądz*, usq; ad molendinum prædictæ villæ *Kołodziądz*, Capituli Varsaviensis.

Ex alia parte Factores Venerabilis Capituli Varsaviensis cum inhærentes citatorum adjudicatoriis præfatorum Dominorum Commissariorum super præfatos scopulos inter ipsas hæreditates emana-

emanatis, ducebant fines suos eisdem ipsis scopulis. Et ita utraque pars cessavit a sua ductione. Generosus vero Dominus ANDREAS FALKOWICZ Capitaneus Drohicensis asserebat prædictos Ducatus distingui debere fluvio *Bug*, ab eo loco, ubi fluvius *Nurzecz* in ipsum fluvium *Bug* incidit, & a fluvio *Bug* usq; ad eum locum, ubi fluvius *Liwiecz* incidit in fluvium *Bug*. Postremo vero is ipse fluvius *Liwiecz* dividere debet Ducatus præfatos, usque ad eum locum, ubi sumpsit exordium suum.

Consequenter intermediant certæ hæreditates videlicet ex parte Ducatus Masoviæ *Modnik* & *Grzebiska*, *Stoczek*, *Matkali*, omnes pacificæ, quæ dividuntur certis locis *Uroczyska* dictis, cum istis hæreditatibus Ducatus Litvaniæ, videlicet oppido *Ugoscza*, *Kozolupi*, *Kalenczyn*, & *Borzycki*. Postquam vero ventum est ad bona Nobilium LOCHOWSKICH, *Twarogi* dicta Masoviæ, & bona *Paplinska wola* Ducatus Litvaniæ, controversia inter prædictos Nobiles utrinq; reperta est; nam Nobiles PAPLINSCY inceperunt ostendere ductionem finium torrente *Linbiesza* dicto, ab eo loco ubi in dextra parte coeunt campi & agri prædictarum hæreditatum, quo quidem torrente sive alias alveo illius ita sicco, ut equitibus nobis datus est transitus in occidentem usq; ad molendinum Nobilium LOCHOWSKICH Masoviæ *Dizek* dictum, & iverunt per aggerem, qui est positus ad usum dicti molendini ad fluvium insigniorem, quem PAPLINSCII appellabant *Linbiesza*, in quem alveum aquam copiosiorem inductam ex fluvio *Lyw* PAPLINSCII esse dicebant, quod nos propter difficultatem aditus videre non potuimus. Et illic cessaverunt a sua ductione, Nobiles vero LOCHOWSCII testabantur, quia is ipse fluvius non est *Linbiesza* sed *Kamionka*.

Ex alia parte Nobiles Masoviæ LOCHOWSCY hæredes in *Twarogi*, ab eodem etiam loco, ubi PAPLINSCY ductionem inceperunt, ducere fines ceperunt, non tamen in occidentem sed in meridiem, alveo etiam prædicti gurgitis *Linbiesza*, usq; ad fluvium *Liwiecz* e regione molendini aquatici Nobilium PAPLINSKICH *Białe brzegi* di-

cti, molendinum prædictum, agros & silvas in sinistra parte prædictis PAPLINSKICH relinquentes; & hic cessaverunt a sua ductione.

Distantia differentiæ in longum unum quartale miliarii, in latum non dissident, in ea differentia est silva optima communis, & molendinum cum piscina possessionis ad præsens LACHOWSKICH.

Consequenter fluvius *Liwiecz* distinguit ferme pacifice Ducatus prædictos, incipiens a villis *Paplino* Ducatus Litvaniæ, & *Gorki* Ducatus Masoviæ, quibus est intermedius usque ad villam *Baydi* per decem miliaria exceptis paucis hæreditatibus, quæ inter se dissident eo, ut sequitur modo. Nam imprimis Nobiles in *Gorki* Ducatus Masoviæ Districtus Livensis cum nobilibus in *Paplino*, occasione antiqui fluvii, pratorum, & silvarum inter veterem fluvium & partem fluvii *odnoga* dictam consistentium. Ibidem Nobiles in *Thurna* cum Magnifico Domino STANISLAO KISZKA Palatino Vitepscensi in villa *Jakimowicze* hærede, ac Nobiles in *Zukowo* Masovitæ cum Domino NICOLAO WRZELEWSKI in oppido *Mankowody* hærede, inter se dissident, ut in Regestro querelarum descriptum est.

Districtus Lucoviensis incipit.

Fluvius dictus *Zithna* incidens in fluvium *Liwiecz* inter bona *Niwiska* & bona *Osspolie* etiam Nobilium, dividit Districtum Lucoviensem a Livensi, dictusque fluvius *Liwiecz* ab eo loco dividit Ducatus pacifice, & ibi antiqua bona sunt Nobilium *Golicze*, *Strzala*, & *Siedlec* in Districtu Lucoviensi, in Districtu autem Drohicensi villæ Litvanorum istæ congrediuntur *Chodow*, *Kryslin*, *Boski*, &c.

Postea itum est concorditer versus orientem prædicto fluvio *Liwiec* ferme tribus miliaribus, donec ventum est ad villam Nobilium CZEPIELIE Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis, tum demum dissidere cæperunt & suas controversias cum Magnifica Domina ELISABETH PALATINA Trocensi, hærede in oppido *Mordy*, occasione violentæ disjectionis aggeris in fluvio *Liwiecz* existentis, per ipsos nobiles factæ, ostenderunt: Qui præfati Nobiles hære-

hæredes in *Czepielie* ostenderunt prædictum aggerem disiectum, & annihilatum quidem esse, sed in fundo proprio, ac ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi villa illorum consistit, & ideo nullam violentiam inferre prædictæ Dominæ Palatinæ, se fecisse allegabant, ex eo, quod in suis bonis id fecerunt.

Villa Krzymosze Domini OLIECZKI.

Magnifica Domina ELISABETH SAPIEZYNA præfata Palatina Trocensis ducendo fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, in Palatinatu Lublinensi, ostendit scopulos per Nobiles hæredes in *Czepielie* & *Wielgoż Krzymosze*, hæredes, ut illa dixit in fundo suo bonorum oppidi *Mordy* violenter factos, & petiit deoccupari fundum suum a prædictis scopulis, veluti in ea parte fluvii *Liwiec*, ubi est oppidum suum positos, seu locatos.

Ex alia parte præfati Nobiles de *Czepielie* & *Krzymosze* hæredes, in Districtu Lucoviensi consistentes, annihilando & perimendo præfatam assertionem ipsius Dominæ Palatinæ Trocensis, exhibuerunt Processum Judiciarium sufficientem Palatinatus Lublinensis & Districtus Lucoviensis Succamerialem Generosi Domini ANDREÆ LASSOTA de *Lopiennik*, quo docuerunt prædictos scopulos non violenter, sed servato Juris ordine legitime factos.

Præterea ostendit alveum naturalem prædicti fluvii *Liwiec* siccum quidem ad præsens, sed transitu propemodum difficilem & paludinosum, quem fluvium scopulo ultimo aciali non attigerunt, verum ex ista parte fluvii *Liwiec*, ubi sunt bona illorum prædicta, se continuerunt.

Replicando Domina PALATINA per suos prædictos missos, dixit non fuisse eum naturalem alveum fluvii *Liwiec*, verum deduxit ostensionem alterius alvei, versus orientem, & venit ad particulam alvei aquæ transversaliter eminentis, in hæreditate *Radzikow Stopki* existentis, & illic alveum naturalem fluvii prædicti esse allegabat.

Prædicti

Prædicti vero Nobiles testati sunt ductionem præfatæ Palatinæ veluti Juri communi contrariam, iam in alieno fundo factam, se non suscepisse, & ita utraq; pars a sua ductione desiit.

Villa Radzikow Stopki.

Omnes Nobiles in villis *Radzikowo Stopki* & *Kornicza* citro ultroque recognoverunt, se iam pridem suscepisse medium fluvii *Liwiecz*, sive alias medietatem pratorum & paludum inter bona sua villarum prædictarum, & oppidum *Mordy*, Magnificæ Dominæ ELISABETH SAPIEZYNA Palatinæ Trocensis in Ducatu Litvaniæ consistentium illorumque ad præsens possessionem pacificam eam habuisse, quod ex parte ipsius Dominæ Palatinæ factores sui ita esse etiam recognoverunt, & prædictam possessionem utrobique susceperunt.

Consequenter Nobiles Districtus Lucoviensis in villis dictis *Radzikow Oczki*, *Radzikow Swieszki*, & *Piory*, *Pythki*, *Ostoie*, *Kosznow*, *Izdebki*, *Guzy*, & *Sobieże*, contra villas Ducatus Litvaniæ videlicet *Wola*, *Jayki*, *Skolimow*, *Beydy*, *Klimy*, *Dawidy*, *Szydłowka*, *Olszanka Prochenki*, *Korczowatka*, duxerunt concorditer fines prædicto fluvio *Liwiecz* dicto, usq; ad villam *Beydy*, ubi is ipse fluvius *Liwiecz* fluere desiit.

Hic Districtus Drohicensis cessavit & Mielnicensis incipit.

Et descenderunt postea in dextram partem per planitiem *Smug* sive *Bielawy* dictam, relinquendo villam *Ostoie* Districtus Lucoviensis in dextra parte, apud quam iterum fluvius *Liwiecz* remersit, & naturali alveo fluere cæpit, & itum est concorditer ex ipso fluvio ferme per medium miliare, donec ventum est ad prata seu planitiem magnam, latam, & longam inter Ducatum Litvaniæ, & Districtum Lucoviensem communem, qua planitie sive prato, itum est etiam ferme medio miliari, usque ad aggerem longum *Przekop* dictum, ab utraq; parte pro finibus susceptum, penes quem etiam aggerem est via publica, quæ ducit ex *Lukowo* ad *Mielnik*, & in eodem loco ANTONIUS SOBIECKI fecit magnam contentionem.

Ab eo-

Ab eodem aggere Nobiles KRZESCZY Districtus Lucoviensis in *Wesola* Hæredes, duxerunt fines contra duas villas Litvaniæ *Kożuszki* & *Luniewo*, in partem sinistram ad quercum magnam. penes quam ostenderunt monticulum pro scopulo, a quo iverunt per campum villæ *Kożuszki* Domini ZABRZEZINSKI, postea per silvam, & venerunt in aggerem satis longum circiter quinque stadiorum, quem etiam dicebant respondere priori aggeri *Przekop* dicti, inde per silvam paludinosam spatio unius quartæ miliarii, usq; prope campum villæ *Luniewo* in Ducatu Litvaniæ sitæ; ibant enim in dextram partem spatio unius quartæ miliarii usq; ad torrentem *Krzewicza* dictum, cujus medietate duxerunt usque ad fines villæ *Grochowka* Polonorum; & hic cessaverunt a sua ductione. In eorum locum successerunt Nobiles in *Grochowka* & duxerunt contra villas Litvaniæ *Krzewica* & *Krzymoszyce* dictas, eo ipso torrente sive fluvio *Ceżewicza*, usque ad fines villarum *Wysokinin* & *Krzymosze*, ad eum locum, ubi est scopulus a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin* positus, & hic desierunt a sua ductione.

Generosus Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus Międzyrzecensis Nomine Magnifici D. JOANNIS GRONOSTAY Thesaurarii Ducatus Litvaniæ, & Mareschalci Curiæ, Castri *Międzyrzec* tenutarii, duxit fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, respondendo ductioni per Nobiles de *Wesola* & *Grochowka* factæ, incipiendo ab eodem aggere *Przekop* dicto, per silvam paludinosam, & venerunt in aggerem dicto *Przekop* similem, spatio quinque stadiorum, postea per silvam, & ostenderunt imprimis arborem tiliæ cum signo incisionis veluti limitali, postea aliam arborem tiliæ etiam cum incisione, in qua & lapidem parvum invenerunt. Tandem per paludem usq; ad fluvium sive torrentem *Krzewicza*, cujus alveo duxerunt usq; ad eum locum, ubi etiam coeunt fines villarum prædictarum, ubi est positus scopulus acialis a Nobilibus in *Grochowka* & *Wysokinin*, & hic desierunt ducere fines suos.

† D Ab eo

Ab eo loco Nobiles in *Wyſokinin Tęczki* Diſtrictus Lucovienſis duxerunt fines contra villam *Krzymoſzyce* Ducatus Litvaniæ in partem ſiniſtram, incipiendo a fluvio *Krzewica* per paludem *Dębowy ſmug* dictam, poſtea alia palude uſque ad pontem, per quem vadunt ad ſilvam ex villis *Krzymoſzyce* & *Wyſokinin Tenczki*, inde recte ad fluvium *Sienicza* prope villam prædictam *Krżymoſzyce*, & hic ceſſaverunt a ſua ductione.

Poſtea Nobiles in *Wyſokie*, *Jakuſze*, Diſtrictus Lucovienſis cum prædicta *Krzymoſzyce* incipientes ab eodem loco, ubi deſierunt WYSOKINSCY TECZKOWIE ducere, duxerunt fines prædicto fluvio *Sienicza* uſque prope fines villæ *Leſzczanka* Nobilium Diſtrictus Lucovienſis.

Ex alia parte villa *Krzymoſzyce* Ducatus Litvaniæ duxit fines prædicto fluvio *Krzewicza*, & poſtea alio fluvio *Sienicza* uſq; ad eum locum, ubi prædictus fluvius *Sienicza*, incidit in fluvium dictum *Mała krzna*.

Diſtantia differentiæ a villa prædicta *Wyſokinin Tęczki* ad villam *Krzymoſzyce* eſt in latitudine circiter tria ſtadia.

Bona Majeſtatis Regiæ cum Międzyrzec.

Poſtea Generoſus Dominus MATHIAS IWANOWSKI Vicecapitaneus Lucovienſis cum ſuis ſenibus viris grandævis & ſenio confectis ex parte bonorum, villarum Maieſtatis Regiæ *Trzebieſzowo*, & *Dombrowka*, ab eo fluvio *Mała krzna* deſcenderunt in partem ſiniſtram in planitiem magnam paludinoſam *Smug* dictam, & duxerunt fines medietate ipſius planitiei certam partem agrorum in dextra parte ad bona prædicta relinquendo, contra villas Ducatus Litvaniæ *Krzymoſzyce* & *Poſzczyce*, & alias; euntes iterum in prædictum fluvium *Mała krzna*. Cujus quidem fluvii medietate duxerunt in longum ſpatio duorum miliarium, fluvium in ſiniſtra parte relinquendo, uſq; pertranſientes Caſtrum *Międzyrzec* cum Suburbio, illudque in dextra parte ad villas prædictas Maieſtatis Regiæ relinquendo, venerunt per aggerem in pontem, qui eſt inter Caſtrum & molendinum, & ſub eodem ponte, dicto fluvio *Mała krzna* fluentes, progreſſum continuaverunt in dextram partem, uſq; in eum locum, ubi is ipſe fluvius penes aliud molendinum ſub caſtro iacentem incidit in alium fluvium *Wielka krzna* dictum. Quo quidem fluvio *Wielka krzna*, retro aquam duxerunt iterum in partem ſiniſtram.

Incipiendo ab eodem molendino ſub caſtro jacente uſque ad eum locum ubi fluvius *Korza*, quem Litvani vocant *Soinka*, incidit in prædictum fluvium *Wielka krzna*, & poſtea ad planitiem paludinoſam *Bielia* dictam, ubi ſunt duo ſcopuli inſignes ſupra prædicto fluvio *Kozza* conſiſtentes. Inde recte eadem planitie iverunt uſque ad eum locum, ubi fines congrediuntur bonorum Majeſtatis Regiæ villæ *Dąbrowka* & villæ *Tuzow* Nobilium TUZOWSKICH in Diſtrictu Lucovienſi conſiſtentes, & oppidi *Międzyrzec* in Ducatu Litvaniæ conſiſtentes, & ſic ceſſaverunt fines bonorum Majeſtatis Regiæ villarum *Trzebieſzowo*, & *Dąmbrowka* cum bonis Litvaniæ *Międzyrzec*, ex alia parte Nobilis Dominus IWON CZYŻ Capitaneus Miedzyrzecenſis Nomine Domini ſui Magnifici Domini IWON HORNOSTAY Magni Ducatus Litvaniæ Theſaurarii, & Curiæ Mareſchalci, bonorum *Międzyrzec* Tenutarii moderni, cum ſuis ſenibus viris etiam grandævis, reſpondendoque prædictæ ductioni, quæ facta eſt ex parte bonorum Majeſtatis Regiæ villæ *Trzebieſzowo* & *Dąmbrowka*, incepit ducere fines inter Ducatum Litvaniæ & Diſtrictum Lucovienſem a finibus villæ prædictæ *Krzymoſzyce*, & a fluvio dicto *Krzna*, prope villam *Leſzczonka* Nobilium Diſtrictus Lucovienſis, & villam *Strzałki* Ducatus Litvaniæ conſiſtentes, & iniit recta ab eodem fluvio *Przekop*, dicta aquatica, uſque ad monticulum loco ſcopuli, in quo ſtat arbor alni, & poſtea dicta foſſa eundo oſtendit ſimiles monticulos ſive ſcopulos, uſq; ad campum villarum prædictarum *Strzałki* & *Leſzczonka*, ubi oſtendit certas foveas *Glinianki* dictas, & aſſerebat dictis foveis prædictam foſſam eſſe annihilatam; poſtea oſtendit duos truncos pinaticos aſſerens, illic olim fuiſſe arbores cum ſignis

signis limitalibus; ab iisdem truncis ostendit fossam notabilem *Row* dictam, ferme spatio quatuor stadiorum se protendentem, asserens dictam fossam fuisse pro legitimis finibus inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, inde vero duxit transversaliter recte per agros Nobilium Leszczynskich Polonorum, usque ad silvam alneaticam, sub qua ostendit fossam notabilem spatio septem passuum in longitudinem, eandem init per silvam lutosam dictam Dębowicki, in qua asserebat & ostendebat fore fluviolum transeuntem, qui fluit ex palude *Kania*, & abundantiam aquæ in eadem fuisse antiquis temporibus asserebat, tamen modo exsiccatum, tum in locis aliquibus aquam in eo eminentem ostendit. Qua quidem silva lutosa duxit fines suos penes villam *Dębowiczki* Regiæ Majestatis ad *Lukow* pertinentem, eandem in sinistra parte relinquendo, & allegando istam villam esse in Fundo Litvanico Domini Zabrzezinski locatam. Tandem ab ea villa duxit iterum eadem silva lutosa Dębowicki ferme per unum & medium miliare in longitudinem, usq; ad paludem dictam *Kania*, in qua sunt prata Regiæ Majestatis villæ *Trzecieszow*, & asserebat, quod ex eisdem pratis, quondam foenum pro prædio Międzyrzecensi accipiebatur. A qua quidem palude *Kania* nuncupata, duxit fines eadem silva lutosa alneatica ad viam, quæ ducit de *Lukow* ad *Międzyrzec*, penes bona Nobilium Moszyckich Districtus Lucoviensis, & bona Maiestatis Regiæ villæ *Brzozowica*, penes quam viam in parte dextra ostendit fossas, alias *Rowki*, quas asserebat esse *Przekop*, & ibidem ostendit duos monticulos mediocres, penes quos asserebat cum suis senibus, quod quondam Reges Poloniæ ex *Lukow* ad *Międzyrzec* traseuntes a Consiliariis, & Proceribus Magni Ducatus Litvaniæ excipiebantur, & a Polonis relinquebantur Litvaniæ.

Deinde duxit fines ab eisdem monticulis præfata silva lutosa dicta *Kania*, & ostendit arborem pinaticam, in qua sunt tres incisiones *Karbi* dictæ, quas asserebat esse pro signo mellificiali olim D. Zabrzezinski. Deinde ab eadem arbore pyri eadem silva *Kania*

nia duxit usque ad fluvium *Krzna*, qui fluit de *Lukow* ad *Międzyrzec*, quem fluvium fore nuncupabat *Chorza*, & non *Krżna*, penes quem fluvium pervenit ad villam Nobilium *Moszycki* Polonorum, quam villam asserebat pertinere quondam ad bona *Międzyrzec* Litvaniæ, & servitium Castro Międzyrzecensi exercere; Nobilis vero Stanislaus Leszczynski ex parte præfatorum Nobilium affirmabat, præfatam villam in Districtu Lucoviensi ab antiquo consistere, usque ad præsens, quam villam *Mościska* penes fluvium *Krzna* jacentem quæ *Korza* appellatur, esse adhuc Magnum Ducatum Litvaniæ usque ad parietem villæ *Tuzow* Nobilium, sed id asserebat sibi non pertinere, sed Capitaneo Brzestensi. Et a prædicta villa *Mosciska* duxit fines fluvio *Chozza* dicto, usq; ad molendinum Regiæ Maiestatis, ad villam *Kąkolewnicza*, pertinentem medietate dicti fluvii in partem dextram, & init ad alium fluvium parvum dictum *Sosinka* usq; ad planitiem magnam *Soinka* dictam. Cujus medietate duxit fines inter Ducatum Litvaniæ & Districtum Lucoviensem, usque ad fines Villæ Maiestatis Regiæ *Dąmbrowka* cum Nobilibus in *Tuzow* per certos Commissarios non pridem factos; & hic cessavit ducere fines cum bonis præfatis Majestatis Regiæ. Distantia utriusq; differentiæ est in latitudinem trium miliarium, in longitudinem vero circiter duorum miliarium, in ductione ex parte Regiæ Majestatis factæ. Manserunt istæ villæ Domini olim Zabrzezinski conniventia Capitaneorum in *Lukow* in solo Maiestatis Regiæ violenter locatæ, videlicet: *Strzałki*, *Mysie*, *Jodlanka Przechody* cum Suburbio *Nowe miasto* dicto, & Castro *Międzyrzec*. Præterea Senes Majestatis Regiæ dixerunt aliam villam *Ostrowo* dictam, quæ locata erat per D. Zabrzezinski ex Castro Lucoviensi, Capitaneatus olim Domini Felicis Zielinski esse depopulatam. Secus vero ex parte bonorum *Międzyrzec* dicebant in parte ductionis, quæ facta est ex parte Litvaniæ, non esse depopulatam, in qua ductione manserunt istæ villæ *Dębowicki*, *Brzozowica* Regiæ Maiestatis, & *Mosciska*, ac *Sokole* Nobilium Moscickich cum borris & mellificiis ad dictas villas pertinenti-

nentibus. Adjacentes præfatam villam *Oſtrow* Nobilem quendam POSTRZYCH apud Nobiles KRZYMOSKIE emptionis Jure aſſequutum eſſe, domumq; illic ædificaſſe, & poſtea inde ſua ſponte immigraſſe ad villam *Poſzczysza*, unde exiverat.

Villa Turowo cum Oſtrowki.

Poſtquam deſitum eſt a ductione finium ex parte bonorum Majeſtatis Regiæ cum bonis Litvaniæ *Międzyrzec*, tum demum Nobiles TUROWSCY Diſtrictus Lucovienſis inceperunt ducere fines villæ *Turow* a primo ſcopulo in palude magna *Szoſuka* dicta, per certos Commiſſarios Majeſtatis Regiæ cum bonis villæ *Dąmbrowka* locato, & iverunt in partem ſiniſtram per ipſam paludem recte in borram, & euntes parvo ſpatio oſtenderunt arborem tiliæ, dictam *Lipa*, in quo olim ſuſpenſum furem quendam inſignem Domini ZABRZEZINSKI ſubditum, veluti (Jure omnium dictante) in loco, ubi coeunt fines Litvaniæ cum Diſtrictu Lucovienſi, moris etiam eſſe, quod in finibus ſemper ejuſmodi ſcelerum patratores patibulis addici ſolent. Inde ducebant ſpatio ferme medii miliarii, nulla ſigna limitum oſtendendo, agros tamen ex villa *Oſtrowki* Litvaniæ cultos in tribus locis prætereundo, oſtenderunt poſtea duo loca, quæ dicebant eſſe deputata ad judicandos fures mellificiorum, aut aliorum facinorum patratores, qui in Regno aut Ducatu Litvaniæ ſcelus aliquod patraverint; venerunt poſtea ad planitiem dictam *Szoſuka*, cujus medietate duxerunt fines, uſq; venerunt per agros ex villa Caſtri *Międzyrzec*, *Oſtrowki* dicta, cultos, ad montem *Gorka* dictum, & dixerunt illic convenire bona ſua cum villis *Sielanow* & *Uſtrzech* Generoſi Domini BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI Judicis Terræ Lucovienſis; & hic a ſua ductione ceſſaverunt. Interrogati Senes quatuor teſtes Maieſtatis Regiæ ſubditi ſinguli ſeorſim, quid ſentirent de oſtenſione finium per TUROWSKIE facta? reſponderunt unanimes injuſtam eſſe, verum paludem prædictam *Szoſuka* Hæreditates præfatas, diſtingvi debere.

Ex alia

Ex alia parte Dominus IWAN CZYŻ Capitaneus *Międzyrzecenſis*, cum ſuis Senibus duxit fines contra præfatam villam *Turow*, medietate planitiei, dicta *Szoſuka*, incipiendo a ſcopulo inſigni, ſecundo loco in eadem planitie locato, uſq; ad certam foſſam parvam, *Przekop* dictam, penes viam parvam tranſverſalem, quæ ducit ex villa *Turow* ad *Worſza* Litvaniæ. Et hic ceſſavit a ſua ductione.

Oſtrowki Litvaniæ cum Sielanow & Uſtrzech Poloniæ.

Ab eadem foſſa, *Przekop* dicta, idem Dominus Capitaneus Miedzyrzecenſis duxit fines villæ *Oſtrowki* Ducatus Litvaniæ cum villis *Sielianow* & *Uſtrzech*, Generoſi Domini BARTHOLOMAEI KAZANOWSKI Judicis Terræ Lucovienſis medietate planitiei ſive paludis *Temielno* dictæ, uſq; ad lutum *Bielsko* dictum, & locum paludinoſum *Okniska* dictum, ubi coeunt fines Litvaniæ cum bonis Poloniæ *Sielanowo* & *Uſtrzech*, & ibi deſiit a ſua ductione.

Ex alia parte præfatus Dominus BARTHOLOMAEUS KAZANOWSKI Judex Terræ Lucovienſis villarum *Sielianow* & *Uſtrzech* Hæres, ſuſcepit pro finibus ſuis aliam medietatem ipſius paludis *Bielsko*, non tamen ad *Okniska*, ſed ad ſcopulum acialem *Kierzek* dictum, in quo eſt arbor tiliæ, & qui dividit villas & hæreditates *Uſtrzech*, *Branicza*, *Sbielintow* Poloniæ, & *Oſtrowki* Litvaniæ; & hic ceſſavit a ſua ductione.

Diſtantia inter ducentes circa finem eſt in latitudinem decem ſtadiorum.

Branicza Polonia contra Wobin.

Ab eodem ſcopulo *Kierzek* dicto, Nobiles de medietate villarum *Branicza* & *Zbielintowo* in Diſtrictu Lucovienſi exiſtentes, ADAM GUTH, & Dominicus, duxerunt fines inter Ducatum Litvaniæ & Diſtrictum Lucovienſem per paludem *Bielsko* dictam, ad ſilvam *Siemicziesz* dictam, & iterum per borram parva via eundo uſq; ad fluvium *Branka* dictum, ad eum videlicet locum, ubi eſt molendinum aquaticum Plebani in *Wobin*, & ubi Diſtrictus Lucovienſis eſſe deſiit & Lubli-

Lublinensis incipit, & ubi coeunt fines medietatis villarum ipsarum *Branicza* & *Sbielintow*, cum alia medietate ejusdem villæ *Branicza* in Districtu Lublinensi existente, Nobilium ANDREÆ & ADAM BRANICKICH; & hic ducere fines cessaverunt.

Ex alia parte Nobilis Dominus ALEXIUS SUMA Factor oppidi *Wohin* fines ostendere noluit, ex ea ratione, quia prioribus Revisoribus fines communes inter Regnum Poloniæ & Ducatum Litvaniæ, a tribus septimanis lustrantibus, videlicet Venerabili & Generosis Dominis, MATHIÆ VARGANTH Canonico Vladislaviensi, & MATHIÆ GORECKI Sacræ Maiestatis Regiæ Secretariis, VASSILONI CZYSZKOWICZ Mareschalco Litvaniæ; & ALBERTO NARBORTH Maiestatis Regiæ Notario, iam ostenderit, quod, ut dixit, facere incepit, a Palude *Bielsko* dicto, finium bonorum *Międzyrzec*, & duxit ea ipsa palude per aggerem parvum recte ad fluvium *Woinka* in fluvium *Bronka*, & postea ad piscinam *Luczewo*, ubi Districtum Lucoviensem desiisse dixit, ac testabatur eum scopulum *Kierzek*, fuisse inter bona Ducatus Litvaniæ *Międzyrzec* & *Wohin*, & silvam, per quam duxerunt Nobiles BRANICCII pertinere ad bona *Wohin*; Nobiles vero BRANICCII prædicti testati sunt, quia prædicti priores Revisores inceperunt exercere Officium Revisionis suæ a Districtu Lublinensi, bona vero prædicta sua in Districtu Lucoviensi existere, & tributa omnia laudata in *Lukow* pendere, prout certis quietationibus illius Officii coram Nobis exhibitis ita esse plane docuerunt.

Quatuor senes testes de villis *Branica* & *Sbielintow* interrogati videlicet MATHIAS LITWINEK, MATHIAS SZCZEPANEK, STEPHANUS NICOLAUS KOCZERGA, JOANNES LUKI HOHEY, JOANNES GUGALA Cmethones *in Branicza* & *Sbielintowo* deposuerunt certam scientiam se habere ex suis Prædecessoribus, veram & legitimam esse eam ductionem finium, quæ facta est a Dominis illorum, & parati sunt præstare Jus jurandum, si necessum fuerit.

Conclusio negotii commissi.

His ita peractis nullus deinceps erat, qui in Districtum Lublinensem

nensem progredi, aut fines ad *Parczewo* ducere vellet. Jam enim hoc ipsum negotium per priores Revisores Maiestatis Regiæ, Venerabilem videlicet & Generosos Dominos MATHIAM WARGAWSKI Canonicum Vladislaviensem, & MATHIAM GORECKI Maiestatis Regiæ Secretarios, WASSILONEM CZYSKOWICZ Mareschalcum Litvaniæ, & ALBERTUM NARBORTH Maiestatis Regiæ Junioris Notarium, penes villam *Branicza* inceptum prius, & postea consumatum erat. Quare & Nos ab executione ulterioris revisionis finium nos hic necessario continuimus, & negotii suscepti finem imposuimus. Datum in ea medietate villæ *Branicza*, quæ consistit in Districtu Lucoviensi, feria tertia ultima, mensis Augusti, Anno Domini 1546.

DOCUMENTA

In Wysoki, Ostrow, super quinque Mansos.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, nec non Terrarum Cracoviensis, Sandomiriensis, Siradiensis, Lancitiæ, Cujaviæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Culmensis, Elbingensis Pomeraniæ, &c. Dominus & Hæres. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris, quia Nobilis Brietius MICHAEL de *Zalesie*, suo, & suorum Cohæredum Nominibus Nobis supplicaverunt, quo in libris, seu metricis perpetuitatum Ducatus nostri Masoviæ Literas, seu notam Donationis quinque Mansorum mensuræ Culmensis, in, & super bonis *Wysoki*, *Ostrow*, in Districtu Lomzensi sitis, sibi quæri, ac pro parte sua extradi mandare, authoritateq; nostra confirmare dignaremur. Quæ quidem Literæ in Metrica Jllustris olim Domini JANUSSII Ducis Masoviæ, Russiæ &c. inventæ sunt, sub eo ipso tenore verborum, ut sequitur. Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, feria quinta ante Conductum Paschæ proxima, in *Lomza*,

præſentibus Generoſis, & Nobilibus, Zawiſſio de *Kunradziecz* Vexillifero Plocenſi, Mareſchalco Curiæ, JOANNE de *Tyſzyno* Judice Lomzenſi, DACZBOGIO de *Podoſie* Tribuno Ciechanovienſi, & Capitaneo Lomzenſi, JACOBO de *Kzwieh* Wiſzegradienſi, JOANNE KOZIEL de *Kamionka* Wiznenſi, Tribunis. Sereniſſimus Princeps JOANNES DEI Gratia Dux Maſoviæ, Ruſſiæ, &c. quinq; Manſos menſuræ Culmenſis, in, & ſuper bonis *Wyſoki Oſtrow*, iacentes, penes granicies *Buſzeniskie*, & *Czach* ex una parte, & rivulum *Danib* nuncupatum, parte ex altera, hæreditate in Diſtrictu Lomzenſi ſitis in longum & latum, cum omnibus, & ſingulis utilitatibus, fructibus, proventibus, emolumentis, obventionibusque generaliter univerſis, quibuſcunq; nominibus nuncupentur, nihil pro ſe, & ſuis Succeſſoribus reſervando, Nobilibus STANISLAO, JOANNI, MICHAELI, Filiis Januſſii de *Zaleſie*; ANDREÆ, & JACOBO Filiis ALEXII de eadem *Zaleſie*, & ipſorum Succeſſoribus legitimis dedit, donavit, & perpetue, & in ævum contulit; de quibus quidem quinq; Manſis præfati Nobiles ſervitia communia, more aliorum Nobilium, Domino Principi facere, & impendere tenebuntur. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex, prænominatæ ſupplicationi præfatorum Nobilium de *Zaleſie*, ut juſtæ & rationabili, benigne annuentes, Literas ſeu, notam infraſcriptam inventam deſcribi, & extradi fecimus, omniaq; & ſingula in eis contenta approbavimus, ratificavimus, & confirmavimus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus; Decernentes illa robur debitæ, & perpetuæ firmitatis obtinere. In quorum tamen uſu & poſſeſſione antehac fuerunt, & ad præſens exiſtunt. In cujus rei teſtimonium Sigillum Noſtrum eſt appenſum. Datum Cracoviæ, feria ſexta ante Dominicam, Judica proxima, Anno Domini milleſimo quingenteſimo triceſimo nono, Regni Noſtri Anno triceſimo tertio. Præſentibus ibidem Reverendo in Chriſto Patre Domino PETRO Epiſcopo Cracovienſi, nec non Magnificis, & Venerabilibus, PETRO KMITHA de *Wiśnicze* Palatino, & Capitaneo Cracovienſi, Regni noſtri Mareſchalco, Scepuſienſi, Premislienſi, & Colenſi

Colenſi Capitaneo, NICOLAO de *Wolia*, Caſtellano Sandomirienſi, & Sereniſſimæ Conjugis noſtræ Magiſtro Curiæ, Sanocenſi, Lomzenſi, Viſnenſi Capitaneo, SAMUELE MACIEIOWSKI Regni noſtri Vice-Cancellario, & Decano Cracovienſi, & aliis quam plurimis fide dignis, ſincere, & fideliter dilectis. Datum per manus Magnifici PAULI de *Wolia* Regni Poloniæ Cancellarii, Burgrabii Cracovienſis, & Goſtinenſis Capitanei, Nobis ſincere dilecti.

NOBILIUM *in* TYSZKI.
Super Viginti Manſos.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Maſoviæ, & Ruſſiæ Terrarum, nec non Varſzovienſis, Wiſzegradienſis, Zakrocimenſis, Ciechanovienſis Dominus, & Hæres Czyrnenſis &c. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit generaliter univerſis. Quomodo coram Nobis perſonaliter conſtituti MICHAEL, & JOANNES germani de *Tyſzki*, ſani utroque exiſtentes ſpiritu, non compulſi, non coacti, nec aliquo dolo, vel fraude circumventi, ſed ipſorum mera, & ſpontanea voluntate, amicorumq; ipſorum maturis, ſalubribuſq; freti conſiliis, viginti manſos ipſorum menſuræ Culmenſis, ſuper flumen *Jabloni*, *Swierczewo*, *Siedlisko*, alias *Tyſzki* nuncupatos, in Diſtrictu Varſzovienſi, prope *Zambrowo* ſituatos, in longum & latum, veluti hujuſmodi viginti manſi in ſuis metis, ſignis, gadibus, & limitibus, ſunt circumferentialiter diſtincti & limitati, & quemadmodum ipſos ſoli tenuerunt, habuerunt, & poſſederunt, nihil omnino Juris, proprietatis, aut Dominii pro ipſis, aut Succeſſoribus ipſorum reſervantes, in eiſdem MATTHIAE, & NICOLAO Fratribus de *Kraiewo*, pro centum ſexagenis groſſorum, monetæ communiter in Terra noſtra currentis, vendiderunt perpetue, & in ævum. Voce irrevocabili reſignantes cum omnibus, & ſingulis, utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, cenſibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter

 univerſis

univerſis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præſens in dictis viginti manſis exiſtentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia per humanam induſtriam reperiri poterint quomodolibet in futuro; ſit igitur licitum prænominatis MATHIAE & NICOLAO, eorumque legitimis Succeſſoribus hujusmodi viginti manſos cum præſcriptis utilitatibus, tenere, habere, regere, gubernare quiete & & pacifice, perpetuisq; temporibus poſſidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad uſus ipſorum & Succeſſorum eorum beneplacitos convertere, prout ipſis, aut ipſorum Succeſſoribus legitimis melius & utilius videbitur expedire. Noſtra tamen noſtrorumq; Succeſſorum voluntate, more ſolito, principaliter requiſita de præmiſſis. In cujus rei teſtimonium Sigillum noſtrum Majus de noſtra certa ſcientia præſentibus eſt appenſum. Actum & datum in *Lomza*, die Sabbatho, in Vigilia Sancti LUCAE Evangeliſtæ, Anno Domini milleſimo quadringenteſimo triceſimo nono. Præſentibus Strenuis Nobilibusq; Dominis DERSLAO de *Podoſzne* Caſtellano Wyſſogrodienſi, BORUTA de *Falanty* Vexillifero Varſavienſi, JOANNE ROGALA de *Wangrzynowo* Curiæ Noſtræ Mareſchalco, JOANNE de *Wanſzowo* Judice, JACOBO Subiudice Lomzenſi, aliisq; quam pluribus noſtris fidelibus fide dignis teſtibus circa præmiſſa. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *Mniſzewo* Præpoſiti Varſavienſis, & Canonici Płocenſis Eccleſiarum, Noſtræ Curiæ Cancellarii, qui præſentia habuit in Commiſſis.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos BOLESLAUS DEI Gratia Dux Maſoviæ & Ruſſiæ Terrarum, nec non Varſavienſis, Viſzegradienſis, Zacroczymenſis, Ciechanovienſis Dominus, & Hæres Czyrnenſis &c. Ad notitiam univerſorum tam præſentium quam futurorum, quorum intereſt, deducimus, & deduci volumus per præſentes. Quod licet præclarus Princeps Dominus JANUSSIUS Dux Maſoviæ olim, Avus noſter Chariſſimus divæ recordationis, viginti manſos menſuræ Culmenſis, in vertice fluminis *Damb* prope Lomzam jacentes, Nobili MARCISSIO Patri SAMBORY KOLAKONIS, & THOMÆ, ob reſpectum ſuorum ſervitiorum donaverat gratioſe ad communia ſervitia; tamen prædicti SAMBORY KOLAK & THOMAS coram Nobis conſtituti, lugubriter expoſuerunt, quodam caſu exuberante fortuito, Privilegium ſuper eoſdem viginti manſos perdiderunt & amiſerunt, petentes humillime, ut ipſorum Privilegium ſuper Donationem prædictam innovare, & reſtaurare dignaremur. Nos vero petitionibus eorum favorabiliter acclinati, recepta tamen penitus de præmiſſis informatione ſufficienti, Donationem hujusmodi ratam, & gratam habentes, prædictis SAMBORIO KOLAKONI, & THOMAE cum ipſorum legitimis Succeſſoribus, de innata Nobis clementia eoſdem, viginti manſos noſtri veri Ducatus & Dominii damus, donamus, aſcribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc conferimus gratioſe, perpetue & in ævum, cum omnibus & ſingulis utilitatibus, fructibus, proventibus, cenſibus, reditibus, & obventionibus generaliter univerſis, ad præſens in dictis viginti manſis exiſtentibus, & in futurum per diſcretionem humanam quomodolibet adveniendis; mellificiis tamen, ſive apiſteriis in eiſdem manſis exiſtentibus duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & noſtris Succeſſoribus plenarie reſervamus, per ipſos & Succeſſores eorum tenendos, habendos, regendos, gubernandos quiete ac pacifice, temporibus perpetuis poſſidendos, nec non vendendos, commutandos, obligandos, donandos, alienandos, & ad uſus ſuos beneplacitos convertendos, prout ipſis legitimis Succeſſoribus melius, & utilius videbitur expedire, cum noſtra & noſtrorum Succeſſorum voluntate, more ſolito, principaliter acquiſita in præmiſſis. Præterea prædicti SAMBORIUS KOLAK, & THOMAS cum ipſorum Succeſſoribus, in recompenſam hujuſmodi donationis & gratiæ, ad quamlibet expeditionem noſtram ſuper equo in valore quatuor ſexagenarum, cum baliſta, in pancerio, & ſubcaleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet

buslibet decem mansis, Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, aliaque omnia communia servitia, sicut cæteri Terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, facient, & impendent, toties, quoties fuerit opportunum. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum majus, de nostra certa scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, feria quinta in crastino Sanctorum PETRI & PAULI Apostolorum, Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Strenuissimis, & Nobilibus Viris, JOANNE Judice Lomzensi, JOANNE ROGALA Wiszegradiensi, DERSLAO de PODOSIE Zakrocimensi, Vexilliferis, NICOLAO GIEMZA Czernensi, MICHAELE Varsaviensi, Succamerariis, & aliis quam plurimis nostris fide dignis ad præmissa testibus. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de MNISZEWO Præpositi Varsaviensis, & Cancellarii Curiæ nostræ, qui præsentia habuit in commissis.

Nobilium in Jabłonowo.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masoviæ, & Russiæ Terrarum, nec non Varsaviensis, Wiszegradiensis, Zakrocimensis, Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czernensis &c. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quomodo coram Nobis personaliter constituti JOANNES, JACOBUS, & MATHIAS de *Sonstino*, sani utroq; existentes spiritu, non compulsi, non coacti, nec aliquo dolo, vel fraude circumventi, sed ipsorum mera & spontanea voluntate, amicorumque eorum maturis, salubribusque freti consiliis, decem mansos ipsorum mensuræ Culmensis, in *Jabłonowo* Hæreditate, in Districtu Varsaviensi prope Lomzam, super fluvium *Jabłoni* situata, in longum & latum, veluti hujusmodi decem mansi, in suis metis, signis, gadibus, & limitibus sunt circumferentialiter distincti, & limitati, & quemadmodum ipsi soli tenuerunt, habuerunt, & possederunt, nihil omnino Juris, proprietatis, aut dominii pro ipsis, aut ipsorum Successoribus reservantes in eisdem, AEGIDIO, alias IDZIK de *Dambniki*, pro octodecem sexagenis grossorum monetæ communiter in terra nostra currentis, vendiderunt perpetue, & in ævum, voce irrevocabili resignantes, cum omnibus, & singulis utilitatibus, Juribus, ac fructibus, proventibus, censibus, emolumentis, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in dictis decem mansis existentibus, & qui, vel quæ, divina favente Clementia, per humanam industriam reperiri poterint, quomolibet in futuro. Sit igitur licitum prænominato AEGIDIO, ejusq; Successoribus legitimis, hujusmodi decem mansos præscriptis utilitatibus, & Juribus, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, pacifice, perpetuisque temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum Successorum beneplacitos convertere, prout sibi, aut suis Successoribus legitimis, melius, & utilius videbitur expedire, nostra, tum nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis. In cujus rei testimonium Sigillum Nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum & datum in *Lomza*, feria quinta in Octava Epiphaniæ Domini. Anno ejusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo. Præsentibus Nobilibus Dominis, ZIEMAK Ciechanoviensi, JOANNE de WANSOWO Lomzensi, Judicibus. NICOLAO a GORKA Succamerario Zakrocimensi, PETRO KOŻUCHOWSKI, PAULO TABOR de *Powsino*, Aulicis nostris, aliisq; quam plurimis nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI de MNISZEWO Præpositi Varsaviensis, & Canonici Płocensis, Curiæ nostræ Cancellarii, qui præsentia habuit in commissis.

NOBILIS THOMAE in Fascze.

CONRADUS DEI Gratia Dux Masoviæ, Russiæ &c. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, generaliter universis, quia de libro

de libro Judicii Lomzensis facta est Nobis plena fides. Quomodo de Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo Septimo ex Juris Decreto Nobilis STEPHANUS, MATHIAS OLK sub pæna quinquaginta, alias *pięćdziesiąt*, Nobili THOMÆ FASCZA ad duas septimanas debent, & dividere, & emensurare duos mansos mensuræ Culmensis, in hæreditate *Fascze*, secundum Jus ipsius, penes aream, in qua prius residebat, & hoc omnes consenserunt, & loco istorum duorum mansorum dicti Nobiles STEPHANUS, MATHIAS debent dare duos mansos mensuræ Culmensis in hæreditate *Jabłoni*, in portionibus suis, quæ eis perpetua divisione cesserunt, Nobilibus OLKOWY ANDREÆ, loco hujus, & circa liberum respondere, perpetuum silentium eisdem imponimus, & sibi perpetuam tenutam quiete & pacifice. In cujus rei testimonium Sigillum nostrum mediocre est præsentibus subappensum. Actum & datum in *Lomza* Sabbatho post Festum Sancti FRANCISCI Confessoris; anno Domini millesimo quingentesimo primo.

Rescriptum Nobilium FASCZE *&* JABLONSKIE *Dimissionis.*

Termini communes Lomzenses feria secunda ante Sancti STANISLAI Martyris, in præsentia BARTHOLOMÆI Judicis, PAULI KISIELNICKI, & aliorum, de anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto, Nobiles ANDREAS & ALEXIUS MATHIAS & STEPHANUS Germani de *Jabłoni* constituti personaliter, palam recognoverunt, quia de bona voluntate inter se perpetuam divisionem fecerunt in hunc modum. Quia Nobiles ANDREAS & ALEXIUS germani tenebunt hæreditatem in *Fascze* penes STEPHANI de KRAIEWO, & TROIANI de ZEGADLI granicies, & usq; in ibi, ubi *Trzcianka* defluxit in fluvium *Jabłoni*, usq; ad verticem fluvii *Brok*, & Nobilis MATHIAS & STEPHANUS tenebunt hæreditatem *Swieczewo*, prout est in suis graniciebus, perpetuo & in ævum. Etiam, si aliquis vicinorum aliquem ex ipsis vexaverit, tunc omnes unanimiter sese opponere tenebuntur, & si, quod

quod absit, dicta bona ipsis MATHIÆ, & STEPHANO quovis modo alienarentur, tunc apud hæredes e converso in *Fascze* æqualem habebunt portionem, & e converso; & hæc inviolabiliter inter se debent observare, sub vadio decem sexagenarum in mediis grossis, medium Ducatui, & medium parti injuriam passæ, & circa Librum responsuri.

Privilegium Nobilium de Romani ZAREMBI *super triginta Mansos.*

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam JOANNES DEI Gratia Senior Dux Masoviæ, & Russiæ Terrarum Dominus, & Hæres Czernensis. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, tam præsentibus, quam futuris per hæc scripta. Quod consideratis, & inspectis personis, ac fidelibus servitiis Nobis per JOANNEM TIBURCIUM SAPSOFONEM, JANUSSIUM, & NICOLAUM, Hæredes de *Romani* exhibitis fideliter, & impensis, & in posterum, Charissimo Duce per ipsos, & ipsorum pueros, eo celerius Nobis, & nostris Successoribus impendendis, ipsis præmissorum meritorum ob respectum, & ipsorum pueris, triginta mansos mensuræ Culmensis, *Roffochate* vulgariter dictos, super fluvio, *Malibrog* vulgariter dicto, cum utraq; ripa fluvii ejusdem, prope a *Nur* sitos in longum & latum, veluti prædicti triginta mansi sunt limitati, & distincti, dedimus, damus, donamus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratiose conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, censibus, usibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunq; nominibus vocitentur, ad præsens cum dictis mansis existentibus, & in posterum Charissimo Duce accrescendis, mellificiis sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis & Nostris Successoribus reservamus. Sit igitur licitum prædictis nostris fidelibus, & ipsorum posteris triginta mansos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, ac pacifice,

F & quiete

& quiete, temporibus perpetuis poſſidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad uſus ſuos beneplacitos, & ſuorum puerorum convertere, prout ipſis, & ipſorum pueris melius & utilius videbitur expedire; noſtra ſiquidem, noſtrorumque Succeſſorum voluntas more ſolito requiri debet in præmiſſis. Præterea prædicti noſtri fideles, & ipſorum pueri in recompenſam hujus donationis, de quibuslibet decem manſis, ad quamlibet expeditionem, in equo valoris quatuor ſexagenarum, in pancerio, cum baliſta, & ſubcaleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta, equitare, & cætera omnia communia ſervitia impendere, prout alii Terrigenæ in ſimilibus bonis locati facere & impendere conſveverunt, ſint aſtricti, toties quoties fuerit opportunum; & ut prædicti triginta manſi, eo citius valeant collocari, & in uberiores converti fructus, ipſos de Jure Polonico in Jus Teutonicum, quod Culmenſe dicitur, transferimus, & tranſmutamus, cum omnibus diſpoſitionibus, punctis, articulis, & clauſulis univerſis. Verum, quia pro hujusmodi Juris Datore, donatione, omnes & ſinguli Incolæ triginta manſorum prædictorum ſingulis annis, perpetuisq; temporibus, de quolibet manſo culto & poſſeſſo ad quodlibet Feſtum Beati MARTINI Confeſſoris, & Epiſcopi Venerandi, per octo groſſos Pragenſes Nobis, & noſtris Succeſſoribus dare, & ſolvere teneantur; in cujus recompenſam volumus, quod omnes & ſinguli Incolæ manſorum prædictorum, ab omnibus noſtris ſolutionibus, exactionibus, contributionibus, laboribus, & ſpecialiter ab his, quæ ſequuntur: *Sep, Obzarz Narzaz*, *porco*, *vacca*, *ariete*, *pozewne*, *nieſtane*, *poboz*, *Pſarskie*, *Sokolne*, *Bobrowe*, *Przewod*, *Stroza*, & a cæteris collectis gravaminibus ipſius Juris Polonicalis, angariis, & præangariis generaliter univerſis ſint ſoluti, liberi penitus, & exempti; Caſtrorum Noſtrorum quorumlibet laboribus exceptis, ad quos Incolæ manſorum prædictorum, una cum aliis Incolis in ſimili Jure locatis tranſire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam præſertim excepto, quod, cum nuptias noſtras, aut

aut puerorum noſtrorum ſexus utriuſq;, Nos Divina diſpoſitione celebrare, aut terram noſtram redimere, aut aliam emere, vel, quod abſit, Nos, aut quempiam ex Filiis noſtris, captivitatem incurrere contigerit, tunc volumus, quod Incolæ prædicti tantam & talem Nobis, Succeſſoribusq; noſtris perſolvant exactionem, quantam, & qualem ſuper alias villas, in æquali Jure locatas, generaliter duxerimus imponendam. Præterea abſolvimus Incolas manſorum prædictorum ab omnibus Judiciis noſtris omnium Judicum, & Subjudicum noſtrorum, Palatinorum, Caſtellanornm, Officialium, & Miniſterialium quorumcunq; ſic, quod de cætero per eosdem non judicentur, nec citentur, & citati, non compareant pæna eoſdem nulla ſequente, niſi coram prænominatis noſtris fidelibus, & ipſorum pueris, aut eorundem ſculteto, jure proprio Teutonico, unicuique reſpondebunt. Item damus prædictis noſtris fidelibus & ipſorum pueris, quod, quotiescunq; & quandocunq; Incolæ Manſorum prædictorum mutuo ſe occiderint, toties integram pænam hujusmodi capitis, pro ſe tollant, cum vero proprius extraneum, aut extraneus ipſorum proprium Incolam interemerit, tunc medietatem hujuſce modi pænæ capitalis pro ſe tollent, recipient, & levabunt. Item damus prædictis noſtris fidelibus, & ipſorum pueris, omnes cauſas tam magnas, quam parvas, criminales, & Civiles judicare; carceres & patibula erigere, omnes exceſſus, & delicta punire, æqualitatem pænæ pro æqualitate criminis imponendo, licet vindicta ſanguinis mutilationem membri, aut ultimum ſupplicium exigat vel depoſcat. In cujus rei teſtimonium Sigillum noſtrum majus præſentibus eſt appenſum. Actum, & datum in *Ciechanow*, feria tertia poſt Feſtum Sancti FRANCISCI, ſub anno milleſimo quadringenteſimo decimo nono. Præſentibus ibidem ſtrenuis ac Nobilibus Viris Dominis &c.

Item præfati Nobiles.

Exhibuernnt ſufficiens Privilegium Jlluſtris olim Domini BOLESLAI, DEI Gratia, Ducis Maſoviæ &c. de data in *Lomza*, feria

 quinta

quinta ante Dominicam: Ramis Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo, super viginti mansos mensuræ Culmensis bonorum *Kramkowo* vulgariter nuncupatorum, &c.

Eorundem Nobilium in Zarembi.

Anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo, feria tertia in crastino Circumcisionis Domini, in Varsavia, præsentibus Dominis JOANNE Palatino Masoviæ, Dobrogostio Varsoviensi, DERSLAO Viszegradiensi, ANDREA Zakrocimensi, NICOLAO Ciechanoviensi, Castellanis; Dominus Dux ratione Kniciorum impensorum, & impendendorum, donavit quinq; mansos mensuræ Culmensis silvæ *Latetowo*, sui veri Ducatus, & Dominii, a graniciebus PAULI, LUCÆ, MATHIÆ, & STANISLAI Germanorum de *Czamphowo*, ad granicies Litvanicales in Districtu Varsoviensi prope *Nur* sitos, prædictis PAULO, NICOLAO, MATHIÆ & STANISLAO de *Czampkowo*, & eorum Posteris perpetuo & in ævum, cum omnibus utilitatibus, mellificiis exceptis.

Ex metrica Terrestri Domini Ducis BOLESLAI *Rescriptum sub Signeto Ducali.*

Privilegium super viginti mansos NICOLAI, & JOANNIS RAMBISZEWSKICH.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Masoviæ & Russiæ Terrarum, nec non Varsoviensis, Viszegradiensis, Zacrocimensis, & Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czernensis, &c. Significamus tam præsentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quomodo consideratis & inspectis personis & fidelibus servitiis, Nobis per JOANNEM, & NICOLAUM germanos de *Rambiszewo* exhibitis, & impensis, & in posterum, una cum ipsorum liberis eo celerius Charissimo Duce impendendis, præmissorum meritorum ob respectum,

ipsis

ipsis, & ipsorum universis Successoribus legitimis, viginti mansos mensuræ Culmensis ex utraq; parte rivuli *Zembrzycza* jacentes, *Rambiszewo* nuncupatos, inter granicies *Faszczyny Wzdziałkowskie*, & *Ruteni* situatos, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi in suis metis, graniciebus, & limitibus sunt distincti, & limitati, dedimus, donamus, donavimus, adscribimus, appropriamus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc gratiose conferimus, perpetue, & in ævum, cum omnibus, & singulis utilitatibus, fructibus, proventibus, censibus, redditibus, & obventionibus generaliter universis, quibuscunque nominibus nuncupentur, ad præsens in eisdem existentibus, & qui, vel quæ per industriam humanam accrescere poterint, quomodolibet in futuro; mellificiis sive apisteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribns, ex integro reservamus. Ideo sit licitum præfato JOANNI, & NICOLAO, & ipsorum Successoribus legitimis, dictos viginti mansos tenere, habere, regere, gubernare, quiete & pacifice temporibus perpetuis possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis, & ipsorum pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Nostra tamen & nostrorum Successorum voluntate principaliter requisita in præmissis. Præterea nominati JOANNES & NICOLAUS, in recompensam hujus donationis, & gratiæ, de quibuslibet decem mansis, ad quamlibet expeditionem, in equo, valoris quatuor sexagenarum, in pancerio, cum balista & subcaleptia, *Kłobuczek* vulgariter dicta, equitare, & cætera servitia impendere, prout alii Terrigenæ in similibus bonis locati facere, & impendere consveverunt, sint adstricti, toties quoties opus fuerit opportunum. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum majus, de nostra certa scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Lomza*, feria tertia, in festo Sancti VITI Martyris. Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quarto, Præsentibus strenuo & Nobilibus Viris BORUTA, Vexillifero Varsoviensi, SANDEONE Ciechanoviensi,

 viensi,

vienſi, Michaele Varſovienſi, Succamerariis, & Petro Tribuno Viſzegradienſi, aliisque quam plurimis noſtris, fidelibus fide dignis, & Cancellarii Curiæ noſtræ, qui præſentia habuit in commiſſis.

Nobilium KUTTLOWSKICH ſuper quadraginta Manſos.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. Boleslaus DEI Gratia Dux Maſoviæ & Ruſſiæ Terrarum, nec non Varſovienſis, Viſzegradienſis, Zacrocimenſis, Ciechanovienſis Dominus, & Hæres Czynenſis &c. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter univerſis. Quia, conſideratis & inſpectis fidelibus ſervitiis Nobis per fideles noſtros Petrum, Joannem, & Clementem, germanos de *Mcziecheno*, exhibitis, & in poſterum aucto fidelitatis ſtudio, Nobis & noſtris Succeſſoribus, una cum ipſorum poſteris eo celerius impendendis, horum meritorum ob reſpectum, ipſis, & ipſorum pueris legitimis, hæreditatem quadraginta manſos menſuræ Culmenſis in ſe continentem, noſtri vero Ducatus, & Dominii, in ſilva *Lantow*, ſuper *Dokudowo* in Diſtrictu Varſavienſi, prope a *Nur* ſituatam in longum, & latum veluti prædicta hæreditas, ſeu quadraginta manſi, in ſuis metis, ſignis, & limitibus, circumferentialiter eſt diſtincta, & ſunt diſtincti, dedimus, damus, donamus, aſſcribimus, appropriamus, & in verum titulum ex nunc gratioſe conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus, & ſingulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, cenſibus, emolumentis & obventionibus generaliter univerſis, quibuſcunq; nominibus nuncupentur, ad præſens in eadem hæreditate exiſtentibus, & qui, vel quæ per humanam induſtriam divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare ſit licitum prædictis Petro, Joanni & Clementi, & ipſorum pueris legitimis, dictam hæreditatem, ſeu quadraginta manſos, tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & pacifice, perpe-

perpetuis temporibus poſſidere, nec non vendere, dare, commutare, donare, alienare, obligare, & ad uſus ſuos beneplacitos convertere, prout ipſis, & ipſorum Succeſſoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; Noſtra tamen & noſtrorum Succeſſorum voluntate, more ſolito, principaliter requiſita, de præmiſſis mellificiis ſive apiſteriis in eisdem quadraginta manſis exceptis, quæ pro Nobis & noſtris Succeſſoribus plenarie reſervamus. Præterea prædicti Petrus, Joannes, & Clemens, & ipſorum legitimi Succeſſores, in recompenſam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem noſtram, in equo valoris quatuor ſexagenarum, cum baliſta, in pancerio, & ſub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem manſis, Nobis, & noſtris Succeſſoribus, equitare & ſervire teneantur. Aliaq; omnia communia ſervitia, ſicut cæteri Terrigenæ in ſimilibus bonis locati faciunt, & facere conſveverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. Et ut prædicti quadraginta manſi, ſeu Hæreditas, eo celerius collocari, & ad utilitates perduci valeant ampliores, ipſos de Jure Polonico, in Jus Teutonicum, quod Culmenſe dicitur, ex nunc transferimus, & transmutamus, cum omnibus diſpoſitionibus, conditionibus, punctis, articulis & clauſulis generaliter univerſis. Verum, quia pro hujusmodi Juris, & gratiæ donatione, omnes & ſinguli Cmethones, ſive Incolæ dictorum quadraginta manſorum, ſingulis annis, perpetuiſq; temporibus, de quolibet manſo culto & poſſeſſo, ad quodlibet Feſtum Beati Martini Confeſſoris, & Epiſcopi Glorioſi, per octo groſſos latos Pragenſes, ratione annualis penſionis, Nobis & noſtris Succeſſoribus dare, & ſolvere debebunt, & teneantur: in cujus recompenſam volumus, quod Incolæ præfatorum quadraginta manſorum ab omnibus, & ſingulis noſtris ſolutionibus, contributionibus, exactionibus, vexationibus, laboribus, cenſibus, & acciſis, collectis gravaminibus, ipſius Juris Polonicalis, angariis, & præangariis generaliter univerſis, ſint ſoluti, liberi penitus, & excepti. Caſtrorum noſtrorum quorumlibet laboribus

laboribus duntaxat exceptis, ad quorum operam, una cum aliis Incolis in ſimili Jure Teutonico Culmenſi locatis, tranſire tenebuntur, toties quoties fuerit opportunum; eo etiam præſertim excepto, quod, cum nuptias noſtras, aut puerorum noſtrorum ſexus utriuſq; Nos divina diſpoſitione celebrare, aut terram redimere, vel etiam emere, aut, quod abſit, Nos, ſeu quempiam ex Filiis noſtris, captivitatem incurrere contigerit, tunc volumus, quod Incolæ prædicti tantam & talem Nobis, Succeſſoribusq; noſtris perſolvant exactionem, quantam, & qualem ſuper alias villas, in æquali Jure locatas, generaliter duxerimus imponendam. Præterea abſolvimus Incolas manſorum prædictorum ab omnibus Judiciis noſtris omnium Judicum, & Subjudicum noſtrorum, Palatinorum, Caſtellanorum, Officialium, & Miniſterialium quorumcunq; ſic, quod de cætero per eosdem non judicentur, nec citentur, & citati non compareant, pæna eoſdem nulla ſequente, niſi coram prænominatis noſtris fidelibus, & ipſorum pueris, aut eorundem ſculteto, Jure proprio Teutonico, unicuique reſpondebunt. Item damus prædictis noſtris fidelibus & ipſorum pueris, quod, quotiescunque, & quandocunque Incolæ dictorum quadraginta manſorum ſe mutuo occiderint, toties integram pænam hujuſmodi capitis pro ſe recipient. Cum vero proprius extraneum, aut extraneus proprium Incolam ipſorum interemerit, ex tunc medietatem hujuſcemodi pænæ capitalis pro ſe tollent, recipient & levabunt. Etiam damus dictis noſtris fidelibus, & ipſorum Succeſſoribus legitimis, infra granicies dictorum quadraginta manſorum, omnes Cauſas tam magnas, quam parvas, criminales, & Civiles judicare, carceres, & patibula erigere, omnes exceſſus, & delicta punire, æqualitatem pænæ, pro æqualitate criminis imponendo, licet vindicta ſangvinis effuſione, mutilationem membri, aut ultimum ſupplicium exigat, vel depoſcat. In cujus rei teſtimonium Sigillum noſtrum majus, de certa noſtra ſcientia, præſentibus eſt appenſum. Actum, & datum in *Nur*, feria quarta proxima poſt Octavas Epiphaniæ, Anno Domini milleſimo quadrin-

quadringenteſimo triceſimo quinto. Præſentibus Strenuo, Nobilibusq; JOANNE GLOWACZ de *Lanczewicze*, Mareſchalco noſtro, Ziemakone de *Czakſino* Ciechanovienſi, MATHIA de *Czyſzewo* Nurenſi, Judicibus, CRISTINO Subjudice Nurenſi, & PETRO PIERZCHALA Tribuno Wiſzegradienſi, aliiſq; quam plurimis noſtris fidelibus, fide dignis teſtibus ad præmiſſa. Scriptis teſtibus per manus STEPHANI NICOLAI de *Mniſzewo* Præpoſiti Varſavienſis, & Cancellarii noſtri, qui præſentia habuit in commiſſis.

JOANNES, DEI Gratia, Dux Maſoviæ, Ruſſiæ &c. Generoſi Fideles noſtri dilecti. Expoſitum eſt Nobis, quomodo providus MIKOSZ, Advocatus in *Kutylowo*, in partibus Ruſſiæ certa bona emit, ibiq; reſidet, qui Advocatus certa bona Ducalia, ac granicies *Kutylowo* de cenſu annuo tenuit, & iiſdem fruebatur, per cujus receſſum in aliam terram, eadem bona Ducalia vacant modo, & infructifera exiſtunt. Requirimus igitur Tuæ Fraternitati, ut eadem bona vacantia Nobilibus CLEMENTI, STEPHANO, JACOBO, MICHAELI, STANISLAO, & NESTIBORIO de *Kutylowo* in Tenutam committat, ſalvo ſalario, prout cum eiſdem & conferre, & contractare poterit, quantum dare debeant, ne eadem bona vacantia, ex ſe nihil fructus afferant. Datum in *Lomza*, feria quarta ante Sancti STANISLAI Martyris & Epiſcopi venerandi, Anno 1434.

Nobilium TRINISZEWSKICH, Ductionem Litvanorum perimens

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. JOANNES DEI Gratia Senior, Dux Maſoviæ, & Ruſſiæ Terrarum Dominus, & Hæres Czyrnenſis. Significamus omnibus & ſingulis, præſentibus & futuris, præſentium notitiam habituris. Quod cum THOMASSIO, Hæredi de *Kczeſzewo*, viginti menſos menſuræ Culmenſis, *Koniewo* vulgariter dictos, ſilvæ noſtræ *Kony* dictæ,

ctæ, ſuper rivulo *Kony*, prope a *Nur* jacentes, intuitu ſuorum ſervitiorum dederamus cum utraq; ripa rivali ejuſdem; tandem ipſe THOMASSIUS perſonaliter coram Jlluſtri Principe, Domino JOANNE, Duce Maſoviæ, Filio noſtro Chariſſimo conſtitutus, non compulſus, non coactus, neq; aliquo dolo, vel fraude ſeductus, ſed ipſius mera, & ſpontanea voluntate, ſuorumq; amicorum ſalubri conſilio præhabito, decem manſos menſuræ Culmenſis, viginti manſorum prædictorum in longum & latum, veluti prædicti decem manſi ſunt limitati, & diſtincti, MATHIÆ, DERSLAO, STANISLAO, & SANDEONI hæredibus de *Tyſzki*, pro certa ſumma pecuniæ vendidit, perpetue & in ævum, cum omnibus utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, cenſibus, uſibus, emolumentis, & obventionibus generaliter univerſis, quibuſcunq; vocabulis appellentur, nunc in dictis decem manſis exiſtentibus, & in poſterum Chariſſimo Duce, per humanam diſcretionem quomodolibet accreſcendis; mellificiis, ſive apiſteriis duntaxat exceptis, quæ pro Nobis, & noſtris Succeſſoribus reſervamus. Quare ſit licitum prædictis noſtris Fidelibus, & ipſorum legitimis Succeſſoribus, decem manſos prædictos tenere, habere, regere, gubernare, & pacifice ac quiete temporibus perpetuis poſſidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & ad uſus ſuos beneplacitos, & ſuorum Succeſſorum convertere, prout ipſis, & ipſorum legitimis Succeſſoribus melius, & utilius videbitur expedire. Sed noſtra & noſtrorum Succeſſorum voluntas, more ſolito, requiri debet in præmiſſis. Præterea prædicti noſtri fideles, & ipſorum legitimi Succeſſores, de prædictis decem manſis ad quamlibet expeditionem in equo, valoris quatuor ſexagenarum, in pancerio, cum baliſta, & ſub caleptia, *Klobuczek* vulgariter dicta equitare, & cætera omnia communia ſervitia impendere, prout alii Terrigenæ in ſimilibus bonis locati facere & impendere conſveverunt, ſint conſtricti, toties, quoties fuerit opportunum. In cujus rei teſtimonium, Sigillum noſtrum majus præſentibus eſt appenſum. Actum, & datum in *Lomza*,

ipſo

ipſo die Sancti AUGUSTINI Confeſſoris glorioſi, ſub anno milleſimo quadringenteſimo decimo nono. Præſentibus ibidem ſtrenuis ac Nobilibus Viris, Dominis JACOBO POCZTA Judice, NATHIBORIO Vexillifero, Ciechanovienſibus, STIBORICO Subcamerario Zacrocimenſi, & Mareſchalco Curiæ Noſtræ, LAURENTIO Subjudice Varſavienſi, & JOANNE de *Kuchary* Hæredibus, noſtris fidelibus teſtibus circa præmiſſa. Scriptum per manus PAULI Płocenſis, & Varſavienſis Eccleſiarum Canonici, Minoris Cancellarii Curiæ noſtræ, qui præſentia habuit in commiſſis.

IN Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei ſempiternam. BOLESLAUS DEI Gratia Dux Maſoviæ & Ruſſiæ Terrarum, nec non Varſavienſis, Viſzegradienſis, Zakrocimenſis Dominus, & Hæres Czyrnenſis &c. Significamus tenore præſentium, tam præſentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter univerſis, quomodo conſideratis, & inſpectis pronis, & fidelibus ſervitiis, Nobis per MATHIAM Hæredem de *Tymianka* exhibitis fideliter. & impenſis, ac in poſterum aucto fidelitatis ſtudio, Nobis, & noſtris Succeſſoribus, una cum ſuis poſteris legitimis, eo celerius impendendis, horum meritorum ob reſpectum, ſibi, & ſuis pueris legitimis viginti manſos menſuræ Culmenſis, noſtri certi Ducatus, & Dominii, circa granicies *Dokudowo*, in Diſtrictu Varſavienſi, prope *Nur* ſituatos, in longum & latum, veluti dicti viginti manſi in ſuis metis, ſignis, gadibus & limitibus ſunt circumferentialiter diſtincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, adſcribimus appropriamus, ac in verum titulum hæreditarium ex nunc, de pietate noſtra ducti, gratioſe conferimus, perpetue & in ævum, cum omnibus & ſingulis utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, cenſibus, emolumentis & obventionibus generaliter univerſis, ad præſens in eiſdem viginti manſis exiſtentibus, quibuſcunque; nominibus nuncupentur, & qui, vel quæ, favente divina Clementia, per humanam induſtriam reperiri poterint quomodoli-

 modoli-

modolibet in futuro. Quare sit licitum dicto MATHIÆ, & ipsius pueris legitimis, dictos viginti mansos cum præscriptis utilitatibus tenere, habere, regere, gubernare, quiete, & pacifice, perpetuisq; temporibus possidere, nec non vendere, commutare, dare, donare, obligare, alienare, & ad usus suos, & suorum puerorum beneplacitos convertere, prout sibi, & suis pueris legitimis melius, & utilius videbitur expedire; nostra, tum & nostrorum Successorum voluntate, more solito, principaliter requisita de præmissis; mellificiis duntaxat, sive apisteriis in eisdem exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prænominatus MATHIAS, & sui pueri legitimi, in recompensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, & nostrorum Successorum, in equo quatuor sexagenarum, cum balista, in pancerio, & in caleptia vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis Nobis, & nostris Successoribus equitare, & servire teneantur, & alia omnia servitia communia, sicut cæteri Terrigenæ nostri, in similibus bonis locati, faciunt, & facere consveverunt, facient, & impendent toties, quoties per Nos, vel Successores nostros de hoc ipso fuerint requisiti. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Zambrowo*, die Dominico ante Festum Beati THOMÆ Apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus strenuis, Nobilibus viris, MICHAELE de *Siemianczyce* Succamerario Varsaviensi, PAULO de *Oszronow*, STANISLAO Magistro coquinæ, NICOLAO NAGORKA de *Dziergowo*, NICOLAO BRODA, SIGISMUNDO de *Kiszczyce*, & aliis quam plurimis nostris Fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus STEPHANI NICOLAI de *Moiszewo* Præpositi Varsaviensis, nec non Cancellarii Curiæ nostræ, qui præsentia habuit in Commissis.

Terminatio Nobilium in Sienica.

In Nomine Domini Amen. Ad memoriam rei sempiternam. BOLESLAUS, DEI Gratia, Dux Masoviæ, & Russiæ Terrarum, nec non Varsaviensis, Viizegradiensis, Zacrocimensis, Ciechanoviensis Dominus, & Hæres Czyrnensis. Significamus tenore præsentium, tam præsentibus, quam futuris, harum notitiam habituris, quibus expedit, generaliter universis. Quod, cum alias præclarus Princeps Dominus JOANNES, felicis recordationis, Dux Masoviæ &c. Illustris Avus noster Charissimus, decem mansos mensuræ Culmensis sui veri Ducatus, in *Sienica*, prope *Nur* situatos, Nobili PETRO de *Sienica* ad communia servitia donaverat gratiose, sed quia idem PETRUS, omissis servitiis dicti avi nostri, quibus ratione dictorum decem mansorum fuerat obligatus, ad alienas partes, videlicet in terras Cruciferorum, fugit, & se de terris nostris transtulit, propter quod Nos, volentes servitia Nobis adaugere, consideratisque, & inspectis fidelibus servitiis Nobis per Nobiles, SIMONEM & TROJANUM de *Sienica* exhibitis, & impensis, & in posterum, aucto fidelitatis studio, Nobis, & nostris Successoribus, una cum ipsorum pueris legitimis, eo celerius exhibendis, horum meritorum ob respectum, ipsis SIMONI & TROIANO, ac ipsorum pueris legitimis damus decem mansos, alias PETRO donatos, una cum aliis decem mansis ibidem in *Sienica* simul jacentibus, in Districtu Varsoviensi, prope *Nur* situatos, nostri veri Ducatus, & Dominii, in longum & latum, veluti dicti viginti mansi, in ipsorum metis, signis, & limitibus, circumferentialiter sunt distincti, & limitati, dedimus, damus, donamus, appropriamus adscribimus, & in verum titulum hæreditarium ex nunc conferimus gratiose, perpetue, & in ævum, cum omnibus & singulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, censibus, emolumentis, & obventionibus, generaliter universis, quibuscunq; nominibus nuncupentur, ad præsens in eisdem viginti mansis existentibus, & qui, vel quæ per hu-

manam industriam, divina favente Clementia, reperiri poterint quomodolibet in futurum. Quare sit licitum prædictis, SIMONI, & TROIANO, & eorum pueris legitimis, eosdem viginti mansos, cum præscriptis utilitatibus habere, tenere, regere, gubernare, quiete & pacifice perpetuis temporibus possidere, nec non vendere, commutare, donare, alienare, obligare, & in usus suos beneplacitos convertere, prout ipsis & ipsorum pueris legitimis melius & utilius videbitur expedire, nostra tamen, & nostrorum Successorum voluntate, more solito principaliter requisita in præmissis; mellificiis sive apisteriis in eisdem viginti mansis exceptis, quæ pro Nobis, & nostris Successoribus plenarie reservamus. Præterea prædicti SIMON, & TROIANUS, & ipsorum legitimi Successores in compensam hujusmodi donationis, & gratiæ, ad quamlibet expeditionem nostram, in equo valoris quatuor sexagenarum, cum balista in pancerio & sub caleptia, vulgariter *Kłobuczek* dicta, de quibuslibet decem mansis equitare, & servire teneantur, & alia omnia communia servitia, sicut cæteri terrigenæ in similibus bonis locati, faciunt, & facere consveverunt, facient, & impendent, toties quoties fuerit opportunum. De quibus quidem decem mansis PETRI, SIMON duas, & TROIANUS tertiam, de aliis vero mansis TROIANUS duas, & SIMON tertiam, partes sic divisim possidebunt. In cujus rei testimonium, sigillum nostrum majus, de certa nostra scientia, præsentibus est appensum. Actum, & datum in *Nur* feria tertia in vigilia Sancti THOMÆ Anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo quinto. Præsentibus Nobilibus MICHAELE de *Siemianczyce* Subcamerario Varsaviensi, MATHIA de *Ciszewo* Judice Nurensi. NICOLAO NAGORKA de *Dzirgowo*, NICOLAO BRODA, & PAULO OSTRZONOWSKI, aliisq; quam pluribus nostris fidelibus, fide dignis testibus circa præmissa. Scriptum per manus NICOLAI STEPHANI de *Mniszewo* Præpositi Varsaviensis, & Cancellarii nostri, qui præsentia habuit in commissis.

Nobi-

Nobilium DAMBROWSKICH Modzelie.

SIGISMUNDUS DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ &c. Dominus & Hæres. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, universis harum notitiam habituris. Quia Nobiles MATHIAS, MARCUS, & STANISLAUS DAMBROWSCI, filii Nobilis olim JOANNIS MODZEL DAMBROWSKI, & ALBERTUS DAMBROWSKI frater eorum patruelis, nec non filii Nobilium MICHAELIS, FALCONIS, & STANISLAI, nepotes præfatorum Nobilium, hæredes de *Długa Dambrowa*. Exhibuerunt coram Nobis literas Jllustris olim Domini CONRADI Ducis Masoviæ, præfato Nobili MODZEL, super locanda villa prædicta *Dambrowa* concessas. Supplicarunt Nobis, ut easdem literas authoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur. Quarum tenor sequitur. CONRADUS DEI Gratia Dux Masoviæ, Russiæ &c. Significamus tenore præsentium, quibus expedit, universis. Quia ad instantes petitiones pro parte Nobilis JOANNIS MODZEL de *Damrbowa* Nobis oblatas, fidem dedimus, & admisimus, ac admittimus per præsentes villam de cruda radice sylva, in bonis *Dambrowa*, et Districtu Nurensi jacentem & sitam, hoc est, inter bona *Krzeczkowo Kucharskie* ex una parte, ex alia vero parte circa bona KUCZYNSKICH DLUGICH, & KUTILOWSKICH, Jure simili Culmensi locandam, prout alia ipsius villa, dicta *Dambrowa*, est locata, absolventes, & exemptos facientes omnes, & singulos Incolas, sive Cmethones, in præfata silva locandos, ab omnibus & singulis laboribus, censibus, exactionibus quibuscunq; nostris Ducalibus tam diu, quam diu & ipse JOANNES MODZEL de *Dambrowa* eisdem Cmethonibus villæ prædictæ dederit, & concesserit libertatem. Qua, exspirante, de singulis proventibus, prout & alii Incolæ bonorum ipsius *Dambrowa* prædictorum, Nobis respondere tenebuntur, præter præjudicium tamen bonorum nostrorum Ducalium, si quæ essent contigua Villæ præfatæ locandæ. In cujus rei testimonium, Sigillum nostrum

ſtrum eſt appenſum. Actum & datum in Varſavia, feria ſecunda Feſti Sancti *Joannis Baptiſtæ* milleſimo quadringenteſimo nonageſimo nono. Nos itaq; SIGISMUNDUS Rex ſupplicationibus Nobilium ſuper Jus expreſſorum, veluti juſtis, benigne annuentes, tum ad interceſſionem nonnullorum Conſiliariorum noſtrorum, pro dictis Nobilibus ad Nos factam, Literas præinſertas ratas, & gratas habentes, ipſas in omnibus illarum punctis, clauſulis, & articulis, totoq; earum tenore approbandum, ratificandum, & confirmandum fore duximus, prout approbamus, ratificamus, & confirmamus, decernentes, ipſas robur firmitatis debite obtinere, harum teſtimonio Literarum, quibus in fidem Sigillum noſtrum eſt appenſum. Actum, & datum Cracoviæ, feria ſecunda poſt Feſtum Sancti BARTHOLOMÆI Apoſtoli proxima, Anno Domini milleſimo quingenteſimo triceſimo primo, Regni noſtri vigeſimo quinto.

Relatio Reverendi in CHRISTO Patris Domini PETRI *Epiſcopi Cracovienſis, & Regni Poloniæ Vice Cancellarii.*

Nobilis ANDREAE KUTYLOWSKI.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. BOLESLAUS DEI Gratia, Dux Maſoviæ, Ruſſiæ &c. nec non Varſavienſis, Zacrocimenſis Dominus, & Hæres Terrarum. Significamus tenore præſentium, quibus expedit, generaliter univerſis, tam præſentibus, quam futuris harum notitiam habituris. Quomodo coram Nobis perſonaliter conſtituti Nobiles NIEMIERA de *Mierzanczyno*, & FALCA conſors Nobilis ALEXII de *Kutilowo*, non compulſi non coacti, neq; aliquo dolo, aut fraude circumventi, aut ſeducti, ſed ipſorum mera, ac ſpontanea voluntate, amicorumq; ſuorum ſalubri freti conſilio, ac matura deliberatione præhabita, palam recognoverunt, quia decem manſos Culmenſes paternos LAUTHOVO penes

penes & *Siccincza* & *Sobieczkowa* granicies, in Diſtrictu Nurenſi ſitos in longum & latum, ac veluti prædicti decem manſi in ſuis metis, ſignis, limitibus, ſcopulis, & graniciebus ſunt circumferentialiter diſtincti, conſignati, & limitati, quemadmodum ipſos ſoli tenuerunt, habuerunt, & poſſederunt, cum omni Jure, proprietate, & dominio, ac omnibus, & ſingulis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus, uſibus, cenſibus, emolumentis, & obventionibus generaliter univerſis, quibuſcunq; nominibus nuncupentur, nihil prorſus in eiſdem reſervantes, Nobili ANDREAE de *Kutylowo* pro duabus viginti Sexagenis groſſorum in mediis groſſis vendiderunt, & voce irrevocabili reſignaverunt perpetuo, & in ævum. Liceat igitur prænominato ANDREÆ dictos decem manſos, cum omni Jure, ac utilitatibus præſcriptis, ejuſq; legitimis Succeſſoribus, tenere, habere, regere, gubernare, uti, frui, pacifice & quiete, perpetuiſq; temporibus poſſidere, nec non dare, donare, vendere, commutare, alienare, obligare, & ad uſus ſuos beneplacitos convertere, prout ſibi & ſuis Succeſſoribus legitimis melius, & utilius videbitur expedire; noſtra tamen & noſtrorum Succeſſorum voluntate in præmiſſis more ſolito principaliter requiſita. Jn cujus rei teſtimonium Sigillum noſtrum majus, de certa noſtra ſcientia, præſentibus eſt appenſum. Actum, & Datum in *Nur* Feria ſexta ipſo Die Sanctorum SIMONIS & JUDA Apoſtolorum glorioſorum, Anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo quarto. Præſentibus Dominis, JACOBO de *Mińsko* Caſtellano Czernenſi, JACOBO de *Obryte* Judice Nurenſi, MARTINO de *Maſſyrowo* Canonico Varſavienſi, WSZEBORIO de *Smoliska* Capitaneo Varſavienſi, & Subjudice Zakrocimenſi, & aliis quam pluribus fide dignis teſtibus circa præmiſſa. Scriptum per manus Venerabilis & egregii viri Magiſtri PETRI de *Chodkow* medicinæ Doctoris, Plocenſis, Varſavienſis, Konicenſis Canonici, in *Czerſtko* & *Makow* Curati Eccleſiarum, & Curiæ noſtræ Cancellarii, qui præſentia a nobis habuit in commiſſis.

 Privile-

Privilegium Nobilium in Zaremby.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Sigismundus, DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Litvaniæ, nec non Terrarum Cracoviæ, Sandomiriæ, Siradiæ, Lancitiæ, Cujaviæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Culmensis, Elbingensis, Pomeraniæq; Dominus, & Hæres. Manifestum facimus tenore præsentium, quibus expedit, universis & singulis, præsentibus & futuris harum notitiam habituris. Quia Venerabilis Joannes Woyslawski Canonicus Varsaviensis, & Notarius terrestris Lomzensis, exhibuit coram Nobis literas Jllustris olim Domini Janussii Ducis Masoviæ, Russiæq; in charta pecorina scriptas, & titulo, Sigilloq; pendente ejusdem Ducis communitas, donationem per eundem Ducem præfatum eidem Venerabili Joanni Woyslawski infrascriptorum bonorum Nobilium, sive Hæreditatum, post commensurationem eorundem bonorum in Ducatu Masoviæ excrescentium, in se continentes, sanas, salvas, illæsas, omniq; prorsus suspicione carentes, supplicavitq; Nobis, ut easdem literas, & omnia in eis contenta, autoritate nostra Regia approbare, ratificare, & confirmare dignaremur, quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum sequitur, & est talis. Janussius DEI Gratia Dux Masoviæ, Russiæ, &c. Significamus tenore præsentium, quibus expedit generaliter universis. Quia habentes in gratioso prospectu multa merita Venerabilis Joannis Woyslawski, Canonici Ecclesiæ Varsaviensis, & Notarii terrestris Lomzensis, ob quæ Nobis plurimum est commendatus, volentesq; eum ad ulteriora servitia nostra facere propensiorem, omnes excrescentias, quæcunq; excrescent per commensurationem in bonis hæreditariis Nobilium subditorum nostrorum, videlicet: In *Krzeczkowo*, *Oldaki*, *Polomia*, *Zarambi*, *Romani* & *Przezdzieczko*, in Ducatu Nurensi sitis ultra in ea, & Privilegia dictorum Nobilium, & quæ excrescentiæ ad Nos spectant, & pertinent, cum toto Jure

Jure nostro, & proprietate, ac cum omnibus & singulis utilitatibus, agris,, pratis, hortis, areis, sylvis, borris, gais, mericis, & aliis omnibus commodis, quibuscunq; appellentur nominibus, in dictis excrescentiis bonorum, quovis modo ad præsens, & in futurum existentibus, & prout dictæ excrescentiæ in dictis bonis se extendunt in longum & latum, nihil pro Nobis in eisdem excrescentiis reservando, eidem Joanni Woyslawsi Canonico dedimus, & concessimus, damusq; & concedimus per præsentes in perpetuum; quas quidem excrescentias in præfatis bonis, dictus Joannes Woyslawski habebit plenam facultatem eisdem Nobilibus, ubi, & in quorum bonis repertæ fuerint, & aliis quibuscunque personis vendendi, donandi, inscribendi, & prout sibi utilius meliusq; videbitur, de eisdem excrescentiis pro usu suo disponendi, & providendi. Jn cujus rei testimonium Sigillum nostrum mediocre, quo utimur, præsentibus est appensum. Datum Lomzæ, feria secunda post festum Circumcisionis Domini. Anno Ejusdem millesimo quingentesimo vigesimo quinto. Albertus Popielski Vicecancellarius. Nos itaq; Sigismundus Rex præfatus attendens supplicationem prænominati Joannis Woyslawski fore justam, & rationi consonam, præinsertas literas, utpote salvas, & nullo vitio obnoxias, omniaq; in eis contenta, autoritate nostra Regia approbanda, ratificanda, & confirmanda duximus, approbamusq; ratificamus, & cofirmamus, decernentes eas robur perpetuæ firmitatis habituras, tenore præsentium mediante. Jn cujus rei testimonium, Sigillum nostrum præsentibus est appensum. Actum, & datum in conventione generali Piotrcoviensi, feria secunda post Dominicam sexagesimæ. Anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo octavo. Regni Nostri Anno trigesimo secundo. Præsentibus Reverendissimo, & Reverendis in Christo Patribus, Dominis Joanne Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, ac Primate, Joanne Choinski Cracoviensi, Regni nostri Cancellario, Petro de Gamrati Plocensi, & Sebastiano Bra-

BRANICKI Camenecensi, Episcopis, ac Magnificis, Generosis, & Venerabilibus, JOANNE Comite a *Tharnow* Castellano Cracoviensi, & Capitaneo Sandomiriensi, LUCA a *Gorka* Posnaniensi, PETRO KMITHA de *Wiśnicze* Cracoviensi, & Regni nostri Mareschalco, ac Cracoviensi, Scepusiensi, Premisliensi Capitaneo. HIERONYMO LASKI Siradiensi, JANUSSIO LATHALSKI Inovladislaviensi, STANISLAO de *Sprowa* Russiæ, FELICE BRZESKI Plocensi, PETRO a *Gorimno* Masoviæ, STANISLAO de *Kutno* Ravensi, Palatinis. ANDREA a *Gorka* Posnaniensi, & Capitaneo Majoris Poloniæ Generali. NICOLAO WOLSKI Sandomiriensi, & Serenissimæ Conjugis nostræ Curiæ Magistro. JOANNE a Tenczyn Woynicensi, & Mareschalco Curiæ nostræ, SPITKONE a *Tarnow* Radomiensi, Regni nostri Thesaurario. PAULO a *Wola* Regni nostri Vice-cancellario, Burgrabio Cracoviensi, & Capitaneo Costinensi, STANISLAO OLECHNICKI Decano, SAMUELE MACIEIOWSKI Canonico Cracoviensi Secretariis nostris. MARTINO WOLSKI Tribuno Cracoviensi, Thesaurario Curiæ nostræ, & aliis quam plurimis Dignitariis, Officialibus, & Aulicis nostris, sincere Nobis, & fidelibus dilectis. Datum per manus præfati Magnifici PAULI a *Wola* Vice-Cancellarii nostri, Burgrabii Cracoviensis, & Capitanei Costinensis, sincere Nobis dilecti.

Relatio ejusdem Magnifici PAULI a *Wola Regni Poloniæ Vice-Cancellarii, Burgrabii Cracoviensis, & Capitanei Costinensis.*

Ex terminis communibus Lomzensibus, feria secunda ante Festum Nativitatis VIRGINIS MARIÆ, *Anno Domini* 1535.

PErsonaliter Constitutus Venerabilis Dominus JOANNES WOYSLAWSKI Canonicus Varsaviensis, & terrestris Notarius Lomzensis, recognovit, quia tres cum medio mansos mensuræ Culmensis,

mensis excrescentiarum in bonis *Romani*, in Districtu Nurensi, prope *Rossochate*, penes graniciem *Mioduszewska*, & penes *Skarżyńska* & *Kraiewska* angulos, cum utraq; ripa parva *Brok*, usq; ad *Stok* penes quinque mansos, qui tres cum medio mansi, per commensurationem septem cum medio mansorum excreverunt, cum omnibus & singulis utilitatibus, cum omni Jure, suo dominio, proprietate, Nobilibus STANISLAO, ADÆ, MARTINO, STANISLAO, NICOLAO, STANISLAO, ÆGIDIO olim ANDREÆ STANISLAI, JOANNIS, STANISLAI, ADÆ, MARTINI, JOANNIS, & NICOLAI de *Romani* ZAREMBI, de Districtu Nurensi, pro quinquaginta sexagenis grossorum mediorum vendidit perpetue, & in ævum, omne Jus suum in eos transfundendo, & id totum quod superfuerit ultra præfatos tres cum medio mansos. Et quos tres mansos cum medio ad tres partes tenere debent.

Venerabilis Capituli Varsaviensis cum Nobilibus in Lipki.

IN Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos NICOLAUS WODZINSKI de *Międzyrzec* Judex, JOANNES KAMINSKI Succamerarius, BARTHOLOMÆUS POBIEROWSKI Subjudex, NICOLAUS JABLONSKI Vexillifer, Officiales Terræ Drohicensis, STANIŚLAUS WOYSLAWSKI Judex Livensis, & STEPHANUS WODZINSKI Vexillifer Varsaviensis de Ducatu Masoviæ Commissarii, & Judices per Serenissimum Principem, & Dominum, Dominum SIGISMUNDUM DEI Gratia Regem Poloniæ, Magnum Ducem Litvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ &c. Patribus infrascriptis, videlicet venerabili Capitulo Ecclesiæ Collegiatæ, SANCTI JOANNIS Baptistæ Varsoviensis, & Nobilibus de *Lipki* ad limitanda bona dicti Capituli *Kołodziądz* alias *Rassny*, & bona præfatorum Nobilium *Lipki*. Significamus tenore præsentium quibus expedit generaliter universis, tam præsentibus quam futuris

ris harum notitiam habituris. Quomodo, postquam die data præsentium descenderamus ad locum differentiarum, & limitationis bonorum prædictorum, satisfaciendo Commissioni, & Mandatis Sacræ Maiestatis Regiæ, comparentibus coram Nobis Venerabilibus Dominis ALBERTO POPIELSKI, JOANNE WOYSŁAWSKI, PETRO BELSKI, & STANISLAO BONIECKI, Canonicis Collegiatæ Varsaviensis, nec non Nobilibus STANISLAO WSHOLEK, FELICE Fratre suo, JOANNE, MATHIA, ANDREA cum omnibus participibus suis, & Hæredibus bonorum *Lipki*, auditisq; utrarumq; partium propositis, & responsis, super veris, justis, & antiquis graniciebus, seu signis metalibus, inter bona præfata *Kołodziądz* & *Lipki*, ubi præfati Canonici, nomine prædicti Capituli ostenderunt primum coram Nobis Commissariis arborem pinaticam stantem, in qua nominatam graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum cum bonis *Lipki*, & aliis bonis Nobilium *Maleszewo*, ad quam præfati Nobiles de *Maleszewo* ibidem tunc præsentes se agnoverunt, & eandem graniciem angularem dixerunt esse bonorum suorum, cum bonis *Lipki* & Capituli. Tandem demonstraverunt plures arbores exustas in pariete, quæ ab antiquo dividebant præfata bona *Lipki* & *Kołodziądz*, in quibus arboribus erant granicies exustæ, incipiendo a præfata granicie angulari usq; ad fluvium *Ugoscza*, pro qua exustione & excisione granicierum, inculpabant præfatos Nobiles *Lipki*. Insuper circa justum parietem, ubi granicies excisas, & exustas ostendebant, ex una parte ostendebant mellificia mellicidarum ad Terram Drohicensem spectantium, & ex altera parte mellificia alia Capituli prædicti, ubi mellicidæ ex utraq; parte ad dictum parietem ab antiquo se extendebant, & eundem parietem nunquam transcendebant, prout & hodie non transgrediuntur, qui mellicidæ circa præfatum parietem in bonis *Kołodziądz* mellificia habentes semper & ab antiquo dabant tributa mellis, prout & hodie dant ex præfatis mellificiis Capitulo prædicto, & est in usu ac in possessione pacifica Capitulum præfa-

præfatum dicti tributi, & solutionis mellicidarum, ac etiam præfatorum bonorum suorum, a data Privilegii sui. Allegabant etiam dicti Canonici, quendam CZARNAK Antecessorem dictorum Nobilium de *Lipki*, a quo ipsi dicta bona acquisiverunt, tenuisse & habuisse mellificia in bonis *Maleszewo* & *Lipki*, ad Castrum Drohicensem spectantia, sub signo Ruthenico, & alia mellificia in bonis Capituli prædicti, sub alio signo eidem Capitulo servientia, circa, & penes granicies prædictas exustas & excisas, quarum ipsi Canonici loca, & truncos ostendebant. Qui quidem *Czarnak* existens Hæres & possessor bonorum *Lipki*, non transcendebat dictas granicies cum præfatis mellificiis suis Ruthenicis, prout modo dicti Nobiles LIPKOWIE, destructis graniciebus in toto, violenter intrant in bona dicti Capituli, damna & excisiones multas inferunt, & ea absq; omni justitia occupare conantur. Constituerunt etiam dicti Canonici plures personas Nobiles, qui testificati sunt, se vidisse dictas granicies in præfato pariete stantes, & adinstar Crucis per quendam PIOTRASKO Capitaneum Drohicensem, inter bona præfata factas & positas. Specialiter etiam constituerunt Nobilem JOANNEM POGORZELSKI, antiquum Præconem Drohicensem, qui existens tunc in officio, missus erat ad conficiendum dictas granicies adhuc stantes, & alias destructas, & vidit eas quasdam in toto destructas & excisas, alias etiam stantes, quas consignaverat & connumeraverat. Super quod dicti Nobiles, & Præco jurare fuerunt parati. Constituerunt etiam multos mellicidas, qui idem confitebantur, sicut & præfati Nobiles cum Præcone, & ad id jurare fuerunt parati. Ex adverso præfati Nobiles LIPKOWIE, educendo granicies pro parte sua, ostenderunt circa fluvium *Ugoscza* monticulum, quem scopulum esse dicebant; procedentes vero a dicto loco per silvam, ostendebant alios monticulos, quos pro scopulis non suscipiebant. Exeundo de silva, ostenderunt quercum concisam, in qua graniciem esse dicebant, sed destructam per olim Canonicum RZESZKOWSKI; ostenderunt etiam & aliam arborem

borem pinaticam, ſimiliter conciſam, cum granicie per eundem Canonicum. A quo loco fecerunt ſatis longum tranſitum per borram, nullum ſignum graniciale oſtendentes, uſque ad locum, qui dicitur *Smug*, dictum *Bohuzya*, quem dicebant fore locum granicialem inter bona præfata uſq; ad flumen, quod fluit & incidit in fluvium *Kołodziądz*; tandem eodem fluvio per villam *Kołodziądz* ducebant, adimentes Curiam, & ædificia ejuſdem Capituli, uſque ad molendinum ejuſdem Capituli, & iterum uſque ad verticem piſcinæ, ſeu rivuli dicti *Kołodziądz*, & exeundo de rivulo, ibant per *Smug* uſque ad illam graniciem angularem bonorum *Maliszewo*, quam non dicebant angularem, ſed ſtare in pariete ipſorum cum *Maliſzewo*, ac poſtea dicti LIPKOWIE conſtituerunt plures Nobiles Teſtes ſuos, qui rem ipſorum & documentum affirmabant, multis itaque allegationibus utriuſque partis ſuper hac controverſia diligenter exauditis, habito inter Nos ſatis longo tractatu, & examine, licet ab utraque parte non vidimus certa ſigna granicialia, tamen de certis cauſis decrevimus ipſis Canonicis, & Capitulo prædicto actoratum, alias *Powod*, ad educendum & comprobandum plenius teſtibus dictas granicies, & parietem antiquum inter bona ipſorum *Kołodziądz* & *Lipki*, ex eo, quia dictum Capitulum eſt in tam diuturna poſſeſſione bonorum ſuorum uſq; ad illa loca, ubi granicies deſtructas oſtendebant, & ex aliis teſtimoniis & rationibus, quas, ut ſupra, allegabant. Et etiam ex eo, quia præfati LIPKOWIE nulla ſigna convenientia oſtenderunt, neq; illos monticulos, quos pro ſcopulis demonſtrabant, pro ſcopulis granicialibus accepimus cum Officio Terreſtri Nobiſcum exiſtente, circa, & per quos monticulos nunquam fuerunt in poſſeſſione, neque unam arborem mellificiariam ſuam ibidem oſtenderunt. Quod Decretum præfati Canonici ſuſcipientes, pro grato, Teſtes hinc inde nominaverunt, & conſcripſerunt decem octo perſonas Nobiles, & fide dignas, ex quibus dicti LIPKOWIE elegerunt ſex teſtes, ex præfatis Canonicis JOANNEM WOYSLAWSKI, ut poſſeſſorem dictorum bonorum *Kołodziądz* elegerunt ad prædictum documen-

tum. Poſt quod Decretum & præmiſſa omnia, præfatæ partes, ad concordiam, medio, & interpoſitione noſtra, recedentes a Jure & proceſſu judiciario, pervenerunt, ita quod præfati quatuor Canonici nomine ſuo, & totius Capituli ad petitionem & interceſſionem noſtram dederunt, & donaverunt dictis Nobilibus de *Lipki* perpetue, & in ævum certam partem bonorum ſuorum, circa prædictum parietem, ubi granicies deſtructas, exciſaſq; demonſtrabant, hoc eſt, incipiendo, a fluvio *Ugoſcza*, qui fluit circa prata dicta *Raſſyńskie*, ubi ſcopulum granicialem in terra, & aliam exciſionem granicialem in alno ad inſtar Crucis poſuerunt, procedendo ab illo loco per ſilvam dictam *Panowkąt*, uſq; ad quercum antiquam, quæ vocatur *Trup*, in qua granicies ex utraque parte exciſæ ſunt; A qua quercu procedendo ad viam, quæ duxit ex *Wągrow* in *Raſſiny*, & ab hac via, ubi ex utraque parte ejuſdem viæ duo ſcopuli ſunt poſiti, uſque ad ultimam ſeu angularem graniciem, bonorum *Maliſzewo*, *Lipki*, & *Kołodziądz*. Quam partem bonorum ſeu donationem, quam fecerunt dicti Canonici præfatis Nobilibus de *Lipki*, multis ſcopulis in terra, & Crucibus granicialibus, in arboribus per ordinem utrinq; conſignavimus, & limitavimus. Hoc tamen modo, & conditione appoſita, quod omnes mellicidæ præfati Capituli, quicunque in dicta parte bonorum, dictis Nobilibus LIPKOM donata & conceſſa, ab antiquo habuerunt & habent mellificia ſua, ſeu arbores mellificiarias, debent dicta mellificia & arbores ſuas tenere & poſſidere pacifice, in perpetuum, abſq; omni impedimento ac contradictione dictorum Nobilium de *Lipki*. Quod ſi dicti mellicidæ aliquod damnum, violentiam vel injuriam in præfatis mellificiis ſuis a dictis Nobilibus de *Lipki*, & Succeſſoribus eorum perceperint, ex tunc citati, ſive ad Caſtrum vel ad Judicium Terreſtre Drohicenſe, pro præmiſſis ſtare in primo termino tanquam peremptorio, & reſpondere ibidem tenebuntur. Inſuper ex eadem concordia præfati LIPKOWIE omnia damna ſua, injurias & interfectiones, quæ tempore olim Canonici ROZKOWSKI in,

& pro bonis dicti Capituli fuerunt subsecutæ, & exortæ, ratione dictæ donationis & favoris dicti Capituli, dimiserunt & dimittunt per præsentes. Et similiter præfati Canonici nomine dicti Capituli, Capita Cmethonum suorum, per dictos Nobiles eodem tempore occisa, ac alia omnia damna eis dimiserunt. Quam concordiam & compositionem inter dictas partes de consensu eorum factam & ordinatam, nec non granicies & scopulos juxta concessionem dictorum Canonicorum positos, & per ordinem præfatum erectos, ac consignatos, utraq; pars, tam Capitulum Ecclesiæ prædictæ Varsaviensis, quam etiam præfati omnes Nobiles & possessores bonorum in *Lipki*, in omnibus articulis & conditionibus firmissime tenere & observare debebunt, & tenebuntur perpetue & in ævum, ac se ad id sponte submiserunt & vadio ducentarum marcarum numeri, & monetæ Cracoviensis per Nos ad majorem firmitatem hujus concordiæ apposito, & per easdem partes sponte suscepto, ac per Praecones Drohicensem & Camenecensem ibidem partibus justificato. Cujus vadii medietas pertinebit pro Camera Regia, & alia medietas ejusdem vadii parti concordiam tenenti. In cujus rei testimonium Sigilla nostra propria, quibus utimur, præsentibus sunt appensa. Datum, & actum in loco differentiarum, & limitationis bonorum præfatorum, feria secunda infra Octavas Omnium Sanctorum. Anno Domini millesimo quingentesimo Vigesimo sexto.

DUKT

DUKT GRANIC
Koronnych y Wielkiego Xięstwa Litewskiego.
Anno 1546. Ex Archivo M.D.L.

AUGUST Trzeci z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, y Czernichowski, á Dziedziczny Xiąże Saski y Elektor.

OZnaymuiemy tym Listem, Extraktem Naszym, komu o tym wiedzieć należy, iż w Xięgach Metryki Kancellaryi Naszey Wielkiey Wielkiego Xięstwa Litewskiego znayduie się Granica między Koroną Polską, á Wielkim Xięstwem Litewskim, zá Nayiaśnieyszego Predecessora Naszego Krola Jmci Polskiego, i Wielkiego Xiążęcia Litewskiego ZYGMUNTA AUGUSTA, *przez* WASILA TYSZKIEWICZA, *i* WOYCIECHA LENARTOWICZA *w Roku tysiącznym pięćsetnym czterdziestym szostym, Miesiąca Augusta trzeciego dnia uczyniona, i supplikowáno Nam iest przez Pánow, Rad i Urzędnikow przy Boku Naszym rezyduiących, ábyśmy tę Granicę z tychże Xiąg Metryki Kancellaryi naszey W. Wielkiego Xięstwa Lit:* per extractum authentice *wydać pozwolili, ktora słowo do słowa z Ruskiego wypisuiąc, ták się w sobie ma.*

ROku od Narodzenia Pańskiego Tysiąc pięcset czterdziestego szostego, Miesiąca Augusta trzeciego dnia, we Wtorek, Indykt czwarty. Zá rozkazem Hospodara Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia ZYGMUNTA AUGUSTA, przez nas WASILA TYSZKIEWICZA, i WOYCIECHA LENARTOWICZA, stało się opisanie granic i szkod między Wielkim Xięstwem Litewskim, i Koroną Polską.

 OBWOD

OBWOD KORONNY.

NAprzod od Brzeskiego Powiatu, Dworu i Miasteczka *Woynia*, á z Korony Polskiey od *Párcowa*, z Imienia Ziemian Powiatu Lubelskiego ANDRRZEIA i ADAMA BRANIECKICH; naypierwiey ci to BRANIECCY twierdźili, że początkiem gránicy między máiętnością ich, i Wielkim Xięstwem, iest rzeka *Bránka*, ktora idźie od *Woynia* Miásta W. Xięstwa pod młynem Plebána *Woinskiego*, ktory młyn tuż iest pod Miástem *Woyniem.* Pan ANDRZEY BRANIECKI powiedźiał, że ten młyn *Woynianie* trzymáią od trzydźiestu lat, potym tenże ANDRZEY mowił, że ten młyn trzymáią *Woynianie*, od dwudźiestu sześćiu lat, zá trzećim razem powiedźiał, iż od dwunástu lat. Czynili sobie zá tym pretensye o wielkie zaboystwa, zdźierstwa, przy bronieniu swoiey własnośći od ludźi Wielkiego Xięstwa Litewskiego popełnione, i pokazywáli nam regestr swoich szkod, i mowili BRANIECCY, że Krol Jmć ráczył rozkázać Stárostom swoim, ażeby nas bronili od wszystkich naiázdow, zaboystwa, grábieży, i od wszystkich krzywd z strony ludźi Wielkiego Xięstwá; ktemu wywodząc swoię sprawiedliwość, ná większy dowod tego, stáwili sześćiu świádkow Szláchty, ludźi podeszłych, i sami pomienieni BRANIECCY z owymi Swiádkámi gotowi byli do przyśięgi. Przytomni támże dway Ziemiánie Powiatu Łukowskiego ADAM GUT, i PIOTR TUROWSKI opowiedźieli, iż tu się właśnie schodźi Ziemia nászá Łukowska u tego młynu, i u tey rzeki *Branki.*

Z Wielkiego Xięstwa Urzędnik *Woinski* imieniem SUMA z poddanemi Hospodarskiemi *Woinskiemi* powiedźiał, iż to iest grunt z dáwnych wiekow W. Xięstwa po obudwoch stronach tey rzeki, i że nie názywa się *Branką*, ale *Woinką*, ktora niżey wpada w *Bránkę*, młyn zaś ten iuż od dwuchset lat stoi ná tym mieyscu spokoynie. Był to przed tym młyn chłopski názwány *Jábołczynski*, dla czego i Potomka

tomka tego to *Jabołki* stawili; pokázywali też i pale zgniłe tego młynu, i że tam pierwiey młyny bywały, ná dowod tego stáwili ludźi dobrych, Bojárow stárych, pogránicznych, máiętnych. Opowiedźiał oraz tenże Urzędnik *Woinski*, iż pomieniony młyn ná rzece *Woince* przydány iest z łáski Hospodarskiey Plebánowi *Woińskiemu* od sześćiu lat, iak Hospodar Krol Jmć fundował Kośćioł w *Woynie*, ná to Urzędnik i ludźie *Woińscy* gotowi byli przyśiądz z świadkámi. A co się tycze szkod i zaboystw, ná to Urzędnik i ludźie *Woinscy* odpowiedźieli, iż my żadnych szkod im y zaboystw nie czynili, do tego się nie poczuwamy, ale nam wielkie od nich szkody są poczynione, o ktore mowić będźiem ná mieyscu, gdźie będźiemy opowiadać granice nász̄e.

BRANIECCY od tego młynku, od rzeki, ktorą mienili bydź *Branką*, á z drugiey strony Woinianie mienili bydź *Woinką* prowadzili nas przez pola, włoki, zaymuiąc opłotki miástá *Woińskiego*, i przez krzaki i dąbrowy, niby ná milę, i powiadáli, że po prawey stronie iest Koronny grunt, á po lewey Wielkiego Xięstwa. Jadąc przez polę mowili BRANIECCY, iákby miał tam bydź kopiec po śrzodku pola rozkopány, czego iednak znáku żadnego nie ma; iákoż iadącym przez te pola i krzaki żadnych znákow nie pokazali, ażeśmy przyiechali do trzech kopcow, które mienią bydź uholnicámi, i powiedźieli, iż z tych ieden iest kopiec *Párcowski*, drugi BRANIECKI z *Woiniem* trzeći *Kopeinski* z *Woyniem*, á *Kopeino* z *Woyniem* należy do W. Xięstwa. Obaczyliśmy ieden tylko kopiec cáły, o dwoch zaś mowili, iákoby miały bydź rozrzucone od *Woynian*; tych dwoch kopcow znakow mało. Ciż Pánowie BRANIECCY powiedźieli, iż Przywiley Króla WŁADYSŁAWA ná te gránice násze znayduie się u Páná PIOTRA KOPEINSKIEGO, Ziemiánina W. X. Litewskiego, w ktorym to Przywileju zamyka się gránica *Bránięcka z Kopeińską.* PIOTR KOPEINSKI Ziemianin W. Xięstwa odpowiedźiał: mam ia Przywiley, ale nie BRANIECKIM, tylko mnie samemu ná moię własność służący, ktory

ktory ſwego czáſu pokáżę. Urzędnik *Woiński* SUMA z ludźmi *Woinskiemi* powiedział: iż iákośmy pierwiey mowili, że to ieſt ſtawek ná rzecce, ktorą BRANIECCY mienią bydź *Branką*, á Woiniánie názywaią *Woinką*, dány Plebánowi *Woinskiemu* od Krola Jmci Wielkiego Xiążęcia Hoſpodara Náſzego Miłośćiwego; á tak co BRANIECCY mowią, iákoby pośrzod pola miáłá bydź ich gránica, kiedy nas prowadźili, nigdźie tego kopca nie było, á tak te pola, krzaki, i dąbrowy po obu ſtronach wſzyſtkie ſą *Woińskie* W. X. Litewskiego. Y teraz nie mniey ſą Włokámi *Woinskiemi*, ktore oni w ſtarodawnym i od wiekow záwſze ſpokoynym máią używániu. A co ſię tycze tych trzech kopcow, ktore oni mienią bydź uholnicami, nie ſą to kopce grániczne z Wielkim Xięſtwem, ale wyieżdzał Pan Stároſta Brzeski, Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, Wojewoda Nowogrodzki, z rozkázu Krola Jmci, i te kopce kazał uſypać Woinianom od Kopeian Ziemian W. Xięſtwa, á temu iuż ieſt lat śiedm. Ná wſzyſtkie tedy cztery ſtrony tych kopcow wſzyſtko náleży do W. X. Litewskiego do *Woyni*; Te zaś dwa kopce, ktore BRANIECCY udaią, iákoby Woinianie mieli rozkopać, nie ſą od nich rozkopane, ale ie Pan Wojewoda Sendomirski Pan TENCZYNSKI Staroſta *Párcowski*, wysławſzy ludzi kazał rozkopáć, i nie tylko te dwa, ale inſze wſzyſtkie kopce *Woińskie* kazał Jmć P. Stároſta *Párcowski* rozrzućić, czego jawne ſą dowody. Pan Woiewoda Sendomirski Pan TENCZYNSKI, przez Prokuratora ſwego JANA HRYSZKOWSKIEGO Sędziego Lukowskiego odpowiedźiał, iż pomienione kopce nárożne *Párcowskie* nie ſą rozrzucone z rozkázu Páná Staroſty, ale od *Woynian*; iáko też i innych wiele kopcow, ktore pokáżę, i że przy tych kopcach nárożnych ieſt śćiana *Párcowska*. Ná tym mieyſcu przytomny Jmci P. Woiewody Nowogrodzkiego Stároſty Brzeskiego, Páná ALEXANDRA CHODKIEWICZA Ziemiánin Hoſpodarski, Podſtarośći Brzeski, Pan JAN JACYNICZ, opowiedźiał imieniem Jmci Páná Wojewody Nowogrodzkiego, iż pomienione ko-

ne ko-

ne kopce ſypáne ſą z rozkazu Krola Jmci zá wyiechaniem Jmci Páná moiego, i że Hoſpodar Jmć rozkazał odiąć nieco gruntu *Woincom* dla Ziemian J. K. MCi KOPEINSKICH, przetoż nie ieſt to śćiana *Párcowska*, ale ieſt to ze wſzyſtkich ſtron grunt Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, gdźie wiele kopcow ieſt záſypanych, ktore Jmć Pan Wojewoda Nowogrodzki kazał ſypać między poddanemi Hoſpodarskiemi W. X. Litt. á te kopce Urzędnik *Párcowski* kazał porozkopywać, ktore znáki rozkopáne gotowem ia iáko Urzędnik Páná moiego pokázać.

Potym od tych trzech kopcow uholnych Pánowie BRANIECCY poprowadźili proſto ku drodze, ktora idźie z *Woynia* do *Glinnego Stoku*, i pokazáli kopcow dźieśięć, ieden po drugim rozkopánych, mieniąc ie bydź między máiętnością *Sucha Wola* ná południe, á między BRANIECKIEMI ná záchod słońca, mieniąc oraz, iż po obu ſtronach grunt náleży do Korony Polskiey, iáko też, że te kopce ſą od Woinian rozkopáne. Urzędnik *Woiński* SUMA z Ludźmi *Woinskiemi* wyznali, iż te kopce rozſypali, á to z tey przyczyny, że Pan Woiewoda Sendomirski, rozkazał ſypać kopce ná ich właſney źiemi, ná grunćie W. Xięſtwa, Dworu *Woinskiego*, o co skarżyliſmy ſię Krolowi Jmci i Pánu Stárośćie Brzeskiemu, zá ktorego wiádomośćią pomienione kopce rozkopaliśmy; Jakoż Liſt Hoſpodarski, i Liſty Páná Woiewody Nowogrodzkiego ná dowod tego pokazáli, że zá temi Liſtámi y zá rozkazem Hoſpodarskim te kopce rozkopali. Z tego mieyſca poprowadzili nas BRANIECCY przez dąbrowę ku drodze, ktora idźie od BRANIECKICH do *Parcowa*, i pokazali nam kopcow ośm. Już tedy wſzyſtkich kopcow ieſt ośmnaśćie. Tu mowili BRANIECCY że te kopce rozkopáne ſą od Woinian, do czego ſię Woinianie przyználi według pierwſzego opiſania, i przydali mowiąc, iż trzy lata temu iáko były uſypane, á trzy lata iak ie rozſypali; á zaś po drugiey ſtronie drogi, co oni mowią, iakoby miały bydź kopce rozſypane, my ſię do tego nie przyznáiem, ániśmy tych kopcow nie

rozko-

rozkopywali. Powiedźieli tedy BRANIECCY, iż poty ieſt gránica náſza.

OBWOD WIELKIEGO XIĘSTWA.

Mieśiącá Auguſtá czwarty dźień ná záiutrzwe Srzodę, Indykt 4ty.

POczątek granic Wielkiego Xięſtwa, Dworu WOINSKIEGO, Powiátu Brzeskiego. Naprzod poprowadźili Urzędnik SUMA y poddáni W. Xięſtwa *Woinſcy* od *Bielska* błota, gránic Páná ZABRZEZINSKIEGO Międzyrzeckich błotem do *Lucowa* ſtawu, á od *Lucowa* ſtawu przez groblę do rzeki *Bránki*, gdźie wpadá *Woinka* w tę rzekę, á rzeką *Bránką* do *Horodyſzcza*. Gdy tedy byli w *Horodyſzczu*, Urzędnik *Woinski* ſtánąwſzy tam powiedźiał, iż ná tamtey ſtronie rzeki ieſt Powiat Łukowski, á te *Horodyſzcze* grunt ieſt W. Xięſtwa *Woinski*, i te pola, ktore ſą około niego z ſtrony *Woinskiey* wſzyſtkie ſą *Woinskie*; czego Urzędnik *Woinski* gotow był dowieść świadkámi, Ludźmi dobremi, Szláchtą, y przed námi ich ſtawił, i przyśięgámi potwierdźić chćiał. W tym też *Horodyſzczu* z Korony Polskiey ANDRZEY BRANIECKI z Bráćią ſwoią powiedźiał, iż ten grunt *Horodyſzcze*, ná ktorym WM. Pánowie ſtoićie ieſt włáſne dźiedźictwo náſze, ná ktorym Dźiad náſz śiedźiał imieniem SREBRO, i że pod czas Woyny Litwy z Koroną, Litwa tam Zamek ſpáliła, á zá tym pola ktore ſą w około niego, náſze ſą, i tego chćieli dowodámi dowieść. Potym záś od tego *Horodyſzcza* prowadzili nas Woinianie po nád rzeką *Branką*, i mienili tę rzekę bydź gránicą ſwoią. Z tąd niedaleko odiecháwſzy poprowadźili nas w lewo doliną do drogi, powiadáiąc że po prawey ſtronie ieſt Ziemia Korony Polskiey, á po lewey grunt W. Xięſtwa *Woinski*. Z tamtąd prowadźili nas do grobli nád ſtawem, ktory názywáią *Kokorecki*, i náprzećiw tego ſtawu ukazáli nam ná drugiey ſtronie drogi ſieliſzcze. Mowili tedy Woinianie, iż námieniony ſtaw *Kokorecki* i ſieliſzcze należało do człeka *Woinskiego*, názwiskiem *Kokoreka*, ktorego potomkowie ſą i teraz w Brześciu.

Ná to BRANIECCY odpowiedźieli, iż co Woinianie mienią bydź rzeką *Woinką*, ta rzeka nie ieſt *Woinka*, ale *Bujenowka*, ktora wpada w rzekę *Bránkę*; á zaś co ſię tycze wſpomienionego ſtawu *Kokoreckiego*, ten ſtaw ieſt naſz, ná ktorym chłop *Kokoreyko* zá cztery korcy żyta groblę uſypał. Od ſtawu prowadźili nas potym przez pole do ſtoku. Będąc ná tym polu pokazali nam Woinianie Krzyż, i powiedzieli, iż ná tym mieyſcu zábili BRANIECCY człeka *Woinskiego*, ktory żyto żął ná właſnym ſwoim gruncie, i dwoch także inſzych ludzi *Woinskich* zábito ná śmierć w tymże ſamym mieyſcu. BRANIECCY ná to odpowiedźieli: Prawda że tam zabito iednego człowieka iádąc z iarmárku, ale o tamtych nie wiemy; względem zaś tego człeka, gdybyśmy byli kogo winnym ználeźli, práwem poſtąpilibyśmy, tylko że nikt winny ſię nie znalazł. Tym ſtokiem prowadźili nas Woinianie niby ćwierć milę do drogi *Parcowskiey*, ktora idźie od BRANIECKICH do *Párcowa*, mowiąc, iż po práwey ſtronie ieſt grunt Koronny, á po lewey W. Xięſtwa Woiński. Ná tym ſtoku pokazali nam kopiec á potym pień wielkiego dębu, o ktorym to pniu mowili, że ieſt gránicznym znákiem. Gdyśmy zaś przyſzli do drogi, ná tey drodze ukazywali nam Woinianie kopiec, ktory názywaią Uroczyſzczem *Szadimier*; tym gościńcem prowadźili nas niby ná milę do Uroczyſzcza *Baby*, mowiąc iż po lewey ſtronie ieſt grunt W. Xięſtwa Litewskiego, á po prawey Koronny.

BRANIECCY pokazali po práwey ſtronie drogi kopce znácznie, mowiąc, iż po lewey ſtronie ieſt náſze, á po prawey *Suchowolskie* Koronne, pokazuiąc ná dowod kartę Práwa ſwego od Podkomorżego Lubelskiego. Woinianie odpowiedźieli iż po práwey ſtronie ieſt grunt Koronny, á po lewey náſz, tylko że BRANIECCY ſwywolnie i gwałtownie te kopce uſypali od ſześciu lat, ná gruncie W. X. Litewskiego. Tamże Woinianie mowili, iż ná tym Uroczyſzczu *Baba* wiele ſię wsi ſchodzi ták z W. Xięſtwa, iáko też i z

Korony Polskiey. Pan Sędzia Łukowski Prokurator oświadczył się imieniem Páná Tenczynskiego, iż wspomnione Uroczyszcze *Bába*, nie náleży do W. Xięstwa Litewskiego, ale do Korony. Urzędnik *Woiński* powiedźiał, iż od początku gránic Międzyrzeckich błota *Bielskiego* gdzie iest drzewo bártne, po lewey stronie, z gruntem wespoł, wszystko náleży do W. Xięstwa, i gotowi iesteśmy tego dowodzić znákámi, ktore są ná drzewie. Potym prowadzili nas Woynianie mimo wieś *Czechostow* drożką zaymuiąc opłotki, i powiedzieli, że ta wieś *Czechostow* osadzona iest przez Páná Tenczynskiego od dźiewięciu lat, i pokazali trzebieże nowe, oraz do tey wśi połwłoczkow *Woińskich* śiedmdźiesiąt odmierzonych, ktore był Pan Alexander Chodkiewicz odmierzył Woinianom, á Pan Tenczynski odiął, i do tey wśi przywłaszczył, trzy lata temu. Z tamtąd przyprowadźili nas Woinianie do sadzawki *Fragantowey*, od sadzawki prosto dołem przez ogrody Milanowskie do Bożey Męki, od Bożey Męki drożką do rowu, tu powiedzieli Woinianie iż u tego mieysca zbiera się kopa z W. Xięstwa, i Korony Polskiey. Od tego rowu poprowadźili nas do granic Kniázia Wasila Połubinskiego, gdzie spotkał nas Urzędnik Kniaźia Wasila Połubinskiego Mitko, z ludźmi i z świadkami, i powiedźiał, iż tu gránica Kniazia moiego wśi *Jasieńskiey* zaczęła się z gránicą W. X. Dworu *Woińskiego*, czego świadkami i Szlachtą gotow był dowodzić. Urzędnik *Woiński* z ludźmi *Woińskiemi* ná przeciw dowodzili świadectwem ludzi dobrych, starych, wiary godnych, i Szlachty wielu, iż począwszy od gránicy Międzyrzeckiey Uroczyszcza Bielskiego błota, i przez te wszystkie hránie, ktorędy nas prowadzili, po práwey stronie grunt iest Kotónny, á po lewey W. Xięstwa. Stawili zatym ludźi dobrych, pogránicznych, Szlachtę w leciech podeszła, i byli gotowi z tymi świadkami tak o grunt, o barcie, o zagubienie granic, iako też o rozkopanie kopcow przyśiądz.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Augusta śiodmy dzień w Sobotę. Indykt czwárty.

STánąwszy u pierwszego kopca, gdzie pomienione były trzy kopce od Pánow Branieckich, sam Pan Woiewoda Sendomirski, Pan Jan Tenczynski powiedźiał, iż tu trzy kopce były, i to iest narożnica: ieden kopiec od *Woynia*, drugi kopiec od Branieckich, ttzeci kopiec od *Czechostowa* z Kopeińskiemi Ziemianámi; Jam tę wieś *Czechostow* osadźił od dźieśięćiu lat, á co Pánowie Braniecccy prowadźili do drogi, ktora idźie od Branieckich do *Párcowa*, tá droga nie iest gránicą W. X. z Koroną, bo drogi nie czynią granic, tylko rzeki, błota, doły, gory i kopce. Ze zás skarżą się ná mnie Woinianie, iákobym ia śiedmdźieśiat połwłoczkow miał wziąć, tegom ia nie uczynił, ponieważ ośiadły tam wśie Krolewskie Ziemiańskie, ktore to wśie granicę między kopcami máią, względem ktorych kopcow ia nie mogę żadney krzywdy uczynić Woinianom. Poprowadźił nas zá tym Jmć Pan Wojewoda od tych kopcow lasem niby ná ćwierć milę, i powiedział, że po prawey stronie iest grunt Koronny, á po lewey W. Xięstwa Ziemian Kopeińskich; w tym leśie nie pokazał nam Jmć żadnego znáku. Przyprowadźił nas potym do kopca, i rzekł, oto iest kopiec narożnica wśi *Czechostowa* Koronney, z Ziemianami W. Xięstwa Kopeińskiemi; ná koniec rzekł: otomem ia prowadźił iak z Urzędu mego przynależało, daley iuż nie prowadzę.

U tego kopca powiedział Urzędnik *Woiński*, że ten kopiec niedawny iest, bo mu iest tylko sześć lat, iakoż Jmć Pan Woiewoda Sendomirski odpowiedźiał, że tak iest, iam ten kopiec kazał usypać, szosty temu rok iest. Z tego mieysca wzięli nas Ziemianie Korony Polskiey Milanowscy i Kostrowscy niby ná połnoc, i poprowadźili przez drożkę nie daleko od wyżey pomienionego kopca, i przez połwłokę *Kopeynickich* mimo domow Ziemian *Kopeynickich* W. Xięstwa drogą przez błoto, ktore Milanowscy zowią *Milanowskie*, á *Kopeynianie* názywaią *Ratayskie*, niby ná ćwierć

K2 milę

milę. Nad tym błotem pokazali nam kopiec, mieniąc iakoby ten kopiec miał bydź rozgraniczaiący Koronę Polską z Wielkim Xięſtwem. Náprzećiw temu odpowiedzieli Ziemianie W. Xięſtwa *Kopeyniccy*; to ieſt kopiec náſzey gránicez Woiniánami, ktorych kopcow i hrań ná drzewie ieſt wściąż nie mało. Jmć Pan Woiewoda Nowogrodzki Pan ALEXANDER CHODKIEWICZ, i Pan NIKODEM Stároſta Mielnicki, zá rozkázem i liſtem Hoſpodarskim nas tymi kopcy i hraniami, odgraniczyli od Miaſta J K. Mci Hoſpodarskiego *Woynia*, ná co pokazali liſt Hoſpodara Krola Jmći, w ktorym Jego Krolewska Mć Hoſpodar piſze, rozkazuiąc Pánu Wojewodzie Nowogrodzkiemu Staroście Brzeskiemu, i Pánu NIKODEMOWI Stárośćie Mielnickiemu, ażeby Ich Mć pomienionych Ziemian *Kopeińskich* rozgraniczyli ná tych mieyſcach od Miaſta Jego K. Mći *Woynia*. Pokazywali teź przy tym i drugi liſt Urzędowy pomienionych wyżey Pánow, w ktorym ſię opiſuie, iż zá rozkazem Hoſpodarskim po te mieyſca náznaczyli Ich Mć granice tak w kopcach, iako teź w znakach ná drzewach. Ná dowod czego pokazali liſt Hoſpodarski Krola Jmci Párgaminowy, z zawieſzoną pieczęcią, że Krol Imć raczył im ten ſąd, i wyiazd ná owe grunta liſtem ſwoim Hoſpodarskim ná wieczne czaſy potwierdźić. Jakoż Pan TENCZYNSKI tamże u kopca ſtoiąc powiedział: darmo ſię MILANOWSCY, i KOSTROWSCY wdzieraią, mieniąc ſobie bydź pomieniony kopiec zá granicę między niemi, i Wielkim Xięſtwem, nie ieſt tak, ale to ieſt kopiec między *Woynią*, i *Kopeyniánami*. Poprowadzili tedy z tąd Ziemianie Koronni, MILANOWSCY, i KOSTROWSCY w bor ná ćwierć milę, mieniąc bydź Koronny grunt po prawey ſtronie, á W. X. po lewey, i pokázali nam ieſzcze trzy kopce, ná ktore Urzędnik *Woiński* powiedział, iż to ſą te kopce, ná ktoreśmy pierwiey liſt Hoſpodarski i Pánow Wojewody Nowogrodzkiego, i NIKODEMA Staroſty Mielnickiego, rozgraniczenia *Kopeynickich* od *Woynian* pokazali. Potym MILANOWSCY i KOSTROWSCY poprowadzili nas przez dąbrowę

i bor niby ná dwie mile, żadnego nam znaku nie pokazuiąc, i przyprowadzili do wioski *Rudna* Woińskiey W. Xięſtwa, przez ktorą wieś poprowadzili nas ná wſchod słońca do błota nazwanego *Rudna*; tam ſtánąwſzy pośrzod tego błota, powiedzieli, iż tu ieſt gránica Kniaźiá WASILA POLUBINSKIEGO, i że po lewey ſtronie ieſt grunt Wielkiego Xięſtwa, á po prawey Koronny.

Urzędnik Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO MITKO ſtanąwſzy po śrzod pomienionego błota, powiedział: prawda że tu pośrzod tego błota ieſt granica Kniazia moiego z *Woyniem*, ale nie z Koroną, *Milanowska* zaś daley, iakoż i kopce ſą z *Woyniem* pośrżod tego błota, i gotow był dowieść tego świadkami, ludźmi dobremi, Szlachtą. Tam przytomny Urzędnik *Woiński* SUMA rzekł: iam tego gotow dowodźić świadkami, ludźmi dobremi, że to nie ieſt gránica *Milanowska*, ani *Koſtrowska*, ale ſzczegulnie *Woińska* z *Jabłońską* Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO, ná co ſtawił ludźi dobrych, Szlachtę i mężow, dwadźieśćia ludźi. Przez śrzodek tego błota poprowadźili *Milanowſcy* i *Koſtrowſcy* weſpoł z Urzędnikiem Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO, gdźie *Milanowſcy* i *Koſtrowſcy* mienili bydź tu granicę z Kniaźiem WASILEM POLUBINSKIM, Urzędnik zaś Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO mienił bydź ná tym mieyſcu granicę z *Woyniem*. Szli zá tym pomienionym błotem ná połtory wierſty, aż do Rudeńskiego moſtu. Do drogi, ktora prowadźi od *Rudeńca* do *Koſtrowa*. Tu powiedział Urzędnik Kniaźia POLUBINSKIEGO: tu ieſt po obu ſtronach, po práwey i po lewey grunt Kniaźia mego, á Koronnego gruntu i piędźi tu nie ma, i przyprowadźił laſem do grobli, mowiąc że ta grobla ieſt ná rzece *Jaſieńce*, ta zaś *Jaſieńka* idźie błotem, i dzieli Koronę od Wielkiego Xięſtwa, á tak iuż od tych mieyſc poczyna ſię grunt W. Xięſtwa, Kniaźia mego po lewey ſtronie, á Koronny po prawey. Od pomienioney grobli *Milanowſcy* i *Koſtrowſcy* udali ſię w lewo błotem, mieniąc bydź ſwoią granicę, Urzędnik zaś Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO

poprowadził w práwo błotem, mieniąc bydź ſwoią granicę, i prowadząc nas Urzędnik Kniáźia WASIŁA pod drzewo wielkie, pokazywał nam hranie, zaroſle dawne w olchach, i dębach ná wielu mieyſcach, potym prowadził nas błotem, mieniąc iakoby tam miała bydź *Jaſieńka* rzeczka. MILANOWSCY i KOSTROWSCY prowadźili nas także błotem niedaleko od nich mieyſcami ná połwiersty, mieyſcami ná ſtrzelenie. Zeſzli ſię zá tym ná iedno mieyſce, gdźie było głębſze błoto, tu z obu ſtron tak z W. Xięſtwa Urzędnik Kniaźia WASIŁA POŁUBINSKIEGO, iako też MILANOWCY i KOSTROWSCY twierdzili bydź prawdziwą, dawną, i ſpokoyną od dawnych czaſow granicę. Poprowadzili potym dáley tym błotem koło rzeczki *Jaśienki* do wielkiey drogi, ktora idźie z Brześćia do *Parcowa*, i w poprzek tey drogi rzeką *Jaſienką* do rzeki *Przewłoki*, ktora idzie pod *Parcow*, á od rzeki *Przewłoki* w wierzch, ktorą to rzekę *Przewłokę* inſzym názwiskiem zowią *Piwoneię*, tąż rzeką *Piwoneią* do *Przewłockich* Ziemian, od *Przewłockich* Ziemian, do *Chmielowskich* Ziemian W. Xięſtwa i Koronnych, potym tąż rzeką do ſtawu, ktory zaiął Pan JAN TENCZYNSKI mieniąc bydź po lewey ſtronie wſzyſtko náleżące do W. Xięſtwa, á po práwey od *Parcowa* do Korony.

OBWOD W. XIESTWA.

Indykt czwarty Miesiąca Auguſta oſmy dzień.

U Pomienionego ſtawu powiedział Podſtarości Brzeski JAN JACYNICZ, iż ten ſtaw ieſt wydzielony zá ſzkody Wielkiego Xięſtwa. Pan JAN TENCZYNSKI rzekł: Krol Jmć kazał mi ten ſtaw zaiąć. Podſtarośći Brzeski zaniosł mánifeſt u tego ſtawu, iż ze wśi nowo oſadzonych z *Hubnina* i *Bundarewki* ktore Pan TENCZYNSKI oſadził przechodząc ciż *Wolanie* z pomienionych wśi, Oſtrowek ná tey ſtronie w wielkim Xięſtwie rozrabiaią, i ſzkodę wielką czynią. Pan TENCZYNSKI ná to rzekł: iuż ia nie każę tam czynić wſtępow, niech to do W. Xięſtwa należy. Jadąc dáley w wierzch pomienioney rzeczki ſtroną Korony Polskiey ná poł wiersty powiedział

wiedźiał Podſtarości Brzeski z ludźmi Hoſpodarskiemi *Kodeńskiemi*, i *Rusiłowskiemi* Kniáźia JANA POŁUBINSKIEGO, to ieſt błoto, ktore ſię ciągnie od rzeczki *Piwonei*, po nád tym błotem w wierzch łaſu *Bondarewskiego*, po prawey ſtronie grunt Koronny, á Oſtrow W. X. *Kodeński* i *Rusiłowski* po lewey. Prowadźili tedy nas tym błotem *Kodeńczanie* niby poł wierſty do błota, ktore názywaią *Hubnin*, nad ktorym ſtoi wieś przez Páná TENCZYNSKIEGO oſadzona od dźieśięciu lat. Nad tym błotem zaſtánowiwſzy ſię powiedźieli, że po te błoto ieſt hrań náſza z *Parcowem*. Potym poprowadźili proſto ku pomienioney rzece *Piwonei*, mowiąc, że po práwey ſtronie ieſt grunt Koronny Powiatu Chełmskiego Ziemian SOSNOWSKICH, á po lewey aż do rzeki *Piwonei* W. Xięſtwa. Od tego błota aż do rzeki *Piwonei* pokazywali nam hranie dáwne, zaroſle ſtare w ſoſnach wielkich dwudzieſtu i ſześć, á o inſzych wielu mowili, iż ſą wycięte i wykorzenione. Od tych hrań idźie proſto granica náſza przez rzekę *Piwoneię*, weſpoł z granicą Chełmską, Wielkie Xięſtwo po łewey ſtronie, á Korona po prawey. Pan JAN TENCZYNSKI powiedźiał, iż ia mąm zá granicę między Koroną i Wielkim Xięſtwem pomienioną rzekę *Piwoneię*, to zaś chłopi zabrali ſobie od dawnego czaſu wſtępami ſwemi, i tego ia nie mam zá granicę; oprocz tego Krol mi też Jmć rozkazał tego bronić, záczym rozkażę tych chłopow wieſzáć, i wſzyſtkie te hranie każę wyrąbać.

Tu początek granic W. Xięſtwa z Koroną Polską opiſuiąc, gdźie ná iak wiele mil, BRANIECCY z Korony poczęli prowadźić od ſtawu Plebana *Woińskiego* W. Xięſtwa wzdłuż ná milę, ſam zaś Pan Wojewoda Sendomirski Pan JAN TENCZYNSKI prowadźił ná ćwierć milę. MILANOWSCY z Korony prowadźili do Kniáźia WASILA POŁUBINSKIEGO granicy ná trzy mile, przeciw ktorym to MILANOWSKIM ſam Pan TENCZYNSKI powiedźiał, iż oni źle prowadzą, i nadaremnie ſię w to wdzieraią. Ciż MILANOWSCY granicą Kniáźia WASILA POŁUBINSKIEGO prowadźili ná połtory wiersty. Urzędnik zaś *Woiński* z W. Xięſtwa prowadził

wadźił od granicy Międzyrzeckiey Páná JANA HORNOSTAIA ná pięć mil do granicy Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO. Tey wszystkiey rożnice między Koroną i W. Xięstwem w tych mieyscach gdźie indziey iest ná poł milę, á gdźie indźiey ná milę, mieyscami zaś ná wierstę, á mieyscami ná strzelenie z łuku. A Kniaźia WASILA POLUBINSKIEGO ledwie nie wszystka spokoyna granica, i mało iest rożnice ná błoćie ná połtory wiersty i ta bardzo wąska; od wielkiey drogi iak Kniaźia WASILA granica idźie, także wszystko spokoyne aż do *Przewłockich* Ziemian, niby ná milę, á od *Przewłockich* Ziemian do Ziemian *Chmielewskich* ná milę, i to także spokoyne; CHMIELOWSCY z *Kodeńczanámi* ludźmi Hospodarskiemi W. Xięstwa milę spokoynego máią gruntu aż do błota *Hubnin*. Tu Pan TENCZYNSKI zaiął staw nád brzegiem W. Xięstwa ná rzece *Piwonei*, co też sam Pan TENCZYNSKI zeznáie, to tylko przydaiąc że Krol Jmć mnie rozkazał. Ná tym mieyscu Pan TENCZYNSKI odćiął nie daleko od tego stawu od *Kodeńczanow* Brzeskiego Powiatu, ludźi Krola Jmci W. Xięstwa Ostrow ná poł milę w zdłuż i w poprzek.

OBWOD KORONNY.

Indykt Czwarty, Miesiąca Augusta, dziewiąty dzień w Poniedziałek.

TU się zaczyna od Parcowskiego Powiatu, Powiat Chełmski z Brzeskim od błota *Hubnin* trochę poszedłszy niby na strzelenie do czapki błotem. Tu się zaczęły przez bor aż do rzeki *Piwonei* hranie Chełmskie po prawey stronie, á Wielkie Xięstwo po lewey prosto przez rzekę *Piwonieę* w doł nazwany Mościszcze, tym dołem Mościszczem do olchowego bagna, od olchowego bagna do Kropiwki, od Kropiwki do *Skołoty* rzeki w niz, od *Skołoty* rzeki do *Turnui* do połowy lasa, od *Turnui* do ANDRZEIEWSKICH granic Korony Polskiey, do Krzyża, to iest do wszystkich SOSNOWSKICH granic ná połtory milę; te granice SOSNOWSKIE Koronne wyżey są opisane, á Kodeńczanie ludzie W. Xię-

W. Xięstwa, spokoynie po obu stronach grunt trzymaią. U tego Krzyża Panowie SOSNOWSCY powiedzieli, iż poty iest grunt nasz, po prawey stronie ANDRZEJEWSKICH Koronny, Chełmskiego Powiatu, a polewey Kodeński W. X. Od krzyżá mowili iednostaynie, tak z Korony Polskiey ANDRZEIEWSCY, iako też z Kodnia, i z Jzopolczan, że od tego Krzyża od granicy SOSNOWSKICH, nasza granica iest spokoyna, do wierzchu *Zadowa*, iakoby na poł milę, i powiedzieli, iż znaki nasze z obu stron na tych mieyscach są na drzewie zarąbane.

OBWOD W. XIESTWA.

Indykt Czwarty. Miesiąca Augusta dwunásty dzień we Czwartek.

Poddani W. X. L. Powiatu Brzeskiego, Ludzie Hospodarscy Kodeńscy imieniem Kul, Omelan, i Naum, z inszemi przeciwniki swemi, tak iáko w Poniedziałek przyprowadzili do ostatniey ściany granic swoich wierzchu *Zadowá*, ktore maią z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego *Włodawą*, a z drugiey strony z Ziemianami Powiatu Chełmskiego Koronnemi ANDRZEIEWSKIEMI, aże przez niedbalstwo, niepilność, i niestawienie się za dosłaniem nawet Panow wyiazdowych Koronnych, ktorzy z námi ieżdzą, tych ANDRZEIEWSKICH od Poniedziałku trzy dni aż do Czwartku czekaliśmy, protestuiemy się i oświadczamy, iż drugi raz uwodzą Panow wyiazdowych oboyga Państw; ciż tedy pomienieni ludzie Kodeńscy pokazali tu granice ktore są z dobrami Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego. Poczyna się zaś granica Xiążęcia Imci Starosty Włodzimierskiego FEDORA ANDRZEIOWICZA SANGUSZKOWICZA Włodawska od wierzchu *Zadowa*, na ktorey to ścianie i na początku granic, Urzędnik Xiążęcia Włodzimierskiego spotkał nas na pierwszey ścianie z swadkami, Szlachtą, ludźmi uczciwemi opowiedáiąc, iż to iest granica Xiążęcia mego, i tu się poczyna granica poddanych W. X. Powiatu Brzeskiego z Kodeńskiemi, ktora idzie iadąc od *Parcowa*

cowa polewey ſtronie wierzchu *Zadowa*, á po prawey ſtronie Chełmſki Powiat Ziemian Koronnych Panow ANDRZEIEWSKICH, od wierzchu *Zadowa* błotem *Prybarazem* do Kołodezia, ktore ieſt podle gościńca Brzeskiego, ktory idzie z Korony do W. X. Od tego Kołodezia ponad rzeczką *Skorodnicą*, ktora idzie laſem do brodu *Uianowa*, ponad tąż rzeką *Skorodnicą* do *Lipicz*. Tu na tym brodzie *Uianowie* przyiechali do nas Panowie ANDRZEIEWSCY niby iuż na końcu granic ſwoich mowiąc, iż nam Koronnego gruntu odciął do *W*. X. L. Krol ALEXANDER, i chcieli byli to mieć po nas, ażebyśmy ſię ieſzcze trzeci raz dla nich wrocili; My zaś, ktorzy dla ich niedbálſtwa muſieliśmy ſię bawić cztery dni, nie ſądziliśmy za rzecz słuſzną więcey czaſu trawić; od brodu *Uianowa* do lip, po ktore rzeka *Skorodnica* dzieli, przychodźi granica Koronna Panow STANSKICH, Ziemi Chełmskiey, i rozciąga ſię ponad rzeką *Skorodnicą* aż do moſtu, ktory idzie z *Suchawy* do *Kołaczow*, od moſtu ponad tąż rzeką *Skorodnicą* aż do rzeki *Włodawy*. Ta rzeka (mowili) na poł dzieli dobra Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI. Jadąc ponad brzegiem rzeki *Włodawy* w niz ku moście po prawey ſtronie *Włodawy* powiedźieli, iż ieſt grunt Koronny, á po lewey W. Xięſtwa. U tego moſtu przytomny Urzędnik Xiążęcia Włodzimierskiego ſtawił świadkow ſzlachtę, ludzi ſtarych rożnych Panow, chcąc, i będąc gotowym dowodzić granic Xiążęcia ſwego. Panowie zaś ANDRZEIEWSCY iako do nas do brodu nadiechali, tak iadąc oraz z nami aż do moſtu powiedzieli, iż po lewey ſtronie wſzyſtek grunt ieſt naſz, tylko że Xiąże Staroſta Włodzimierski nam go zabrał. Na to Urzędnik Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego odpowiedział, iż ten grunt nigdy nie był ANDRZEIEWSKICH, ani oni w poſſeſſyi iego nigdy nie mieli. Od moſtu ponad tąż ſamą rzeką *Skorodnicą* do rzeki *Włodawy*; ponad brzegiem tey rzeki *Włodawy* ciągnie ſię granica Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI

SKIEMI

SKIEMI na poł w niz rzeki, po prawey ſtronie Koronna, á po lewey W. X. Nad tą rzeką granica idzie ná milę aż do rzeki *Lutoi*, ktora wpada w rzekę *Włodawę*; mowili tedy iż tu ściana Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego z Panami HANSKIEMI po tę rzekę *Lutoię*, á na drugiey ſtronie teyże rzeki *Lutoi* poczyna ſię granica Pani KRUPSKIEY z gránicą Xiążęcia Staroſty Włodźimierskiego ponad brzegiem pomienioney rzeki *Włodawy*, gdzie wpada *Lutoia* w *Włodawę*, i tak ta *Włodawa* czyni granicę Pani KRUPSKIEY z Xiążęciem Staroſtą Włodzimirskim aż do pomienionego moſtu, przez ktory idzie droga z Xięſtwa do Korony.

OBWOD W. XIESTWA.

w Piątek Mieſiąca Auguſta, trzynaſty dzień. Indykt czwarty.

WYiechaliśmy z *Włodawy* do moſtu, ktory ieſt nad rzeką *Włodawą*; tam powiedział Podſtarości Chełmski Páná TARŁY Stánisław Zubrzycki, iż ten moſt Chełmianie do połowy rzeki naprawuią z ludźmi Powiatu Brzeskiego. Urzędnik Włodawski Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego Bartłomiey Mincowski rzekł: Mci Panowie oznaymuię Waſzmciom, że Xiążęcia mego Ociec Niebośzczyk uczynił granicę z Panem Krupskim Niebośzczykiem, i kopce między ſobą uſypali, i prawem ſię opiſali pod winami, ieżeliby ktora ſtrona dotrzymać nie chciała; przeto rozkazał mi Xiążę moy oznaymić to Wmć Panom, iż pomienioney ugody ſwoiey nie odſtępuie; ieżeliby zaś Pani KRUPSKA dotrzymać nie chciała, tedy Xiążę moy wraca ſię do ſtarey granicy ſwoiey, od rzeki *Lutoi* aż za *Orchow*, za dwie mile po błoto *Bahon*. Na to Urzędnik Pani KRUPSKIEY odpowiedźiał: dział Panow moich trwa i do tych czas, ale ia o granicy informacyi od Panow moich nie mam, ani ſię w to wdaię; Przeto opuściwſzy maiętność Pani KRUPSKIEY iechaliśmy od pagorkow, gdzie ſię zaczyna pięta Panow UCHANSKICH z Xiążęciem

 żęciem

żęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Xiążęcemi Włodawskiemi, błotem *Junicą*, i ztego błota idzie rzeczka *Junica*, a drugą rzeczką do *Sniatenki*, od ktorey to rzeczki *Sniatenki* idźie granica lasem wielkim, przez ktory idą kopce i hranie ná drzewach. Z wielkiego lasu idzie granica przez bor bagnem, ná ktorym ciągnie się granica znaczna przez zárąbane ná drzewach znaki, i przez kopce sypane ná ziemi, aż do lasu i rzeki *Radohoszczy*, dokąd iuż się schodźi granica Kniaźia Hol,ownina. Tam przytomny Urzędnik Pánow Uchanskich imieniem Floryan Zelech z ludźmi swych Panow opowiedziawszy, iako się poczęła granica od pagorkow, od Pánow Krupskich sciany, aż do tego mieysca do rzeki i lasu *Radohoszcza* rzekł: tę maią Pánowie moi Uchanscy z Xiążęciem Starostą Włodzimierskim, z dobrami Jmci *Włodawą*, spokoyną po te mieysca granicę. Tamże Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego powiedźiał, iż poty iest granica Xiążęcia moiego Dobr Jmci *Włodawy*, od wierzchu *Zadowa*; tam gdźie pomieniony Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Urzędnik pokazał swoią granicę z Kodeńskiemi do lip, do sciany Pánow Hanskich niby ná dwie mile, od lip do *Włodawy* rzeki także niby ná dwie mile, od *Włodawy*, w ktorą wpada *Lutoja* do mostu, ktory iest ná rzece *Włodawie*, i przez ktory idzie droga z W. Xięstwa do Korony, á tego iest ná trzy mile; od mostu do pagorkow niby ná milę, á od pagorkow do rzeki *Radohoszczy*, do granicy Kniaźia Hol,ownina dwie mile. Wszystkiey tedy Xiążęcia Starosty Włodźimierskiego Włodawskiey granicy od Korony iest ná mil dziesięć.

Tegoż dnia w Piątek; ná tymże mieyscu wedle rzeki *Radohoszczy*, to iest u granicy Xiążęcia Starosty Włodźimierskiego spotkał nas Urzędnik Kniazia Fedora Hol,ownina z Dobr Jego *Rożanki* imieniem Bohusz Częszynski, i pokazał nam granicę Dobr Xiążęcia swego mowiąc, iż się tu zaczyna granica Xiążęcia mego Rożańska, ná co podał nam opisanie, w ktorym się wyraża granica z Pánami Uchanskiemi po nád rżeką *Radohoszczą*, ponad

ktorą przez błoto, dźieląc te błoto ná połowę, po lewey stronie iest grunt W. Xięstwa, á po prawey Koronny, od tego błota wierzchem *Lubli* lasu, w wierzch bagna, od bagna do boru. Tu Urzędnik Panow Uchanskich Floryan Zelech rzekł, iż poty iest granica Panow moich, i po te mieysce ludźie Panow moich wiodą granicę, daley ia się nie podeymuię prowadźić ludźi Pánow moich, ieżeli zaś tego będźie potrzeba, ná ten czas Pánowie moi pokażą granicę. Urzędnik Kniaźia Hol,ownina powiedział, iż ia prowadzę granicą dawną Kniaźia moiego náprzod ku pomienionemu lasowi, z tamtąd zaś przez błoto *Sołomeny hrady*, á od *Sołomeny* przez rzekę *Dubočkę* ná błoto, od błota lasem *Derewieckim*, od lasu *Derewieckiego* do *Serhejowey* iamy, od iamy *Serhejowey* do gościńca L,uckiego; tamtędy iádąc pokazywał znaki z obu stron ná drzewach dáwne i głębokie, i rzekł, iż tych znákow iest więcey. Urzędnik zaś Pánow Uchanskich ná to odpowiedźiał: ia granic nie wiem, ale o tym wiem, że to iest grunt Pánow moich, i czasu potrzeby się pokaże. Tey wszystkiey granice Kniaźia Hol,ownina z Pánámi Uchanskiemi iest iakby ná dwie mile.

OBWOD W. XIE,STWA.

Indykt czwarty. Miesiąca Augusta czternasty dzień w Sobotę.

Pod *Berehowiczami* ná gościńcu L,uckim stánąwszy Pan Jan Uchrowiecki z Starostwa Lubomskiego powiedział, iż moia granica iest do granicy W. Xięstwa przyległa, ale trzeba ludzi z Starostwa Lubomskiego, *z Szacka*, *z Switaszа*, *Zaszlimia* z Wielkiego Xięstwa, bez ktorych ia nic czynić nie mogę, ci zaś ludzie Lubomscy nie stanęli, ponieważ Starosta Lubomski zostaie ná usłudze Krola Jmci, á Podstarości tylko iest For. Tu Podstarości Brzeski Jan Jacynicz imieniem ludzi W. Xięstwa Powiatu Brzeskiego Oltuszowskich powiedział, ia WaszMciow poprowadzę granicą, ktora idzie między Wielkim Xięstwem i *Lubomlą*, i przyprowadziwszy do brzozowego brodu rzekł, iż to iest granica Wielkiego Xię-

go Xięſtwa z Powiatem Lubomskim z Pánámi Uchrowieckiemi, ktora zaczyná ſię pośrzod tego błota, od granicy Kniażia Hołownina od wſi Jego *Dubka*, i że ponad tym brzozowym brodem do Uroczyſzcza troskowych mchow po prawey ſtronie ieſt grunt Lubomski, po lewey W.X. Od tych troskowych mchow do błota *Zieleńca*, ktore dzieli *Lubomlę* od W. X. Od błota zaś do Uroczyſzcza *Utowki* borem aż do kamiennego Krzyża, po prawey ſtronie grunt Lubomski, po lewey W. X. Od kamiennego Krzyża do laſow nie daleko od joſienia, od laſow do *Zakolnik*, od *Zakolnik* do błota *Nebymechow*, ktore ieſt wedle jeziora *Orzechowa*. Po tych Uroczyſzczach pokazywali znaki graniczne, dawne, i nowe ná wielu drzewach, po obu ſtronach zarąbane i zarosłe, mowiąc iakoby inſze hránie miały bydź wyrąbane i zniesione. Podſtarości Brzeski gotow był tego dowodami dowieść, iż to ieſt ſtarodawna granica wſi W. Xięſtwa z Lubomlą, i ſtawił świadkow, ludzi zacnych, Szlachtę. Tych znakow granicznych, ná pomienionych mieyſcach ieſt wzdłuż niby ná dwie mile. Pan Uchrowiecki rzekł zátym: ktore znaki pokazuią z W. Xięſtwa, ia tych znakow nie mam zá znáki, bo nie ſą ſprawiedliwe, i śrzodkiem moiego gruntu idą.

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Auguſta ſzeſnaſty dźień w Poniedziałek.

STanąwſzy ná drodze, ktora idźie z Brześcia do Łucka Podſtárości Lubomski Paweł Czornostowski z ludźmi Powiatu Lubomskiego powiedział, iż to ieſt Uroczyſzcze *Kobyłka*, tu po lewey ſtronie ieſt grunt W. Xięſtwa, á po prawey Lubomski; ktora to granica idzie od pomienioney *Kobyłki* do jeziora *Oltuskiego*, od jeziora zaś *Oltuskiego* do ieziora *Orzechowa*. Podſtarości Brzeski Jan Jacynicz z ludźmi W. X. Powiatu Brzeskiego powiedział, iż po obu ſtronach ieſt grunt W. X. ktory w ſpokoyney z wiekow zoſtaie poſſeſſyi. Poprowadził nas zátym Podſtarości Lubomski Paweł do Chańskich błot oſtrowami i dąbrowami niby ná milę, niepokazuiąc żadnych znakow, potym pokazał nam znáki

znáki z obu ſtron ná drzewach zacięte, niby ná połtory milę. Potym przyprowadzili nas Podſtarości Lubomski z PP. Uchanskiemi do ſosny, ktorą mienili bydź oſtatnią z znákow, mowiąc, że po prawey ſtronie ieſt grunt Lubomski, po lewey zaś W. Xięſtwa. Ta ſoſna ſtoi pod laſem ná drodze, ktora idzie od *Radoſza* do *Oltuſza* między wsiami Wielkiego Xięſtwa. Powiedźieli oraz tamże, iż ná pomienioney ſoſnie były znáki graniczne, ale ie wyrąbali Oltuſcy ludzie Wielkiego Xięſtwa. Ná to odpowiedział Podſtarości Brzeski Pan Jan Jacynicz z ludźmi wſpomnionych wsi: po wſzyſtkich tych hraniach ná drzewach zarąbanych, ktoremi prowadzili Podſtarośći Lubomski z Pánámi Uchanskiemi, i z ludźmi Lubomskiemi, Switaſzyńskiemi i Polemczańskiemi to ieſt granica ludźi Powiatu Brzeskiego, wsi Oltuskiey i Rádeskiey nazwána z dáwnych czaſow *Chrypska*, ktorą to *Chrypſzczyznę* Oltuſzanie od dawnych wiekow trzymaią; ta zaś granica ieſt położona od Pana Senka Olizarowicza Staroſty Brzeskiego, ktory za rozkazem W. Xiążęcia Jmci Alexandra ſądził, i znaki graniczne tu pokładł, ná co też Podſtarości Brzeski Liſt ſądowy Pana Senka Olizarowicza pokazywał, w ktorym ſię opiſuie, że Pan Senko Olizarowicz ſądził, i te tam hranie między temi wsiami naznaczył, ktore to hranie idą nieprzeſtaiąc między innemi wielą wśiami Brzeskiemi, dzieląc więcey iak na pięć mil, aż do wśi Xiążęcia Biskupa Jmci Łuckiego *Zamoſzan*, i prosił nas ażebyśmy poiechali widzieć te hranie do wśi Xiążęcia Jmci Biskupa *Zamoſzan*, niby na trzy mile, chcąc nam ie pokazać. Potym pokazał drugi liſt Namieśnika Brzeskiego Pana Stanisława Michałowicza, w ktorym ſię opiſuie potwierdzenie pomienionego ſądu, i granic Pana Senki Olizarowicza. Na to powiedział Podſtarości Lubomski z Panami Uchanskiemi, iż to ieſt granica, ktora dzieli wielkie Xięſtwo od Lubomla, i że był chłop Chryp náſz poddany, ktory miał grunt tak w Lubomskim, iako i w Wielkim Xięſtwie; iakoż mam ia na Chrypowſzczyznie wieś moię

moię *Wolę*, i ta wieś nazywa ſię *Chrypską Wolą*, my zaś iakośmy pierwiey powiedzieli, że pomienione hranie naſze idą aż do ieziora Oltuskiego, tak ieſteśmy gotowi znaki pokazać w ſośnie, w ktorą włożona była od dawnieyſzych czaſow motyka. Od owey ſoſny prowadzili na ćwierć milę tą wſzyſtką granicą z początku iakby nakoło, na tey zaś ćwierći mili nie pokazali żadnych znakow, aż przyprowadzili nas do pnia ogorzałego, w ktorym powiadali, że od Przodkow ich z dawnych czaſow miała bydź włożona w ow pień motyka, i w nim zarosła; ale ludzie Oltuſcy W. X. dowiedziawſzy ſię o tym, pomienioną motykę z ſoſną zpalili. Jakoż pokazali nam ow pień, w ktorym powiedzieli, że znaki ich ſą zagubione, ale my żadnych znakow w onym pniu nie widźieli. Prowadźili zatym nas do ieziora Oltuskiego, ktore to iezioro ieſt pod wśią *Oltuſzowem* W. X. niby na poł milę, nie pokazuiąc żadnych znakow, i powiedźieli, iż podle tego ieziora Oltuskiego, ktore ieſt pod *Oltuſzowem*, granica naſza ciągnie ſię aż do rzeki, ktora idźie z ieziora Orzechowskiego do ieziora Oltuskiego, i pokazali w rogu tego ieziora Orzechowskiego dwie tonie należące do Lubomla. Z tamtąd proſto do młynu Orzechowskiego niby na milę, mowiąc, że pomieniony młyn teraz trzymaią do W. X. do wśi *Orzechowa*, ale ten młyn ſtoi na gruncie Lubomskim.

OBWOD W. XIĘSTWA.

PODſtarości Brzeski powiedział: ktorędy prowadzili Podſtarości Lubomski i Panowie UCHANSCY, to ieſt po obu ſtronach grunt W. X. a co do pomienionych ieżior W. X. arędują je każdey zimy, i pieniądze do skarbu Hoſpodarskiego oddaią, tych zaś dwoch toni na iezierze Orzechowskim nigdy iako żywo z Korony nie ciągneli, ani żadnego wſtępu do tego ieziora nie miewali. Ze zaś rzekę między wyżey wſpomnionemi ieziorami mienią ſobie bydź za granicę, tey tam rzeki nigdy nie było, i teraz nie maſz; iakoż ſię to pokazało że iey nie maſz, bośmy tam

tam dojeżdżali. Poprowadźił nas zatym Podſtarości Brzeski od Uroczyſzcza *Nebymechow* niby na ćwierć mile, i rzekł, iż tu po prawey ſtronie Koronny grunt, Panow UCHROWIECKICH, aż do rzeki *Pereweski*, a po lewey W. X. tam zeznali Lubomſcy ludźie Szatożanie, iż to ieſt ściana Panow UCHROWECKICH z nami Szatożanami. Z tąd poprowadźił nas Podſtarości Brzeski do rzeki *Pereweski*, nie pokazuiąc żadnych znakow niby na poł mile gołym błotem, i powiedźiał, iż tąż rzeką *Pereweską* w wierzch iakby na poł mile, dzieląc Wielkie Xięſtwo od Lubomla, po prawey ſtronie ieſt grunt Lubomski, a po lewey W. X. aż do Uroczyſzcza *Perewieſia*. Tego Obwodu, ktorędy Podſtarości Brzeski prowadźił od brzozowego brodu do Uroczyſzcza *Pereweſia*, ieſt niby na trzy mile. Drugiego zaś Obwodu, ktorędy z Korony prowadźili od *Kobyłki* do młynu w zdłuż, niby na połpięty mile; a rożnice między brzozowym brodem, i między *Kobyłką* aż po młyn w ſzerz, ieſt od początku niby na poł mile, we śrzodku na milę, blisko potym poczeła ſię ſchodźić, a na końcu iey było niby na ćwierć milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Indykt czwarty Mieſiąca Auguſta ſiedmnaſty dzień we Wtorek.

PRzyprowadźił nas Podſtarości Brzeski Jan JACYNICZ z ludźmi Orzechowskiemi, i powiedźiał, iż to ieſt Uroczyſzcze *Pereweſie*. Po prawey tedy ſtronie za rzeką *Perewoſią* ieſt grunt Lubomski, po lewey zaś W. X. Tu pokazał na dębie znak na obu ſtronach zarąbany. Podſtarości Lubomski PAWEŁ powiedźiał: Coty mieniſz bydź granicą pomienioną rzekę *Perewoskę* i Uroczyſzcze *Pereweſie*, to ieſt po obu ſtronach tey rzeki grunt Lubomski, a gdzie ſtoiemy to ieſt *Szacki Oſtrow*, na tey zaś ſtronie rzeki, ieſt grunt ludźi Oſtrowieckich Panow UCHANSKICH, i my tych hrań nie przyimuiemy za granice. Prowadźił nas za tym Podſtarości Brzeski niby na trzy ſtrzelenia z łuku, i pokazał ſoſnę

†M w ktorey

w ktorey znaki na obuch ſtronach były zarąbane, i rzekł, iż tu przychodźi wſpomniona rzeka *Pereweska* z Lubomskiego Powiatu, i że tam po obu ſtronach rzeki grunt Lubomski; W. zaś X. z Lubomlą idźie granica pośrzod tego błota, na mil dwanaście. Z tamtąd poprowadźił nas błotem niby na cwierć mile albo też bliżey mianuiąc granicę po śrzodku błota, i przyprowadźił nas do Oſtrowka, w ktorym powiedźiał że ieſt kopiec ſtarodawny, tego kopca znaku mało ieſt; potym proſto tym błotem prowadźił nas niby na cztery ſtrzelenia do drugiego Oſtrowka, w ktorym pokazał nam znak na dębie na obie ſtrony zarąbany, i drugi dębowy pień wyrąbany, w ktorym mienił że był także znak graniczny. Od tego Oſtrowka proſto, poprowadźił nas do trzeciego Oſtrowka niby na dużą wierſtę, między temi Oſtrowami, naprzeciw ieziora *Moſżon* pokazał nam dwa kopce, w tym zaś trzecim Oſtrowiu pokazano nam dwa znaki na ſoſnach zarąbane po obu ſtronach. Tym błotem proſto prowadźili iakby ieſzcze na dwie wierſty, i pokazali pośrzod błota kopiec wielki chroſtem obrosły, i drzewo brzozę ktora ná nim wyrosła. Od tego kopca prowadźili proſto błotem do laſu *Unecza* Oſtrowa, niby na wierſtę, i pokazali ná dwu ſoſnach znaki zarąbane; od laſu *Unecza* błotem do hruda *Pobiikonia*, niby na połtory wierſty; od pomienionego hruda *Pobiikonia* prowadźili laſem i błotem, na ktorym błocie, powiedźiał, iż rzeka *Or* uſtała, pokazuiąc znaki ſwoie niby na dobrą milę, a od tey mile pokazali nam znakow dwadźieścia i dwa na ſoſnach zarąbanych po obu ſtronach, mieniąc że po prawey ſtronie ieſt grunt Lubomski, a po lewey W. X. Przyprowadźił nas zatym na mieyſce *Babie*. Na to powiedźiał Podſtarości Lubomski z Ciwunem i z ludźmi wśi *Szacka*, iż ktorędy ty prowadźiłeś temi to błotami, i pokazywałeś znaki, i kopce, my tych znakow i kopcow nie mamy za słuſzne, bo to ieſt po obu ſtronach ktorędyś ty wiodł grunt Lubomski; á niech nam pokażą albo wymienią tych, ktorzyby mieli te kopce ſypać, i ograniczać, ponieważ

ponieważ tego nigdy nie bywało, i záwſześmy to ſpokoynie trzymali. U tego mieyſca *Babiego* powiedźiał Podſtarości Brzeski, iż śię tu kończy granica Lubomska, á zaczyna śię Powiat Rateński, Granica wśi Orzechowskiey W. X. z granicą Rateńskiey wśi *Zaleskie* u mieyſca *Babiego* od tąd poſzła brzegiem Uroczyſzcza *Pehoho* Oſtrowa, od *Pehoho* do Uroczyſzcza *Ureki*, od *Ureki* do błota *Ora* pośrzod moſtu, ktora to rzeka *Or* idźie tym błotem, i mieyſcami niknie, á mieyſcami śię pokazuie. Od tych rzek granica zaczyna śię Chotesławka do połmoſtu *Korolewa*, pośrzod błotá; Tu powiedźiał Podſtarości Brzeski Jan Jacynicz iakom zaczął pierwiey od *Pereweſia*, i prowadźiłem aż do tych czas błotami, i wzwyż pomienionemi Uroczyſzczami, po prawey ſtronie ieſt grunt Lubomski, á po lewey W. X. Podſtarości Rateński Pan Woyciech Swięcicki rzekł: ktorędy pokazywał Pan Podſtarości Brzeski po nad rzeką *Or* śrzodkiem błota, i pomienionemi Uroczyszczami, to ieſt grunt Rateński, á ktorędy ia poprowadzę iutro, tędy wſzyſtek po prawey ſtronie grunt będźie Rateński, á po lewey W. X.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Mieſiąca Auguſta, ſiedmnaſty dźień we Wtorek.

Podſtarości Lubomski Paweł, z ludźmi Szackiemi poprowadźił nas od młynu Orzechowskiego, ktory ieſt pod wsią W. X. *Orzechowem* opowiadaiąc granicę między Lubomlą i Wielkim Xięſtwem, i prowadźił nas przez pola, błota, dąbrowy, pośrzod gumien Orzechowskich na duże połtory mile, ale żadnych znakow na tych mieyſcach nie pokazał, i przyprowadźił do błota *Or*, ktore błoto Podſtarości Brzeski z ludźmi W. X. Orzechowskiemi mieni bydź granicą z Lubomlą. Powiedźiał tedy Podſtarości Lubomski, iż po te mieyſca ieſt grunt Szacki Powiatu Lubomskiego, á tu śię iuż zaczyna granica Rateńska. Tegoż Obwodu Koronnego, zacząwſzy od młynu do gory *Pleſzywey*, ieſt niby

M2

by na połtory mile; á ktorędy Podſtaroſci Btzeski prowadźił począwſzy od *Perewesia* do mieyſca *Babiego* nibi na połtrzeci, albo ná trzy mile, rożnice zaś od ſtawu do *Perewesia* niby ná milę, i tyleż we śrzodku, kończy zas przy Uroczyſzczu nazwanemu błoto *Or*, na ktore ſię zeſzli, mieyſcami ná połmilę á mieyſcami ná ćwierć milę.

OBWOD KORONNY.

Indykt czwarty Miesiąca Augusta dziewiętnasty dzień we Czwartek.

PAn WOYCIECH SWIECICKI Podſtaroſci Rateński z ludźmi Krola Jmci Rateńskiemi, Zaleskiemi, przyprowadźił nas do gory ktorą mienił bydź gorą *Pleszywą*, i rzekł, iż tu do tey gory trzy granice zchodzą ſię, pierwſza Lubomska ze wśią *Zsackiem*, druga Rateńska, á trzecia Brzeska W. X. Mowił potym że ia ztąd chcę prowadźić, pokazuiąc granicę *Ratna* z Wielkim Xięſtwem. Podſtaroſci Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Orzechowskiemi powiedźiał, iż ta gora ieſt w Wielkim Xięſtwie Litewskim, iakoż widźicie Waſzmć PP. iż Czertezy na tey gorze ſą naſze, granica zaś *Ratna* z Wielkim Xięſtwem, iakom powiedźiał trzeci temu dźień, idźie pośrzod tamtego błota na dwanaście mil, dźieląc *Ratno* od W. X. Jakoż granice WaſzMCm ná owym błocie pokazywałem, bo Ratno i Lubomla należały do W. X. ale odebrano ie za Krola KAZIMIERZA. Od Początku tey gory prowadźił nas Swięcicki wedle błota dołem, dąbrową, i laſem, niby na połtory wierſty, á zoſtawiwſzy pomienioną gorę *Pleszywą* ná ſtronie W. X. na lewey ſtronie, prowadźił nas SWIECICKI przez błoto, ktore wychodźi z błota wielkiego, ktorego ieſt ná ſtrzeleniè; w pomienionym zaś leſie ieſt rzepa zaſiana Orzechowska, gdźie i ſam Pan SWIECICKI zeznał, iż ta rzepa zaſiana ieſt od ludźi W. X. Orzechowskich. Podſtaroſci Brzeski powiedźiał, iż to ieſt po obu ſtronach grunt W. X. á na tym błocie w Oſtrowach ieſt hreczka, i proſo, i pſzczoły w drzewie bartnym ludźi W.

W. X. Orzechowskich. Pan SWIECICKI powiedźiał iż ktorędy ia prowadzę, to ieſt po prawey ſtronie grunt Rateński, a po lewey W. X. i prowadźił nas Dąbrową, miedzą niw, niby na wierſtę, i przyprowadźił do drogi do hrady, ktora hrada ieſt podle błota wielkiego, tą hradą iechał niby z poł wierſty, potym opuściwſzy tę hradę w prawo ku wielkiemu błotu, prowadźił nas w lewo przez mchy i borki niby na wierſtę, a znakow na tych mieyſcach żadnych nigdźie nie pokazał; i przyprowadźił nas do gory, ktorą mienią bydź *Babilecką*, Na to Pan Podſtaroſci Brzeski z ludźmi powiedźiał, iż to nie ieſt gora *Babilecka*, ale zowią ią *Podmakowiszczem*, á *Babilecka* gora iuż w tyle. Od tey gory, przez doł niewielki przeiachawſzy, poprowadźił przez bor gorą, orżyſzcze, gdźie powiedźiał, iż te orż ſzcze należy do Xięſtwa. Potym zaś gorą prowadźił niby na ſtrzelenie, á od tey gory dołem, od dołu zaś tego prowadźił pagorkami; maiąc ie po lewey i prawey ſtronie, potym wielką hradę porzucił na lewey ſtronie w W. Xięſtwie. Od tych gor, przyprowadźił do drugiey gory trochę więkſzey, tu Podſtaroſci Brzeski powiedźiał, iż po obu ſtronach ieſt grunt W. X. á tá gora nie ieſt *Babilecka* ale zowią ią *Hoczymską*, i że tu ieſt granica wſi W. X. *Chotesławcow*, i *Orzechowcow*. Od tey gory prowadźił SWIECICKI borem niby na ćwierć milę, potym zaś ową hradą borową niby na ćwierć milę, poblizu błota i znakow żadnych nie pokazał; á z hrady ziachawſzy poprowadźił przez bor niby na ćwierć milę, i przyprowadźił do gory, ktorą mienił bydź *Lisową* gorą ktora to gora przypadła nam z lewey ſtrony z W. X. znakow zaś żadnych na tych mieyſcach nie pokazał, to tylko mowił, iż po prawey ſtronie ieſt grunt Rateński, á po lewey W. X. Podſtaroſci Brzeski powiedźiał, iż ieſt po obu ſtronach grunt W. X. aż do puł błota *Or*, i iechali tą hradą borem niby na milę, Tam rzekł SWIECICKI iż po prawey ſtronie ieſt grunt Rateński, á po lewey W. X. I tak porzuciwſzy ową hradę w Wielkim Xięſtwie na lewey ſtronie, poprowadźił nas

ponad błotem wprawo. Podstarości Brzeski powiedźiał, iż to iest po obu stronách grunt W. X. aż do połowy błota *Or*; Prowadźił nas zá tym Swie̜cicki przez bor, i przez błota mimo błota wielkiego, niby na ćwierć milę, aż do połowy mostu, niepokazuiąc znakow żadnych, mieniąc po tę połowę mostu bydź granicę swoię Rateńską po prawey stronie, á polewey W. X. Na to Podstarości Brzeski odpowiedźiał: ktorędy Pan Swie̜cicki Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskiemi *Zaleskiemi* wiodł, to iest z obu stron grunt W. X. śrzodkiem błota *Or*, aż do połmostu, To zaś prawda iest, że Połowa mostu iest granicą W- X. z Ratnem, bo ta rzeka mieyscami niknie, á mieyscami się pokazuie. Pan Swie̜cicki z ludźmi Rateńskiemi z *Turanami* i *Zaleskiemi* powiedźiał, iż od mostu do puł błota dźieli rzeka *Or*, po prawey stronie Rateński grunt, á po lewey W. X. Z obu stron tedy tak Podstarości Rateński Swie̜cicki z ludźmi Rateńskiemi, *Turanami* i *Zaleskiemi*, iako też Podstarości Brzeski Jan z ludźmi W. X. *Chotesławskiemi*, *Orzechowskiemi*, *Lachowczańskiemi*, i *Raczańskiemi*, mowili, iż to iest z wiekow granica miedzy *Ratnem* i wielkim Xięstwem pośrzod tego mostu, i most należy po połowie; zeznaiemy oraz i to, że to błoto iest *Or*, od tey gory, ktorą Pan Swie̜cicki mienił *Pleszywą*, do mostu *Korolewa*, do ktorego z obu stron się przyznaią, iż iest granicą między *Ratnem* y Wielkim Xięstwem, á tego iest ná trzy mile; błotem záś od Zaleskiey granice, ktorędy Podstarości Brzeski prowadźił do pomienionegoż mostu *Korolewa* o dwie mile, á záś rożnice między temi mieyscami gdźieindźiey iest ná połmilę, á gdźieindźiey ná ćwierć milę.

OBWOD W. XIE̜STWA i KORONNY.

Miesiąca Augusta dwudźiesty dźień w Piątek.

PRowadźił nas pospołu Podstarości Brzeski Jan Jacynicz z ludźmi W. Xięstwa Lachowczánámi, Chotesławszczanámi, i Orzechowszczanámi, i Ryczánámi, Podstarości zaś Rateński Pan Woyciech Swie̜cicki z ludźmi Turskiemi, wsi Rateńskiey, od mostu nazwá-

názwánego *Korolewa*, ktory most z obu stron mianuią bydź spokoyną granicą między *Ratnem*, i W. Xięstwem; prowadzili nas potym śrzodkiem błota, mieniąc, iż pomienione błoto *Or* spokoyną także iest granicą między Wielkim Xięstwem, i *Ratnem*, niby ná połmilę, do Ostrowka sosnowego, á od tego Ostrowka poprowadził nas Postarości Rateński w lewo, mieniąc tam bydź granicę *Ratna* z Wielkim Xięstwem, i powiadaiąc iż tędy *Or* idźie. Podstarości Brzeski poprowadził około tego ostrowka wprawo, mieniąc tam bydź granicę W. X. z *Ratnem*, i że tamtędy *Or* idzie. Odiechawszy trochę daley od tego ostrowka ná strzelenie, pokazał nam Pan Woyciech Swie̜cicki rowek, w ktorym wody mało było, i iazy nie wielkie, mieniąc to bydź rzeką *Or*, Podstarości Brzeski powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ále iest row ludźi W. Xięstwa, Chotesławskich, w ktorym wiuny łowią. Ztamtąd trochę odiechawszy pokazał Swie̜cicki doł bez wody, mieniąc iakoby tu miała rzeczka wyniknąć, żadnego iednak znaku nie ma; od tego zaś dołu odiechawszy niby ná ćwierć milę, pokazał nam row, gdźie mienił, iż iest znak, ktorędy rzeka *Or* idźie. Podstarości Brzeski powiedział, iż to nie iest rzeka *Or*, ale po obu stronach grunt W. X. te zaś doły kopane są według zwyczaiu ná błocie dla wiunow: Zaczym poprowadził nas Pan Swie̜cicki od błota w lewo, błotem podle boru, á wielkie błoto wprawo zostawił, y przyprowadził nas do wody, ktora iest w rowie, mieniąc tu bydź rzekę *Or* ná ktorym rowie iazy pokazywał. Podstarości Brzeski powiedział, iż to iest po obu stronach grunt W. X. y odtąd prowadził nas błotem niby milę, pokazuiąc znaki ná wielu mieyscach, rowy, z ktorych poznać można, iż kiedy dżdżyste lato, álbo ná wiosnę, tedy tam może bydź rzeczka, ktorą nazywaią *Orem*, pokazywał zás ná wielu mieyscach iazy suche ná błocie. Powiedział potym Podstarości Brzeski, iż te uroczyszcze nie iest *Or*, ále to iest rzeczka *Nepska* pod Załomliczem Ostrowem, i płynie pod Wioską W. X. *Lachowcami*, á ná tym błocie po obu stronach tey rzeczki, y kto-

y ktorędy prowadzono, to wſzyſtko ieſt grunt W. X. Od tych mieyſc prowadził nás Swie̜cicki niby ná połmilę, i przyprowadził, widząc w boku Wieś W. X. *Lachowicze* do brodu, ktory mienił bydź *Orem*. Podſtaroſci Brzeski rzekł: iż to ieſt, Uroczyſzcze *Wecze*, ten záś brod, ieſt, ktorędy ze Wśi W. X, *Lachowicz* bydło pędzą, á ten grunt po obu ſtronach ieſt W. X. Ztąd prowadził nás Swie̜cicki błotem niby ná ćwierć milę do brodu mnieyſzego, od tego záś brodu ná trzy ſtrzelenia przyprowadził do trzeciego brodu, mieniąc iákoby tu miał bydź *Or*, i rzekł, iż poty ieſt granica wśi Turskiey, á tu iuż ſię zaczyna granica wśi Kortelizkiey, Rateńskiey. Podſtaroſci Brzeski powiedział, iż te wſzyſtkie brody wśi *Lachowicz* bydło wybiło, ktore pędzą do puſzczy, i to ieſt błoto, *Ora* zaś rzeczki żadney tu nie ma; bo gdzie indźiey nie maią ktorędy pędzić bydła, iedno tędy, y to wſzyſtko po obu ſtronach ieſt grunt W. X. iakoż i ſami WmćPanowie widzicie iż to ieſt ſzczere błoto. Ztamtąd prowadził Swie̜cicki błotem ledwie nie ná milę, i przyprowadził do gory ku hradzie, ktorą gorę mienił bydź *Podhorem*, i poprowadził pomienioną gorą ponad błotem, mianuiąc po prawey ſtronie grunt Rateński, á po lewey W. X. Podſtaroſci Brzeski powiedział: tá gora, ktorą ty mianuieſz *Podhorem*, nie ieſt *Podhorem* ále tá gora idźie z W. X. i zowią ią iáko też i te błoto *Mokrańskie*, i po obu ſtronach grunt ieſt należący do W. X. Prowadził potym tą gorą z połmilę, ponad błotem, ktore mienił bydź *Orem*, i zawrocił ſię w lewo błotem ku Rayskiemu laſowi, koło borku do krzywych przechodow, á ztąd do moſtu *Perewesia* mieniąc, iakoby te błoto miało bydź *Or*, y powiedział, iż po prawey ſtronie grunt Rateński, á po lewey W. X. Podſtaroſci Brzeski powiedział z ludźmi W. X. ktorędy prowadźił Podſtaroſci Rateński z ludźmi Rateńskiemi, to ieſt po obu ſtronach grunt W. X. á nie ieſt to błoto *Or*, ále to ieſt błoto *Mokrańskie* W. X. Prowadzili po tym od tey gory po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach wyżey namienionymi błotami, niby ná połtory milę w zdłuż.

Tegoż

Tegoż Dnia w piątek. Od pomienionego ſoſnowego gaiku prowadził nas Podſtaroſci Brzeski Jan Iacynicz z ludźmi W. X. Lachowieckiemi, Choteslawskiemi, i Orzechowskiemi, i z Dydczany do Uroczyſzcza *Wielichowa Oſtrowa* niby ná milę, od tego mieyſca Oſtrowa ſoſnowego żadnych nie widźieliśmy znakow, iednośmy z początku znaleźli rowy znaczne, ná ktorych były iazy, ále te mieyſca były ſuche bez wody, i błoto ſuche. Tu powiedział Podſtaroſci Brzeski, iż to ieſt rzeka *Or* tylko że pod czas tego lata ſuchego wyſchła, potym przeieżdzaiąc do *Oſtrowa Wielichowa* między *Oſtrowem* i ieziorem *Wielichowem* pokazał nam mieyſce, gdzie Podſtaroſci Brzeski powiedział, iż tu rzeka wyniknęła, á potym trzy mieyſca podługowate nie daleko iedne od drugiego, ná ktorych było iazow ośm, i rzekł iż tu zniknęła rzeka *Or*, i od tego mieyſca znowu ſię kryie. Pan Swie̜cicki powiedział, iż to nie ieſt rzeka *Or*, ále rzeczka z ieziora wychodząca, z Wyżayrzſzcze, á od *Wielichowa* niby ná trzy ſtaie wynurzyła ſię znowu rzeka *Or*, i idzie niby ná milę nie przeſtaiąc, i znowu niknie, á potym niby ná dwa ſtaie wynurza ſię, i zá trzecim razem takoż ſię wynurza, á natym mieyſcu ieſt iazow pięć, po tym znowu niknie, i daley iey nie było znać áż do *Jaſtrzębiec* Uroczyſzcza *Obcza*, od *Obcza* do *Paporotna*, od *Paporotna* do *Domanowa*, tu zaś pokazywali nam wodę nakſztałt ſtudni, mieniąc iż tu rzeka *Or* pokazuie ſię. Od tego mieyſca prowadzili nas ſuchemi błotami ná ćwierć milę, i pokazali nam znak, drugi iáz ná błocie, á przed iazem wodę, ktorą mienili bydź pomienioną rzeką *Or*, ktora idzie od *Domanowa* ponurem, i prowadząc nas do młyna ſuchemi błotami ná ćwierć milę, pokazywali nam dwa znaki, ieden znak row między łozami, gdzie wody nie wiele, mieniąc iż tędy idzie rzeka *Or* ponurem, á nie daleko od tego mieyſca przez drogę przeiechawſzy Korteliską, pokazali ná błocie wodę nakſztałt ſtudni; od tego mieyſca przeprowadźili nas do młynu, gdzie powiedzieli ludzie wśi Mokrońskiey W. X. iż ten młyn należy do nas po po-

† N łowie

łowie, i po połowie do wśi Kortelizkiey Rateńskiey. Od tego młynu prowadźili nas błotami ſuchemi, mowiąc, iż tu rzeka idźie ponurem, y znak podobieństwa do rzeki pokazali wodę, oraz dwa iazy na tym mieyſcu. Od tąd znowu prowadźili nas do drugiego mieyſca do granicy Diwińskiey, i pokazali nam pomienioney rzeki znak wodę, potym laſek iadąc do Ratna, i mowili, iż pomieniona rzeka *Or* dźieli X. L. z *Ratnem*, i że po prawey ſtronie ieſt grunt Rateński, á po lewey W. X. Podſtarośći Rateński powiedźiał, iż to nie ieſt granica W. X. z Ratnem, ále po obu ſtronach ieſt grunt Rateński, á to co mowią, iakoby miała bydź rzeka *Or*, to ſą wyżary, z ktorych wiele Chłopi Rateńſcy kopali dlá łowienia wiunow. Od moſtu *Korolewa*, iako zaczął Podſtarośći Rateński z ludźmi Rateńskiemi prowadźić do Diwińskiey granicy, do moſtu *Perewesia*, tego wſzyſtkiego po wſzyſtkich tych granicach ieſt niby na ſześć mil; Od tegoż moſtu *Korolewa*, ktorędy prowadźił Podſtarośći Brzeski z ludźmi W. Xięſtwa błotem aż do Diwińskiey granicy, do Uroczyſzcza Hodenia, niby na pięć mil; rożnice zaś pomiędzy temi obwodami z początku na wierſtę, gdźie indźiey na połmilę, á gdźie indźiey na trzy mile, ku końcu zaś ku Diwińskiey granicy, niby na milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Auguſta dwudźieſty trzeci dźień w Poniedźiałek.

Podſtarośći Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskiemi przyprowadźili nas do Oſtrowa *Hodenia*, i ukazali naprzeciw tego Oſtrowa *Hodenia* znak rzeki row, w ktorym ieſt woda, mieniąc, iż pośrzod tego rowu, błotem rzeka *Or* idźie ponurem, mieyſcami pokazuiąc śię, a mieyſcami niknąc, ktorego rowu ieſt w poprzek na ſtrzelenie do czapki. Potym prowadźili nas błotem, na ktorym błocie pokazali trzy rowy bez wody, mieniąc, iż tędy rzeka *Or* idźie przy tym też dwa iazy, ieden na błocie, á drugi w rowie. Potym przyprowadzaiąc nas błotem do jeziora Brzeskiego, pokazali nam row predlichowaty bez wody, ktorego rowu było niby na trzy ſtrzelenia, i powiedźieli, iż to ieſt rzeka *Or*, ktora to rzeka ieſt granicą między wielkim Xięſtwem i Ratnem, po prawey ſtronie grunt Rateński, a polewey W. X. przydali też y to, że w to jezioro Brzeskie pomieniona rzeka *Or* wpada. Przyprowadźili potym do jeziora, ktore mienili bydź należącym po połowie do Ratna, i W. X. Od tego ieziora poprowadźili nas trochę w prawo błotem, do gaiku, do ſoſny, w ktorey ſośnie powiadali, iż były znaki ich graniczne we trzech mieyſcach, ale ie wyrąbali i zgładźili Korteliſcy ludźie Włości Rateńskiey, tego zaś gruntu, ktorędy prowadźili nas błotem, od *Hodenia* do ſoſny, ieſt niby na poł milę. Od ſoſny prowadźili nas pośrzod błota do gaiku do dębu, na poł milę, w ktorym dębie pokazywali znaki dawne, z obu ſtron wyrąbane krzyże, od dębu prowadźili proſto śrzodkiem błota na poł milę, do Uroczyſzcza *Zalazow* do lipy, w ktorey pokazywali znaki z obu ſtron wyrąbane krzyże, od lipy prowadźili nas błotem pokazuiąc na brzegu błota dwie ſoſny, w ktorych mowili, iż ſą znaki, aleśmy tylko z iedney ſtrony widźieli te znaki nie barzo znaczne. Prowadźili nas potym od lipy błotem niby na ćwierć milę, i przyprowadźili do Uroczyſzcza *Baby*, do ſoſny ſuchey, naprzeciw *Dednia*, mowiąc, iż w tey ſośnie były z dawnych czaſow znaki naſze graniczne, ale ludźie Rateńſcy Korteliſcy, zgładźili te znaki i wyrąbali. Podſtarośći Rateński Pan SWIĘCICKI rzekł, iż ktorędy Podſtarośći Brzeski z ludźmi Diwińskiemi prowadźił, z obu ſtron ieſt grunt Rateński, a co do tych rowow na błocie, ktore oni mienili bydź rzeką *Orem*, te rowy ludźie Rateńſcy Korteliſcy wykopali dla wiunow łowienia, drzewa zaś w ktorych mowili, iż ſą znaki graniczne, te drzewa nie ſą graniczne ale bartne ludźi Korteliskich.

OBWOD KORONNY.

Tegoż Dnia w Poniedźiałek Mieſiąca Auguſta dwudźieſty trzeci dźień

Podſtarośći Rateński Pan WOYCIECH SWIĘCICKI z ludźmi

N2 Powiatu

Powiatu Rateńskiego Korteliskiemi prowadźili nas od mostu, ktory nazywaią *Perewesiem* i *Orem*, do krzywych przechodow, od krzywych przechodow do *Sobiczowego* mchu, od mchu *Sobiczowa* do *Perekopu*, od *Perekopu* do rzeki *Reśicy*, do Uroczyszcza *Dednia*, od *Dednia* do krzywego brodu. A tu się iuż Samorawska granica wsi Rateńskiey zaczyna; Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskiemi powiedźiał, iż ktorędy Podstarości Rateński SWIĘCICKI, i ludźie Rateńscy prowadźili, to iest po obu stronach, po prawey i lewey grunt W. X., ow zaś brod nie iest krzywy, ale zowią go *Meżyhorami*. Od pomienionego mostu *Perewesia*, ktory drugim nazwizkiem nazywaią Rateńscy *Orem*, á z W. X. *Perewesiem*, ktorędy prowadźili z W. X. Uroczyszczami od *Hodenia* do *Baby*, iest niby na dwie mile wzdłuż, ktorędy zaś z *Ratna* prowadźili od pomienionego mostu *Perewesia*, do Uroczyszcza, ktore zowią krzywy brod, ten brod z W. X. nazywaią *Meżyhorami* niby dwie mile, rożnice zaś pomiędzy temi Uroczyszczami w szerz mieyscami iest niby na milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieśiąca Augusta dwudźiesty czwarty dźień we Wtorek. Indykt czwarty.

Podstarości Brzeski JAN JACYNICZ z ludźmi W. X. Diwińskiemi prowadźili nas od owey *Babki* sosny suchey śrzodkiem błota *Chwanewa*, od błota śrzodkiem krzywey niwy, od krzywey niwy do *Borockiey* haci ku *Dobrycy*, i powiedźieli, iż tu granica Diwińska z granicą Samorowską wsi Rateńskiey zakończyła się, á poczyna się granica Szczedrohoska wsi także Rateńskiey.

Tegoż Dnia Podstarości Brzeski z ludźmi W. X. Diwińskiemi prowadźili od *Dobrycy* do Uroczyszcza *Hanczarychi*, od *Hanczarychi* do błota *Kunewa*, od błota *Uchomor* do przewozu, od przewozu do Hanczarowego lasu, od lasu do gaiu *Kijewy*, od *Kijewa*, do *Holskich* pagorkow, a te wszystkie Uroczyszcza idą po nad rzeką *Chomara*; i powiedźieli, iż iuż tu zaczęła się granica wsi W. X. Pana ANDRZEIA

DRZEIA DOKTORA Suchlańskiey, Powiatu Kobryńskiego. Podstarości Rateński Pan WOYCIECH SWIĘCICKI z ludźmi Powiatu Rateńskiego Samorowskiemi i Szczedrohoskiemi rzekł, iż ktorędy wiodł Podstarości z ludźmi Diwińskiemi Powiatu Brzeskiego, to iest po wszystkich tych Uroczyszczach grunt Rateński, á gruntu W. X. tam nie ma.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Podstarości Rateński WOYCIECH SWIĘCICKI z ludźmi Rateńskiemi Lelikowce, Powetyanie i Radostowce prowadźili nas od Uroczyszcza nazwanego *Brod krzywy*, rzeką, ktora przyprowadziła nas do *Osmulnicy Pleso*, á drugie *Pleso* na teyże rzecze nazwaney *Kołoda*, na tey zaś rzecze *Kołodźie Horodec Plesa*, od *Horodca*, *Lyczkowe Pleso*, od *Lyczkowa Plesa* do poł ieziora *Lubania*, od ieziora idźie rzeka *Netecza* do *Czaliczowskiey piaty* wsi Powiatu Kobryńskiego.

Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskiemi powiedźiał: co Podstarości Rateński z ludźmi Rateńskiemi mianował krzywym brodem, to iest brod, iak go nazywaią *Meżyhor*, á rzekę zowią *Diwinką*, ieźioro zaś przy tey rzece nazywaią *Diwinem*, z ktorego to ieźiora W. X. *Diwina*, wychodzi rzeczka *Netecza*, tá zaś rzeka płynie niby ná dwa strzelenia przez *Ostrow* W. X. podle *Krywotyna*, i nie dochodząc granicy Czeliszczewskiey wsi W. X. blisko dwie milę, od granice Czeliszczewskiey zniknęła; ktorędy zás oni prowadźili tymi to granicami, to wszystko iest grunt, W. X. á dziedźiczny nász Diwiński, i pomienione ieźioro i rzeczkę nazywaią *Diwinem*, od ktorego ieźiorá i rzeki nazywa się też wieś nasza *Diwinem*. Wzdłuż tedy, ktorędy z *Ratna* prowadźili, od brodu, ktory Ratnianie nazywaią krzywym, á z W. X. zowią *Meżyhor*, wszystkiego tego gruntu do Czeliszczowskiey granice iest niby ná trzy mile; ktorędy záś prowadźił z W. X. Podstarości Brzeski z ludźmi Diwińskiemi od Uroczyszcza *Baby* Dowlańskich ludźi

W. X. wzdłuż ieſt niby ná cztery mile; á rożnice w ſzerz w mieyſcach ſzerſzych ieſt niby ná dwie mile, mieyſcami ná połmilę, mieyſcami ná milę.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Auguſta, dwudzieſty piąty dzień we śrzodę.

LUdźie W. X. Powiatu Kobryńskiego Uchlańſcy prowadźili nás od granice Diwińskiey Powiatu Brzeskiego błotem, i przyprowadźili do *Oſtrowa Horycy*, gdźie mienili, bydź piatę ſwoią z Diwińskiemi, w ktorym to gaiu pokazali znak ná ſośnie z iedney ſtrony zgładzony i wygubiony, i powiedzieli, iż ten Oſtrow ieſt naſz właſny z dawnych czaſow, z ktorego my służbę służemy i płatę daiem; z tąd do ſuchego laſu prowadźili przez błoto, i w drugim Oſtrowie ná brzoźie ſtarey pokazali nam znaki z obudwuch ſtron drzewa, iadąc źáś błotem od tych *Horyc* do ſuchego laſu mienili bydź po prawey ſtronie grunt Rateński, á po lewey W. X. W trzecim Oſtrowku pokazali drzewo, brzozę ſtarą ná skroś przebitą, mowiąc iż to ſą ſtroże znakow naſzych, á granica naſza pośrzod błota idźie. Przyprowadzili zá tym do ſuchego laſu, od ſuchego laſu do *Dubina Dorowicza*, od *Dubina* do *Slepiatyſzcza*, z tamtąd do *Lipy* áż do piaty Oſipowskiey, wśi Powiatu Kobryńskiego, ludźi Pana ANDRZEIA DOKTORA. Podſtarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskiemi Powetczanami powiedział: nie ieſt to granica *Ratna* z wielkim Xięſtwem, ponieważ oni prowadzili po gruncie Rateńskim. Tego wſzyſtkiego wzdłuż od *Horyc* granicy W. X. ludzi Ukolnickich, do granice ludzi Oſipowskich Pána ANDRZEIA DOKTORA ieſt ná połtory milę, á wśi Rateńskiey, *Powetcow* od granice, gdzie oni mienią bydź piatę ſwoią od *Czaliſzczowiczow*, do ANDRZEIA DOKTOROWYCH ludzi wśi iego Oſipowskiey wzdłuż ná połtory milę; rożnice záś od *Horyc*, ktorędy z W. X. ludźie Uchlańſcy prowadźili, ktorędy z *Ratna* Powetczanie wiedli, między temi mieyſcami w ſzerz ná połmilę, á gdźieindźiey ná wierſtę.

O B-

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Podſtarości Rateński WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskiemi, Powiatu Rateńskiego *Powetczanami* prowadźił nas od Czaliſzczewskiey piaty, wśi W. X. Powiatu Kobryńskiego, do Uroczyſzcza *Rannika*, od *Rannika* do *Uschuchow*, od *Uschuchow* do *Pruhlipka*, od *Pruhlipka* do *Wołoka*, gdzie iuż przychodźi granica ludźi Pana ANDRZEIA DOKTOROWYCH, wśi iego *Oſipowskiey*, y *Hołowczyńskiey* y *Tatarynowicz*; Urzędnik Horodecki JWAN z ludźmi W. X. Uhlańskiemi ná to powiedźiał: Rateńska granica z W. Xięſtwem nie ieſt tu, ktorędy oni prowadźili, ále to ieſt grunt W. X. Powiatu Kobryńskiego, boście przyprowadźili do Kobryńskiey wśi *Czeliſzczewiczow* waſzą granicę, od *Czeliſzczewiczow* znowu zaczeliście, to iuż tędy prowadźicie gruntem Wielkiego Xięſtwa.

OBWOD KORONNY.

Judykt czwarty. Mieſiąca Auguſta dwudzieſty ſzoſty dzień we Czwartek.

ZAczawſzy od Piaty ludźi Pana DOKTOROWYCH *Oſipowiczow*, rzeki *Wołoki* poprowadźił Staroſta Rateński Pan JAN SWIECICKI z ludźmi Rateńskiemi Radoskiemi do Uroczyſzcza *Krywca*, ktore ieſt nad rzeką *Wołoką*, tą záś rzeką áż do *Witerki* piaty, do granice wśi Koronney *Wetel*. Pana ANDRZEIA DOKTORA ludźie ze wśi iego *Oſipowcow*, *Hołowczyc*, *Tatarynowicz*, áni ich Urzędnik Bobrownicki ná tym mieyſcu nie był, áni granic ſwoich nie wywodźił, chociaż do niego doieżdzał Dworzanin Hoſpodarski SASINSKI, ktorego ieſzcze y zbić chciał; tego záś dnia ktoregośmy tam przyiechali, on przed nami z pomienionych wśi odiechał, á gdyśmy sługę naſzego Boienowskiego do niego posłali, upominaiąc go áby granice wyprowadźił, y opowiedźiał krzywdy, NAMIESTNIK iego odpowiedźiał: Krol Jmć do Pana mego wyraźnie w liście piſał, i Pan też moy te wśie trzyma dożywociem, i granic prowadźić nie powinien. Od *Wołoki* rzeki do *Witerka*, ktorędy

dy Pan Swie̜cicki z ludźmi Koronnemi Radoskiemi prowadził do granice Wetelskiey w zdłuż iest niby ná połtory milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Tegoż dnia Mieśiąca Augusta dwudźiesty szosty dzień we Czwartek.

Ziemianin W. X. Gabryel Marchotka prowadził nás granicą wśi swoiey *Welawla*, począwszy od piaty, wśi Pana Andrzeia Doktora Powiatu Kobryńskiego ludzi Hołowczyckich, od krzywego Ostrowa błotem ponad rzece *Wołoce*, áż do *krasney Dubrowki*, do piaty wśi Suliczowskiey Pawła Biiutywskiego, y powiedźiał Marchotka, iż tá granica pośrzod błota tego spokoyna iest między mną y Powiatem Rateńskim, y mowił daley, że po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. w zdłuż tey granice od piaty wśi Pana Doktora *Hołowczyc* do piaty wśi Suliczowskiey, ktorędy Marchotka prowadził iest w zdłuż ná milę.

Tegoż dniá we Czwartek, ludzie W. X. Powiatu Pińskiego Pawła Biiutiwskiego Suliczowscy powiedzieli, iż nasza granica iest ze wśiami Powiatu Rateńskiego *Radoszowem* i *Wetlanami*, i prowadzili nás Suliczowscy począwszy od granice Ziemianina W. X. Gabryela Marchotki, od *Dubrowki* zieloney rzeką *Piną* do Ostrowa *Trostyanki*, od Ostrowa *Trostianki*, do Ostrowa *Doszńika*, do granicy wśi Pińskiey *Lachowcow*, mowiąc, iż po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. Suliczowskiey granice, od zieloney *Dubrowki*, do Ostrowa *Doszńika*, w zdłuż ná połmilę. Tu się iuż pod tym Dosznikiem poczyna granica wśi Powiatu Pińskiego Lachowieckiey, Boiarow J. K. Mći Marcina Szyrmina, y Jana Poczepowskiego. Powiedzieli zá tym Suliczowscy, iż my po te mieysce granicę spokoyną z ludźmi Rateńskiemi Radoszowskiemi y Wetlańskiemi mamy. Tey Gabryela Morchotki, y ludźi Pawła Biiutywskiego Suliczowskich spokoyney z *Ratnem* granicy w zdłuż iest ná połtory mile.

OBWOD

OBWOD W. XIĘSTWA

Augusta dwudźiesty siodmy dzień w Piątek.

POprowadzili nás ludźie Ziemian Powiatu Pińskiego Marcina Szyrmina, i Jana Poczepowskiego wśi ich Lachowieckiey, począwszy od *Trostianki* Ostrowa, od piaty ludzi Pawła Biiutywskiego wśi iego Suliczowskiey, i prowadźili między *Batiewa* i między Sieliszcza błotem, áż do *Kalinowki*, kraiem Chmielowa lasu, od Chmielowa lasu, do lasu Besowa, od Besowa lasu mimo zieloną Dubrowkę, od zieloney Dubrowki między *Poczaiowem*, i wioską Poczaiowską, Wetelską, Rateńską, i wśią Lachowicką W. X. z tamtąd pomiędzy *Krasnym* i *Obszczeiem* do Lipin, do granicy Bielińskiey, wśi W. X. Po tych wszystkich Uroczyszczach po prawey stronie grunt Rateński, po lewey W. X. tey zaś granicy wśi Lachowieckiey począwszy od *Trostianki*, Ostrowa do granicy Bielińskiey, w zdłuż iest niby na połtory mile dobre. Na tę granicę Starosta Rateński Pan Jan Swie̜cicki z ludźmi Rateńskiemi Wetlanami powiedźiał, iż po tych wyżey namienionych Uroczyszczach, iako Pan Gabryel Marchotka z ludźmi swoiemi, i z ludźmi Lachowieckiemi prowadził, granica spokoyna iest ludźiom Rateńskim Wetlanom, oprocz że na końcu tych granic o ieden Ostrowek niewielki nazwany *Dedeń* obiedwie strony spor maią.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieśiąca Augusta dwudźiesty osmy dzień w Sobotę.

OD Uroczyszcza pomienionego *Zalipia* ludźie Powiatu Pińskiego J. K. Mci Bielińszczanie prowadźili nas granicą swoią, ktorą mienili sobie bydź ze wśią Rateńską *Wetlem*, począwszy od tego *Zalipia* do wielkiego lasu, od wielkiego lasu do *Zatuczenia* Ostrowa, od *Zatuczenia* do *Zabołocia* do granicy Horeckiey Xiążęcia Alexandra Czartoryskiego, i mowili iż po tych Uroczyszczach znaki graniczne miały bydź w drzewie wrąbane,

†O ale

ale poczęto ie gubić za Nieboszczyka Starosty Pińskiego Pana Iwana Michaylowicza, i że na też mieysca wyieżdżał za rozkazem Krola Jmci teraźnieyszy Starosta Piński Pan Piotr Kirdey, na rok postanowiony od J. K. Mci, iż miało o ten grunt prawo bydź między Bielańszczanami, i ludźmi Rateńskiemi Wetlanami, i z strony Wętlanow miał wyiechać Starosta Rateński Pan Rayski, tylko że Rayski na ten rok złożony od Krola Jmci nie wyiechał, my zaś pomienione znaki graniczne opowiadali Panu Staroście Pińskiemu, i wielu ludźiom dobrym, ktorzy tamtego roku byli przy Panu Staroście.

Na to Starosta Rateński Pan Jan Swięcicki powiedźiał, iż to iest grunt, ktorym pomienieni Bielanie prowadźili, Koronny po obu stronach, a nie iest granica Rateńska z W. Xięstwem.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia w Sobotę Starosta Rateński Pan Jan Swięcicki z ludźmi Koronnemi Wetlanami, prowadził nas od Ostrowa Krasnoho do Przekopu, od Przekopu do Dednia, od Dednia do Ozeryszcza, od Ozeryszcza do Maleiowey Werety, od Maleiowa do Zamkowey rzeczki, od rzeczki do Szybenika, od Szybenika z Panem Polozem Powiatu Pińskiego W. X. granica iest, ktora idźie do Syrowa lasu, od Syrowa lasu do Korostowá, od Korostowa, do Zaieczeho; tu iest granica między Panem Polozem, i Xiążęciem Jmścią Czartoryskim wśi Horeckiey W. X. á tu iuż trzecia weszła granica Ziemian Czyrskich Koronnych. Ktorędy Pan Jan Swięcicki z ludźmi Rateńskiemi Wetlanami od Ostrowa Krasnoho do Zaieczeho prowadził, iest wzdłuż niby na trzy mile.

Na to odpowiedźiał Ziemianin Hospodarski, Pińskiego Powiatu od Starosty Pińskiego Pana Piotra Kirdeia, Maciey Woytkowicz z ludźmi Pińskiego Powiatu Lachowczanami, Bielańszczanami, i Hlinianami: po ktorych mieyscach i Uroczyszczach prowadźił Starosta Rateński Pan Woyciech Swięcicki z ludźmi Rateńskich wśi, to iest po wszystkich Uroczyszczach grunt W. X. Powiatu Pińskiego, J. K. Mci po obu stronach, i zawsze był w spokoynym używaniu, wyżey namienionych wśi W. X. Teraz zaś nie tylko pomienionych wśi *Bielina* grunta zaięli, ale też i te ktore nie są przyległe granicy wśi Rateńskiey Wetelskiey, to iest wieś Bielińska, ma tylko z Ratnem granicę, z ludźmi Wetelskiemi, á Hlinianie i druga wieś *Bielinos*, wśie J. K. Mci i Ziemiańskie, leżą za granicą Bielińską, pierwey namieniony wśi *Bielina*, á tak iuż przeszedłszy przez wszystkie grunta wśi *Bielina*, zaszli teraz na grunt Hliniański, i drugiey wśi Bielińskiey. W zdłuż ktorędy prowadźili Bielanie Powiatu Pińskiego ludźie, od *Zalipia* do *Zabołocia*, granicy Xiążęcia Czartoryskiego Horeckiey, iest niby na połtory mile, á ktorędy prowadźił Starosta Rateński, począwszy od *Przekopu*, ktory iest blisko Krasnego Ostrowa aż do granicy Horeckiey, Xiążęcia Czartoryskiego, i Połozowey, do Uroczyszcza Zaięczego, w zdłuż niby na trzy mile, rożnicy zaś w szerz między temi granicami gdźie indźiey iakby na milę, á gdźie indźiey na połtory mile.

OBWOD W. XIĘSTWA

Miesiąca Augusta dwudziesty dziewiąty dźień w Niedzielę.

OD *Zabłocia* od piaty Bielińskiey wsi W. Xięstwa poprowadźili ludźie Xiążęcia Alexandra Czartoryskiego Horczanie swoiemi Uroczyszczami granicą W. X z Ratnem, błotem, ktore Horczanom iest pospolite z Ratnem, naypierwiey do *Perekopu* to iest Uroczyszcza *Okrykow*, od *Perekopu* do *Lipnikow*, od *Lipnikow* między *Ladcem* i *Stareczem*, mowiąc że *Ladec* Ostrow należy do W. X. á Starecz Ostrow do Ratna do Czyrskich, z tamtąd do *Prypiaty* rzeki do Uroczyszcza *Prorytycy*, *Prypiatą* rzeką w niz idąc po lewey stronie grunt W. X. po prawey Rateński aż do Woymina

mina dębu, z tym iednak wszystkim mowili, iż po obu stronach pomienioney rzeki *Prypiaty* iest grunt W. X. należący do wśi Xiążąt Czartoryskich Koreckiey, á z prawey strony rzeki Prypiaty przychodźi grunt Ziemian Rateńskich Czyrskich, tylko że wspomnieni Ziemianie Czyrscy wstępu do tey rzeki nie maią, i ná tamtey stronie Rateńskiey poki Wiesenna Woda trwa, Horczánie hacie i iazy swoie stawią; Po tych wszystkich Uroczyszczach powiedźieli, iż spokoyne z Ratnem obeyśćie maią, á tey wszystkiey granicy Xiążąt Czartoryskich, ktorędy nas prowadzili, iest niby ná trzy mile wzdłuż.

OBWOD KORONNY.

Indykt Piąty. Mieśiąca Septembra pierwszy dzień.

MArcin i Suryn Czyrscy Ziemianie Rateńscy pokazuią swoie granice wśi Czyrskiey ścianę od granic wśi Rateńskiey *Wetla*, ná ktorey to ścianie stanąwszy pokazali pień, mieniąc go Uroczyszczem Soliwonow pień, niedaleko rzeki *Prypiaty*, i powiadaiąc iż po prawey stronie do poł rzeki *Prypiaty* iest grunt nász wieczysty, á po lewey Rátenskiey wśi Wetla; potym rzeką *Prypiatą* do Uroczyszcza *Toropla* mowiąc, iż do poł rzeki po prawey stronie násze, á po lewey od poł rzeki wszystko náleży do W. X. do wśi Horek Xiążęcia Czartoryskiego; oświadczali śię przytym, iż pomieniony Xiąże Czartoryski tu ná nászym gruncie ná połowie rzeki ten młyn zbudował, gdźie Pan Jan Tenczynski Woiewoda Sendomirski, i Starosta Rateński ten młyn po dwa kroć broniąc nászego gruntu, kazał rozrzucać; potym prowadźili tąż rzeką *Prypiatą* w niz do Uroczyszcza *Stulnia* mowiąc: po prawey stronie iest grunt nasz do poł rzeki z dawnych czasow, á po lewey W. X. wśi Horek. Tąż rzeką do Uroczyszcza Suliszowa, od Suliszowa do Uroczyszcza Ment, od Uroczyszcza Ment, do Uroczyszcza Kopur, gdźie stanąwszy powiedźieli, iż tu ludźie Horeccy Xiążęcia Czartoryskiego gwałtem ná ich gruncie wieczystym ná połowie rzeki *Prypiaty* mieysce záſtąpili, gdźie ledwieśmy mogli sześć jazow postawić, i daley mowiąc rzekli, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie iest grunt z wiekow Rateński, á po lewey W. X. Powiatu Pińskiego wśi Olbezia. Od pomienionego wyżey Uroczyszcza Kopur przyprowadźili do Uroczyszcza Mohiłki, gdźie rzeka Cyr wpada w *Prypiat*; tego wszystkiego, ktorędy nas prowadźili iest niby ná milę. Mowili zatym, iż do poł rzeki *Prypiaty* po prawey stronie iest grunt nasz wieczysty, á po lewey W. X. Powiatu Pińskiego, i że ludzie Ilbieżiańscy Wielkiego Xięstwa jazow ośm z krzywdą nászą ná nászym własnym gruncie postawili, dwa zaś násze zrąbali, gdźie tylko cztery całe zostały. Od Uroczyszcza Mohiłki przez błoto do Uroczyszcza Peredela, od Peredela lasem do drożek, od drożek lasem do Szosza Ostrowa, od Szosza do Bołoszowa borem, od Bołoszowa do Łowczey gory, od gory Łowczey ponad błotem do Smorczy, od Smorczy ponad tymże błotem do Chotimiricz, od Chotimiricz mimo śrzednie Uroczyszcze do Dobrynin, od Dobrynin ponad błotem do mostku, od mostku do Smieżna lasu, tym lasem przez błoto do Uroczyszcza Medwedewy hołowy, i tu granicę pokazywali Hłuską Ziemianina Rateńskiego Skorutyna; tych Czyrskich oprowadzenia wzdłuż niby ná trzy mile.

Ná to odpowiedźieli Urzędnicy Xiążęcia Andrzeia Koszyrskiego Starosty Łuckiego Jryk Smietanka, i Tymofley Wołyniec, oraz i Dworzanin Hospodarski Pan Lew Obrazcow, tudźiesz Urzędnik Xiążęcia Andrzeia, Kozeczyn Awakum z ludźmi wśi swoich Jlbiazkiemi, Derewczańskiemi, Bychowieckiemi, Orokomskiemi, Cerzańskiemi Lubieszewickiemi, Wederzyckiemi, Lbańskiemi, Hłuszańskiemi, iż co Starosta Rateński Pan Jan Swięcicki z Ziemianami, i z ludźmi Rateńskiemi mieni, iáko by miały te granice dzielić Xięstwo z Ratnem, po ktorych granicach prowadzili i Uroczyszcza opisywali, to nie iest granica W. X. z Ratnem, ále to iest grunt po obu stronach W. X. i na tym gruncie wszystkie pomienione Uroczyszcza należą do W. X. Pan Jan Swięcicki Starosta Rateński powiedział: prawda iż Ratno

tno i Lubomla należały do W. X. nie wiem zaś iak odeszły, rozmowcie się sobie z Krolem Jmćią. Urzędnik Xiążęcia Koszyrskiego rzekł: o tym będzie wiedział Bog i Xiążęta nasi, i ufamy Bogu, iż Hospodar Jmć dziedzictwa Xiążąt naszych nieoddali. U pomienionego Uroczyszcza Niedźwiedźiey głowy, mowił Pan Jan Swięcicki imieniem Pana Olechny Skoruty, mieniąc bydź granicę Páná Skoruty wśi iego Hłuszy, między Ostrowami áż do Kamienia Zamku Xiążęcia Andrzeia Koszyrskiego, Starosty Łuckiego, mianuiąc po prawey stronie Rateński Ostrow, nazwany Dewin, á drugi Ostrow Osowa, mimo Tichor, mowiąc, iż po prawey stronie grunt Ráteński, á po lewey W. X. Przyprowadźił nas zatym Pan Jan Swięcicki z ludźmi Hłuszyńskiemi do stawu Xiążęcia Starosty Łuckiego, Zamku iego Kamieniecką, ktory staw iest pod samym Zamkiem Kamieniem, tego zawodu od Niedźwiedźiey głowy do stawu Kamieńskiego, iest niby ná połtory milę; rzekł tedy Pan Swięcicki imieniem Skoruty: to iest grunt wśi Skorutyńskiey Hłuszy, pośrzod tamtey rzeki po poł Lotoka tego, do spustu, i tu się Skorutyńska granica kończy. Przy tym opowiadał przed nami Pan Woyciech Swięcicki Podstaro-ści Rateński: to iest moia granica z Panem Olechnem Skorutą wśi Hłuszy, tu się Skorutyńska kończy, á moiey wśi Rakowego lasu Jbla poczyna się od połrzeki Cyr aż pod Zamek Kamieniecki; gdzie pomienione miasto Kamień iest osadzone, to iest po prawey stronie grunt Rateński, á po lewey W. X. i przeiechawszy miasto Kamień iakoby ná ośmdziesiąt, álbo ná sto Dymow, tąż rzeką pod Zamek w wierzch do Ostrowa, do Uroczyszcza Dubrowicy, niby ná milę, powiedźiał; iż po prawey stronie iest grunt Rateński, á po lewey W. X. Tu sługa Pana Siemaszki Starosty Kowelskiego Andrzey Iwanowicz powiedział, iż to iest iuż grunt Krola Jmći wśi Niwina, ták po prawey, iako też i po lewey stronie W. X. Panu zaś Swięcickiemu z Powiatu Rateńskiego i ludziom iego Rakowego lasu Jblańskim tu w stępu żadnego nie ma. Urzędnicy też Xiążęcia

żęcia *Koszyrskiego* Wołyniec, i Smietanka powiedzieli, iż ktorędy prowadził Pan Swięcicki, to iest po obu stronach grunt Xiążęcia naszego Zamku iego Kamienieckiego, tu zaś iuż się zaczyna granica Krolewska wśi J. K. Mci Niuina. Prowadził nás zatym Pan Woyciech Swięcicki z ludźmi swemi Rakowego lasu Jblańskiemi, mieniąc bydź granicę swoią ze wśią J. K. Mći Niuinem od pomienionego Uroczyszcza Dubrowicy Ostrowa, do Woszołługu do rzeki Cyr, ktory to ług mieni bydź Pan Woyciech Swięcicki rzeczką Dmitrowką, i tą rzeczką Dmitrowką do lasu Uroczyszcza Peredela, od lasu Peredela do ieziora Moczulna, od ieziora Moczulna, do rzeczki Hołyszowki, od Hołyszowki do rzeki Tury, mieniąc bydź po prawey stronie grunt Koronny, á po lewey W. X. i rzekł Swięcicki, iż tu się granica moia kończy, á poczyna się granica wśi Krolewskiey Rateńskiey Welimeckiey, oraz wśi J. K. Mći z W. X. Niuina.

Ná to powiedział Urzędnik Pana Bohdana Siemaszki Starosty Kowelskiego Andrzey Iwanowicz z ludźmi J. K. Mći Niuinskiemi, iż po tych wszystkich Uroczyszczach, po ktorych Pan Woyciech Swięcicki z ludźmi swoiemi prowadził, i ktore opisywał, to wszystko iest ziemia własna, i grunt maiętności J. K. Mci Niuińskiey, á ta rzeczka, ktorą on mieni Dmitrowką, nie iest Dmitrowka, ale to iest rzeczka Sahoża.

Tegoż dnia ludźie wśi Rateńskiey Welimszczanie prowadźili nás, mieniąc bydź granicę swoię ze wsią J. K. Mći Niuinem rzeczką Hołyszowską w wierzch do młynu Popa Niuińskiego, ktory młyn stoi ná rzece Hołyszowce, od młynu do Bystrzycy rzeczki, i powiedźieli Welimszczanie, iż po tę rzeczkę Bystrzycę kończy się naśza granica z Niuinem, á poczyna się granica od pomienioney rzeczki wśi Rateńskiey Datińskiey ze wśią W. X. Władyki Łuckiego Kaczynem. Ná to Urzędnik J. K. Mći Niuiński Andrzey Iwanowicz z ludźmi J. K. Mći Niuińskiemi powiedźiał: ktorędy Pan Woyciech Swięcicki z ludźmi swemi Powiatu Rateńskie-

teńskiego Rakowa lasu, y Jlblanami y Welimszczanami prowadził, po tych wyżey opisanych Uroczyszczach, to wszystko iest właśna, i wieczysta Ziemia, grunt należący do Krola Jmći do wśi Niuieńskiey, w possessyi ludzi J. K. Mći od czasow W. Xiążęcia Witolda, áż do teraźnieyszych; á tá rzeczka *Bystrzyca* iest granicą wśi J. K. Mći Niuińskiey, ze wśią Władyki Łuckiego *Káczynem*. Tu u pomienioney rzeczki Bystrzycy stoiąc ludzie W. X. wśi Władyki Łuckiego Kaczyńscy powiedzieli, iż tá rzeczka Bystrzyca, dzieli nas od ludzi J. K. Mći Niuińskich, i po obu stronach tey rzeczki iest grunt W. X. á Rateńskiego tu nic nie ma. Datyńscy ludzie wśi Rateńskiey prowadzili od *Bystrzycy* rzeczki do *Mateiewa* Ostrowa, od *Mateiewa* Ostrowa do *Synowki* rzeki; Kaczyńscy ludzie W X. powiedzieli, iż to iest od Bystrzycy rzeki do rzeki *Synowki* nasza właśna, Oyczysta, dziedziczna Ziemia, od dawnych czasow, i my ią w spokoynym używaniu, i possessyi od W. Xiążęcia Witolda áż do tych czas trzymamy. Od *Dubrowicy* Ostrowa do *Synowki* rzeczki, ktorędy Pan WOYCIECH SWIECICKI z ludźmi Rateńskiemi prowadził, w zdłuż iest ná pięć mil. Synowczanie ludzie Rateńscy prowadzili nás mieniąc bydź granicą swoią ze wśiami W. X. Starosty Włodzimierskiego, Xiążęcia FEDORA ANDRZEIEWICZA SANGUSZKOWICZA, Marszałka Ziemi Wołyńskiey z *Melcy*, á Synowczanie od rzeki *Tury*, ponad rzeczką *Synowką*, do ieziora *Synowa*, od ieziora *Synowa* do *Mokry* rzeczki w niz, od *Mokry* rzeczki do *Osieczna* błota, od Osieczna błota do Peseczna ieziora, á tam od ieziora *Peseczna* ludzie wśi Rateńskiey Zamoszanie prowadźili, mieniąc bydź swoią granicę ze wśiami W. X. Xiążęcia Starosty Włodźimierskiego Serechowiczami, Hrabowcami, koło rzeki Studenki, ktora wpada w rzekę Wizwę. Od Tury rzeki, gdźie Synowka rzeczka w Turę wpada, od Wizwy rzeki, ktorędy ludźie Rateńscy Synowcy, ktorych z W. X. drugim imieniem nazywaią Wasilkami, i Zamoszanie prowadźili nas w zdłuż ná trzy mile. Ná to powiedźiał Urzędnik Xiążęcia FEDORA ANDRZEIE-

DRZEIEWICZA SANGUSZKOWICZA Marszałka Ziemi Wołyńskiey Starosty Włodźimierskiego, Łukasz Fursowicz, z ludźmi Xiążęcia swoiego: Co powiedźieli ludźie Rateńscy Zamoszanie i Wasilki mieniąc bydź granicę swoią od Tury rzeki, gdźie wpada Synowka rzeka w Turyą do ieziora Synowa Xiążęcia moiego, to iest po obu stronach tey rzeczki grunt i ziemia właśna W. X. Xiążęcia moiego, á od Mokry rzeczki do rzeki Wizwy to iest ziemia i grunt W. X. po obu stronach, Xiążęcia mego z ludźmi J. K. Mci, wśi W. X. Obłapskiemi, Sekuńcami, Hrydczanami i Boiarami Horodyszczańskiemi pospolita Suderew; pomienione zaś wśie Wasilki, i Zamoszanie leżą na ziemi, i gruncie W. X. oyczystym Xiążąt SANGUSZKOWICZOW, będąc osadzone te to wśie za Kaźimierza Krola i za Alexandra, i nie iedne tylko te wśie, ale i innych wiele, bo Ratno był to Zamek W. X. iakoż czasu potrzeby będą Panowie naśi oto mowić, iak dawno śię stało; i tu rzekł Urzędnik J. K. Mci z W. X. Nuieński ANDRZEY IWANOWICZ, iż tam osobliwy *Ostrow* J. K. Mci nazwany Horowicze, Cerkiewny i Boiarski, ludźi J. K. Mci W. X. tam przychodźi, do rzeki Wizwy.

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Septembra trzeci Dźień.

Pan JAN SWIECICKI Starosta Rateński, z ludźmi Rateńskiemi wśi Hłuchowa, prowadźili nas mięniąc bydź granicę swoią z ludźmi W. X. J. K. Mci Wizowczanami, przez rzekę Wizwę, smugiem, ktory to smug mienili bydź rzeczką Berezowską, ale wody w niey nie było. Prowadźili potym nas niby na poł milę do drogi, ktora idźie od Miasta Wielkiego Xięstwa *Wizwy*, do Ratna, i tu w tey drodze potkał nas Urzędnik Lubomski Pana MIKOŁAIA HRABI Andrzey z ludźmi Lubomskiemi Kremianami, i powiedźiał Pan JAN SWIECICKI wespoł z Urzędnikiem Lubomskim Páná Hrabinym, oraz z temi ludźmi Ráteńskiemi i Lubomskiemi

Kremianami, iż tu iuż zá tą drogą pospolity iest grunt Rateński z Lubomskim wśi *Kremna*, i tym Berezowym smugiem prowadzili nas Kremianie do błota *Czawla* niby ná ćwierć milę, mieniąc po prawey stronie grunt Lubomski, i Ráteński, á po lewey W. Xięstwa grunt J. K. Mci. Od *Czawla* prowadzili do Uroczyszcza Sweteho Ozera, od ieżiora do Uroczyszcza *Osta* lasu hradą do Teremca, i powiedział Urzędnik P. Hrabin z ludźmi Kremiańskiemi, iż u tey gory Uroczyszcza *Teremca* kończy się granica wśi Rateńskiey, i Lubomskiey Kremiańskiey, á poczyna się granica Ziemian Lubomskich Horodeńskich Janá i Waśila *Obramowiczow*. Po tych wszystkich Uroczyszczach wzdłuż niby ná dwie mile pokazywali ná wielu mieyscach znaki wrębywane w sosnach, i dębach, á insze mienili bydź ściosane i zgładzone od ludźi J. K. Mci Wizowcow, i powiedzieli, iż zá pámięci swoiey, i Przodkow swoich byli w spokoyney possessyi tych gruntow aż po te czasy, kiedy Kniaź Kowelski te Máiętnosci swoie przedał Krolowi Jmci. Ná to powiedźiał Pan Piotr Siemaszko imieniem Bráta swego Páná Bohdana Siemaszka Starosty Kowelskiego, iako zaczęli prowadźić Pan Jan Swie.cicki z ludźmi Rateńskiemi, i Lubomskiemi wsi Kremna, od rzeki *Wizwy* smugiem, mieniąc go rzeczką Berezową, po wszystkich tych Uroczyszczach wyżey opisanych do gory, ktorą mienią bydź Uroczyszczem Teremcem, to iest grunt W. X. J K Mci wśi J. K. Mci Wizowskiey, ktorą wieś J. K. Mć ma od Xiążęcia Wasila Kowelskiego, iákoż ci ludzie J. K. Mci Wizowcy, iak dáleko ich pamięć i Przodkow ich zayść może, byli w spokoynym dzierżeniu i używaniu tych gruntow, aż do tych czas, á te granice, ktore oni pokazuią, te w drzewie wrąbane hranie położył Kniaź Sendiuszko, ktory trzymał Kowel, Ratno, Luboml, Wizwę i wszystkie te wsie, ale to tylko uczynił te hranie od wśi swoiey Wizowskiey dla łowow, po ktore to hranie pozwolił wstępu ná paszniе Wizowcom, á drugie hranie tenże Kniaź Sendiuszko uczynił między swoiemi máiętnościami Ratnem, Kowlem, i Wizwą, bo te *Ratno*

te *Ratno* i *Luboml* odebrano do Korony zá Krola Kazimierza, i chce Wasz Mciow tymi hraniami prowadzić, ktore dzielą Ratno, z Kowlem, i z Wizwą.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Urzędnik Kniaźia Andrzeia Jmci Michayłowicza Sanguszkowicza Koszyrskiego, Starosty Łuckiego, Iryk Smietanka, i Tymofiey Wołyniec, i Dworzanin Hospodarski Lew Borysowicz Obrazcow, i Pánowie Zawiszowie, oraz i Kniazia Andrzeia Kozaczyn Urzędnik Awakum ze wśiami swoiemi *Ilbiazcy*, *Derewczany*, *Bykowcy*, *Orokomcy*, *Ceriany*, *Lubeszewcy*, *Wedeny*, *Lblany*, *Hłuszany*, stánąwszy u tego Uroczyszcza u *Woymina duba* powiedzieli, iż w wierzch ponad Prypiatą rzeką po prawey stronie grunt iest W. X. ludźi Xiążęcia Czartoryskiego Horecki, i po lewey także W. X. Cyrski, ktory nazywaią we wśi Cyrskiey pospolitym, i teraz z nászemi ludźmi w teyże wśi Cyrskiey, maią od nászych ludźi pomienioney wśi Cyrskiey dziesiątą część gruntu miedzę z miedzą, niwę z niwą, sianożęć z sianożęćią, barć z barćią pospolite, bo ci Cyrskie z dawnych wiekow náleżą do W. Xięstwa Powiatu Pińskiego, á osadźili się ná przeciw Powiatu Rateńskiego zá Krola Jmci Kazimierza, i iedno ci sámi Cyrskie służbę służą do Ratna, Ludzie zaś naśi, ktorzy we wśi Cyrskiey żyią, iako z wiekow służyli w Wielkim Xięstwie, tak i teraz nam w W. Xięstwie służą, á co Horczanie ludźie W. X. powiedzieli granicę bydź po nad Prypiatą rzeką w niz, to dla tego, że ci Cyrskie wyłamuią się z W. Xięstwa z Powiatu Pińskiego, i służą do Ratna, á gránica W. X. z Koroną iest Pińsk z Ratnem, w tym mieyscu iako prowadzili Horczanie ludźie Xiążęcia Czartoryskiego błotem pokazuiąc swoie hranie, i przyprowadzili do Prypiaty rzeki do Uroczyszcza *Prorytycy*, i tą Prypiatą rzeką w wierzch przyszła granica W. X. Pińska z Rateńską, po prawey stronie Rateńskich wśi *Wetlan*, i *Szczodrohoszcza*, á po lewey W. X. Od *Prorytycy* prowadźili Urzędni-

P2 rzędni-

rzędnicy Kniaźia Koſzyrskiego rzeką *Prypiatą* w wierzch do Uroczyſzca *Lipowa Oſtrowa*, od *Lipowa Oſtrowa* tąż rzeką *Prypiatą* w wierzch do *Bryſzczowa Oſtrowa*, od *Bryſzczowa Oſtrowa* do *Lyſey gory*, od *Lyſey gory* do *Koſowa bereha*, i powiedźieli, iż tu ſię kończy granica tych wśi náſzych. Tu ſtoiąc mowili Urzędnicy Kniaźia Andrzeia Koszyrskiego Staroſty Łuckiego, i Dworzanin Hoſpodarski Lew Obrazcow, i Pánowie Zawiszowie i Urzędnik Kniaźia Andrzeia Kozeczyn z pomienionemi wyżey wśiami, iż zá Krola Jmci Kazimierza i zá Krola Alexandra, i zá ſzczęśliwego panowania Krola Jmci ſtarſzego Zygmunta ná tym gruncie W. X. w tym obwodzie, oſadzili z Ratna wśie ná imie *Sczytyn, Czernce, Ilble, Rakow les, Buzaki, Michnowcy, Hłuſzy, Borki*; i powiedział Urzędnik Kniaźia Koſzyrskiego, iż to drugi rok iak Pan Jan Swięcicki Staroſta Rateński mocą i gwałtem ná gruncie W. X. w właſne ieźioro Xiążęcia moiego Kniaźia Koszyrskiego wſtępuie nazwane *Dobroie*, do tego też ná tymże gruncie W. Xięſtwa wiele drzew bartnych z pſzczołami wyrębuią ludźie Rateńſcy, i ſwoie znamie kładną, i że tego wſzyſtkiego słuſznemi dowodami chce dowodzić. Od *Prorytycy* do *Koſowa bereha*, ktorędy z Wielkiego Xięſtwa Urzędnicy Kniaźia Koszyrskiego prowadźili rzeką *Prypiatą*, tego wſzyſtkiego wzdłuż ieſt iakby ná ſześć mil. Przyprowadźili potym Urzędnicy Kniaźia Andrzeia Koszyrskiego Iryk Smietanka, y Wołyniec z Towarzyszmi ſwemi do moſtu, ktory ieſt ná Prypiaty rzece, y przeiechawszy Prypiat rzekę powiedzieli, iż ponad tą Prypiatą rzeką w wierzch granica ieſt ſtarodawna Pińska z Ratnem, to zaś ieſt Koſow bereh. Tu ſtoiąc powiedźieli Urzędnicy J. K. Mći Naſon, i Andrzey Iwanowicz z ludźmi J. K. Mći dobr J. K. Mći Choteſzowskich, iż z drugiey ſtrony w lewie Prypiaty rzeki, do ktorey przychodźi *Turya* rzeka z W. Xięſtwa od Kowla, ná ktorey ieſt młyn Pana Jana Swięcickiego pod Dworem iego Szczytynem, ktory to młyn mienili Urzędnicy Krolewſcy, i Urzędnik Kniaźia Koszyrskiego, iż ſtoi z krzywdą nasą ná właſnym gruncie W. X. i powiedzieli iż ponad pomienioną rzeką *Turyą* po prawey ſtronie w niz grunt Kniaźia Koszyrskiego, á po lewey ſtronie J. K. Mći áż do Prypiaty rzeki, i Prypiatą w niz áż do Uroczyszcza *Bereha Koſowa* mieniąc po obu ſtronach Prypiaty grunt W. X. Pan Jan Swięcicki ná to powiedźiał: iż to ieſt po obu ſtronach ták Prypiaty rzeki, iako też i Turyi naſz grunt dźiedźiczny z dawnych czaſow w ſpokoyney poſſeſſyi, á *Choteſzow* i *Moſtyſzcza* wśie J. K. Mći maią należeć do Powiatu Rateńskiego. Od Koſowa berehu prowadźili nas J. K. Mći Urzędnicy z ludźmi J. K. Mći Choteszewskiemi w niz Prypiaty rzeki mowiąc: Iż po prawey ſtronie tey rzeki ieſt grunt Kniaźia Koszyrskiego, á po lewey J. K. Mći. Przyprowadźili nás zá tym ponad tąż rzeką Prypiatą do Uroczyszcza Sieliszcze Sołneczkowe, i powiedźieli, iż to ieſt Oſtrow J. K. Mći ludźi Choteszowskich á to ieſt Sieliszcze poddanego J. K. Mći Choteszowskiego Sołoneczkowa, i że z dawna ten Oſtrow był w poſſeſſyi wśi Choteszowa za W. Xiążęcia Witolda i Swidrygayła, granica zaś Pińska z Ratnem ieſt rzeka *Prypiat*, á ten Oſtrow ieſt w Rateńskim Powiecie, ktorego Oſtrowa od dawnych czaſow ludźie J. K. Mći Choteſzowscy mieli ſpokoyną poſſeſſyą i używanie zá W. Xiażęcia Witolda i zá Swidrygayła. Pan Jan Swięcicki powiedźiał iż to ieſt Dźiadźizna moia, i prawda ieſt iż Sołoneczko, ktory wyszedł z Choteszowa, był ná tym troche dalszym mieyscu, álbo ná inszym kącie dalszym tego Oſtrowa, ktory do Ratna służbę służył, z czego powinien był służyć, i służył, lecz gdy potym przeſtał służyć, odięto iemu ten grunt, i przy Ratnie zoſtawiono. Prowadźili nás zátym Urzędnicy J. K. Mći od rzeki Prypiaty zoſtawiwszy Prypiatę w prawo, od Sieliszcza Sołneczkowa błotem iarowym mimo ieźiora, ktore nazywaią Swiętym, máiąc te ieźioro Swięte w lewey ſtronie proſto błotem do drugiego ieźiora Oſtrowa, mieniąc bydź te ieźioro Oſtrowie przez połowę należącym J. K. Mći z Panem Janem Swięcickim. Pan Swięcicki powie-

powiedział, iż Urzędnik J. K. Mći prowadził połtory mile nazad, i to gruntem moim włáſnym Szczytyńskim do drugiego gruntu Newerskiego, i do Dworu mego, ktory ieſt nad ieziorem Oſtrowie. Urzędnicy J. K. Mći ſtanąwſzy ná końcu tego ieziora Oſtrowia powiedzieli, iż tego ieźiora granica wyſzła błotem Oſtrowem áż do ieźiora Orzechowskiego. Pan Swie̜cicki powiedział, iż to wſzyſtko ták błoto, iak i iezioro Oſtrowie do granicy należy wśi J. K. Mći Szczodrohoſzcza Powiatu Rateńskiego, i iadąc tym błotem niby ćwierć milę opowiedział Pan Swie̜cicki, iż tu iuż grunt przyſzedł wśi Rateńskich Szczodrohoski po lewey, á Radoſtowski po prawey ſtronie. Urzędnicy J. K. Mći powiedzieli, iż to nie ieſt grunt Szczodrohoski áni Radoſtowski, ále ieſt to wſzyſtko grunt J. K. Mći Choteſzowski aż do ieziora Orzechowa, i prowadzili Urzędnicy J. K. Mći kraiem ieziora Orzechowskiego, iezioro po prawey ſtronie, á grunt J. K. Mći Choteszowski po lewey, i przyprowadzili do rzeki, ktora idzie błotem, ktorą nazywaią Szczuczeia, ále tego czáſu w niey wody nie było, i powiedzieli, iż ſię tu iuż kończy granica J. K. Mći Choteszowska, á zaczyna ſię Xiążęcia Andrzeia Koszyrskiego imienia iego Rzeczyckiego, i prowadzili nas Urzędnicy Xiążęcia Andrzeia Koszyrskiego Smietanka i Wolyniec z ludźmi Xiążęcia ſwego Rzeczyckiemi pomienioną rzeczką Szczuczeią w wierzch do rzeki *Wiazowen*, od *Wiazowen* do *Teſobola* ieźiora, rzucaiąc ieźioro w prawo do Ratna, od *Teſobola* do Komſzanego ieźiora, od Komſzanego ieźiora, do *Koniſzcz* Popow Rateńskich, od Koniſzcz do Załubickich moſtow, od Załubickich moſtow do rzeki Prypiat; tu powiedźiał Urzędnik Xiążęcia Koſzyrskiego, iż to ieſt rzeka Prypiat iakośmy pierwiey to mowili, iż ta rzeka Prypiat czyni granicę Pińską z Ratnem, owzás Oſtrow, ktorędy Urzędnicy i ludźie J. K. Mći Choteſzowskie, i my też z ludźmi Xiążęcia ſwego prowadźili, ieſt zá granicą Pińską, ále ieſt w używaniu Panow naſzych, i ludźi ich od czaſow W. Xiążęcia Witolda aż do tey pory, iedno że nam gwałtem pſzczoły

pſzczoły wydźieraią, drzewo bartne pſuią, á te wśie *Szczodrohoſzcze* i *Kamorowo* w tym Oſtrowie ſą ná gruncie naſzym oſadzone. Prowadźili zatym rzeką Prypiatą niby ná poł milę w wierzch, trzymaiąc pośrzod Prypiaty granicę do *Wizwy* rzeki, od *Wizwy* rzeki do moſtu, ktory ieſt ná Wizwie rzece, przez ktory droga idźie z Ratna do Wołynia, i do Włodźimierza, i powiedzieli, iż ſię tu kończy granica Xiążęcia Koſzyrskiego imienia iego Rzeczyckiego, mieniąc grunt Rateński po prawey ſtronie, á W. X. po lewey.

Pan Swie̜cicki powiedźiał, iż iakom pierwiey to mowił, tak i teraz powiadam, iż ktorędy prowadźili z W. X. tam ieſt po obu ſtronach grunt Rateński, oni opuściwſzy granicę prowadźili przez grunt Rateński od Koſowa bereha, ktorędy Urzędnicy i ludźie J. K. Mći, oraz Urzędnicy i ludźie Xiążęcia Koſzyrskiego prowadźili od Prypiaty, po tych wyżey namienionych Uroczyſzczach do Prypiaty, tego Oſtrowa w zdłuż ieſt niby ná pięć mil, á wſzerz rożnice niby ná trzy mile, gdzieindziey mniey, á gdzieindziey więcey.

OBWOD W. XIE̜STWA

Jndykt piąty Mieſiąca Septembra ſiodmy dzień.

URzędnik J. K. Mći Andrzey Iwanowicz, i Urzędnik Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego Xiążęcia Fedora Andrzeiewicza Sanguszkowicza Łukaſz Furſowicz z ludźmi wśi J. K. Mći Obłapskimi, Sekuńcami, Hrydkowiczanami, Horodyſzczanami, i z ludźmi Xiążęcia Stároſty Włodzimierskiego wśi Serechowicz, Hrabowcow, Meczan, Synowcow, od moſtu, ktory ieſt ná Wizwie rzece, i przez ktory droga idzie z Ratna ná Wołyn, i do Lubomla, prowadzili ponad tą rzeką Wizwą w wierzch niby ná połtrzeci mile, i przyprowadzili do rzeczki Choczewy, ktora, mowią, że idzie od Panewa Stawiſzcza, i wpada w rzekę Wizwę, mowiąc, iż od tego moſtu, ktory ieſt ná *Wizwie* rzece, do pomienioney rzeczki *Choczewy* ieſt grunt ludzi J. K. Mći i Xiążęcia Staroſty Włodzimierkiego ſpolny wśi wyżey opiſanych, i że po prawey ſtronie rzeki Wizwy ieſt grunt Rateński, á po lewey W. X. á zaś zá rzeczką Cho-

Choczewą iuż ieſt grunt ſamych ludzi J. K. Mći, wśi J. K. Mći Horodyſzczan, Hrydkowcow, Sekuńcow, á to ieſt Oſtrow Korowicze. Pan Jan Swięcicki powiedział, iż co wy rzeką Wizwą prowadziliście mieniąc bydź waszym gruntem, to nie ieſt tak, ále to ieſt grunt Rateński wśi Wydreneckich, i nigdy nie należał do W. X. Pan Piotr Siemaszko imieniem Brata ſwego Pana Bohdana Siemaszka Staroſty Kowelskiego z ludźmi W. X. J. K. Mći Wizowcami prowadzili nie daleko ponad rzeką Wizwą do Uroczyszcza Kołodyny ná pole małe, ná ktorym poſiana rzepa wśi Rateńskiey Zeluch, i pokazał Pan Piotr Siemaszko ſoſnę, w ktorey wręb głęboki z iedney ſtrony, á drugi pień ſoſnowy zrąbany, i rzekł z ludźmi wśi Wizowskiey, iż w tey ſośnie były hranie wrębywane z obu ſtron, ále ie takrok zgładzono, iakoż zgładzenia tych znakow była wizya z Zamkow Krola Jmći z Łucka i z Włodzimierza, i powiedział, iż to ieſt granica między wśią Wizwą W. X. i wśią Rateńską Hłuchowem. Pan Woyciech Swięcicki imieniem Brata ſwego Staroſty Rateńskiego powiedział, iż granice, ktore ukazuie Pan Siemaszko, nie ſą to granice tych wśi, ále to ieſt z obu ſtron grunt Hłuski. Potym Pan Siemaszko z ludźmi Wizowskiemi pokazał pola nowo wyrobione, ná ktorych rzepy poſiane, i powiedział, iż to Hłuſzczanie wśi Rateńskiey nowo wyrobili, i dwa pnie ná nich znieſione, w ktorych mowił, iż znaki były, ktore Hłuſzczanie zagubili, i z tąd prowadził do rzeczki *Kołodiny* przez pole, ná ktorym irżysko, i trzy ſtyrty żyta ſtoią, i ponad tą rzeczką *Kołodiną* prowadzili nas do gory iakoby ná połmilę, á nad tą rzeczką ukazali drzewo Jaſion, w ktorym pokazali hranie, krzyże, mowiąc, iż to ieſt Uroczyſzcze Ladski berwi, i że po lewey ſtronie ieſt grunt W. X. Wizowski, á po prawey wśi Rateńskiey Hłuchowa, iedno że tá rzeczka wyſchła i w niey wodá ieſt mieyſcami, á mieyſcami nie ma. Ná tey záś mili, ná wielu mieyſcach rzepy poſiane, i pola nowo wyrobione, gdzie indziey zaś żyto ná nowinach Hłuſzczanie poſiali, i prowadził nas nie dale-

nie daleko tego mieyſca, i pokazał drzewo jaśion, w ktorym z iedney ſtrony wykłoto znak, á z drugiey ſtrony wygładzono.

Ná to Hłuſzczánie ludźie Rateńſcy powiedźieli, iż to ieſt náſza ściana z Dubiczanami i Kremnianami ludźmi Rateńskiemi, i to aż dotąd ieſt w náſzym używaniu; potym ukazali w drzewie jaśionowym, takoż z iedney ſtrony znak wyrąbany, á z drugiey ſtrony wygładzony, á od tego drzewa przyprowadźili nas do Uroczyſzcza *Lipin*, gdźie ukazali we dwoch olchach wielkich kamień wielki, między tymi drzewami urosły, mieniąc tu bydź granicę Wizweńską po lewey ſtronie, á po prawey Dubiczyńską wśi Rateńskiey. Pan Swęcicki ná to odpowiedział, iż to ieſt z obu ſtron grunt Rateński, i Dubiczanie ſą w używaniu iego. Pan Siemaszko z ludźmi Wizweńskiemi W. Xięſtwa rzekł: iż to ieſt z wiekow grunt Wizweński Wielkiego Xięſtwa. Zá tym prowadzili nas ponad rzeką, ktora z *Kołodin* idźie ponad *Chołopinim* laſem, przez pola, i koſzary, aż do drogi, ktora idźie z Wizwy do Dubiczna, i tam ná drodze pokazali Wizwianie dąb zrąbany, w ktorym mowili, iż były znaki, ále zgładzone ſą, i nie znać ich, przez tę zaś drożkę, do pomienioney rzeki, ktora od laſu *Chołopina* idźie, niby ná dwa ſtrzelenia z łuku pokazali dąb, i ná nim znak z iedney ſtrony drzewa, á z drugiey ſtrony wyrąbany, potym prowadzili nas po nad tymże *Chołopinim* laſem, i pokazali nam dąb, w ktorym Krzyże z obu ſtron, i powiedzieli, iż to ieſt granica Wizweńska z Dubiczanámi wśi Rateńskiey, po lewey ſtronie grunt Wizweński W. X. á po prawey Dubiczański wśi Rateńskiey. Nie daleko tego dębu, we dwu dębach pokazali także znaki, iż te dęby ſą trzy poſpołu ieden od drugiego ná kilka krokow, potym od tych trzech dębow prowadźili nas ponad laſem *Lutin*, przez pola, i paſznie między ſtogi Kremneckie, Rateńskie, mowiąc: iż te pola były Wizeńskie, ale ie gwałtem z Kremna wsi Rateńskiey odięli; Prowadźili nas potym ponad rzeczką *Lutoią*, krora idźie przez las *Lutin*, i powiedzieli, iż nam bydło zabrano ná tych polach, do czego ſię Ratnianie przy-

†Q znali;

znali; á potym przyprowadźili do dębu wielkiego, i powiedzieli: iz to ieſt granica náſza Wizewska z Kremnem; Kremnianie zaś powiedźieli to ieſt granica náſza Kremiańska z Luboczyńcami wſiami Ratenskiemi, iedna połowica z Kremna á druga z Luboczyńca i Lubomska. Od tego dębu prowadzili nas ponad rzeczką *Lutoi* do Teremca do Uroczyszcza do gory; tego zaś wſzyſtkiego obwodu od rzeki *Wizwy*, od Uroczyszcza *Kołodina* do *Teremca* gory niby ná trzy mile. A w tym zawodźie, kędy z Ratna P. JAN SWIEĆICKI Staroſta Rateński prowadził, począwſzy od pnia Seliwonowa, ktory ieſt nad Prypiatą po wſzyſtkich wyżey opiſanych Uroczyſzczach, aż do gory Uroczyszcza *Teremca*; iako też, ktorędy obwodźili z W.X. Urzędnicy JKMci, i Urzędnicy Xiążęcia Koſzyrskiego z Towarzyſzami ſwemi, i Urzędnicy Xiążęcia Staroſty Włodzimirskiego; w tych obydwoch zawodach Rateńskich wśi, ktore mowią, iż ſą oſadzone ná gruncie W.X. to ieſt pierwſza wieś we wśi *Cyry* dźieſiąta częśc *Cyrskich.*, druga *Borki*, trzećia *Hłuſzcza* czwarta *Szczodrohoſzcz*, piąta *Sczytyn*, ſzoſta *Czernice*, ſiodme *Buzaki*, oſma *Rakow les*, dziewiąta *Michnowicze*, dzieśiąta *Ilble*, iedynaſta *Welimcze*, dwunaſta *Poſtup!e*, trzynaſta *Zamſzanie*, czternaſta *Datin*, pietnaſta *Waſilki*. W tymże zawodzie, ktory mianuie StaroſtaRateński, iakoby ná gruncie Rateńskim miały bydź oſadzone wśie z W. X. to ieſt we wśi nazwaney naypierwiey w *Cyrsku*, niby dziewięć częśći, powtore *Hłuſzka*, potrzecie *Weder*, poczwarte *Ilble*, po piąte *Lachwicze*. po ſzoſte *Choteſzew*, poſiodme *Moſtiſzcza*, á tego wſzytkiego, ktorędy Pan JAN SWIEĆICKI prowadził począwſzy od Seliwonowa pnia do gory *Teremca*, wzdłuż ieſt niby ná piętnaśćie mil; ktorędy zaś Urzędnicy JKMći, i Xiążęcia Koſzyrskiego z towarzyſzmi ſwemi, począwſzy od rzeczki Prorytycy, i ktorędy Urzędnicy Xiążęcia Staroſty Włodźimierskiego prowadzili, aż do *gory Teremca*, wzdłuż ieſt niby ná ſiedmnaśćie mil, á záś rożnicy w ſzerz pomiędzy tymi obwodami, mieyſcami ná dzieſięć mil, mieyſcami ná pięć, gdźie indziey ná dwie, á gdźie indziey mniey.

OBWOD KORONNY.

Jndykt piąty Mieſiąca Septembra trzynaſty dzień w Poniedziałek.

Stanąwſzy u gory Uroczyſzcza *Teremca* Ziemianie Powiatu Lubomskiego Horodeccy Jan, i Waśil prowadzili przez błoto ponad rzeczką Lutoią w niz do rzeki Wizwy, gdzie wpada Lutoia w rzekę Wizwę, i tą rzeką Wizwą w wierzch do rzeki Ochodnoi mowiąc, iż między tymi hraniami ponad pomienioną rzeczką Lutoią, i rzeką Wizwą do rzeczki Ochodnoi z obudwoch ſtron, ták z Korony, iako i z W. X. ieſt ſpokoyna granica. Prowadzili potym Horodeńſcy Ziemianie pomienioną rzeczką Ochodnoią w wierzch do gory Kremianey, do gośćińca, i od tey gory zaczęli Ziemianie Lubomſcy, Hrabeńskie, i Okunińskie prowadzić tym gośćińcem, ktory idzie z Brześcia do Włodzimierza na Wizwę, mieniąc ten gośćiniec bydź granicą ze wśią W. X. Xiążęcia FIEDORA WISZNIOWIECKIEGO *Widiutem*, i ze wśią Xiążęcia FIEDORA Staroſty WŁODZIMIERSKIEGO *Smedinem*, aż do Uroczyſzcza rzeczki Czernia, i prowadzili tą drogą niby ná połtore mile, tu Pan PIOTR SIEMASZKO z ludźmi JKMći Parydubskimi powiedział: do tey drogi w tym mieyſcu granica przychodzi wśi ludzi JKMći Parydubskiey, i prowadzili nas weſpoł tą drogą ták z W. X. iako i ź Korony niby ná ćwierć milę, mieniąc bydź tę drogę granicą ſwoią ſpokoyną; potym Grabińſcy z Okuńskimi Ziemianami Lobomskiemi poprowadzili z tey drogi, drugą drogą w lewo, ktora idzie do wśi JKMći W. X. do Parydubow, i prowadzili tą drogą niby ná ćwierć milę, á przyieżdzaiąc do wsi Parydubow nie daleko porzuciwſzy tę drogę w lewo do wśi, poprowadzili nas w prawo ſianożęciami, i polami, i pereleſankami niby ná połwerſty bez drogi, tak, iż tam naymnieyſzego kawałka drogi nie pokazali, i w prowadzili nas na tenże gośćiniec, ktorym Pan. SIEMASZKO z ludźmi JKMći prowadźił, i tu ná tey drodze Grabińskie ż Okunińskimi powiedzieli: iż poty ieſt naſza granica, á to záś iuż ieſt grunt Ziemian Stokorskich Koronny.

Tegoż dnia w Poniedziałek Ziemianie Lubomſcy, Stokorſcy po-

wiedzieli że granica ich ieſt z ludźmi W. X. JKMći Paryduby, od piaty Grabińskiey od drogi gościńca Witoltowa, w ktorych mieyſcach Grabiński zdał granicę ſwoię naprzeciw wśi W. X. Semina do drożki, ktora idzie od Perewał do Łukowa, i powiedział, iż tu u tey drożki przyſzła granica Grabińskiego u potoku. Ná to powiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata ſwego Pana BOHDANA SIEMASZKA Staroſty Kowelskiego z ludźmi JKMći Parydubcy: ktorędy Horodeński, Grabiński, Okunińskie, i Stokorskie, prowadzili, to ieſt właſna od wiekow ziemia, i grunt JKMći imienia iego Miłości Parydubskiego. Tego zaś obwodu Stokorskich ieſt niby ná ćwierć milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Tegoż dnia w Poniedziałek Mieſiąca Septembra trzynaſtego dnia.

Stanąwſzy u gory u Uroczyſzcza *Teremca* powiedział Pan PIOTR SIEMASZKO imieniem Brata ſwego Pana BOHDANA SIEMASZKA Staroſty Kowelskiego, iż comem w ſobotę opowiadał granicę między wsiami JKMći to ieſt Zamku JKMći Wiźowskiego, i wśi ſtarey Wizowskiey, iż granice W. X. z Koroną tu niema, bo Ratno, i Luboml należało do W. X. i było dziedzictwem Kniaziow SENDYUSZKOWICZOW, odeſzło záś pomienione Ratno, i Luboml zá Kazimierza Krola, iako czaſu ſwego to wſzyſtko będzie pokazane, to záś ſą hranie między wśiami Kowelskiemi Wizwą miaſteczkiem, i wśią ſtarą Wizowską; á teraz też opowiadam hranie między wśiami naprzod od Teremca począwſzy ponad rzeczką Lutoią, po prawey ſtronie tey rzeczki Lutoi ieſt grunt Ziemian Lubomskich Horodeńskich, Jana, i Waśila, á po lewey JKMći Wizowski, i ponad tą rzeką Lutoią do rzeki Wizwy, á rzeką Wizwą w wierzch, i poprowadzili między temi hraniami Teremca pomienioną rzeczką Lutoią, i Wizwą do rzeczki Ochodnoi. Z obuſtron ták z Korony, iako i z W. X. ſpokoyną tu maią granicę. Z tąd prowadzili ku Urzyſzczom Ławom, od Ław do Dworu Sanguſzkowego, ktory

był w Łowiſzczach, z tamtąd tąż rzeką do Moſtiſzcza Korninu, od moſtiſzcza ku Czornomu pleſu, od czarnego pleſa z rzeki Wizwy opuściwſzy rzekę Wizwę ná prawey ſtronie, do rzeczki Czornoie, á rzeczką czornoią w wierzch do Sołomeni, i tym ſołomenem ku Moſzkowym leskom, od leskow do rzeczki czerncze, rzeczką czernczem, do Demianowa błota, od Demiánowa błota ná drogę wielką, ktora idzie z Brześcia do Włodzimierza ná Wizwę, tą drogą przez wioskę Stachory Ziemian Lubomskich ná brod mieniąc po prawey ſtronie tey wśi grunt Lubomski, á po lewey W. X. wśi JKMći Parydubskiey, i Chodewitskiey, i że u tego kołowrotu granica naſza skończyła ſię. Ná to Ziemianie Stahorſcy Lubomſcy powiedzieli, iż tu po obu ſtronach naſze ieſt dziedzictwo.

OBWOD KORONNY.

Począwſzy od Teremca, i poki Grabiński z Okunińskimi przeſtali ná drodze naprzeciw wśi JKMći Somina, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach ieſt wzdłuż niby ná cztery mile; á ktorędy z W. X. SIEMASZKO z ludźmi Parydubcy prowadzili, począwſzy od Teremca, áż do wśi Stachor po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach wzdłuż ná cztery mile, w obu záś obwodach w ſzerz niby ná milę.

Tegoż dnia skoro z tey wioski u kołowrota wyiechaliśmy, ſpotkali nas ludzie W. X. wśi JKMći Somince, i powiedzieli: iż tu ſię zaczyna naſza granica z Parydubską, i Hodebicką, á zoſtawiwſzy tę drogę wielką w lewo, prowadzili nas w prawo przez pola do błota niby ná ſtrzelenie z łuku, mowiąc, iż pośrzod tego błota ieſt naſza granica Somińska, á po prawey ſtronie tego błota połowa wśi Łukowskiey Ziemianina Łukowskiego Grabińskiego, i tym błotem do olchowego laſu, od olchowego laſu do Dorohinina laſu; tu mienili bydź granicę ſwoią z Okunińskiemi i z Mokowskiemi Ziemianami Łubomskiemi ná poł laſu Dorohinina. Od tego laſu Dorohinina prowadzili nas Somince niby ná dwa ſtrzelenia z łuku, i przyprowádzili do dwoch ieżior, mieniąc bydź ná prawey ſtronie iezioro Oku-

nińskich, Ziemian Lubomskich, á polewey ieźioro Somin, wśi W.X. Somińskiey; tu też powiedzieli iż po prawey ſtronie ieſt grunt Panow Okuninskich, i Pana Swiecickiego, wśi iego Truſzkowskiey Powiatu Lubomskiego. Prowadzili zá tym nas ſianożęciami do rzeczki Rudki, mieniąc bydź po prawey grunt Pana Swiecickiego Truſzkowski, á po lewey Somiński W. X. Od tey rzeczki Rudki prowadźili do Lazyſzcza laſu, i w tym leſie mienili bydź po prawey ſtronie grunt Kaspara Nowosielskiego Ziemianina Lubomskiego, á po lewey W. X. Somiński. Od tego laſu Lazyſzcz do drugiego laſu Serebowa; u tego laſu Serebowa powiedzieli, iż tu iuż grunt przychodzi z prawey ſtrony Pana Swiecickiego Perewałski; od tego laſu Serebowa prowadzili nas do Okuniego błota, od tego błota do Korſzokowa duba, od dębu do drogi Somińskiey, ktora idzie z Somina do Perewał, i powiedzieli, iż ſię tu iuż granica naſza kończy, á poczyna ſię granica Torchowicka wśi Kniazia Staroſty Włodzimierskiego. Tego obwodu, ktorędy Urzędnik Kniaźia Koſzyrskiego z ludźmi Somińskiemi prowadźił, począwſzy od Stahorskiey wśi, do drogi Torchowickiey, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach wzdłuż ieſt niby ná połtore mile. Ná to Pan Jan Swiecicki, Grabińskie Okunińskie powiedźieli: ktorędy prowadzili z W. X. ludzie JKMći Somincy, to wſzyſtko ieſt grunt, i właſna ziemia naſza.

OBWOD LUBOMSKI.

Mieſiąca Septembra czternaſty dźień we Wtorek.

Ziemianin Lubomski Grabiński z ludźmi wśi ſwoiey Lukowa powiedźieli, iż granića ich z ludźmi W. X. wśi JKMci, Somina ieſt od Potoku, gdźie mu zdali Ziemianie Stachorſcy. do Uroczyſzcza Sołomca, do piaty Ziemian Lubomskich Okuninskich, i Homakowskich, Obwodu Grabińskiego wzdłuż ieſt iakoby na poł mile. Na to ludźie W. X. JKMci Somińcy powiedźieli: ktorędy Grabiński prowadźił, to ieſt po wſzyſtkich tych grani-

granicach naſz właſny, i wieczyſty, grunt w ſpokoynym naſzym do tych czas używaniu, ale iak Grabiński tę wieś kupił, tedy nas począł uciskać od ſześćiu lat.

Tegoż dnia Mieſiąca Septembra czternaſty dźień we Wtorek.

Od Sołomca, piaty Grabińskiego, wśi jego Lukowskiey Ziemianie Lubomſcy Okuninſcy powiedźieli, iż granica ich ze wśią W. X. JKMci Sominem idźie od błota Omakowa rzeczką do Sołomca rzeczki, od Sołomca do rowu wykopanego z ieziora Somińskiego, od rowu do Uroczyſzcza Troſzaka Raczyny; i powiedźieli, iż ſię naſza granica tu kończy, á zaczyna ſię granica P. Jana Swiecickiego. Tego Obwodu Okuninskich ieſt niby na milę. Na to odpowiedźieli Urzędnik, i ludźie JKMci Somincy, ktorędy Okuninſcy prowadźili, to ieſt właſny, i wieczyſty grunt naſz, i mamy go w ſpokoyney poſſeſſyi.

Mieſiąca Septembra czternaſty dźień we Wtorek.

Pán Jan Swiecicki powiedźiał mieniąc bydź granicę ſwoią, imienia ſwego Perewalskiego, ze wśią JKMci W. X. Sominem, i zaczął prowadźić granicę od Ziemian Lubomskich Okuninskich wśi ich Omakowskiey, od młynu Okuninskich; z tamtąd rowem do ieziora Somińskiego, i powiedźiał, iż pośrzod tego ieziora ieſt granica iego z Sominem. Od tego ieziora w wierzch do młynu Somińskiego, mowiąc, iakoby ten młyn miał bydź zbudowany na gruncie iego, i mianował tę rzeczkę *Rumianką*, i tąż rzeczką *Rumianką* do brodu, o ktorym, mowił że ieſt na rzecce *Rumiance*, z tamtąd do laſu Oſowego, gdźie mowił P. Swiecicki, iż po lewey ſtronie grunt ieſt W. X. Xcia ſtaroſty Włodźimierskiego, Xcia Fiedora Andrzeiewicza Sanguszkowicza imienia jego Torchowickiego, á po prawey Perewalski. Od tego laſu oſowego zaymuiąc środek błota wielkiego do kopcow ſtarych, ktore tam pośrzod błota ſą, o ktorych nam pierwiey nic nie mowił.

Z tamtąd

Ztamtąd do grobelki, ktora ieſt na teyże rzecce *Rumiance*, od tey grobelki borem mianuiąc także rzeczkę *Rumiankę*, łozami do wierzchu błota, i powiedźiał iakoby z tego błota miała wychodźić ta rzeczka *Rumianka*. Z tamtąd przez dwie drogi, ktore idą z Perewał, iedna do *Torchowiſzcza*, druga do *Widiuta*, do dębu nad ieziorem mieniąc, iakoby ten dąb miał bydź nazwany kudrawym; Od tego dębu prowadźił niby na klik i pokazuiąc między dwiema ſoſnami kopiec, powiedźiał, iż po lewey ſtronie idźie grunt Xiążęcia Staroſty Włodźimierskiego, á po prawey imienia, ſwego Perewalskiego; z tąd polem do dwoch mogił, od tych dwoch mogił do laſu, ktory nazywaią Wołczyſzczem, śrzodkiem zaś tego laſu Wołczyſzcza do Horozan do kopca; od tego kopca do drugiego kopca, i do Waſilkowego ſtawu, z tamtąd do dwoch mogił do ieziora Sweteho, i ſtanąwſzy pośrzod ieziora powiedźiał po lewey ſtronie ieſt grunt W. X. á po prawey moich wśi. Tamże nad tym ieziorem rzekł, iż tu przychodźi grunt Kniaziow Kurcewiczow, Dobr ich Turyczan. Na to odpowiedźiał Urzędnik Somiński z ludźmi W. X. Somińskiemi, i Urzędnik Xcia ſtaroſty Włodźimierskiego Dolzki Bohdan Golimont: ktorędy Pan Swie̜cicki prowadźił granicę tak ze wśią Somińską JKMci, iako też z Dobrami Xcia Fiedora Sanguszkowicza Marſzałka Ziemi Wołyńskiey, Staroſty Włodźimierskiego, Torchowickiemi, i Dolzkiemi, po wſzyſtkich tych granicach, i Uroczyſzczach wiele mianował imion, ktore nie ſą tak zwane, i ktorędy on wiodł, to ieſt grunt wśi JKMci Somina, i maiętności Xcia ſtaroſty Włodźimierskiego Tarchowickiey, i Dolzkiey, i ktore kopce mienił bydź ſobie za granicę, tam kopce nigdy nie bywały, i nie ieſt to granica między temi Maiętnościami. Na te granice myśmy ſami nie wyieżdzali, bośmy cztery dni na Towarzyſzow naſzych oczekiwali, chcąc na granice wyiechać, ale oni u Pana Swie̜cickiego w Perewałach bawili ſię, i potym ledwie ſzoſtego dnia opiſanie nam przyſłali.

OBWOD

OBWOD W. XIE̜STWA

Mieſiąca Septembra czternaſty dzień we Wtorek.

Na drodze, ktora z Somina do Perewał idźie, przy Korſzokowym dębie, opowiedźiał Urzędnik z ludźmi Xcia Staroſty Włodźimirskiego Jmci Xiążęcia Fiedora Andrzeiowicza Sanguszkowicza, Dolski Bohdan Golimont, iż tu przy tey drodze kończy ſię granica wśi W. X. Somińskiey, grunt JKMci, á zaczyna ſię granica wśi Xiążęcia mego Torchowickiey, i rzekł, iż tu granicy Koronney nie ma, bo Ratno, i Luboml należało do Xiążąt náſzych Sendiuszkowiczow, iakoż czaſu ſwego o tym Jchmć milczeć nie będą; á co ſię tycze granice między wśiami, ia opowiem. Prowadźił tedy nas od Korſzakowego dębu do młynu wietrznego, gdźie teraz Kaplica ſtoi, i powiedźiał, iż ta Kaplica poſtanowiona ieſt ná właſney Ziemi Xiążęcia moiego, temu ſą dwa lata; od młynu prowadźił błotem Wołczewskim, aż do Peretoku do Moſzyńskiego laſu, á przy drodze, ktora do Turyczan idźie z Perewał, kopiec ukazał, mieniąc bydź po prawey ſtronie grunt Koronny, á po lewey W. X. i rzekł, iż ſię tu granica wśi Xiążęcia moiego Torchowickiey kończy, á zaczyna ſię ziemia Kniaziow Kurcewiczow, Maiętności ich Turyczyńskiey. Tego obwodu Xcia Staroſty Włodzimirskiego, maiętności Jego Torchowickiey od Korſzakowego dębu do Moſzeńskiego laſu, do drogi, ktora do Turyczan z Perewał idźie, ieſt wzdłuż ná milę. Pan Jan Swie̜cicki ná to powiedźiał, iż ktorędy Urzędnik Xiążęcia Staroſty Włodzimierskiego Dolski prowadźił, to wſzyſtko ieſt właſny grunt maiętności moiey Perewalskiey.

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Septembra piętnaſty dzień we Srzodę.

PAn Jan Swie̜cicki Staroſta Rateński powiedźiał, mieniąc bydź granicę maiętności ſwoiey Perewalskiey, z Kniaziami Kurcewiczami maiętności ich Turyczyna, od ieźiora *Sweteho* ku dołowi

†R łowi

łowi, mieniąc, iakoby tym dołem miała rzeczka *Romanicha* wyniść z ieziora *Swetebo*, i prowadził granicę swoią z Kniaziami Kurcewiczami do rzeki *Tury*, od *Tury* poprowadził do rzeki *Turyi*, mowiąc, iż ná tey rżece staw zrobiony, ktory názywaią *Wopichanki*, od tego stawu *Wopichanki* poprowadził do rzeczki Hłuboczycy, ktora wpadła w tenże staw; tą zaś Hłuboczycą przez las Ziabki ná rog błota Korolewa do Bartoszowego Ostrowu. Tu rzekł Pan Swięcicki, iż się skończyła granica Xiążąt Kurcewiczow, á zaczyna się grunt W. X. Pánow Owłuczemskich wsi ich Owłuczyma, po prawey zaś stronie mienił bydź swoy grunt Perewalski. Xiąże *Bohdan*, i Xiąże *Michał* Kurcewiczowie ná to powiedzieli: po ktorych granicach Pan Swięcicki prowadził, to iest własność nasza w spokoyney naszey possessyi, á gdy będzie czas, potrafiemy o to z Panem Swięcickim się rozmowić.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Miesiąca Septembra piętnasty dzień we srzodę.

Ná drodze, ktora idzie z Perewał do Turyczan, przy kopcu, gdzie podał granicę Urzędnik Xiążęcia Starosty Włodzimierskiego Dolski Bohdan Golimont z ludźmi wsi Torchowickiey, powiedzieli Xiążęta Kurcewiczowie, Xiąże Bohdan i Xiąże Michal,, iż po lewey stronie iest granica nasza począwszy od ieziora Sweteho, ktore iezioro ná poł trzymamy z Xiążęciem Jmcią Starostą Włodzimierskim, i między tym iezioręm, i kopcem, blisko ktorego stoiemy, mamy dwa kopce z Xiążęciem Jmcią Starostą, i te kopce nam pokazali. Poprowadzili potym przez drogę hradą, ktora to droga idzie z Perewał do Turyczan, i powiedzieli, iż tu ná prawey stronie iest ziemia Powiatu Lubomskiego, grunt P. Swięcickiego maiętności iego Perewalskiey, á na lewey W. X. wsi naszey Turyczańskiey Powiatu Włodzimierskiego, i tą hradą prowadzili do stawu Chotenowicz, od tego stawu srzodkiem błota czystoho strugiem do czarney wody

wody, mowiąc, iż u tey czarney wody granica się nasza kończy, á poczyna się ziemia Panow Owłuczemskich; o szkodach záś nic nie mowili. Tego obwodu, ktorędy Xiążęta Kurcewiczowie prowadzili, począwszy od ieziora Sweteho do pomienioney czarney wody wzdłuż iest niby ná połmilę.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia we środę.

Pan Jan Swięcicki powiedział, mieniąc bydź granicę swoią Perewalską z Ziemianami W. X. Owłuczyńskimi, Panem Andrzeiem, Janem, i Jerzym Gniewoszewiczami od błota, ktore nazywa Pan Swięcicki Korolowym błotem, mowiąc, iakoby tym błotem pomieniona rzeczka Hłuboczyca miała iść w gorę do lasu Tiszyna, od rogu tego lasu, tąż rzeczką Hłuboczycą do Zukowego Ostrowu, do Obidowa, mowiąc, iż granica przychodzi Ziemian Lubomskich Oleskich. Ná to Panowie Owłuczemscy powiedzieli: ktorędy Pan Swięcicki prowadził, to iest nasz wieczysty grunt, ktory my z dawnych czasow mamy w possessyi, á granica prawdziwa między wsiami naszemi i Panem Swięcickim, iest iák my pokażemy.

Tegoż dnia opowiadali Ziemianie Olescy z ludźmi JKMci Oleskimi Powiatu Lubomskiego granice swoie od piaty Swięcickiego, maiętności iego Perewał, od Uroczyszcza Potymia pośrzod błota do Luteho lasu, od Luteho lasu do brodu Neretuia, od Neretuia do Horodyszcza nad iezioro, á z Horodyszcza środkiem ieziora Neretuia, i środkiem błota do Meżka lasu, á pośrzod tego lasu rzeczką do Domaszneho, od Domaszneho do Perechrestia Uroczyszcza przy gościńcu Włodzimierskim, od Perechrestia do hrady, od hrady do Kaczanowa stawu, á tam iuż przychodzi granica Włości Horodeńskiey, Starostwa Ziemi Bełzkiey Stezyrty, i Zabłocia. Po tych wszystkich Uroczyszczach mienili bydź Olescy swoią granicę z Panami Owłuczymskiemi, W. X. rzucaiąc

rzucaiąc w lewo, á Koronę w prawo. Ná to Panowie Owłuczymſcy powiedzieli: po ktorych granicach prowadzili Ziemianie Oleſcy z ludźmi Jego K. Mći Powiatu Lubomskiego Oleskimi, to ieſt grunt naſz własny, lecz oni gwałtem, i mocą nas ſamych i ludzi naſzych z Ziemi naſzey wypieraią, i wiele nam ſzkod działáli w zbożu, przez gwałty, i bicia, przez grabież, i zabieranie bydła, wydzieranie pſzczoł, wyrąbywanie drzewa, bo nas małych Ociec zoſtawił, i matka naſza ieſt wdową. Co chcieli, grabili, żyto, i zboże zabierali, grunta naſze poobeymowali; iakoż w tych grabieżach, i gwałtach ſzkoduiemy ná osmſet kop groſzy.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Tegoż dnia we środę.

Panowie Owłuczymſcy, Pan Andrzey, Pan Jan, i Pan Ierzy Gniewoszewicze z ludźmi ſwemi Owłuczymskiemi prowadzili od czarney wody czyſtym błotem, gdzie podali im granicę Xiążęta Kurcewiczowie, i powiedzieli, iż po prawey ſtronie ieſt ziemia Powiatu Lubomskiego, grunt Pana Swięcickiego, maiętności iego Perewalskiey, á po lewey W. X. grunt imienia naſzego Owłuczymskiego; i prowadzili tym błotem, ktorego dwie części należą do W. X. á trzecia część do maiętności P. Swięcickiego Perewalskiey, mianuiąc ná tym błocie Uroczyſzcze Czarną Wodę. Prowadzili potym áż do ſtawu Zukowa, i rzekli, iż tu ſię kończy granica Pana Swięcickiego maiętności iego Perewalskiey, á zaczyna ſię iuż naſza granica z Ziemianami, i z ludźmi Krolewskiemi Oleskiemi Powiatu Lubomskiego. Od ſtawu Zukowa prowadzili nas rzeczką Czarną Wodą przez Czortow las, mieniąc bydź po prawey ſtronie grunt Ziemian, i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, á po lewey imienia ſwego Owłuczymskiego. Od Czortowego laſu tąż rzeczką Czarną do Stawiſzcza, powiadaiąc, iż przy tym ſtawiſzczu oſadził ludźi ſwoich Ziemianin Lubomski Juchno Oleski ná gruncie naſzym W. X.

W. X. od dzieſiącu lat. Od tego Stawiſzcza prowadzili pomienionąż rzeczką czarną, maiąc Teſzow las po lewey ſtronie, i niedaleko przeiechawſzy ten las, poprowadzili nas w lewo od Czarney Wody, pokazuiąc trzy kopce, kopiec proſto od kopca, do Uroczyſzcza laſu Wiuniſzcz do rzeczki *Newedomki*, á tą rzeczką *Newedomką* w wierzch do Sieliſzcza Szczołowa, i powiedzieli iż po prawey ſtronie tego Sieliſzcza Szczołowa grunt ieſt Koronny. Z tamtąd prowadzili tąż rzeczką *Newedomką* do Staurowego laſu áż do ieziora Newedomka, gdzie mowili, iż tu Ziemian, i ludzi Oleskich granica ſię kończy, á zaczyna ſię granica wſi Stezeryckiey Powiatu Horodelskiego. Od tego ieziora Newedoma prowadzili przez bagna do pagorkow, od pagorkow bagnem ná rog laſu Banilowa przez błoto do Parowca powiadaiąc, iż tu ſię granica naſza kończy, á zaczyna ſię granica wſi W. X. Powiatu Włodzimierskiego Puzowskiey. Tego obwodu, ktorędy Panowie Owłuczymſcy prowadzili, począwſzy od błota czyſtego áż do Parowca granicy Puzowskiey ieſt w zdłuż niby ná połćwierci milę, á ktorędy Oleſcy prowadzili począwſzy od Uroczyſzcza Potymia, po wſzyſtkich Uroczyſzczach do Kaczanowego ſtawu niby ná cztery mile, rożnicy zás iakoby ná dwie mile, á mieyſcami ná milę.

Tegoż dnia przysłał do nas Władyka Jego Miłość Włodzimirski Henadey Urzędnika ſwego Hauryła opowiadaiąc, iż ktorą wieś nazwaną Stezerzyce nadano Cerkwi Włodzimirskiey Przeczyſtey Bogárodzice, i ktora to wieś ieſt ná naſzey ſtronie Buga od W. X. tę wieś niedawno Wojewoda Bełzki, Pan Krupski zaiechał, i teraz trzyma; ta zaś wieś leży między wielą inſzemi wśiami Powiatu Włodzimirskiego, o dwie tylko mile od Włodzimirza, ná co Jego Miłość Władyka ma liſty, i dokumenta, ktore czaſu ſwego zechce pokazać.

OBWOD W. XIESTWA.

Mieśiąca Septembra, szesnasty dzień we Czwartek.

STanąwszy u Uroczyszcza *Parowca*, gdzie podali granicę Owłuczemscy Ziemianie W. X. Powiatu Włodzimirskiego Pan Bohusz, Tymosz, i Fiedor maiętnośći swoiey Puzowa, powiedzieli, iż tu iest granica náśza przy granicy Panow OWLUCZYMSKICH pod Parowcem, i że po prawey stronie iest grunt wśi Stezeryckiey Horodelskiego Powiatu, á po lewey W. X. Imienia náśzego Puzowskiego; i prowadzili nas od pomienionego Uroczyszcza *Parowca* od błota granicą swoią, ktorą mienili bydź między wśią swoią Puzowską W. X. i między wśią Stezerycką Horodelską do piaśecznego brodu mimo hradę, maiąc tę hradę w prawie ná stronie Korony aż do Uroczyszcza *Leskow*, od *Leskow* prowadzili nas do Samołeszy, od Samołeszy do drogi, ktora idzie z Stezerycz do Włodzimierza. Tu powiedzieli Pánowie PUZOWSCY, iż tu przy tey drodze kończy się granica náśza, á zaczyna się ziemia Ustiłowska W. X. Tego obwodu, ktorędy Ziemianie Puzowscy prowadzili poczawszy od Parowca błota do drogi, ktora idzie z Stezerzyć do Włodzimierza iest niby ná milę, á w poprzek ná poł milę.

OBWOD W. XIESTWA.

Mieśiąca Septembra szesnasty dzień, tegoż dnia we Cwartek.

ZIemianin Hospodarski Pan Michał Kotowicz i Urzędnik Xiążęcia Alexandra WISZNIOWIECKIEGO Ustiłużki z ludzmi wśi Ustiłuskiey prowadził, mieniąc bydź granicę swoię ze wśią Horodelską Stezerycami, ktorą to wieś Stezerycze mienili bydź należącą do Władyki Włodzimirskiego, nádaną Cerkwi Włodzimirskiey Przeczystey Boga-rodzice, ktorą wieś niedawno KRUPSCY gwałtem odebrali; Prowadzili tedy nas pomieniony Michał Kotowicz, i Urzędnik Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO od grobli Puzowskiey wśi W. Xięstwa aż do wilczych brodow, od wilczych brodow do lasu Horodelskiego Wydrenicy, przez rzekę Wydrenicę do drogi, ktora

ktora idźie od Horodla do Włodźimierza, od tey drogi przez Bug do topolow do puł gaiu sośnowego, od gaiu do krasney gory, powiadaiąc, iż tu pod tą krasną gorą granica się náśza kończy, á poczyna się granica Xiążęcia ALEXANDRA WISZNIOWIECKIEGO wśi Jego *Jezowskiey*; co zaś PUZOWSCY mowili bydź granicą swoią przy drodze, ktora z Stezerycz idźie do Włodźimierza, ta droga iest ná nászym gruncie. Tego zaś obwodu Michałowego i Urzędnika Xcia WISZNIOWIECKIEGO od grobelki Puzowskiey do krasney gory iest wzdłuż niby ná dwie mile.

OBWOD HORODELSKI KORONNY.

Ná tych granicach nie byliśmy.

Mieśiąca Septembra Siedmnasty dźień w Piątek.

URoczyszcze granic Horodelskiego Starostwa Ziemi Bełzkiey od Zamku, i od Miasta, i od wśi, poczyna się od granicy Ziemian i ludzi Oleskich Powiatu Lubomskiego, z maiętnością Owłuczymem Ziemian W X. Pánow GNIEWOSZOW. Mowiono tedy bydź granicą Powiatu Horodelskiego od Uroczyszcza, ktore z Horodla nazywaią Staurowo, od Uroczyszcza Staurowa do haci, od haci przez bagno, od bagna borem przez gorę, od gory tey przez małe bagno, od tego bagna przez bor do wielkiego bagna, ktore bagno ciągnie się do jeźiora *Newedoma*; mieniąc przy tym, iż ná lewey stronie iest grunt WX. á ná prawey Horodelski. Od jeźiora *Newedoma* do wielkiego bagna, przez ktore droga idzie z miasteczka Stynia do dębu, od dębu do sosny, ktorą nazywali źieloną, ktorey sosny tylko pień się został, od sosny ná rog hrady przez drogę, powiadaiąc, iż ta hrada miała bydź niby granicą między Wielkim Xięstwem i Starostwem Horodelskim, w prawey stronie maiąc grunt Horodelski, á po lewey W. X. do Uroczyszcza Kaczan stawku, od Kaczan stawku środkiem błota do Parowca lasku, á przez ten lasek pośrzod błota mimo uroczyszcza Czerny ostrow. Po lewey stronie mienili bydź grunt W. X. á po prawey Czerncy ostrow do Ho-

do Horodla, á z tąd do uroczyſzcza *Swetymia* jeźiora, á śrzodkiem tego jeźiora do uroczyſzcza Horodyſzcza mimo uroczyſzcze Krolewskie Stanowiſzcze śrzodkiem błota do uroczyſzcza Hodenia, od uroczyſzcza Hodenia błota pośrzod tegoż błota do odnogi, ktora idzie z tegoż błota, od tey odnogi przez krzaki do drogi, á zaś tą drogą wdal przez pole do miedzy, od miedzy do Suhrani zá drogą Włodzimirską ku Milejowemu jeźiorze, á śrzodkiem jeźiora tego przez Bug, od Bugu do błota, tym zaś błotem koło łozy do potoku, ktory płynie z tey łozy ku ſianożęciom Xiążęcia Biskupa Łuckiego; od tych ſianożęci Biskupich podle łoz dołem do Kołodezia uroczyſzcza, ktore názywaią Kámiennym do Stryzowskiey granice, gdzie ná lewey ſtronie mienili bydź grunt *WX.* á po prawey Horodelski.

Ná to powiedzieli z W.X. Pánowie Owłuczemscy, i Ziemianie Puzowscy z imienia ſwego Puzowa, i Pan Michał Kotowicz, i Urzędnik Xiążęcia Alexandra Wiszniowieckiego Uſtiłuzki, i drugi Urzędnik Xcia Wiszniowieckiego Jezowski, i Urzędnik Szczęſnego Lwowicza Czerneykowski, pomieniony oraz Michał Kotowicz z Zięciem ſwoim Pánem Hieronimem Wojewodzicem Krupskim, i z Urzędnikiem Szczęſnego Lwowicza z imienia ſwoiego poſpolitego *ludi ná odnoſtalne* ktorędy prowadzili od Horodla Staroſtwa Koronnego począwſzy od granice Pánow Owłuczemskich Ziemian W.X. te wſzyſtkie hranie, i uroczyſzcza ſą w Wielkim Xięſtwie grunt náſz dźiedziczny, i z dawna należący do W.X. iakoż kiedy czas ná to będzie, iaśnie to pokażemy, i dowodami ſprawiedliwemi wedle zwyczaiu prawa poprzeć zechcemy.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Septembra ośmnaſty dźień w Sobotę, Indykt piąty.

URrzędnik X. Alexandra Wiszniowieckiego Jezowski Bohuſz z ludźmi X. ſwego wśi Jezowskiey ſtanąwſzy przy owey gorze uroczyſzcza Kraſnego powiedział, iż od tey gory kraſney od

piaty Paná Michała Kotowicza, i Xiążęcia mego wśi Suliczowskiey poczyna ſię granica Máiętnośći Xcia mego Jezowskiey; po prawey ſtronie ieſt Ziemia Horodelska Powiatu Bełzkiego, á po lewey W.X. Prowadził zatym nas mimo tey kraſney gory niby ná połtory wierſty, á porzuciwſzy pomienioną gorę kraſną w prawo, od tey gory proſto do Sawin rowu do Bugu; Tu oświadcza ſię Urzędnik Choteczowski Xiążęcia Jmci Biskupa Łuckiego Sebaſtyan Wiwiński, iż tu ná lewey ſtronie Buga w Wielkim Xięſtwie weſpoł z Ziemianami Xcia Wiszniowieckiego Maiętnośći Jego Jezowskiey, w ſianożęcie Xcia Jmci Biskupa gwałtem wſtępuie, i zabiera Pan Jan Swięcicki z máiętności ſwoiey Stryżewki; Urzędnik Xcia Wiszniowieckiego rzekł, iż tu ſię iuż kończy granica wśi Xcia mego Jezowska, oraz i Xcia Jmci Biskupa Łuckiego, ſianożęcie Maiętności Jego Choteczowskiey, i że po lewey ſtronie ieſt grunt W.X. á po prawey Horodelskiego Powiatu, maiętności Paná Swięcickiego Stryżewskiey. Tego obwodu Urzędnika Xiążęcia Wiszniowieckiego od kraſney gory do Sawina rowu do Bugu wzdłuż ieſt niby ná połtory wierſty, á wſzerz niby ná poł milę.

Tegoż dnia od pomienionego mieyſca Sawina rowu prowadźił Urzędnik Szczęſnego Lwowicza wśi W.X. Czerneykowa Turczyn do Buga mowiąc, iż tu granica Páná mego wśi iego Czerneykowa do poł Bugá, i że ná prawey ſtronie grunt Powiatu Horodelskiego maiętnosci P. Swięcickiego Stryżewskiey, na lewey zaś W. X. Ziemia Pana mego; i prowadźił nas po nad Bugiem mieniąc bydź granicę ſwoię po połowę Buga, mimo Wieś i zameczek Stryżowski w wierzch rzeki Bugu, mieniąc ſwoię granicę do połowy Buga niby na poł milę, z tąd przyprowadźił do doliny, ktora ſię ciągnie z Ladińskiey Dąbrowy do Buga, i rzekł, iż tu ſię kończy granica Pana mego, wśi jego Czerneykowa, á zaczyna ſię granica od owey doliny Pana Michała Kotowicza, i Pana mego Szczęſnego, maiętności ich Ludińskiey, z tamtey zaś ſtro-

ny Buga grunt P. Jana Swię̨cickiego, wśi jego Huśińskiey, Tu u tego łohu ſtoiąc opowiedźiał P. Michał Kotowicz z Zięciem ſwoim Panem Hieronymem Krupskim, iż poczyna ſię grunt wśi naſzey dźiedźiczney Ludińskiey, mieniąc bydź ſwoię granicę do poł rzeki Buga w wierzch, i poprowadźił nas pod wieś Huśin niby na ćwierć milę, i rzekł, iż pośrzod ſtawu Huśińskiego ieſt naſza granica; á od ſtawu prowadźili nas w wierzch Bugiem aż do wału Uroczyſzcza Terepla, ktory do ſamego ſię Bugu ciągnie; i powiedźieli, iż po prawey ſtronie za Bugiem granica Swię̨cickiego, wśi jego Huśina kończy ſię, á zaczyſię grunt Piotrowskiego i Osmanskiego maiętności ich Horodka. Prowadźili nas potym w wierzch Bugu mieniąc granicę ſwoię po poł Buga, na prawey ſtronie grunt Horodelskiego Powiatu wśi Horodeckiey, po lewey W. X. wśi Ludińskiey, mimo wieś Horodecką Bugiem, i mimo Horodyſzcze Wołyńskie, ktore ieſt po prawey ſtronie Buga, i mimo wieś ſwoię Ammukowo, aż do Cutnowa wśi Krolewskiey Powiatu Rubieſzowskiego, mowiąc, iż tę Wolę Cutnowo Staroſta Rubieſzowski Pan Dę̨bowski na właſney Oyczyſtey naſzey Ziemi Ludińskiey oſadźił; potym prowadźili przez rzekę *Cutnewę* w wierzch Buga do Uroczyſzcza Czarney łozy, y rzekli u tey Czarney łozy, iż tu granica naſza od Buga idźie w lewo do Uroczyſzcza Hliniſzcz, mimo Paromowski gay, aż do wśi Władyki Włodźimierskiego Bożenki, á po nad Bugiem w wierzch, to ieſt Powiat Włodźimirski graniczący z Powiatem Bełskim aż do Kryłowa; U tey granicy rzeki Buga od Polakow zabrane wśie Włodźimierskiego Powiatu na imie *Michałow*, *Poromowo*, *Kreczowo*, i *Jozefowo*. Od owego łohu ktorędy prowadźił Michał Kotowicz z Zięciem ſwoim P. Hieronymem Krupskim, po nad rzeką Bugiem w wierzch do Uroczyſzcza czarney łozy, w zdłuż ieſt niby na dwie mile, á od czarney łozy do granicy Bożenickiey w zdłuż niby na milę; roznicy zaś w ſzerz, ktorą Swię̨cicki, i Piotrowscy, i Osmanscy

MANSCY

manscy uczynili, mieyſcami na poł milę, á mieyſcami na ćwierć milę. Michał Kotowicz, i Urzędnik Szczęſnego powiedźieli iż od Dźiadow i Pradźiadow ſwoich ten grunt maią w poſſeſſyi, ale Piotrowscy i Osmanscy ze wśi ſwoiey Horodka zaboyſtwa, gwałty, grabieże na wielu mieyſcach nam czynią.

OBWOD SWIĘ̨CICKIEGO.

Mieſiąca Septembra ośmnaſty dźień w Sobotę.

Opowiedźiał Pan Jan Swię̨cicki granicę maiętności ſwoiey Stryżowskiey, z maiętnością Xiążęcia Alexandra Wiszniowieckiego Jezowem, z maiętnością oraz Szczęſnego Lwowiczа Czerneykowem, á Michała Kotowicza i Zięcia jego Hieronyma Krupskiego Woiewodźica Bełzkiego Ludinem, gdźie oraz pokazywał hranie począwſzy od kamienia Kołodeźia, przy ktorym mowiono, iakoby miała bydź piata Powiatu Horodelskiego, od tego Kołodeźia do Bakacz Uroczyſzcza, od Bakacz do Buga, á Bugiem po poł rzeki do Czerneykowa, od Czerneykowa przez Bug łozami do Uroczyſzcza Rudki, od Rudki polem do Mogiły, od Mogiły drogą przez dąbrowy do Huśińskiey granice, do Uroczyſzcza Hłubin wśi ſwoiey Huśina ze wśią Ludińską W. X. i rzekł, iż od pomienionego Hłubina zaczyna ſię granica wśi moiey Huśina ze wśią Ludińską, od Stryżowskiey granice dąbrowami do Uroczyſzcza Diwii gory, á od Diwii gory polami do jeźiora Werenemiſza, i tam zdał Pan Swię̨cicki piatę Piotrowskiemu wśi jego Horodka, ktore to granice oboyga wśi Pan Swię̨cicki prowadźił niby na dwie mile, i powiedźiał Pan Swię̨cicki, iż mam ten grunt w ſpokoyney poſſeſſyi. Na to Panowie Ludińscy powiedźieli: w tym mieyſcu nas Bug od was dźieli po połowę rzeki, á kędyś ty prowadźił, to ieſt właſność naſza.

Tegoż dnia Mieśiąca Septembra ośmnaſty dzień w Sobotę.

Ziemianie Horodelſcy, Piotrowſcy, i Ośmańſcy powiedźieli bydz granicę maiętnośći ſwoiey Horodka z maiętnośćią Ludińską W. X. Panow Kotowiczow, naprzod od uroczyſzcza nazwanego rowu Dąbrową gorą, do uroczyſzcza głębokiey doliny, od doliny polami i Dąbrowami do Kaczanowey mogiły, od tey mogiły do połowy ieżiora Rakowa, od tego ieżiora przez las do Buga; á tego wſzyſtkiego okręgu ieſt niby ná milę, w ſzerz záś temi dwiema obwodami Ludińskim i Horodskim niby ná poł milę.

Ná to powiedzieli Panowie Ludińſcy: ktorędy prowadźili Panowie Horodeńſcy, Piotrowſcy, i Oſmańſcy, to ieſt dziedzictwo naſze po wſzyſtkich tych granicach, naſzą záś granicą ieſt Bug.

OBWOD W. XIESTWA

Mieśiąca Septembra dziewiętnaſty dzień w Niedzielę.

U Czarney łozy od piaty Panow Kotowiczow wśi ich Ludińskiey Bortnowa, powiedział Pan Gabryel Dworzanin JK. Mći i wielkiey Xiężny Bony, imieniem Władyki iego Miłośći Włodzimirskiego Henadeia, z ludźmi wśi Władyki iego Miłośći Bożanek, Dorohinicz, Furſowicz, Tyſzkowicz Połupańſzczyzny że granica Powiatu Włodźimierskiego z Powiatem Bełskim ieſt Bug do połowy rzeki, i między wyżey opiſanemi wioskami Władyki iego Miłośći, i między wśiami Powiatu Włodźimirskiego, ktore to wśie *Lachowie* ſobie przywłaſzczyli, á inſze oſadzili ná gruncie Włodzimirskim Władyctwa Włodźimierskiego, to ieſt, te wśie ktore przyłączyli do Korony, pierwſza *Michałow*, druga *Paromow*, trzecia *Leznica*, czwarta *Kreczowo* te záś wśie, ktore ſą oſadzone ná gruncie Włodźimirskim, i Władycznym, ſą naprzod *Wołczek*, druga záś nad rzeczką Leznicą nowo oſadzona wieś nazwana *Leźnica*. Rzekł tedy pomieniony Dworzanin, iż wyżey opiſane

opiſane wśie odebrane ſą zá Krola Alexandra, te záś oſadzone ſą od ośmiu, álbo naydaley od dzieśiąciu lat. Xiąże Michał Zbarazki także powiedźiał: nie tylko oderwano wśie od Włodzimierza, ále też i tu do maiętnośći Pana Woiewody Sendomirskiego Pana Jana Tenczynskiego do Kryłowa, grunta maiętnośći moiey Morozowicz pozabierano, i ná Uroczyſzczu Wołczku, gdzie była wieś ludzi moich oſadzona; Jmć Pan Woiewoda Sędomirski tych ludzi moich zagrabił, i z pomienionego Uroczyſzcza ich zpędził, á ſwoią Wolę ná tym Uroczyſzczu Wołczku oſadził. Pan Gabryel powiedźiał, iż ktore ſą granicę między wśiami iego Miłośći Władyki, i między wśiami Powiatu Włodźimirskiego, iá WaſzMCw tymi granicami poprowadzę. Prowadźił tedy nás od czarney łozy, od piaty Kotowiczow maiętnośći ich Ludińskiey Bortnowa, ku długiey łozie do Hliniſzcz, od Hliniſzcz do Skomorochowa Kurchanu, od Skomorochowa Kurchanu ku dolinie do Uroczyſzcza Zołobowa, od Uroczyſzcza Zołobowa do Leznicy do drogi, ktora idźie od Poromowa do wioski Leznicy, tą záś drogą do ieżiora Petrowa, maiąc Petrowe ieżiora w lewie, do rzeczki Huski, á tą rzeczką Huską do Bugu, śrzodkiem zaś Bugu w wierzch do Litowiskiey granicy, do wśi Litowiskiey Molnikowa. Tego wſzyſtkiego, ktorędy Gabryel prowadźił począwſzy od czarney łozy po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach, áż do rzeki Huski, i gdźie rzeczka Huska wpadła w Bug, á Bugiem do granicy Litowiskiey ieſt niby ná dwie mile.

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Septembra dziewiętnaſty dzień.

Granica JeyMći Pani Woiewodźiny Sędomirskiey, maiętnośći iey Kryłowa z Wołyniem, poczyna ſię u narożnicy Krolewskiey Cucnowki, od Cucnowki áż do Koleczachowego laſu, od Koleczachowego laſu do gośćińca, ktory idźie do Bartnowa; á ten gośćiniec naprzod idźie od śćiany Ludińskiey do śćiany Rohożańskiey

hozańskiey Xiążęcia Biskupa Łuckiego, od tey ściany do ściany Zelinowskiey, takoż Xiążęcia Biskupa Łuckiego opiat, od ściany Zelinowskiey áż do Bortnowa Pana Ludińskiego, ktora tamtędy idźie do Krynice, á od Krynice do ieźiorka Janowki drogi, od ieźiorka do dębu, od dębu do narożnicy Porymowskiey i Bożanki, od tey narożnicy do Petrowa ieźiora, od ieźiora do rzeczki Huski, od Dorohinicz wśi Władyki Włodźimirskiego, á tá rzeczka wpadła w wierzch Leznicy ſtawu JeyMći Páni Woiewodźiny Sędomirskiey, od ſtawu do Tudorkowicz, od Tudorkowicz, do ieźiora, ktore ieſt pod gorą Tudorską, á ztąd do gęſtey łozy, od gęſtey záś łozy do rzeczki Swinki, ktora to Swinka przypiera do granicy Morozowicz. Od ściany Morozowicz áż do ściany Ośmiłowskiey Xiążąt Czartoryskich, á od tego petnic ſtawu do Monikowa tákże Xiążąt Czartoryskich áż do wśi Hołub Pani Gołdaczowey, czego ieſt na dwie mile; Ta granica ieſt od dawnych czaſow maiętności Kryłowskiey z Wołyniem, iakoż ani my ſami, ani Luſtratorowie naſi, ani ſtrona z W. X. temu nieprzeczą.

OBWOD W. X. XIĄZĄT CZARTORYSKICH

Mieſiąca Septembra dwudźieſty dźień w Poniedźiałek.

Ta ieſt granica Xcia Alexandra i Xcia Jana Czartoryskich maiętności Ich Litowiskiey, ktorą nie dawno położono między wśią należącą do Włodźimierza, ktore teraz służy do Kryłowa Powiatu Bełzkiego, to ieſt nazwiskiem Kreczowo, i między Xcia Czartoryskiego wśiami Litowiskiemi, na imie Smiłowicze, á drugą Molnikowo, naprzod z Kreczowskim gruntem od ſtawu piatycz, od ſtawu drogą Hołubską, ktora idźie ze Smiłowicz do Hołuby, tą drogą do jeziora Zukowca; i pokazał nam Urzędnik Xiążąt Czartoryskich Litowiski Waſil z ludźmi Litowiskiemi na tym mieyſcu od Uroczyſzcza ſtawu aż do jeźiora Zukowca wzdłuż drogi kopcow trzynaście, i tu

i tu u tego jeźiora Zukowca przy kopcu powiedźiał, iż ſię tu kończy granica Kreczowska wśi Pani Woiewodźiny Sendomirskiey, á poczyna ſię Ziemia Pani Gołdaczowey wśi Jey Mci Hołuby, á z drugiey ſtrony z W. X. grunt Xiążąt Czartoryskich wśi Ich Mciow Molnikowa. Od tego jeziora Zukowca prowadźili nas ſmuzaliną przez Bug aż do Kamienney łozy, od łozy dąbrową *w kozi rog* przez błoto w wierzch ſtawu Karpowca; w tym mieyſcu od Bugu do wierzchu Karpowca pokazali nam ſześć kopcow, i powiedźieli, iż Pani Gołdaczowey ziemia maiętności jey Hołubek Powiatu Bełzkiego, ieſt po prawey ſtronie, á po lewey ziemia Xiążąt Czartoryskich maiętności Ich Litowiskiey; twierdźili oraz iż na tym obwodźie za granicami oſadźił Pan Gołdacz od dźiewięciu lat wieś ſwoię, nazwiskiem Peſeczno na ſyrowym pniu.

Prowadźił nás potym od Karpowca Uroczyſzcza do Dneprechi rzeczki, od rzeczki Dneprechi do Bliſzczackiego ieźiora, od ieźiora drogą Ukryńską ku Wołczku i Gałce mowiąc, iż ná prawey ſtronie grunt Pani Woiewodźiny maiętności iey Tuderskowskiey, á ná lewey Litowiski; u tegoż Uroczyſzcza Wołczka zaczyna ſię grunt Ziemian Powiatu Bełskiego, Panow Bzowskich. Rzekł tedy, że tę granicę ma z Pany Bzowskiemi ſpokoyną, począwſzy od Wołczka Uroczyſzcza do białych Brzegow, i proſto przez Bug áż do Liwina Oſtrowa, á po Kruhel po drogę, ktora idźie od Litowiza do Zdarow, maiąc Wielkie Xięſtwo w lewo, á Powiat Bełzki w prawo. Z drogi proſto rowem Uroczyſzczem roziezdnym do jeźiora Buzyſzcza, od jeźiora do Bugu, gdźie powiedźiał Urzędnik Litowiski: ná tey ſtronie Bugu w prawo ieſt grunt Pani Woiewodźiny Sędomirskiey maiętności iey Piatikorowa pośrzod Buga do granicy Ziemian Horodyłowcow, á z temi Ziemianami Horodyłowskiemi po poł Buga áż do Krynicy Dymennicy, przy ktorey idźie gościniec z Sokala do Włodźimierza; rzekł potym, iż ten gościniec oddźiela

la Xiążąt CZARTORYSKICH maiętnośc ich Zdarską od wśi Ziemianina Wielkiego Xięſtwa Ławryna Jwanickiego, i że po prawey ſtronie tey drogi grunt ieſt Ziemianina W.X. Iwanickiego, á po lewey Litowiski wśi Zdarskiey Xiążąt CZARTORYSKICH, i tu zdali granicę Panu Ławrynowi IWANICKIEMU.

Tego wſzyſtkiego, ktorędy prowadźił Urzędnik Litowiski Waśil począwſzy od ſtawu Piatycz do Buga ieſt niby ná połmilę, od Bugu do jeźiora Zukowca, do białych brzegow Bugu niby ná połtory mile, od białych brzegow do Liwina do Uroczyſzcza, i do Kruhla, i do gościńca, ktory idźie do Litowiza do Zdarow, gdźie granica Litowiska Xiążąt CZARTORYSKICH wyſzła z Bugu, niby ná milę, to ieſt ná trzy mile.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra dwudźieſty dźień.

Od narożnicy, gdźie zdał granicę Panu Gołdaczowi Urzędnik Pani Woiewodźiny Sędomirskiey, prowadźił Pan Gołdacz granicę ſwoię dawną ponad tą rzeką ktora ſię poczyna Bugiem między wśiami Pani Woiewodźiny Sędomirskiey Kreczowem, á ciągnie ſię áż do rzeki, ktorą nazywaią Urynowka, i ktora w pada w Bug, Bugiem zaś do rzeki Wołczka, Wołczkiem áż do Narożnicy Pani Woiewodźiny Sędomirskiey wśi iey Mći Tudorskowskiey, do grobli pod młynem, á tego ieſt ná milę. Przeciwko tey granice áni my ſami áni Luſtratorowie naśi, áni ſtrona z W. X. nie odkazała ſię.

OBWOD W. X. ŁAWRYNA IWANICKIEGO.

Mieſiąca Septembra dwudźieſty pierwſzy dźień we Wtorek.

U przerzeczonego Uroczyſzcza Dimennicy zrzodła, powiedźiał Ziemianin Wielkiego X. Pan Ławrin Iwanicki: tu iá od piaty Uroczyſzcza Demennicy, gdźie Xiążęta CZARTORYSCY zdali, prowadzę WaſzMcw granicami ſtarodawnemi, ktore ſą między

między W. Xięſtwem Powiatu Włodźimierskiego, i między wśią Sokalską Skomorochami proſto drogą, ktora idźie z Włodźimierza do Sokala, pod gaiem wśi Sokalskiey Skoromochow, zoſtawuiąc gay i wieś Skoromochy w prawo, á w lewo W. X. grunt moy; od gaiu tąż drogą do grobli Ilkowickiey, ktora grobla ieſt na rzece Roiotinie, i tu zdał granicę ſwoią Pani Lachowskiey i ludźiom jey Lachowskim. Tą granicą, ktorędy Pan Ławryn prowadźił począwſzy od Dymennice do grobli Ilkowickiey ieſt niby na poł milę.

OBWOD W.X. PANI LACHOWSKIEY.

Tegoż dnia we Wtorek.

Od tey grobli prowadźili nas ludźie Pani Lachowskiey, wśi Jeymci Lachowskiey, pomienioną rzeczką Roiatyną w wierzch aż do ſtawu, ktory ſtaw Pan Mleczko Ziemianin Bełzki zaſtawił ná brzegu W. X. ná gruncie P. Lachowskiey, mianuiąc po prawey ſtronie tey rzeczki Powiat Bełzki, á po lewey W. Xięſtwo, i powiedźieli, iż pośrzod tego ſtawu ich granica z P. Mleczkiem ieſt także w wierzch tey rzeczki, aż do żrzodła, ktore ieſt obrąbione tymi czaſami od P. Mleczka; tu u tego żrzodła zdali ludźie P. Lachowskiey piatę ſwoię Kniaziowi Alexandrowi PORZECKIEMU, maiętności jego Porzecza i wśi Hruſzowa. Tego zaś obwodu, ktorędy prowadźili ludźie P. Lachowskiey począwſzy od grobli ich Ilkowickiey, aż do żrzodła ieſt niby na poł milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Tegoż dnia we Wtorek.

Od pomienionego żrzodła poprowadźił Kniaź Alexander PORZECKI łohem w wierzch, z kąd ta rzeczka poſzła niby ná poł milę, i mienił na lewey ſtronie W. Xięſtwo, Powiat Włodźimirski z maiętnościami swemi Porzeczem, i Hruſzowem, á na prawey

prawey Powiat Bełzki, maiętność Pana Mleczkowa Staniatin, i tę dolinę porzuciwszy w prawo prowadził nas prosto przez gorę do drugiey doliny, na ktorey dolinie pokazał nam koszaryszcze, mowiąc, iż tu jego Przodkow, i jego samego Wołośia z owcami stawali, i tych dąbrow zażywali, i mianował tu po prawey stronie grunt Panow Rudkirow wioski ich Łuczyc, ktora zá ALEXANDRA Krola należałá do Wielkiego Xięstwa, do maiętności Bokieiow Peczyfostow, á po lewey grunt wśi swoiey Hruszowa; od tego Koszarzyszcza poprowadził do łużka osowego, z tamtąd do głębokiey iamy, od głębokiey iamy do Kołodeźia, od Kołodeźia do Kuźminey mogiły, od Kuźminey mogiły prowadził nas do kopcow trzech, ktore to kopce są blisko wśi iego Hruszowa przy drodze, ktora idźie z Meletyna do Włodzimirza ná Hruszow, i tu powiedział, iż u tych kopcow trzech kończy się granica moia, wśi moiey Hruszowa, á zaczyna się grunt Panow BOKIEIOW maiętności ich Meletyna, gdźie oraz schodźi się grunt Panow RUKIROW maiętności ich Łuczyc. Tego obwodu, ktorędy Kniaź Alexander PORZECKI prowadził, począwszy od krynicy obrąbioney áż do kopcow po wszystkich tych Uroczyszczach iest niby ná dwie mile.

OBWOD KORONNY.

Dnia dwudźiestego pierwszego Septembra.

Pan Horodiłowski Ziemianin Koronny prowadził granicę swoię, począwszy od ostatniey narożnicy wśi Koronney Pekurow od rzeki Bugu, tymże Bugiem w gorę Holwową, aż do wśi Krolewskiey Powiatu Koronnego, mieniąc bydź po lewey stronie W. X. á po prawey grunt Koronny, z strony W. X. wieś Zdarow Xiążąt CZARTORYSKICH, á z drugiey strony Bugu mowił że iest w spokoynym używaniu bez żadnych krzywd. Tey granicy wzdłuż iest ná milę ponad Bugiem.

Tegoż dnia ludźie wśi JKMci Czołwowa pokazali swoią granicę

cę dawną ponad rzeką Bugiem w gorę, aż do ściany wśi Skomoroch JKMci, ktorą trzyma Pan Jan STRZAŁKOWSKI dożywociem, z drugiey strony Bugu ponad wśią Zdarską Wielkiego Xięstwa Xiążąt CZARTORYSKICH, mianuiąc po prawey stronie grunt Koronny, á po lewey Wielkiego Xięstwa, przydaiąc oraz, iż iest w spokoynym, i dawnym używaniu bez żadnych krzywd. Tamże ludźie Koronni wśi Skomorochow Zamku Sokalskiego w dzierżawie P. MIKŁASZA Podkomorzego Jego Krolewskiey Mci młodego, prowadźili od Bugu do Uroczyszcza źrzodła *Dymennice*, do drogi, ktora idźie z Włodzimierza do Sokala, á tą drogą aż do Wołczka błota, tym zaś błotem niby ná wierstę, potym porzuciwszy te błoto w prawo, prowadzili drogą małą niby ná dwie wiersty do dąbrowy, w ktorey dąbrowie pokazali nam trzy dęby, mowiąc, iakoby te dęby miały bydź okopane, ale nie iest tak. Tę drogę opuściwszy w lewo, prowadzili nas gośćińcem, ktory zowią Tatińcem, aż do gośćińca, ktory idźie z Porzecza do Staniatina, wśi Páná MLECZKOWA, podle ktorey mienili bydź dwa kopce sypane, i mowili, że te kopce miały bydź między wśiami WX. Porzeczem, i Lachowem, á rozrzucone są od Kniaźia PORZECKIEGO.

Tego obwodu, począwszy od Dymenicy, po wszystkich tych uroczyszczach iest niby ná milę, i tu też oraz ludźie wśi Skoromoskiey zdali granicę swoią Ziemianinowi Powiatu Bełzkiego, Panu Stanisławowi Mleczku, ktory poprowadźił nas od tego mieysca tymże wyżey mianowanym gośćińcem Tatińcem do doliny, od doliny tąż samą drogą do dębow, ná ktorych powiadał, iż są znaki graniczne, przydaiąc, że te znaki Kniaz PORZECKI kazał wyrąbać. Od tych dębow prowadźił nas tąż drogą Tatyńcem do Uroczyszcza Horok, od Horok do Uroczyszcza Jazwin; tu podał P. MLECZKO granicę swoię Panu RUDKIROWI wśi jego Łuczyc, mieniąc bydź po prawey stronie Powiat Bełzki, á po lewey W. Xięstwo grunt Kniaźia PORZECKIEGO. Na to ani my ani Lustratorowie naśi, ani strona z W. X. nie odkazała się.

OBWOD W. X. PANOW BOKIEIOW.

Mieſiąca Septembra dwudżieſty wtory dźień we Srzodę.

Stanąwszy u tych trzech kopcow, do ktorych przyprowadźił Kniaź Alexander Porzecki, do narożnicy tuż podle laſu Kniaźia Porzeckiego Hruſzewy, Pan Fedor, i Pan Gabryel Bokiey powiedźieli, iż tu ſię zaczyna granica naſza, Zameczku naſzego Miletina od granicy Kniaźia Porzeckiego, wśi jego Hruſzowy, gdźie też do pomienionych trzech kopcow trzecia ſchodźi ſię granica z prawey ſtrony Ziemianina Powiatu Sokalskiego Jana Rudkira, wśi jego Łuczyc, ktora to wieś Łuczyce za Krola Alexandra należała do W. X. do Peczyfoſtow. Prowadźili nas potym Bokieiowie drogą, ktora idźie z Włodźimierza do Buska, mieniąc po prawey ſtronie grunt *Rukirowski*, á po lewey W. X. grunt maiętności ſwoiey *Miletina*. Od tych trzech kopcow niby na ſtrzelenie z łuku, pokazywali nam trzeci kopiec po prawey ſtronie drogi, i tąż drogą idąc także niby na dwa ſtrzelenia z łuku, pokazali nam kopiec po lewey ſtronie, á z tąd prowadźili nas niby z wierſtę, pokazuiąc kopiec nie daleko od Zameczku ſwego Melityna między drogami, ktore idą z Włodźimierza, i z Sokala do Melityna. Potym przyprowadźili do kopca, ktory ieſt nad brzegiem jeziora Panow Bokieiow łuhu, od tego kopca prowadźili przez odnogę Serpaniec pośrzod błota nazwanego łuhu, i brzegiem ſtawu Rukirowego pośrzod błota; poty prowadźili przez te kopce, i wſzyſtkie te mieyſca z obu ſtron ſpokoyne, od tych trzech kopcow pośrzod błota niby na milę.

Z tąd zaś Panowie Bokieiowie prowadźili do odnogi pośrzod Uroczyſzcza Zydowki doliny, mieniąc bydź po prawey ſtronie grunt Rukirowski, á po lewey W. X. grunt maiętności ſwoiey Miletyna. Od Uroczyſzcza Zydowki prowadźili nas PP. Bokieiowie doliną niby na dwa ſtrzelenia, i przyprowadźili na rolę po lewey ſtronie drogi, pokazuiąc nam wzgorek na tey roli, i mowiąc iż tu był kopiec, ale go zorali Panowie Rudkirowie. Od tego mieyſca prowadźili drogą, i tąż doliną Zydowką niby na ſtrzelenie, i pokazali nam po prawey ſtronie drogi pagorek, mieniąc bydź kopcem, i powiedźieli, iż to ieſt drugi kopiec. Opuściwſzy za tym tę drogę i dolinę w prawo, iechali przez gorę pooraną, i pokazali nam pagorek, mieniąc go bydź trzecim kopcem, á podle tego pagorka dąb porąbany, ná ktorym znáki krzyże po obu ſtronach. Daley także potym ukazali dwa dęby, w ktorych krzyże z obu ſtron, á odiachawſzy nie daleko, dwa dęby ieden podle drugiego z krzyżami; potym pokazali kopiec nie daleko, od tego kopca dwa dęby z krzyżami z obu ſtron. Potym prowadzili nas ná ſtrzelenie, i pokazali dąb, w ktorym znáki krzyżowe, á podle niego kopiec znaczny; potym zaś niby ná dwa ſtrzelenia z łuku, przyprowadzili nas do trzech kopcow dobrze znácznych, mowiąc, iż ſię tu zeſzły trzy hranie; ieden kopiec mianowali Leſzczetowski Páná Ostrorogow, drugi Łuczycki Páná Rukirow, trzeci Matowski Pánow Bokiejow, i powiedzieli, iż ktorędyśmy prowadźili, to wſzyſtko po prawey ſtronie grunt Rukirow, á po lewey WX. grunt náſz. Od tych zaś trzech kopcow prowadzili nas do Uroczyſzcza białey krynice. Ná to Rudkir powiedział, iż te znaki nie ſą z PP. Bokieiami, ale ſą z Pánem Ostrorogiem wśi Jego Leſzczotowa, á wśią moią Łuczycą.

Tegoż dnia Ziemianin Sokalski Jan Rudkir prowadźił nas od pośrzodku błota do Uroczyſzcza Puhaczowey gory, od Puhaczowey gory doliną, i gorą przez dąbrowę niby ná ćwierć milę do Kurhana; tu powiedźiał Pan Jan Rudkir, iż ia tu zdawam granicę Pánu Ostrorogowi wśi Jego Leſzczotowa. Pan Chwiedor i Pan Gabryel Bokiey powiedźieli, iż tu nie ma źiemi Páná Oſtrorogowey, ale to ieſt właſny grunt naſz maiętności náſzey Małowa. Od tego Kurhana prowadźił nas Urzędnik Páná Ostrorogow Paſzkowski przez dąbrowę do białey krynice, niby ná trzy ſtrzelenia z łuku, przy ktorey to białey

białey krynicy ſtoiąc tak Urzędnik Páńá Ostrorogow, iáko też Pánowie Bokiejowie powiedźieli, iż ieſt granicą ta biała krynica, po lewey ſtronie grunt WX. á po prawey Koronny. Prowadźili nas potym PP. Bokiejowie weſpoł z Urzędnikiem Páni Wojewodźiny Sędomirskiey tą białą krynicą, wniz pośrzod błota do kopca niby ná trzy ſtrzelenia, ktory kopiec ieſt pośrzod błota, mowiąc, iż pośrzod tego błota ieſt granica Páni Wojewodźiny Sędomirskiey wśi Jey Leſzczetowa, á po lewey ſtronie Ziemianina WX. Medwedewa wśi Jego Leſzka. Tego obwodu PP. Bokieiow od Uroczyſzcza Zydowki doliny do białey krynice wzdłuż ieſt niby ná poł milę, á ktorędy Rukier prowadźił od Puhaczowey gory do białey krynice wzdłuż takoż ná poł milę, á rożnicy wſzerz między temi obwodami ná trzy ſtrzelenia, w inſzym zaś mieyſcu niby ná trzy ſtrzelenia z łuku. Powiedzieli tedy Pánowie Bokiejowie: cośmy ná ten czas wyprowadzili granicę z P. Rukierem, tę do czaſu mamy, á to ieſt ſtárodawna granica, i ta wieś Luczyce iako ſię ma w ſwoich granicach należała do Peczyfoſtow PP. Bokiejow z wiekow dawnych, odebrano zaś zá Krola Alexandra.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra dwudźieſty trzeci dźień we Czwartek.

URrzędnik Páni Wojewodziny Sędomirskiey Pałzkowski, i Dworzanin Hoſpodarski z WX. Pan Stanisław Medwed prowadzili nas od tego kopca, ktory ieſt pośrzod błota, i ieſt granicą Páni Wojewodźiny Sędomirskiey z PP. Bokiejami do haći, ktora ieſt pod wśią WX. Medwedowem, Laſzkami; i powiedział u tey haci Urzędnik Pani Wojewodziny Sędomirskiey, iż poty granica Páni moiey z Wielkim Xięſtwem wśi Jey Leſzczetowa, á tu iuż zdaię granicę z Xięſtwem Pánu Wojewodzicowi Rawskiemu wśi Jego Tartakowa, á zaś Páni moiey granica idzie błotem do Korony w prawo; i prowadził nas Medwed pośrzod błota rzeczką wniz, mianuiąc ſwoią granicę po prawey ſtronie grunt Páni Wojewodźiny

dźiny Sędomirskiey Laſzczetowa, á po lewey grunt ſwoy do W. Xięſtwa. Prowadził potym tąż rzeczką od owego kopca, od granicy Páni Wojewodziny Sędomirskiey i Panow Bokieiow niby ná poł milę, á od owey haci prowadził pośrzod błota rzeczką áż do czarney łozy, między zaś tą hacią i czarną łozą pokazał nam ośm kopcow, i pietnaście palow wbitych, i rzekł Medwed że tu ieſt naprzeciwko maiętności moiey granica Ziemian Bobiatyńskich imienia ich Bobiatyna. Od czarney łozy prowadził nas pośrzod błota tegoż rzeczką wniz niby ná ćwierć mile do haci Bobiatyńskiey, i powiedźiał, iż tu granicę moią zoſtawuię ná błocie, á biorę granicę drugą, ktora idźie z Bobiotyna do Tartakowa.

Pan Stanisław Wolczko u tey haci opowiedźiał imieniem Xiążęcia Jmći Biskupa Luckiego, iż tá wieś *Bobiatyn* należy z dawnych czaſow do W. X. do Powiatu Luckiego, i opowiedźiałby to ſam Xże Staroſta Lucki, tylko że ieſt ná posłudze woienney Krola Jmci, iakoż żadney z Korony odpowiedźi, i odporu przeciwko temu nie było. Prowadził nás potym Medwed ową drogą niby ná ćwierć milę do Perechreſtney drogi, ktora idźie z Laſzkow do Kolpitowa; prowadził záś ową drogą pierwſzą do Tartakowa, potym tąż drogą od Perechreſtney drogi niby ná ćwierć milę do młyna, ktory zaięty ieſt od Pana Woiewodźica Rawskiego od wśi iego Tartakowa, mowiąc, iż tu owa rzeczka w wierzch, pośrzod błota dźieli maiętność moią Laſzki od maiętności P. Woiewodźica Tartakowa, áż do haci, przez ktorą droga idźie do wśi Spaſowa od Perewiatycz, mianuiąc po prawey ſtronie grunt P. Woiewodźica Rawskiego, á po lewey W. Xięſtwa; i tu u tey haci zdał granicę Panu Alexandrowi Getoldowi.

Tu Pan Stanisław Wolczko imieniem Xcia Jmci Biskupa Luckiego opowiedźiał, iż wieś Kolpitowo, i druga Staniatyn należy do W. Xięſtwa, odebrano záś ie zá Krola Alexandra

Tuż

Tuż oraz ná tey grobli ſtoiący sługa Pana Woiewodźica Rawskiego Michał Berezowski powiedźiał, iż ktorędy prowadźił Pan MEDWED, to wſzyſtko ieſt grunt Pana moiego, Pana Woiewodźica Rawskiego. Tego obwodu Medwedowego od owego kopca, granicy Pani Woiewodźiny Sędomirskiey, i PP. BOKIEIOW do haci, przez ktorą idźie droga do wśi Spaſowa, wzdłuż ieſt niby ná milę, á wſzerz wmieyſcach ſzerſzych niby ná poł milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Tegoż dnia od połowy tego błota niby ná dwa ſtrzelenia prowadźił nas Pan Alexander GETOLT zludźmi ſwemi Szpikołoskiemi, mieniąc bydź granicę ſwoią z Ziemianami Powiatu Bełzkiego Szafarowskimi wśi ich Spaſowskiey, błotem do grobli, i mowiąc, iż pośrzod tego ſtawu idźie granica iego, po prawey ſtronie grunt Szafarowskich, wśi ich Spaſowskiey, po lewey záś do Wielkiego Xięſtwa grunt iego właſney wśi Szpikołoſow. Od tego ſtawu prowadźił wlewo drogą wielką, ktora idźie do Uroczyſzcza Stawkow do grobli niby ná dwie wierſzty. Służący Szafarowskich Jan powiedźiał, iż iák zaczął prowadźić od owey połowy błota Pan GETOLT, i troche wyżey wśi Perwiatycz, gdźie MEDWED prowadźił, to ieſt grunt Panow moich. Od Stawkow prowadźił Pan GETOLT pośrzod błota, mianuiąc po prawey ſtronie grunt Szafarowskich, á po lewey grunt maiętności ſwoiey Szpikołoskiey, áż do grobli, ktora ieſt ná dolinie Uroczyſzcza Puchaczowgo.

Służący Szafarowskich powiedźiał: ktorędy prowadźi Pan GETOLT, to ieſt grunt Panow moich. Prowadźił nas zatym Pan GETOLT wwierzch niby ná poł milę mimo gorę Miłową do kołodeźia, ktore, mowił, iż ieſt wwierzch Puhaczowey doliny. Od tego kołodeźia prowadźił przez gorę, i dąbrowę niby ná ćwierć milę przez drogę, ktora idźie ze Spikołoſow do Pereſpy, i powiedźiał, iż u tey drogi granica SZAFAROWSKICH kończy

kończy ſię, á zaczyna ſię granica Páni Pereſopskiey, Páni Dobrzyczewskiey. Przyprowadźił nas potym do kopca, ktory mienił bydź ſwoią granicą z Panią Pereſopską ze wśią jey Pereſpą, Powiatu Bełzkiego, i powiedźiał, iż tę Pereſopską granicę ſpokoyną mam. Od kopca prowadźił nas niby na trzy ſtrzelenia z łuku do drogi, ktora idźie z Sokala do Stoianowa, i pokazał podle tey drogi kopiec, mieniąc bydź granicę swoią, po prawey ſtronie grunt Pani Pereſopskiey, á po lewey grunt swoy. Przeiachawſzy drogę prowadźił śrzodkiem błota Mołoziwa aż do ſtawu, krory zowią Mołozońskim, od tego ſtawu łuhiem do drogi, ktora idźie z Stoianowa do Sokala; z tey drogi z gośćińca zawrocili w lewo drugą drogąt, ktora idźie do Kniaźia. Tu zdał granicę Hryckowską Alexieiewicza służącemu Deniſowi wśi jego Chuſowá, mianuiąc po prawey ſtronie Powiat Bełzki, grunt Pana MLECZKOW wśi Jego *Razdczałowskiey*, po lewey zaś W. X. wśi *Hryckowa*, *Chuſowa*. Tego obwodu Getoldowego od haci, przez ktorą droga idźie ná wieś Spaſow, do drogi, ktora idźie do Kniaziat wzdłuż niby ná milę. Urzędnik Hryckowski Denis prowadźił nas tą drogą niby ná dobrą poł milę do Kurhanu, mieniąc ſobie bydź tędy granicę ze wśiami Powiatu Bełzkiego Biſzewem i Pereſpą, á od tego Kurhanu mienił bydź granicę po prawey ſtronie Páná LIPSKIEGO Ziemianina Powiatu Bełzkiego, wśi Jego Soſna, po lewey zaś Hryckowską wśi jego *Chuſowa*, i przyprowadził do drog roſtaynych, mowiąc, iż ta droga w prawo idźie do Stojanowa, á w lewo do Kniaziat. Prowadził nas potym tą drogą Kniazką, i powiedział iż ná prawey ſtronie ieſt grunt Stoianowski Powiatu Sokalskiego, á po lewey grunt WX. Hryckowski, i prowadził daley tą drogą niby ná poł milę do czarney łozy, mowiąc, iż ſię tu granica Stojanowska skończyła, á poczyna ſię grunt Torski, i że po prawey ſtronie należy do Korony, á po lewey do WX. grunt Hryckowski wśi Chuſowa. Od czarney łozy prowadził w prawo drogą Perechreſtną dołem, i przyprowadził do Uroczyſzcza Werbowego łuhu, potym przy-

U prowa-

prowadźiſzy nas do drogi Perechreſtney powiedźiał, iż to ieſt Uroczyſzcze Zboiſzcze. Tego obwodu Hryckowskiego w zdłuż ieſt niby na połtrzeci mile.

Ztąd Urzędnik Władyki Włodźimierskiego Henadeia Hawryło zaczął prowadźić z ludźmi Miaſteczka Jego Miłości Kwaſowskiego, mieniąc bydź granicę ſwoią z Miaſtem Sokalskim Stoianowem, i prowadźił nas doliną, i drogą w lewo, ktora droga idźie odewśi Beſzewa, do Cerkwi Stoianowskiey S. Eliaſza, mowiąc, iż po prawey ſtronie Miaſteczka Stoianowa ieſt grunt Koronny, á po lewey W. X. Miaſteczka Kwaſowa. Prowadzono nas potym dąbrową niby na ćwierć milę, á przeprowadźiwſzy przez drogę, ktora idźie z Łucka do Buska, prowadzono przez pole niby na ćwierć milę, i wprowadzono na drogę, ktora idźie od Bełzowa do Stoianowa, á tą drogą przyprowadzono nas do gośćińca Sokalskiego do Mogiły do Uroczyſzcza Perełaina. Tu powiedźiał Urzędnik Władyki Włodźimierskiego, iż tu granica Władyki Włodźimirskiego Miaſta Jego Kwaſowa kończy ſię, á zaczyna ſię Pana Marka Waſilewicza wśi Zerawnika, z Miaſtem Sokalskim Stoianowem, mowiąc, iż po prawey ſtronie grunt należy do Miaſta Stoianowa, á po lewey Maiętnośći Jego Zerawnickiey, od Kniazkiey granicy do mogiły Perełayney. Obwobu Władyki Włodźimierskiego ieſt na połtory mile, á wſzerz niby na milę. Od Mogiły Perełayney prowadźił nas Pan Marko drogą do Woli, ktora Wola leży nie daleko Cerkwi S. Ili, i ktorą P. Marko mienił bydź oſadzoną od ośmiu lat na gruncie ſwym W. X. miiaiąc zaś tę Wolę w lewo, á Miaſteczko Stoianow w prawo, do błota wielkiego przez jeźioro pośrzod grobli, powiedźiał P. Marko, iż śrzodek tego błota wielkiego dźieli granicę wśi moiey Zerawnickiey, od wśi Koronney Letowczycy; tym zaś błotem wielkim prowadźił niby na ćwierć milę, do Uroczyſzcza Kurchanu do Tureho rogu; i tu zdał granicę P. Marko Ziemianinowi W. X. Mikicie Rzyszczowskiemu. Podſtarośći

ſtarośći Sokalski Andrzey powiedźiał: ktorędy prowadźił P. Marko, to wſzyſtko ieſt grunt Koronny, á gruntu P. Marka tu niema. Tego obwodu Pana Marka od Perełayney Mogiły, do Uroczyſzcza Tureho w zdłuż ieſt niby na poł milę, a rożnicy w ſzerz niby na milę.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra dwudźieſty trzeci dźień we Czwartek.

Urzędnik Pani Woiewodźiny Sendomirskiey P. Tenczynskiey Paſzkowski ſtoiąc przy haci powiedźiał: iakom mianował pierwiey pośrzod błota granicę Pana mego wśi Leſzczetowa, á po lewey ſtronie W. X. wśi Medwedowey Laſzkow, tak teraz zdaię po lewey ſtronie P. Woiewodźicowi Rawskiemu granicę wśi jego Tartakowa, chłopich rohow, Strzelca, Kopytow, á po prawey ſtronie prowadzę gruntem Koronnym. Poprowadźił tedy Pan Woiewodźic od owey haci, i od rzeczki pośrzod błota niby na ſtrzelenie, á potym wźiął w lewo, i prowadźił drugim błotem koło ſamey wśi Laſzkow do grobli pod ſamą wieś Laſzki niby na dwa ſtrzelenia z łuku; i tu na tey grobli ſtoiąc zdał granicę Szafarowskiemu i Jezierskiemu, Ziemianinom Powiatu Bełzkiego, i powiedźiał P. Woiewodźic, że na pomienione wyżey wśie moie, mam ia Przywileie u ſiebie, ktore czaſu ſwego zechcę pokazać, przydaiąc, iż po lewey ſtronie ieſt grunt W. X. á po prawey Koronny.

Od tey grobli prowadźił nas doliną niby na trzy ſtrzelenia z łuku, potym wieżdżaiąc na gorę, iedną dolinę popuśćił w prawo Nabożanki, á drugą doliną w lewo prowadźili ſami Szafarowski z Jezierskim do gory do Spikołoſow, i tam iechali przez pola, i dąbrowy, i drogi, nie ukazuiąc żadnych znakow, aż do drogi, ktora idźie z Laſzkow do Spikołoſow. Tam będąc, ſługa P. Medwedow imieniem Pana ſwego powiedźiał, iż ktorędy P. Szafarowski prowadźi z P. Jezierskim, to ieſt grunt

Pana mego do owey dąbrowki, á od owey dąbrowki grunt ieſt Pana Getoldow, gdźie oraz i ſam Pan Getold rzekł: ktorędy prowadzą PP. Szafarowski, i Jezierski, to ieſt właſny grunt maiętności moiey Spikołoſow. Potym prowadzili nas od tey drogi przez pola do doliny, nie pokazuiąc żadnych znakow, przez rżysko, mimo gumna ludźi Páná Getoldowych, i powiedział Pan Jezierski, iż to ieſt dolina, ktora dzieli Xięſtwo od Korony, ktorą nazywáią Nabożanką; á Pan Getold rzekł: tak pola, iako też i gumna, ktorędy prowadzą, wſzyſtkie ſą maiętności moiey Spikołoſow. Jadąc od tey grobli blisko milę, Pan Jezierski zdał do poł błota granicę Pánu Szafarowskiemu, mowiąc, ktorędym prowadźił, po tych mieyſcach ná prawey ſtronie grunt ieſt Koronny ſpolney náſzey maiętności Nabożanek, po lewey zaś Páná Getolda, á to do poł błota zdaię granicę Pánu Szafarowskiemu maiętności Jego Braniewà; Pan Getold zaś powiedział, iż ktorędy prowadźili Pánowie Polacy to wſzyſtko ieſt po obu ſtronach grunt Imienia mego Spikołoſow.

Prowadził tedy P. Szafarowski błotem, koło wśi, zaymuiąc opłotki Spikołoskie, ponad rzece do gory, niby ná trzy ſtrzelenia z łuku; ktora to rzeczka wychodzi ze ſtawu Spikołoskiego do drogi i doliny, ktora droga idzie z Beſzowa do Spikołoſow, á potym gdy ſię upominał Pan Jan Byszewski mowiąc: Pánie Szafarowski dlaczego moy grunt zawodziſz? Pan Szafarowski odpowiedział: kiedy twoy ieſt, ia dam pokoy; á prowadziwſzy tą drogą, wrocił ſię nazad do owey krynicy i zdał Pánu Byszewskiemu.

Pan Byszewski od owey krynicy prowadził do poł ſtawu Páná Getolda, ktory ieſt podedworem Jego Spikołowskim aż do doliny, ktora rozgranicza maiętność P. Hrycka Koszewskiego Chuſowo, o ktorey powiedział, że należy do Korony, ale ią trzymáią ku W. Xięſtwu. Tą doliną prowadząc powiedział, iż po prawey ſtronie ieſt grunt moy maiętności moiey Byſzewa, tylko że P. Getold iego

iego teraz używa, á po lewey Pan Hrycko do Wielkiego Xięſtwa. Tą zaś doliną prowadził nas niby ná ſześć ſtrzelenia z łuku nie ukazuiąc znákow, i pierwiey prowadźił niby ná południe, á potym niby ná wſchod Słońca, przez pola i dąbrowy do dębu wielkiego, ktory ſtoi w dolinie, i powiedział że ná nim ieſt znak z iedney ſtrony, ale ten zgładzony, z drugiey zaś ſtrony nic nie znać; á tego wſzyſtkiego ieſt niby ná wierſtę. Pan Getold powiedział: ktorędy prowadzi P. Byszewski, to wſzyſtko po obu ſtronach należy do mnie, do maiętności moiey Spikołowskiey, i po lewey ſtronie grunt ieſt Hryckowy Imienia iego Chuſowa.

Od tego dębu prowadził nas przez dąbrowę, pola, i chroſty do łozy Pinczukowy, od Pińczukowy łozy takoż prowadził doliną przez pola, i dąbrowy, do łyſey gory, nie pokazuiąc nam żadnych znákow áni ná drzewie, ani kopcow, tylko powiedział, że tu były znáki kopcowe, ale ia niewiem gdzie ich ſzukać, poniewaž ſą zagubione. U tey łyſey gory Pan Byszewski przeſtał, á podał P. Máteuſzowi Wiszniewskiemu, i Pánu Antoniemu Czystowskiemu wśi Jego Torkow; i tu zaczął prowadzić Pan Wiszniewski, od owey gory łyſey doliną pod wieś ſwoią Torki, i tam nas prowadził doliną Stykowatyczą do drugiey doliny *Rudki*, mimo wieś iedną WX. Chuſow, á drugą Kniazie Moskwa trzyma, máiąc te wśie w lewie, przez pola orane i ſciernie; i rzekł, iż te role, i pola i ſciernie náleżą do moiey wśi Torkow, ale z Xięſtwa przez gwałt ie zarabiaią. Ztąd prowadził przez pola i doliny, i przez drogę wielką, ktora idzie z Stoianowa do Łucka, á z tey ná drogę, ktora idzie z Kniaźiat do Kwaſowa, i tą drogą iadąc, ktora idźie nad doliną, mianował tę dolinę Filipową doliną; i tu zdał Pánu Podſtarośćiemu Sokalskiemu Pánu Andrzeiowi Oſtrowskiemu. Tego zaś obwodu Páná Wiszniewskiego ieſt ná dobrą poł milę, á po tych wſzyſtkich mieyſcach, ktorędy nas prowadził nie ukazał żadnych znakow, ani kopcow.

Od doliny Filipowey krynicy prowadził nas Pan Ostrowski mieniąc bydź grunt Imienia JMci Sokalskiego Stojanowa, i powiedział Pan Podstarości, że ten grunt iest teraz w używaniu Władyki Włodzimirskiego, i iego poddanych miasta Kwasowa, przydaiąc iż ci poddani zabrali ten grunt gdy ieszcze pusty leżał. Pomienioną doliną prowadził nas do gościnca, ktory idzie z Stojanowa do Włodzimierza niby ná sześć strzelenia z łuku, á tym gościncem do mogiły, mowiąc, iż ná tey mogile babę spalili z miasta Kwasowa, tak iakby ná granicach; od tey mogiły Baby do doliny Czernca przez pole, á tą doliną uroczyszczem Czerncem do krynicy Czernca, gdzie iest gay; od tey krynicy przez błoto do mogił wysokich, od mogił do stawu, przez groblę Wysocką prosto przez pola niby ná ćwierć milę, ktore to pola gwałtem trzyma Pan Marko Zorawinski, i Władyka Włodzimirski do Kwasowa; z tamtąd do gościnca Orzechowskiego, od gościnca do Rudki przez dąbrowy mimo Synowo do mogiły, przy ktorey, powiadali, iż iest kopiec; z tąd zaś do Niebożki jeziora, gdzie zdał granicę Pánu Duszy mowiąc, iż połowa tego jeziora należy do Xięstwa, á połowa do Korony.

Pan Marko Zorawinski powiedział, iż ktorędy Pan Podstarości Sokalski prowadził z PP. Szlachtą Koronną to wszystko po obu stronach iest grunt W. X. á własność moia dziedziczna maiętności moiey Zorawińskiey, i maiętności Włodzimirskiey Kwasowa; á co Pan Podstarości pokazuie kopiec, to iest kopiec Władyki Łuckiego, i Páná Siemaszka, i moy; grunt zaś W. Xięstwa. Tego obwodu począwszy od haci Medwedowey wsi Laszkow, po wszystkich tych uroczyszczach do błota jeziora Nebożki, iest niby ná trzy mile.

OBWOD W. XIĘSTWA

Mieśiąca Septembra dwudziesty czwarty dzień w Piątek.

Ziemianin W. X. Mikita Rzyszczowski prowadził od owego Tureho rogu pośrzod błota wielkiego, mianuiąc bydź granicę swoią ze wsią Koronną Tetywczycami, Piriatinem i Szynkowem, niby ná dobrą

ná dobrą poł milę aż do błota, ktore przychodźi z lewey strony, nazwane Rudka, ktore to błoto Rudka iest náprzeciw dworu Rzyszczowskiego, i powiedział Rzyszczowski, iż pośrzod tego wielkiego błota iest moia granica z Imieniem P. Bohdana Siemaszkowym Buzynem, przydaiąc oraz iż u tego błota Rudki granica się moia kończy, á poczyna się granica Pana Siemaszkowa Buzyńska. Tu u tego błota Rudki Urzędnik P. Bohdana Siemaszkow Buzyński Ihnat powiedział bydź granicę swoią ze wsią Koronną Baryłowską, i prowadził nas pośrzod tego błota wielkiego, maiąc wieś Ziemianina W. X. Mikity Rzyszczowskiego, i ludźi jego po lewey stronie w W. Xięstwie, á wieś Baryłowo po prawey, i rzekł Urzędnik Pana Siemaszkow, iż naprzeciwko Rzyszczowskiego Ziemianina W. X. rzeczka na imie Sudyłowka powstała, i idźie tym błotem; rzucaiąc wielkie błoto w prawo, i pomienioną rzeczkę Sudyłowkę, błotem mnieyszym prowadził aż naprzeciw wśi Pana Siemaszka Buzyna, i wśi Koronney Baryłowa.

Na to Ziemianin Koronny Maciey Rohal powiedział, iż ta rzeczka Sudyłowka z strony moiego błota powstała, i idźie po moiey stronie, á granica wśi moiey Baryłowa, ze wśią W. X. Pana Siemaszkową Buzynem iest po poł błota wielkiego i błota małego *Końskiego*. Pan Alexander Getold także powiedział, iż te błota Końskie, pola, dąbrowy, i ostrow, ktory nad błotem Końskim iest, spolne są mnie z P. Bohdanem Siemaszkiem. Urzędnicy Pana Siemaszkow, i Pana Alexandrow prowadzili po nad rzeczką Sudyłowką, mieniąc bydź po poł rzeczki granicę swoią do Palecznego koła, i mowiąc, iż na prawey stronie grunt iest wśi Baryłowskiey Buskiego Powiatu, á na lewey W. X. grunt maiętności Buzyńskiey. Od Palecznego koła tąż rzeczką w niz do granicy Kniazia Koszyrskiego wśi jego Cerkiewney Skryhołowa do Uroczyszcza Kadołbiszcza, i tu zdali granicę Urzędnikowi Kniazia Koszyrskiego Skryhołowskiemu. Tego obwodu

odu Páná SIEMASZKA od Rudki błota do uroczyſzcza Kałdobiſzcza, wzdłuż ieſt niby ná milę. Ziemianin Koronny Rohal powiedział, iż to ieſt Uroczyſzcze moie, i te pola i ſianożęcie do mnie należą, i były zawſze w ſpokoynym używaniu moim, á co P. GETOLD powiada, iż to ieſt grunt Jego ſpolny z P. SIEMASZKIEM, to ieſt moy grunt; i tu u tego Kałdobiſzcza zdał Rohalski granice Páni Maykowey wśi iey *Uwina.*

OBWOD W. XIEſ STWA.

Mieſiąca Septembra dwudzieſty piąty dzień w Sobotę.

URzędnik Kniaźia Alexandra KOSZYRSKIEGO Skryhołowski Paſzko prowadził nas od uroczyſzcza Kałdobiſzcza, mieniąc bydź granicę ſwoię z Ziemianinem Koronnym Rohalewskim wśi Jego Baryłowa pośrzod rzeczki Sudyłowki, i tą rzeczką prowadźił do ſtawu, i młynu podewśią *Uwinem*, i u tego ſtawu powiedźiał, iż ná prawey ſtronie tey rzeczki ieſt grunt Páni Maykowey Powiatu Buskiego, wśi JKMci *Uwińskiey*, á ná lewey Kniaźia KOSZYRSKIEGO. Prowadził nas zatym od tego ſtawu mieniąc bydź granicę ſwoię pośrzod rzeczki Sudyłowki, aż do Rudki, ktora to Rudka przychodźi z lewey ſtrony, i wpada w tęż rzeczkę Sudyłowkę, mowiąc, iż ſię tu granica moia kończy, á poczyna ſię Ziemianina W. X. Mikity Chutrowskiego, wśi Jego Merweńskiey, powiadaiąc, iż po prawey ſtronie grunt ieſt Koronny, á po lewey W. X. Tego obwodu Urzędnika Kniaźia KOSZYRSKIEGO Skryhołowskiego od Uroczyſzcza Kałdobiſzcza do Rudki wzdłuż ieſt niby ná milę.

Tegoż dnia Ziemianin Hoſpodarski W. X. Mikita Chutrowski prowadził od Rudki, mieniąc bydź granicę ſwoię ze wśią Koronną Mikołaiowem, tąż rzeczką Sudyłowką do ſtawu, ktory ieſt ná teyże rzeczce Sudyłowce, á od ſtawu tąż rzeczką Sudyłowką, mieniąc bydź granicę ſwoię po poł tey rzeczki do Uroczyſzcza Sieliſzcza Sterkowca. Powiedźiał zaś, iż tu ſię kończy granica wśi Mikołaiewskiey, á zaczyna ſię grunt Panow LASZCZOW Zamku ich Koronnego Strymelca, i mienił tu granicę ſwoię po poł rzeczki, na prawey ſtronie do Powiatu Buskiego, á po lewey do W. X. grunt ſwoy Powiatu Luckiego.

Na to sługa Podſtarościego Powiatu Buskiego P. Jakuba LOPACINSKIEGO, imieniem Piotr, powiedźiał: zkąd prowadźił P. Mikita Chutrowski, mieniąc bydź ſwoią granicą po połowie rzeki, to ieſt grunt wśi Mikołaiewskiey Staroſtwa Buskiego, á granica wśi Mikołaiewskiey z P. Mikitą daley ieſt. Od pomienionego Sieliſzcza Sierkowca prowadźił Mikita po nad tąż rzeczką pod Zamek PP. LASZCZOW Strymelc, i pod wieś ſwoią Merwo przez ſtaw, ktory ieſt między Zamkiem PP. LASZCZOW i wśią Merwińską niby na milę, od tego ſtawu prowadźił niby na ſtrzelenie z łuku do rzeki Styra, mieniąc po prawey ſtronie grunt PP. LASZCZOW, á po lewey W. X. grunt ſwoy. Rzeką Styrem w wierzch do Uroczyſzcza Suſzkowey ſmuhi, niby na milę, á tym ſmugiem prowadźił w wierzch mianuiąc po prawey ſtronie grunt Koronny Szczurowski Powiatu Buskiego, á po lewey W. X. grunt wśi ſwoiey Chutrowa. Od tey ſmuhi Suſzkowey prowadźił przez dąbrowę do Uroczyſzcza Kołodezia niby na trzy ſtrzelenia z łuku, od Kołodezia dołem dąbrową prowadźił ledwie nie poł milę do drogi wielkiey, ktora idźie od Oleska do Lucka naprzeciw Uroczyſzcza Kruhłego borku, i powiedźiał Mikita Chutrowski, iż ſię tu granica moia kończy, á zaczyna ſię ziemia Kniaziow KURCEWICZOW wśi Ich Korſowskiey, mianuiąc po prawey ſtronie grunt Koronny Miaſta Szczurowskiego Powiatu Buskiego, á po lewey W. X. wśi jego Chutrowskiey, i tu zdał piatę ſwoią Kniaziom KURCEWICZOM wśi Ich Korsowskiey.

OBWOD KORONNY.

Tegoż dnia Ziemianin Koronny Maciey Rohal Barołowski prowadźił, mieniąc bydz granicę wśi ſwoiey Baryłowa błotem wielkim, ktore idźie z Stoianowa, i rozgranicza Imie P. Bohdana

dana Siemaszki Buzyn; od tego błota rzucaiąc błoto i rzekę, o ktorey mowił iż się zaczęła na jego gruncie, i po jego stronie mnieyszym błotem nazwanym Końskim, po nad tym błotem prowadził przez dąbrowę sianożęciami, á przychodząc do wśi Kniazia Koszyrskiego Skryhołowa, pomienione Końskie błoto porzucił w lewo, á przez pole prowadził opiat ku temuż wielkiemu błotu. Tam prowadząc pokazał nam dąb z iedney strony ściosany, mowiąc, iż tu z iedney strony znak był, ale zgładzony, á z drugiey strony znaku nie było, i u tego błota zdał granicę swoią Pani Moykowey Imienia jey Uwina. Tego obwodu, ktorędy prowadził Rohala iest niby ná ćwierć milę, i powiedział, ktorędy prowadzą, to iest po lewey stronie grunt WX. á po prawey Koronny, á te pola P. Siemaszko tego roku począł zaśiewać.

Ná to Urzędnik Páná Siemaszki Buzyński, i Páná Alexandra Getolda Połhanowski powiedźieli, iż gdźie prowadźi Rohala, to iest tak pola iako i dąbrowy, sianożęcie i sielisźcze Buzyńskie, ná ktorym tu pierwiey wieś Buzyn stała, to wszystko iest grunt WX. Pánow nászych Imienia P. Siemaszka Buzyńskiego á Páná Getolda Połhanowa, i to Pánowie náśi máią w dawnym używaniu.

Od owego błota Páni Maykowa z ludźmi wśi Koronney w swoiey dzierżawie będącey Uwina, prowadźiła przez pole zaymuiąc wieś Kniaźia Koszyrskiego Skryhołow do błota drugiego, potym przez las do Oleszkowego dębu, od tego dębu do Uroczyszcza Toczyszcza, od Toczyszcza do Kniaziey Wodicy, od Wodicy osowemi łuhami do Mikołaiewskiey granicy, ztamtąd do mogiły ktora iest podle dębu Stołowatoho; prowadziła zaś między wśiami W. Xięstwa Haliczanami, i Kolmowem, á wśią swoią Koronną Uwinem, máiąc WXięstwo po lewey, á Koronę po prawey stronie. Tego obwodu od Uwina do Mogiły iest niby ná ćwierć milę; i tu u tey mogiły Páni Maykowa zdała granicę wśi Mikołaiewskiey Páná Poznańskiego Starostwa Buskiego. Od tey tedy mogiły prowadzili ludźie

ludzie wśi Mikołaiewskiey do Werbnia, od Werbnia przez gory przez Uroczyszcze Styrkow do granice Strymelickiey Zamku PP. Łaszczow. Tego obwodu Mikołaiewskiego iest więcey milę.

Nie doieżdzaiąc do Styrkowca uroczyszcza Ubołota ná drodze, ktorą nazywa Szlachta Tarską, zdali granicę Mikołaiewscy PP. Łazsczom mowiąc, iż ktorędyśmy prowadźili, po te mieysce, po tę drogę nárożnicę, ktora iest nam z P. Łaszczem i Mikitą Chutrowskim, to wszystko po prawey stronie náleży do Korony, á po lewey do W. X. Prowadźił nas tedy pomienioną drogą, ktorą Szlachta názywa Tarską, P. Łaszcz niby ná strzelenie z łuku, á potym z drogi w lewo dąbrową niby ná sześć strzelenia z łuku, przyprowadźił nas do drogi, ktora idźie od gośćińca do Strymelcza, á nad tym mieyscem gdźie ziechał ná drogę stoi brzoza bez wierzchu, stara, i názwiska to mieysce nie ma. Tą zaś drogą do odnogi stawu, opowiadaiąc, iż po lewey stronie iest grunt P. Chutrowskiego, á po prawey moy, i ciągnie się nád tą drogą niby ná dwa strzelenia z łuku. Potym poprowadził nas w prawo dąbrową, á drogę porzucił w lewo, i tą dąbrową pośrzod jeźiora prosto przez pole do doliny, ktora iest podewśią Merwą P. Chutrowskiego Ziemianina W. X. i pod Strymelcem Zamkiem PP. Łaszczow, bo ten Zamek Łaszczow ode wśi Chutrowskiey Merwy iest ná strzelenie z łuku przez rzeczkę, i błoto. Od tego rowu do rzeczki Sudyłowki niby ná strzelenie nas prowadźił, ktora rzeczka wpada z stawu PP. Łaszczow w rzekę Styr, mieniąc tę rzekę Styr w niz bydź granicę po połowie z W. Xięstwem, po prawey stronie grunt Koronny, á po lewey W. Xięstwa. Tą rzeką Styrem do Szelhowa granicy Beresteckiey Páni Bohuszowey Podskarbiny Ziemskiey, Imienia JeyMci Beresteckiego, á od Szelhowa drogą, ktora idzie do Słunwi. Tą drogą prowadźił niby ná poł milę do Uroczyszcza Szuszkowey doliny do nárożnicy Korsowskiey W. X. á z Korony Szczurowic Páná Poznańskiego dzierżawy, gdźie Pan Łazscz zdał granicę swoią P. Poznańskiemu. Tego wszystkiego obwodu

P. Łaszcza od mogiły do Sulżkowey doliny iest ná trzy mile. á Chutrowskiego obwodu z W. X. od Rudki do drogi, ktora idźie od Oleska do Łucka, náprzeciw Uroczyszcza kruhłego borku, niby ná trzy mile, á rożnicy w szersz mieyscem niby ná milę, mieyscami ná poł milę, gdźie indźiey zaś ná ćwierć milę.

Ná to Urzędnik P. Siemaszka Bohdana Bużyński, i Urzędnik Páná Getolda Pułhanowski, Urzędnik Kniaźia Koszyrskiego Stryhołowski, i Ziemianin W. X. Mikita Chutrowski, powiedźieli: ktorędy prowadzili Maciey Rohala Baryłowski, i Páni Maykowey ludźie Uwinianie, i ludzie P. Poznańskiego Mikołaiewscy, i PP. Łaszczowie; prowadźili Ziemią W. X. po włásnym gruncie Pánow nászych; iakoż my od dawnych czasow w spokoyney ten grunt mamy possessyi i używaniu, aż do tego czasu, ktorego Maciey Rohala Cerkiew nie dawno ná włásnym gruncie nászym postawił. A co Páni Maykowa wieś Skryhołowo zaiechała, ta wieś od wiekow iest Cerkiewna Powiatu Przemyślskiego; ktemu też powiedźiał Chutrowski, iż pomienione Szelhowo iest ná włáśney ziemi moiey, grunt moy, á granicy żadney P. Łaszcza z Pánią Bohuszową tu nie ma, tylko ia ieden granicę z Pánią Bohuszową.

OBWOD W. XIĘSTWA,

Mieśiąca Septembra dwudźiesty śiodmy dźień w Poniedźiałek,

OD Uroczyszcza kruhłego borku, ktory iest blisko drogi wielkiey, ktora idźie z Oleska do Łucka, dokąd przyprowadził P. Mikita Chutrowski, powiedział Urzędnik Kniazia Wasila Kurcewicza dzierżawy Roweńskiey Słonowski Waśko z ludźmi Kniaźia swego Słonowskiemi, iż tu po prawey stronie iest źiemia Oleskiego Powiatu Buskiego wśi Koniuchow, á po lewey W. X. grunt Kniazia nászego wśi Jego Słonowskiey. Prowadzili tedy nas od Kruhłego borku drogą wielką, ktora idzie od Oleska do Łucka niby ná poł milę, do gory ktorą zowią Uzwodną, á tą gorą prowadźili nas do rzeki Styra, gdźie rzeczka Słonowka wpada w Styr niby ná poł milę, rzeką zaś Styrem w wierzch prowadzili niby ná milę, aż do rzeczki Smolenki, tą rzeczką Smolenką w wierzch prowadzili niby ná poł milę do rudy stawu, ktore mieysce nazywaią uroczyszczem *Bołdary*, ktory to staw zastawił P. Frydrusz Olexy z Imienia swego Oleska od dźieśiąciu lat; i powiedźieli, iż po tych wszystkich granicah, ktorędyśmy prowadźili, po prawey stronie iest Ziemia Olexego wśi iego Koniuch i Szczurowic, á po lewey WX. grunt Kniazia nászego wśi iego Słonowskiey; i tu u tego stawu Uroczyszcza *Bołdar* przychodzi granica Ziemian WX. Panow Oparypeskich Páná Szczepana, Michała i Jana Michayłowiczow. Powiedział tedy Urzędnik Kniazia Kurcewicza Słonowski, iż w tym obwodzie naszym zá granicami nászemi osádził Pan Frydrusz Oleski wieś swoię ná imie *Popowce* ná gruncie Kniaźia nászego od dźieśiąciu lat.

Ná to powiedźiał Pan Piotr Podhorecki imieniem P. Stanisławа Frydrusza Chorążego Halickiego, iż począwszy od Szczurowic miasteczka JKMci Powiatu Buskiego, ktorędy prowadził Urzędnik Kniazia Wasila Kurcewicza, to iest wszystko Koronny grunt, należący do wśi Páná mego Nowośielskiey Zamku Oleskiego, á granica Páná mego iest rzeczka Słonowka ktora dzieli W. Xięstwo z gruntem Páná mego aż do wśi W. X. Oparypsow; tey zaś granice pomienioną rzeczką Słonowką iest ná dwie mile.

OBWOD W. XIĘSTWA.

U pomienionego stawu Uroczyszcza Bołdyrskiego zdał Urzędnik Kniazia Wasila Kurcewicza wśi jego Słonowskiey granicę Ziemianom W. X. PP. Oparypeskim Szczepanowi, i Michałowi. Na to powiedźiał Piotr Podhorecki imieniem Pana Frydruszowym, iż iakom pierwiey powiedźiał, tak i teraz powiadam, iż rzeczka Słonowka iest granicą między W. Xięstwem i gruntem Pana moiego, á ow młyn Bordarski, i owa ruda iest na gruncie Pana mego. Po nad pomienionym stawem

i po nad rzeczką Smolenką prowadźili Ziemianie W. X. Oparypescy niby na poł milę, mieniąc bydź granicą ſwoią ze wśią Pana Oleskiego Frydrusza Koniuchami; od tey zaś rzeczki prowadźił przez las niby na ćwierć milę do wśi Bielewca, od tey wśi hradą mowiąc, iż ta wieś teraz ieſt P. Frydrusza, ale ſtoi na właſnym gruncie naſzym, za ſtarſzego Krola Jmci Hoſpodara naſzego W. Xiążęcia Zygmunta oſadzona; powiedźieli także Oparypescy, iż za pomienioną wśią Bielewcem na Uroczyſzczu Werbcu, był Dwor i gumno Oyca naſzego.

Na to powiedźiał Pan Piotr Podhorecki, iż to wſzyſtko, ktorędy prowadzą Oparypescy powiadaiąc bydź granicą ſwoią, to ieſt grunt Pana Frydrusza, ktory ma z dawnych czaſow w używaniu, i nie inſza ieſt granica W. X. z Koroną, tylko o ktorey pierwiey namieniłem, rzeczka Słonowka. Przyprowadźili tedy nas wyżey pomienioną hradą Oparypescy do ſoſny porąbaney, na ktorey mienili bydź z obu ſtron hranie, ale powiedźieli, iż ſą wypalone. Potym przyprowadźili do drugiey ſoſny ſpaloney, na ktorey także mienili bydź hranie, powiadaiąc iż ſą zagubione, tudźieſz pokazali nam znak Kopcowy; prowadźili zaś nas pomienioną hradą niby na ćwierć milę. Od tey hrady prowadźili przez pole i dąbrowę niby na dwa ſtrzelenia, i znowu hradą niby na dwa ſtrzelenia, á na tey hradźie pokazali nam dwa znaki kopcowe. Potym prowadźili nas dąbrową niby na dwie wierſty, polem zaś Uroczyſzczem *Brenym* niby na ćwierć milę, i znowu prowadźili borem niby na poł ſtrzelenie z łuku, i pokazali nam dąb, na ktorym mienili bydź hranie z obu ſtron, mowiąc, iż ludźie Pana Frydruſzowi Koniuchowcy wyrąbali ie i wygubili; iakoż znaki ſą tego, iż tam hranie były; prowadźili zaś tą dąbrową niby na poł milę; pokazuiąc nam w tey dąbrowie mogiłę i dąb na niey porąbany, na ktorym mienili bydź hrań, i przyprowadźili do drogi, ktora idźie ode wsi W. X. Oparypſow, do wśi Koronney Pana WoiewodźicaPodolskiego Pana Jana Oleskiego do Brodow, mianuiąc przy tey

tey drodze Uroczyſzcze Beſed, i powiedźieli iż ſię tu zawſze zchodzą na kopę wieś Oparypeska ze wśią Brodowską, i na prawo wſzelkie, mowiąc oraz, iż na prawey ſtronie wſzyſtek ieſt grunt wśi Brodowskiey, ktory ſię ku laſowi ciągnie, á po lewey ſtronie W. X. grunt wśi naſzey Oparypeskiey.

Od pomienionego Uroczyſzcza Beſed przez dąbrowę niby na milę, polem zaś niby na ćwierć milę, do Uroczyſzcza Sopełnicy do trzech Kurhańcow, i w tey dąbrowie pokazali nam dwa kołodezia, mieniąc ſobie bydź graniczne, ieden Pana Woiewodźica Podolskiego P. Jana Oleskiego wśi jego Brodow, á drugi wśi ſwoiey Oparypeskiey. Od tych kołodeźia pokazali gorę, ktorą mienili Orlą gorą; od tey gory ukazali znak trzech kopcow, ieden podle drugiego, nie daleko potym pnie dębowe, mowiąc, iż na nich hranie były, iedno ludźie Panow Oleskich wygubili. U pomienionego zaś Uroczyſzcza gory Sopolniczycy, i u tych trzech kurchańcow powiedźieli, iż ſię tu trzy hranie ſchodzą, iedna wśi W. X. Oparypeska, druga Ziemian W. także Xięſtwa Leduchowskich, á trzecia hrań wśi Pana Jana Woiewodźica Podolskiego Brodowska. Mowili oraz, iż ktorędyśmy prowadźili, to wſzyſtko po prawey ſtronie należy do Korony, á po lewey do W. X. á tu iuż Powiat Lucki ſię kończy, á poczyna ſię Krzemieniecki. Przy tym też opowiedźieli Ziemianie Oparypeſcy, iż w tym zawodźie naſzym, na właſnym gruncie i dawney á właściwey ziemi naſzey Panowie Olescy oſadźili wśie, pierwſzą *Bolewiec*, drugą *Wierzbowiec*, trzecią *Sznerowo* tego roku oſadzoną, ktemu też ſtawy na właſnym gruncie naſzym zaſypali, młyny i rudy ku ſwemu pożytkowi porobili, pola i ſianożęcie, drzewa bartne, i jeziora naſze właſne pozabierali, na co mamy liſty i świadectwa, ktore czaſu potrzeby pokażemy; ktorych my gruntow iakośmy z dawnych wiekow mieli poſſeſſyą i używanie, ták i teraz z poſſeſſyi naſzey nie wypuſzczamy. Przy tym i Ziemianie Luccy Rohoznieńſcy i Knichinieńſcy

chineńſcy opowiedźieli iż wieś Brodow Oczernica, za Krola Alexandra odięta ieſt do Korony od Panow OLESKICH, ktora ieſt w ſąſiedztwie naſzym.

Na to Pan Piotr Podhorecki imieniem Pana Jana Woiewodźica Podolskiego powiedźiał, iż po tych wſzyſtkich pomienionych Uroczyſzczach, ktorędy prowadźili Oparypeſcy ieſt grunt Pana Woiewodźicow Koronny po obu ſtronach, á te Uroczyſzcza nie ſą granicą W. X. ale właſność Pana Woiewodźicowa, ktory tu nie ma z nikim granice, granica zaś W. X. z Koroną ieſt wyżey po lewey ſtronie, á ten grunt Pan Woiewodźic ma w używaniu od dawnych czaſow.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra dwudźieſty ſiodmy dźień w Poniedźiałek.

Na wyż pomienioney drodze ſtoiąc Pan LASZCZ, ktora to droga idźie z Bereſteczka Imienia Pani BOHUSZOWEY do Słunwi wśi Kniazia KURCEWICZA Uroczyſzcza Bułyhina, ktore nazywaią Suſzkową doliną, zdał granicę Urzędnikowi Pana Poznańskiego Panu Janowi Zakrzewskiemu maiętności Pana Poznańskiego Powiatu Buzkiego Szczurowicz; od tego tedy Uroczyſzcza Suſzkowey doliny prowadźił nas P. Zakrzewski drogą niby na ćwierć milę do gory, ktorą zowią Uzwodną, á od tey gory porzuciwſzy drogę w lewo, poprowadźił nas gorą Uzwodną niby na ſtrzelenie z łuku, opuściwſzy potym tęż gorę w prawo, prowadźił nas na ukos pomienioney gory poł milę, przez miedzy i pola zaſiane, przez ściernie i hreczniſzcza, niby na poł milę dobrą, nie pokazuiąc nam żadnych znakow; potym przez ſieliſzcze Kniazia KURCEWICZA do rzeki Słonowki, do jazu, ktory zowią *hołowny iez*, i tu Urzędnik Pana Poznańskiego zdał granicę Szczurowicką Jmci Panu FRYDRUSZOWI Chorążemu Halickiemu, maiętności Jmci *Popowcow* i *Nowoſiołek*, i powiedźiał, iż po lewey ſtronie ieſt grunt W. X. maiętności Kniazia KURCE-

KURCEWICZA Słonowa, á po prawey grunt Koronny maiętności Szczurowickiey. Zieżdżaiąc z wyżey namienioney gory Uzwodney, ktorędy prowadźił Urzędnik Pana Poznańskiego z Woytem Szczurowskim, i z Mieſzczanami, powiedzieli ſamiż ludźie P. Poznańskiego, iż dokąd Urzędnik naſz z Woytem iedźie my tego nie wiemy, aleśmy ſię tu zeſtarzeli, i granicy inſzey nie mieli z Lunwianami iedno tę gorę Uzwodnią, á z tey gory proſto w rzekę Styr.

Na to Urzędnik Kniazia KURCEWICZA z ludźmi wśi Kniazia ſwego Słonowskiemi powiedźiał: ktorędy Urzędnik P. Poznańskiego prowadźił z ludźmi i z Woytem, to z obu ſtron należy do W. X. i ieſt grunt Kniazia moiego, iako też i pomieniony *jez hołowny* właſny ieſt Kniazia mego, iako ſami ludźie P. Poznańskiego zeznaią. Tego obwodu Koronnego, począwſzy od Uroczyſzcza Suſzkowey doliny, po wſzyſtkich tych mieyſcach, aż do rzeczki Słonowki, do Uroczyſzcza jazu hołownego ieſt niby na milę; obwodu zaś W. X. ktorędy prowadźił Urzędnik KURCEWICZA, począwſzy od *Kruhłego borku*, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach aż do ſtawu Bołdyrskiego, niby na poł trzeci milę; á rożnice między temi granicami w ſzerſzym mieyſcu niby na połtory milę. U uroczyſzcza *jazu hołownego*, gdźie zdał granicę Urzędnik P. Poznańskiego Szczurowski, powiedźiał Pan FRYDRUSZ Chorąży Halicki; iż to ieſt rzeczka Słonowka, i tu ſię zaczyna granica Oleska Powiatu moiego, á Buzkiego Powiatu kończy ſię. Prowadźił tedy tą rzeczką Słonowką po poł rzeki w wierzch, na ktorey rzeczce ieſt moſt między wśią W. X. Słonowem, á wśią Pana Chorążego Nowośiołkami, ktory moſt przez połowę naprawuią, i myto na poł biorą, aż do Uroczyſzcza Wezyſzcz háci, á od Wezyſzcz haci po brod Setrański, przez ktory iadą od Koniuskiey wśi, do wśi Brodskiey, pośrzod ſtawu Oparypeskiego Ziemian Powiatu Łuckiego, á od młynu tąż rzeczką w wierzch do krynicy Hłybiatynki. U tey

X † krynicy

krynicy porzucił rzeczkę Słonowkę w lewo, á prowadził od krynicy Htybiatynki Pan FRYDRUSZ drogą, ktora idźie ze wśi Oparypſow do Kraſnego pola, i prowadząc tą drogą niby na ſtrzelenie, tam iedną drogę w prawo puścił do Sopełnicz pola, á w lewo prowadził dołem, drogą, ktorą nazywaią Suchodoł; tą drogą prowadźiwſzy niby na milę, porzucił drogę w lewo do paſzni Oparypeskich, á w prawo poprowadził nas od Suchodołu przez Pole krasne do gory Drańczy; tu prowadząc nas powiedźiał, iż po lewey ſtronie ieſt grunt W. X. á po prawey Koronny, i zdał na tey gorze granicę Bratu ſwemu Panu Janowi Woiewodźicowi Podolskiemu wśi jego Brodow, á drugiey Czernicy. Na to powiedźieli Ziemianie W. X. Oparypeſcy: ktorędy tylko prowadził Pan FRYDRUSZ, to wſzyſtko należy do W. X. á ieſt grunt naſz wśi naſzey Oparypeskiey i Niemirowskiey, i ten grunt z dawnych czaſow od Dźiadow, Pradźiadow i Oycow naſzych w ſpokoynym zawſze mieliśmy używaniu, ale go przez gwałt nam odbieraią.

Obwodu Koronnego, ktorędy prowadził P. FRYDRUSZ od Uroczyſzcza *jazu bołownego*, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach aż do laſow LEDUCHOWSKICH, ieſt niby na trzy mile. Obwodu zaś W. X. Ziemian Oparypeskich, począwſzy od ſtawu Bołdyrskiego, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach, aż do Uroczyſzcza Sopełnicz, niby na poł trzeci milę; á rożnica między temi obwodami w ſzerſzym mieyſcu ieſt niby na milę.

OBWOD W. XIĘSTWA

Mieſiąca Septembra dwudźieſty oſmy dźień we Wtorek.

Od trzech Kurhańcow, i od drogi ktorą mianuią Sopełnicką, gdźie podali Ziemianie W. X. Oparypeſcy piatę ſwoią Ziemianom Wielkiego także Xięſtwa LEDUCHOWSKIM, Panu GABRYELOWI, MICHAŁOWI, i Panu HNIEWOSZOWI, ciż Panowie LEDUCHOWSCY prowadźili nas od pomienioney gory Sopełnickiey, i od owych trzech Kurhańcow w doł polem niby na wierſtę, do doliny, ktorą nazywaią Uroczyſzczem Smolnym, á śrzodkiem doliny prowadźili nas niby na milę do drogi, ktora idźie z Brodow do Nakwaſzy, tą zaś drogą idącą po wyżey namienioney dolinie do rzeki *Ikowy*. Tu powiedźieli, iż dokądeśmy prowadźili tym łuhem, po prawey ſtronie ieſt grunt wśi OLESKICH Nakwaskiey i Czernickiey, á po lewey W. X. grunt naſz, i przydali mowiąc, iż nad tą rzeką *Ikową*, oſadźili Panowie OLESCY chłopow od piąciu lat na właſnym gruncie naſzym; i lubo my tym chłopom pol i ſianożęci naſzych robić nie dopuſzczamy, iednak z Oleska mocą i gwałtem zboża naſze zabieraią, nas ſamych biią, grunta i ſianożęcie nam pozabierali, grabią nas, i wielkie krzywdy czynią, z tym wſzyſtkim my poſſeſſyi i używania tego gruntu nie uſtępuiemy.

Prowadźili zatym nas pomienioną rzeką *Ikową*, w niz przez ſtawki do ſtawu, ktory ieſt naprzeciw wśi Popowskiey Oleskiey, i u tego ſtawu zdali granicę ſwoię Urzędnikowi Xiążęcia WISZNIOWIECKIEGO, Xcia DMITRA i Braci jego WISZNIOWIECKICH Steckowi wśi XX. IchMciow Wiſzniowieckiey Krutnowa, mowiąc, iż od tego ſtawu niżey po nad rzeką pograniczny grunt maią z Xiążęciem DMITREM WISZNIOWIECKIM, z maiętnością jego Krutnowem. Na to powiedźiał Pan *W*awrzyniec Noſowski imieniem Pana Jana *W*oiewodźica Podolskiego, iż ktorędy prowadźili Ziemianie LEDUCHOWSCY, to wſzyſtko ieſt grunt Pana *W*oiewodzicow właſny, i że tu P. *W*oiewodźic granicy z Xięſtwem, ani z nikim z Xięſtwa nie ma.

Tego obwodu, ktorędy prowadźili PP. LEDUCHOWSCY począwſzy od trzech kurchańcow, i od gory Sopełnickiey, po wſzyſtkich tych Uroczyſzczach aż do ſtawu, ktory ieſt podle wśi Oleskiey, Popowskiey, ieſt niby na dwie mile, á rożnice między temi obwodami ieſt niby na milę, á gdźie indźiey mniey.

OBWOD KORONNY.

Mieśiąca Septembra dwudźiesty ośmy dzień we Wtorek.

Od gory Dranczy, gdźie zdał granicę swoią Pan FRYDRUSZ Chorąży Halicki wśi swoich *Bielewca*, *Wierzbowca*, i *Sznerewa*, Panu Janowi OLESKIEMU Woiewodźicowi Podolskiemu wśi jego *Brodow*, i *Czernowca* ze wśiami W. X. między Oparypsami, Niemierowem, i Leduchowem Powiatu Krzemienieckiego, prowadźił nas Pan Andrzey Zabicki od gory Dranczy, i od lasow Leduchowskich do drugiey gory, między lasami Sopełniczym i Serednym, gdźie Pan Starosta las Sopełniczy mianował lasem Załozkim wśi Czernic i Nakwaszy, wśi Pana Woiewodźica Koronnych, las zaś Seredni mienił bydź LEDUCHOWSKICH, do Wielkiego Xięstwa, ktory porzuciwszy w lewo, prowadźił nas przez gory, doły, i dąbrowy, aż do drogi krzyżowey, ktorą zowią Krolewską, i ktora idźie *z Leduchowa* do *Oleska*, á druga droga idzie z Popowicz do Duba, ktorego to prowadzenia tą dąbrową iest niby z poł milę, á tą dąbrową prowadząc nie pokazał nam żadnych znakow. Od drogi krzyżowey, ktorą mianuią Krolewską prowadźił nas do drogi Poczajowskiey, przez dąbrowę niby ná ćwierć milę, także bez znakow; á gdy przyprowadźił do drogi Poczajowskiey, ktora idzie z Czernicy do Poczaiowa, ukazał nam podle tey drogi ná lewey stronie Mogiłę, i powiedział Urzędnik Páná Woiewodzica, iakoby ta mogiła miała dzielić wieś Leduchowo W. X. ze wsiami Koronnemi Oleskiem, Wielonem, Popowcami, przydaiąc iż po lewey stronie iest grunt Leduchowski WX. á po prawey Koronny.

Pánowie LEDUCHOWSCY Ziemianie WX. Powiatu Krzemienieckiego powiedzieli: ktorędy Pan Andrzey Podstarości Oleski WaszMciow prowadzi, to wszystko z obu stron należy do W. X. i iest grunt nasz dziedziczny, ktory aż do tychczas mamy w używaniu. Od tey mogiły rzucaiąc pomienioną drogę w lewo, prowadził

wadził nas w prawo dąbrową do drugiey mogiły, ktorą zowią Buhaiową, niby ná ćwierć milę. Tu powiedział Pan Andrzey Urzędnik Oleski, iż ta mogiła iest granicą Pánu Wojewodzicowi z Xiążęciem DMITREM, i Bráćią Jego Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ále nie z LEDUCHOWSKIEMI. Ná to, stoiący u tey mogiły Urzędnik Xcia Dmitra WISZNIOWIECKIEGO Stecko odpowiedział: co ty mienisz ten kopiec bydź granicą sobie z Xiążęciem moim, to nie iest granica Xcia mego z Pánem twoim, ale iest z Pánami LEDUCHOWSKIMI, i z Pánámi ŁOZATYNSKIMI Ziemianami WX. Powiatu Krzemienieckiego, ktorą pomiędzy sobą máią w W. Xięstwie; á zaś granica Páná Twego z Xiążęciem moim iest ná tym mieyscu, gdziem ia WaszMciom zdał, i to WaszMciom opowiem.

Ziemianie też Powiatu Krzemienieckiego Pánowie LEDUCHOWSCY powiedzieli: ponieważ Urzędnik Páná Woiewodzicow Zabicki mieni bydź tu granicę swoią z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, my WaszMciom to opowiadamy, iż tu nigdy Pan Woiewodzic nie miał, áni ma granicy z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, ale to iest nász a granica wespoł z Ziemianami Krzemienieckiemi Pánámi ŁOZATYNSKIEMI, i z Xiążętami IchMciami WISZNIOWIECKIEMI; ktore to hranie my od Pradziadow i Oycow nászych w spokoyney mieli possessyi, i teraz w spokoynym mamy używaniu.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieśiąca Septembra dwudziesty dziewiąty dzień we Srzodę.

Od grobli, ktora iest pod Popowcami, gdzie zdali piatę Ziemianie W. X. Powiatu Krzemienieckiego LEDUCHOWSCY, wsi swoiey Leduchowa, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, z ludźmi Xcia swego Kruteńskiemi, mieniąc bydź granicę swoią z Panem JANEM Wojewodzicem Podolskim, tąż rzeczką *Ikową* w niz niby ná ćwierć milę, do wsi Dudina, i pod tą wśią Dudinem u brodu ná pomienioney rzeczce powiedział, iż ten

ten brod ieſt granicą; tu prawa daiemy między ſobą, tak z WX. Kniazie i Pánowie, iako też i z Korony ludzi ſwoich ſtawią do uſprawiedliwienia ſię we wſzyſtkich rzeczach. Od tego brodu prowadził drogą mowiąc, iż po prawey ſtronie pomienioney wsi Dudin ieſt grunt Oleski PP. Wojewodzicow Podolskich, á po lewey WX. grunt Xiążąt náſzych, wsi Ich Kruteńskiey, Lopuſzeńskiey, i Bobrowieckiey; i że po lewey ſtronie tey drogi oſadził Pan Jan Wojewodzic ludzi ná właſnym gruncie Xiążąt moich. Z tego mieyſca prowadził nas tąż drogą niby ná dwie wierſty, i powiedział, iż podle tey drogi ná dębach były hranie, ale ludzie Páná Jana Wojewodzica zagubili, myśmy iednak ich nie widzieli; i tą drogą prowadził ná doł do krynicy, ktorą názywaią Nemeczowa, nád ktorą leży wieś Nemeczowo, mowiąc, iż tu ná prawey ſtronie ieſt wieś P. Wojewodzica, á po lewey grunt Xiążąt moich, i tu u tey krynice zdał piatę Xiążęciu Szczepanowi, i Władysławowi Zbarazkim wſi ich Nezkowcow, Seredca, i Zahoria. Tego obwodu Xiążęcia Wiszniowieckiego ieſt niby ná milę. Ná to od Páná Wojewodzica Podolskiego Wawrzyniec Noſowski, i Jan Kamieński, powiedzieli, iż po tych wſzyſtkich uroczyſzczach, iak począł prowadzić Urzędnik Xiążęcia Wiszniowieckiego, aż do tey krynicy, prowadził po gruncie P. Woiewodzica, ktory zawſze miał, i teraz ma w używaniu.

Od owey piaty gdzie zdał granicę Urzędnik Xcia Wiszniowieckiego, prowadzili Xiążęta Zbarascy drogą, maiąc wieś Pána Jana Wojewodzica Nemeczowo po prawey ſtronie, á po lewey W. Xięſtwo, grunt ſwoy dziedziczny, i powiedzieli, iż ná gruncie náſzym po lewey ſtronie Jmć Pan Jan Wojewodzic oſadził człeka ſwego. Prowadzili potym tąż drogą przez gorę niby ná ćwierć milę do ieziora małego, ktore názywaią Czechowym, z tąd znowu drogą niby ná dwa ſtrzelenia do ſtawu, do uroczyſzcza mokrego, ktory to ſtaw ieſt podewsią P. Jana Woiewodzica Podolskiego Palikorowy, mowiąc, iż po poł ſtawu tego ieſt granica náſza, po prawey ſtronie grunt Koronny Oleski, á po lewey grunt naſz. Ná to powiedział Wawrzyniec Noſowski imieniem Páná Jana Wojewodzica Podolskiego, iż cokolwiek Xiążęta Zbarascy mienili bydź gruntem ſwoim, to ieſt grunt P. Woiewodzica Koronny, i tu z nikim z W. Xięſtwa nie ma granicy Pan Woiewodzic. Prowadzili nas zá tym Xiążęta Zbarascy od ſtawu pomienionego w lewo, drogą niby ná wierſtę, wieś Páná Wojewodzica Palikorowy maiąc po prawey ſtronie, do doliny Uroczyſzcza Urwichwoſtow Wertepa, á podle drogi opowiadali, iż ná dwu mieyſcach ſą znáki z kamieni złożone, że ie rozrzucono, dla zagubienia znakow, i nie zoſtaie ſię tylko ieden kamień wielki w iedney iamie, á druga iama bez kamieni. Powiedzieli przy tym Xiążęta Zbarascy, iż to P. Wojewodzic Podolski P. Jan oſadził od dwoch lat wieś ná właſney ziemi i gruncie náſzym, ktorą to wieś P. Woiewodzic názywa Kutiſzczem.

Od Uroczyſzcza Urwichwoſtow Wertepa prowadzili do drogi, ktora ieſt blisko tego Uroczyſzcza, i ktora idzie od Krzemieńca do Załozcow, á tą drogą prowadzili niby ná ćwierć milę aż do Uroczyſzcza *Doł*, ktore názywaią *Worobiewa łoza*, blisko pomienioney drogi; prowadzili nas potym po nad rzeką, ná poł milę do ſtawu, ktory ieſt ná rzecce Seredcu, mowiąc, iż ten ſtaw zaſtawił Pan Woiewodzic tego roku ná właſnym gruncie wsi náſzych Nezkowcow i Seredca, przy tym też ná właſney ziemi náſzey oſadził P. Wojewodzic wſie, pierwſzą *Janiſzcze*, drugą *Berezcy*, á trzecią, iáko wyżey ieſt námieniono, *Kutiſzcze*. Pani Woiewodzina zaś Podolska, Páni Jadwiga właſną, i dziedziczną wieś náſzą názwaną Dudin bezprawnie, temu lat ſiedm, zaiechała, i teraz trzyma; i tu podał piatę ſwoię, Urzędnikowi Xiążęcia Dmitra Wiszniowieckiego wſi iego Olexyńcow, wniz rzeczki Seredca. Tego obwodu Xiążąt Zbarazkich ieſt niby ná połtory milę. Ná to powiedział Wawrzyniec Noſowski, imieniem P. Woiewodzica Podolskiego iż ktorędy prowadzą Xiążęta Zbarazcy od początku, do tego Uroczy-

Uroczyſzcza rzeczki Seredca, to wſzytko ieſt grunt P. Woiewodzica, ná ktory, powiada, iż ma Przywileie, á tu P. Wojewodzic nie ma z nikim z W. X. granicy; á co mowią, iakoby miała P. Wojewodzina Podolska wieś Dudin zaiechać, to JeyMć uczyniła zá prawem, i zá Dekretem Pánow Kommiſsarzow Koronnych.

Po nad pomienioną rzeczką Seredcem, od tego ſtawu, gdzie podali granicę Xiążęta ZBARAZCY Urzędnikowi Xiążęcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO P. Steckowi, prowadził Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIKCKIEGO z ludźmi Xiążęcia ſwego Olexińcami ponad rzeczką Seredcem, wniz, niby ná lekką milę, do rzeki Sereta, i tą rzeką Seretem w niz niby ná lekką milę do rzeki Sereta, á tą rzeką Seretem wniz do Załozec niby ná milę, od Załozcow tąż rzeką Seretem wniz do Czernichowskiey granicy, Xiężny JeyMć Jliney Beaty niby ná milę, do Uroczyſzcza ſtawu Renewskiego, ná teyże rzece Serecie, o ktorym ſtawie mowią, iż go zaſtawił P. Wojewodzic Podolski, i rzekł Urzędnik Xcia WISZNIOWIECKIEGO z ludźmi Xiążęcia ſwoiego, iż P. JAN Woiewodzic Podolski przy włáſnym gruncie Xiążąt náſzych ná rzece Serecie cztery ſtawy zaſtawił, i pięć wsi oſadził ná włáſnym także gruncie Xiążąt náſzych, iedną wieś ná przeciw Załozcow, á cztery wsie ná rzece Mełney.

Ná to od P. Woiewodzica powiedziano, iż ktorędykolwiek prowadzili do granicy Załozkiey, i do granicy Xiężny Jliney Beaty Czernichowskiey, prowadzili przez grunt P. Wojewodzicow; á co mowią, że cztery ſtawy ná gruncie Xcia WISZNIOWIECKIEGO ná rzecce Seredcu, i ná drugiey rzece Serecie zaſtawił, i pięć wsi wyżey pomienionych oſadził; to wſzyſtko uczynił ná ſwoim właſnym gruncie, ná ktory ma liſty i przywileie Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO. Obwodu Xiążąt ZBARAZKICH począwſzy od owey grobli, ktora ieſt podewsią Popowcami, gdzie LEDUCHOWSCY Ziemianie zdali piatę ſwoię Xciu DMITROWI WISZNIOWIECKIEMU do ſtawu Renewskiego, po wſzyſtkich tych wyżey opiſanych Uroczyſzczach wzdłuż ieſt niby ná poł ſzoſty mile.

OBWOD

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Septembra dwudzieſty dziewiąty dzień we Srzodę.

URzędnik P. JANA Woiewodzica Podolskiego Oleski Andrzey Zabicki, z ludźmi Páná ſwego Wielońskiemi, i Popowickiemi prowadził, mieniąc bydź granicę ſwoię ze wśiami WX. Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Skruteńską, Bobrowcem, i Lopuſznem, od pomienioney mogiły Buhaiowey ná koniec laſu, przez gorę proſto niby ná ćwierć milę do uroczyſzcza *Ozerecz*, ktore ieſt ná rzece *Ikwie* niżey Bobrowcow; od tego uroczyſzcza *Ozerecz*, do Lotkowec Sieliſzcza niby ná dwa ſtrzelenia z łuku, mowiąc, iż Xiążęta WISZNIOWIECCY oſadzili dwie wśie ná gruncie Oleskim názwane Krutnewo, i Bobrowce, i poł wśi Lopuſzna. Od Lotkowec prowadzili niby ná wierſtę przez gory do Lopuſzna, powiadaiąc, iż po poł wsi nad krynicą, po prawey ſtronie ieſt ziemia Páná Wojewodzica Oleska, á po lewey WX. grunt Xiążąt WISZNIOWIECKICH. Od pomienioney krynicy Lopuſzeńskiey prowadzili przez pola i dąbrowy, niby ná poł milę, do uroczyſzcza brzozowych łoz, á od brzozowych łoz dąbrową niby ná ćwierć milę do mogił, ktore ſą poblizu Sieliſzcza Kraſnodubskiego. Od mogił prowadzili drogą, ktora idzie z Nezkowcow, do Zbaraża, niby ná milę, do gory Chołma, do drogi, ktora idzie od Czerniechowa do Wiſzniowca, mowiąc, iż tu ſię kończy granica Oleska z Xiążętami WISZNIOWIECKIEMI, á poczyna ſię z Xiężną ILINA, Zamku iey Kołodca.

Ná to powiedział Urzędnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH Stecko, gdzie ſobie mienił bydź granicę Urzędnik Oleski, i ktoręd prowadził, po wſzyſtkich tych uroczyſzczach ieſt włáſna Oyczyzna i Dziadzizna Xiążąt WISZNIOWIECKICH, ktore to grunta od Oycow, i Dziadow ſwoich zawſze Xiążęta moi maią w poſſeſſyi, i w ſpokoyn m używaniu aż do tych czas; to zaś ieſt granica Wiſzniowiecka z Czernichowem ktorędym ia prowadził, i uroczyſzcza wymieniał. Ale po śmierci Xcia JANA WISZNIOWIECKIEGO, trzy lata temu, wyżey opiſane odemnie granice przeſtępuiąc

ludzie P. Woiewodzica Oleſcy, gwałty i zaboyſtwa czynią, grabieże biorą, ktemu też ná właſnym gruncie Xiążąt moich oſadził od trzech lat P. Woiewodzic pięć wsi, iakom ie mianowicie wyżey opiſał.

Tamże opowiedział Xiąże SZCZEPAN ZBARAZKI z Bracią ſwoią, co ſamo twierdził i Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Pan Stecko, iż w tym obwodzie, ktorędy Urzędnik P. Woiewodzicow Andrzey po właſnym gruncie náſzym prowadził, zaiął wiele właſnych náſzych wsi, ktore od Dziadow i Pradziadow, w ſpokoyney mieliśmy, i teraz mamy poſſeſſyi; á náprzod Xiążąt WISZNIOWIECKICH wieś *Krutniewo*, *Lopuſzno*, i *Bobrowce*, Xiążąt zaś ZBARAZKICH, Dwor Nezkowce ze wśią, á drugą wieś Seretec, á trzecią Zahorie; tedy w tych dwoch obwodach Xiążąt ZBARAZKICH i WISZNIOWIECKICH, ktore oni wsie w ſpokoyney maią poſſeſſyi, i ktore ná właſnym ich gruncie P. Woiewodzic oſadził, wſzyſtkich tych wsi ieſt piętnaście. Tego obwodu; ktorędy Urzędnik Páná JANA Woiewodzica Oleski prowadził od Mogiły Buhajowey do gory Chołma, do drogi, ktora idzie z Czerniechowa do Wiſzniowca, wzdłuż ieſt niby ná trzy mile, á ktorędy z W. X. Urzędnik Xiążąt WISZNIOWIECKICH, i Xiążęta ZBARAZCY prowadzili od grobli, ktora ieſt podewsią Popowcami do ſtáwu Renewskiego, w tych oboygu Obwodach wzdłuż ieſt niby poł ſzoſty milę, á rożnice wſzerz między temi obwodami niby ná trzy mile.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Oktobra pierwſzy dzień w Piątek.

Od drogi, ktora idzie od Czerniechowa do Wiſzniowca nie daleko od gory Chołma, tenże Urzędnik Oleski Andrzey Zabicki, prowadził dąbrową, mieniąc bydź granicę P. JANA Woiewodzica Podolskiego z Zamkiem Xiężny ILINEY Kolodnem, do białego Chołma gory, á ná tey gorze mienił bydź mogiłę, miaſto kopca

kopca z kamieni ułożoną, á od tey mogiły wyżey uroczyſzcza Ihrowicy, i wyżey Iwaczewa, aż do Czaſtołowskiey granicy, do mogiły, ktora leży podle drogi Kołodeńskiey w dąbrowie po lewey ſtronie. Tu u tey mogiły ſtoiący Urzędnik Páná JANA Woiewodzica Zabicki weſpoł z Urzędnikiem Jmci P. Poznańskiego, maiętności jego Złoczowskiey, ktora ieſt o pięć mil od Czerniechowa, i z inſzych wśi powiedźieli, iż ta maiętność ſpolna ieſt Panow naſzych; i tu my zdaiemy granicę naſzą Urzędnikowi Tarnopolskiemu, Jmci Pana Krakowskiego, Panu Pyſtryńskiemu. Tego obwodu Urzędnika Pana Jana Woiewodźica Podolskiego, Zabickiego, od gory Cholma, i od drogi, ktora idźie z Czerniechowa do Wiſzniowca, do Czaſtiłowskiey granicy, do mogiły, wzdłuż ieſt niby na trzy mile.

Na to powiedźiał Urzędnik Xiężney ILINEY Beaty Koſteleckiey Kolodeński, Benia, z ludźmi Xiężney ILINEY; nie mniey też i Urzędnicy tak Xiążąt ZBARASKICH, iako też i WISZNIOWIECKICH mowili: gdźiekolwiek Urzędnik Pana Woiewodźicow Zabicki prowadźił, to wſzyſtko po obu ſtronach ieſt W. Xięſtwo, á grunt dźiedźiczny Panow naſzych, ktory oni od Dźiadow i Pradźiadow zawſze w ſpokoynym maią używaniu; nie wiemy zaś dla czego teraz przeczy, wśie oſadza, i ſtawy zaſypywać chce, i w to ſię wdźiera, do czego Ociec i Przodkowie jego nic nie mieli, ani ſię w to wpierali, co ſię czaſu potrzeby iaśnie dowiedźie, i będą umieć Panowie naśi mowić oto z P. Woiewodźicem.

OBWOD W. XIESTWA.

Mieſiąca Oktobra pierwſzy dzień w Piątek.

U ſtawu Renewskiego powiedźiał Urzędnik Xcia DMITRA WISZNIOWIECKIEGO Stecko, iż ſię tu maiętności Xiążąt moich granica kończy, to ieſt u pomienionego ſtawu Renewskiego, ktore mieyſce za ſtarodawną zawſze miano granicę, nawet kiedy

kiedy ieſzcze ſtawu nie było, ale był tylko brod Renewski. Tu ia zdaię granicę Xiężnie Beacie Iliney maiętności jey Czerniechowa. Od tego tedy ſtawu i Uroczyſzcza brodu Renewskiego prowadził Pan Namieśnik Czerniechowski Bohdan, z Boiarami, Mieſzczanami, i chłopami Xiężny Iliney Czerniechowskiemi; prowadźili zaś rowem niby na ſtrzelenie z łuku mowiąc, iż po prawey ſtronie ieſt grunt Załozki: á po lewey W. X. grunt Xiężney Iliney Czerniechowski. Od tego rowu prowadźili nas w lewo przez gorę do drogi, ktora idźie od Załozcow przez wieś Renewską, o ktorey to wśi mowili, iż ieſt oſadzona na gruncie Czerniechowskim przez P. Jana Woiewodźica Podolskiego od dźieśięciu lat, tą zaś drogą prowadźili niby na ſtrzelenie z łuku, i iedną drogę w lewo porzucili, á drugą wźięli w prawo powiadaiąc, iż tu od dwudźieſtu lat drogi żadney nie było, ale iak P. Mortin Założce oſadźił, tak te drogi naſtały, i w tym mieyſcu pokazywali hranie w dębie, ale ie Założcy ludźie zagubili. Prowadźili nas potym między pomienionemi drogami przez drożki małe niby na dwa ſtrzelenia do dołow, ktore nazywaią Uroczyſzczem Łozy, á od tego Uroczyſzcza prowadźili dąbrową niby na dwie wierſty, i przyprowadźili do łuhu Bełohołowskiego, i pokazywali nam na tey dolinie niby Uroczyſzcze Kołodeź, á tą zaś doliną prowadźili na wierſtę, aż do rzeczki Bełehołowki, na ktorey rzecce ſtaw zrobił Pan Woiewodźic, od dwoch lat, á przez ten ſtaw proſto do Kurhana, mowiąc, iż po lewey ſtronie ieſt grunt Xiężney Iliney, maiętności jey Czerniechowa, á po prawey Załozki P. Woiewodźica Podolskiego. Od kurhana prowadźili niby na ſtrzelenie przez gorę do doliny, ktorą nazywaią *Ezowicą*, á ta doliną w wierzch, iednę dolinę w prawo porzuciwſzy, prowadźili nas w lewo niby na poł ſtrzelenie, i pokazali Kołodeź mowiąc, iż u tego Kołodeźia bydło i konie Xiążąt naſzych zwykli napaiać, ktore to bydło i konie po tych dąbrowach pasły ſię. Od kołodeźia prowadzono

wadzono

wadzono nas przez dąbrowę na wierſtę do drogi, ktora idźie od Czerneykowa do Lwowa, i blisko ktorey drogi ieſt Uroczyſzcze nazwane Zydowskie łozy, i tamże mowiono, iż po prawey ſtronie grunt Załozki P. Woiewodźica kończy ſię, á zaczyna ſię Pana Poznańskiego wśi jego Okiiewskiey. Od uroczyſzcza Zydowskich łoz, prowadźili polem wielką poł milę, do Uroczyſzcza dwoch kurhanow Dewiich, i do drogi, ktora idźie od Złoczowa do Kozłowa, i do Trębowli, prowadząc zaś tą drogą do kurchanow, ktore były po lewey ſtronie, tamże powiedźieli, iż granica P. Poznańskiego Okiiewska tu ſię kończy, á zaczyna ſię P. Jana Senenskiego wśi jego Hlinney, i Złoczowa. Prowadźili potym więcey iak na milę, do Uroczyſzcza łoz, ktore mianowali Olechnowemi łozami, i powiedźieli, iż u tych łoz zawſze z pogranicznych wſzyſtkich wśi iak z W. X. tak i z Korony Polskiey, na tych granicach prawo z obu ſtron ſobie daią, co też z Korony Jan Kamieński i Woyt Załozki, imieniem Szymon Pana Woiewodźica zeznali. Z tąd prowadźili niby na ſtrzelenie do Krzyża kamiennego, mowiąc, iż to ieſt Uroczyſzcze Krzyż Olechnowy, ten zaś Krzyż za uderzeniem piorunowym na poł ieſt rozbity, ſam iednak wſzyſtek cały.

Na to od Pana Jana Woiewodźica Podolskiego, Jan Kamieński z Woytem Załozkim Szymonem powiedźieli, iż iak Urzędnik Xiążąt *W*iszniowieckich zdał granicę u ſtawu Renewskiego Xiężnie Iliny, zkąd prowadźił potym Urzędnik teyże Xiężny, aż do Uroczyſzcza Zydowskich łoz, gdźie mowiono, iż ſię granica P. *W*oiewodźica Podolskiego kończy, á zaczyna ſię P. Poznańskiego maiętności jego Złoczowskiey, prowadzono przez cały czas właſnym gruntem P. *W*oiewodźica maiętności jego Załozkiey, i ktoredy prowadzono, to ieſt z obu ſtron grunt Koronny, i tu nie ma żadney z *W*. Xieſtwem granicy, oprocz Jmci P. Poznańskiego, z ktorym P. *W*oiewodźicowi ſpolna ieſt ta maiętność, i ſpolne prawo od Przodkow J. K.

Mci

Mci nadane. A zaś od P. Poznańskiego sługa jego Mikołay Ostrowski, i Andrzey Miakitski z *W*oytem Jedrzeianopolskim mowili, iż ktoredy Urzednik Xieżny Jeymci Iliney, Bohdan począł prowadźić od Zydowskich łoz, od granicy P. *W*oiewodźica, aż do Uroczyſzcza łoz, i Krzyża Olechnowego, prowadźił przez grunt naſzego Pana do maietnosci Złoczowskiey należący, tu zaś nie graniczy Pan naſz tylko z Panami z Oleska, z ktoremi ma ſpolny grunt i ſpolne prawo, á z Xieſtwem żadney inſzey nie ma granice, tylko po rzeke *Seret*, ktora to rzeka ieſt granicą miedzy *W.* Xieſtwem i Koroną.

Od Uroczyſzcza Krzyża Olechnowego prowadźili nas tąż drogą niby na połtory wierſty, do doliny głebokiey, i potym te droge w prawo porzucili, á doliną pomienioną prowadźili w lewo mowiąc, iż ſie tu iuż granica Hołohorska Syniańskiego kończy, á zaczyna ſie Powiatu Trebowolskiego wśi Kozłowskiey. Tąż głęboką doliną i daley prowadźili aż do rzeki Ozerney, tą zaś rzeką w niz niby na trzy wierſty, i przyprowadźili do Uroczyſzcza brodu Derłowa, potym tę rzekę porzucili w prawo, á nas w lewo poprowadźili, mowiąc, iż po prawey ſtronie ieſt grunt Powiatu Trębowolskiego wśi Kozłowa, á po lewey *W.* X. Powiatu Czerniechowskiego. Na to powiedźiano od Pana Poznańskiego, iż po tych wſzyſtkich Uroczyſzczach, ktorędy prowadźił Urzędnik Xiężny Iliney, grunt ieſt Pana naſzego, i inſzey nie ma Pan naſz granicy z Xiężną Ilina, chyba rzekę Seret.

Od brodu Derłowa prowadźili polem, zaymuiąc trochę dąbrowy, niby na milę, i przyprowadźili do rudy, ktorą nazywaią grząską, mowiąc, iż tu u tey doliny prawa daią ſobie z obu ſtron iak z W. X. tak i z Trębowelskiego Powiatu, i tu ſię zawſze na prawo zieżdżamy. Od grząskiey rudy prowadźili na wierſtę do kamienia, ktory mianowali granicznym; od kamienia prowadźili polem między dąbrowy, mimo Uroczyſzcze Puckowe łozy

łozy niby na milę, do Uroczyſzcza, Mogiły duplenatey; i powiedźieli, iż u tey także Mogiły prawa ſobie z obu ſtron daią na granicy, tak z Wielkiego Xięſtwa iako i z Korony. Od tey mogiły prowadźili do ſtawu niby ná połtora ſtrzelenia, ktory to ſtaw ieſt ná rzece Serećie; potym proſto przez ſtaw do jeźiora Płotyczego, i do doliny Uroczyſzca Płotyczego, nád ktorą doliną ieſt uſypana mogiła, mowiąc, iż ten ſtaw od połtora roku Pan Tarnowski zaſtanowił z wielką ſzkodą maiętnośći Xiężny Iliney Czerniechowskiey, iákoż ten ſtaw iuż ieſt Pánu Tarnowskiemu inwadiowany zá dwa Tyśiące dwieśćie złotych, przydaiąc oraz, iż po prawey ſtronie ieſt grunt Powiatu Trębowolskiego wsi *Petrykowa*, *Berezowcow*, i *Ponatipiia*, á po lewey W. X. Xiężny Iliney Zamku Jey i wsi Czerniechowskich, i że tu ſię kończy granica Xiężny Iliney, á zaczyna ſię Xiążąt Zbarazkich wsi Ich Łozowa.

Tego obwodu Xiężny Iliney wzdłuż ieſt niby ná ſześć mil, Koronnego zaś wzdłuż od Buhaiowey mogiły, i po wſzyſtkich tych uroczyſzczach, aż do granicy Czaſtołowskiey, także niby ná ſześć mil, á rożnice między temi dwiema obwodami niby ná pięć mil. Co ſię zaś tycze wsi Xieżny Iliney, o ktore ſpor idźie, i ktore z dawnych czaſow, od Dziadow i Pradziadow ná pańſzczyznę do Czerniechowa chodzili, służyli nie tylko Przodkom Xiążąt Zbarazkich, ále i potomkom Ich aż do Xiężny Iliney, á teraz po śmierci Xcia Ilina zabráne ſą; pierwſza ieſt *Hłuboczek*, druga *Cebrowſzczyzna*, trzecia *Ozerna* miaſto, czwarta *Sorwirobi*, piąta *Wertelka*, Szoſta *Mſzane*. *W*sie zaś ktore oſadził Pan Poznański od tąd iak wyrwał ten grunt z rąk Xiężny Iliney ſą: pierwſza *Sorwirobi*, wieś *Naboryſzna* ktorą drugim imieniem nazywaią *Kiſielewcy*, druga *Masłowce*, trzecia *Worobiewſzczyzna*. Przy tym też Pan *W*oiewodzic oſadził dwie ná *Mełney* á trzecią *Noſowce*. Z tych zaś wsi, ktore ſą po śmierci Xcia Konstantyna zabrane, pierwſza ieſt *Renew*, druga *Petraſzewcy*, trzecia *Banin*, czwarta *Bełchłowy*.

Względ-

Względem ſtawow, ktore Pan Krakowski, Pan Poznański, i Pan Jan *Woiewodzic* Podolski po śmierci Xcia Ilina poodbierali, lub inſze nowe powykopowali ná rzece *Hłubocce* ieſt dwadzieścia cztery, pod miaſtem *Ozerną* dwa ſtawy, we wśi *Sorwirohach* ſtaw, we wsi *Bełohołowach* dwa ſtawy, tamże mnieyſzych ſtawow trzy, ná rzece *Wertelce* ſtaw drugi, ná rzece *Wamſzanie* ſtaw; ktore zaś po śmierci Niebosſzczyka Xiążęcia Ilina ná gruncie Czerniechowskim porobił, te ſą: pierwſzy ſtaw *Bożeński*, drugi *Wamſzański*, dwa ná *Mełney*; wſzyſtkich tedy ſtawow dawnych ſpuſtnych, ktore po śmierci Xcia Jmci Ilina ſą odebrane, ieſt trzydźieści i cztery, w czym mienią ſobie ná trzy tyſiące kop groſzy, uczynioney ſzkody tamtych lat zá ſpuſty. Tych zaś ſtawow, ktore nowe ſą wykopane po śmierći Xcia Jmci Ilina, ieſt cztery. *W* tymże záwodźie, ktore P. Jan *Woiewodzic* Podolski, mieniąc granicę ſwoię, miaſta i wsie zaiechał, ſą: pierwſze Miaſto i Zamek *Czerniechowo*, drugie *Plaſzkowce*, trzecie *Kopſzany*, czwarte *Jankowy*, piąte *Seryeberehi*, ſzoſte *Oboreńcy*, ſiodme i oſme *Nayhorowice*, dziewiąte *Iwaczew*, dzieſiąte *Malſzowce*, iedynáſte *Iwaczowce*. Stawy zaś, ktore ieſzcze Xiężna Ilina trzyma w tymże obwodzie Pána Woiewodzica, ktory ie chce przywłaſzczyć, ſą dwa ná Serecie, zá ktore bierze Xiężna Ilina tysiąc kop, á czaſem i więcey. Ná teyże rzece trzeći ſtaw podewśią *Iwaczewem*, ktory był ſpuſzczony, á nie zaięty; ná *Ichorowieckiey* zaś rzece pięć ſtawow, ná *Czerniechowey* rzece dwa ſtawy, ná *Plewyskoreckiey* rzece pięć ſtawow, wſzyſtkich tedy ſtawow w tym obwodzie, ktore Polacy záięli, ieſt pięćdziesiąt i trzy, á wśi i miaſt dwadzieścia ſiedm.

OBWOD KORONNY.

Mieſiąca Oktobra trzeci dźień w Niedźielę.

Urzędnik Pana Krakowskiego Tarnopolski Piſtriński prowádźił nas, mieniąc bydź granice ſwoie, z Xiążętami Zbarazkiemi wśi ich Łozowa, á od pomienioney mogiły do rzeki Uroczy-

Uroczyſzcza Chodorowki dąbrową niby ná poł mile, pomienioną zaś rzeką Chodorowką niby na milę, do uroczyſzcza krynicy, przy ktorey ſą dwie mogiły, i kamień na nich. Tu Urzędnik P. Krakowskiego zdał granicę Dawidowskiemu, mowiąc, iż po prawey ſtronie ieſt grunt Koronny, á po lewey W. X. Xiążąt Zbarazkich. Na to Xiążęta Zbarazcy powiedźieli: ktorędy Urzędnik Pana Krakowskiego Piſtrynski prowadźił, to ieſt właſny i dźiedźiczny grunt naſz, ktory my w ſpokoynym od dawnego czaſu mamy aż do tąd używaniu.

Tegoż dnia w Niedźielę. Ziemianin Korony Polskiey Powiatu Trębowelskiego, Jan Dawidowski, z Bratem ſwoim Mikołaiem, prowadźił od Uroczyſzcza krynicy, i od dwoch mogił, gdźie mu Urzędnik Pana Krakowskiego zdał granicę, aż do Uroczyſzcza Jazwin, powiadaiąc, iż tu ieſt granica wśi jego Chodorowicz z W. Xięſtwem, i ze wśiami W. X. Kniazia Alexandra Porżeckiego Łozowem, i Baykowcami. Od Uroczyſzcza Jaziwn, ktore ieſt przy drodze idący do Bełoho aż do doliny przez dąbrowę, tą zaś doliną do rzeki Chodorowki, od rzeki Chodorowki w poprzek do ośmiu mogił ſypanych, o ktorych mowił, iż ſą uſypane między maiętnością Panow Dawidowskich, Miaſteczkiem Czernelowem, i między Miaſtem W. X. Xiążąt Zbarazkich Zbarażem, i Ochremowcami. Od tych mogił prowadźił nas do kurhanu, ktorego uroczyſzczem niemianowali, od kurhana prowadźił przez dąbrowę i pola, do uroczyſzcza Bereſtok, od uroczyſzcza Bereſtok do rzeki Zadmiſzowki, gdźie zdał granicę Panu Kaſztelanowi Halickiemu wśi jego Kamienney, mieniąc bydź te granice między maiętnoścą Xiążąt Zbarazkich Zamkiem Ich, i Miaſtem Ich Zbarazkim, i wśią Ochremowcami, á między wioskami Dawidowskich Kropiwną i Kalinową rudą. Tego obwodu począwſzy od uroczyſzcza Jazwin do rzeki Zadmiſzowki wzdłuż ieſt niby na trzy mile wielkie.

Xiążę Szczepan Zbarazki z Bracią swoią, na to powiedźiał: ktorędy prowadźili Dawidowscy, to iest właśne z wiekow dźiedźictwo nasze, ktore my w spokoyney zawsze aż do tych czas mamy possessyi, á co się tycze lasu *Berestka*, tu siedzieli poddani nasi i dań dawali, á nad to ieszcze wkupowali się ná osadę z Trębowelskiego Powiatu Skałaczanie, i nam z tego gruntu do Zbaraża płacili. Na to Podstarości Trębowelski Jakub Neliski z ludźmi Skałatskiemi powiedźiał: prawda iż tu osiadywali ludźie Skałatscy, i dań do Zbaraża dawali, ale z przymuszenia, i że Xiążęta Zbarazcy to na nich wymagali,

OBWOD W. XIESTWA.

Miesiąca Oktobra trzeci Dźień.

Od doliny y uroczyszcza jeziora Płotyczego, gdźie zdał granicę Urzędnik Xiężny Iliney Czerniechowski Bohdan, prowadźili Xiążęta Zbarazcy, Kniaź Alexander Porzecki, i Kniaź Szczepan z Bracią swoią, mieniąc bydź granicę Zamku swego Zbarazkiego z Panem Krakowskim, ze wsią jego Petrykowem, á z Trębowelskiego Powiatu ze wśią Krolewską Borkami, i powiedźieli, iż to jezioro iest na rzece Serecie, ktore to jezioro zatopił od połtora roku Pan Krakowski P. Tarnowski stawem, ktory zástawił na brzegu Xiążąt Zbarazkich. Przydali oraz, iż pomienione jezioro do nich z wiekow należało. Od tego jeziora prowadzili niby na połtory milę, w niz po nad rzeką Seretem aż do uroczyszcza grząskiey doliny, i tą doliną grząską w wierzch niby na ćwierć milę, do dwoch kamieni postawionych aż do rzeki Dyczkowey, niby na dwa strzelenia, i aż do końca lasu, ktory nazywaią *Stenki*, od tego lasu niby na trzy strzelenia do końca mostu Borkowskiego, ktory to most stoi na rzece Hnezdney. Tu Xiążęta Zbarazcy powiedźieli, iż była karczma z dawnych czasow do naszych Przodkow należąca, i że na tym moście przy karczmie połowę myta odbierali

bierali Przodkowie nasi. Od mostu prowadźili niby na trzy strzelenia po nad rzeką Hnezdną w wierzch, potym tę rzekę puszczaiąc w lewo, prowadźili nas w prawo rzeką Trębowelką, ktora wpada w Hnezdną, i tą Trębowelką w wierzch niby na milę, do dąbrowy, do gaiu uroczyszcza Klimkowa; od gaiu Klimkowa przez dąbrowę do uroczyszcza Maryniney rudy, od Maryniney rudy do mogiły Sabarychi, od mogiły Sabarychi prowadźili Xiążęta Zbarazcy, mieniąc bydź granicę Zamku swego Zbarazkiego, ze wśią Krolewską Powiatu Trębowelskiego Skałatem, prowadźili zaś polem do drogi, ktora idźie od Romanowki do Skałata, od tey drogi dąbrową do uroczyszcza Michnowey pasieki, od Michnowey pasieki do uroczyszcza gołego kamienia, od gołego kamienia dąbrową do lasu, od lasu dąbrową i polem do drogi, ktora idźie od Skałata do Wołoczyszcz, tą zaś drogą niby na poł milę, do uroczyszcza Wierzbowych łoz. Od uroczyszcza Wierzbowych łoz, doliną niby na poł milę, do krynicy mowiąc, iż się tu skończyła granica Skałatska, á zaczyna się granica Ziemianina Powiatu Trębowelskiego, Andrzeia Orzechowskiego wśi jego Orzechowa,

Od pomienioney krynicy prowadźili dąbrową przez gorę niby ná poł wiersty do Uroczyszcza głębokiey doliny, tą zaś doliną głęboką niby ná poł wiersty do rzeki Zbruczy. Tu powiedzieli Xiążęta Zbarascy, iż ktoredyśmy prowadźili to wszystko po lewey stronie iest Ziemia W. Xiestwa grunt nasz dziedziczny, á po prawey Koronny, i tu się granica Zamku naszego i wsi Zbarazkich kończy, á zaczyna się drugiego naszego Zamku Wołoczyskiego. Tego wszystkiego obwodu, Xiążąt Zbarazkich od doliny, i od jeziora Płotyczego, po wszystkich wyżey opisanych Uroczyszczach áż do rzeki Zbruczy iest niby ná osm mil. A Dawidowskich obwodu, począwszy od Uroczyszcza Jaźwin, áż do rzeki Ladmirzewki wzdłuż iest niby ná trzy mile, rożnice zaś wszerz międzytemi obie-

 mi obie-

mi obiema obwodami niby ná trzy mile, mieyſcami mniey, á mieyſcami więcey.

OBWOD W. XIĘSTWA
Mieſiąca Oktobra piąty dzień we Wtorek.

Xiąże Szczepan Zbarazki, ktory z Bracią ſwoią wywiodł granicę Zamku, i wśi Zbarazkich do rzeki Zbruczy, opowiadaiąc, iż ſię tu kończy granica ich Zbarazka u głębokiey doliny u rzeki Zbruczy, á poczyna ſię granica drugiego ich Zamku Wołczyckiego, ciż pomienieni Xiążęta Zbarascy prowadzili nas tąż rzeką Zbruczą wniz niby ná dwie mile, mieniąc bydź granicę ſwoię po poł rzeki, maiąc W. Xięſtwo po lewey ſtronie, po prawey zás Powiat Trębowelski wieś, Orzechowską, á drugą Staroſtwa Kamienieckiego Pana Włodki Rożyſzcze, áż do Uroczyſzcza błota Puſtułowskiego, ktore nazywaią błoto ruda, á tym błotem wwierzch do krynicy, od krynicy doliną ná gore, do kopca, ná ktorym ieſt kamień poſtawiony niby na milę, od kopca i kamienia ná rog dąbrowy przez pole do kopca, ktory ieſt w dąbrowie Szołomney niby ná poł milę do trzech kopcow, od tych trzech kopcow do Siahłowki rudy niby ná ćwierć milę, gdzie Siahłowka w pada w rzekę Bołwanec, i przeſzedłſzy rudę Siahłowkę, porzuciwſzy rudę w prawo, prowadzili ponad rzeczką Bołwancem w wierzch niby ná cztery ſtrzelenia z łuku do ſtawu Xiążąt Zbarazkich, ktory ieſt ná pomienioney rzece Bołwańcu; z tamtąd od grobli ponad tąż rzeczką w wgore do głębokiey doliny iakby milę, á tą głęboką doliną wgorę do Bozkiey dąbrowy i do gościnca, ktory idzie z Wołoczyſzcz do czarnego Oſtrowa niby ná poł milę, przez tę zaś drogę proſto dąbrową do zieloney krynicy niby ná milę. Tu powiedzieli Xiążęta Zbarazcy, iż w tey dąbrowie naſzey ieſt paſieka Staroſty Kamienieckiego Pana Włodki, ktorey on teraz używa na własnym gruncie naſzym, za pozwoleniem naſzym

i za liſtem jego, ktory nam dał na ſiebie. Mowili oraz, iż u tey zieloney krynicy zkończyła ſię granica naſza Wołoczycka W. X. ze wśiami Koronnemi Andrzeia Orzechowskiego wśią Orzechowem, Pana Macieia Włodki Rożyſzczem, z miaſteczkiem Satanowem Chodorowskiego, z Kumanowem Telefusowym, z Horodkiem Swirſzczowym, z Czarnym oſtrowem, ktory ſpolnie trzymaią, Pan Swirszczowski, z Panem Włodkiem Staroſtą Kamienieckim. Tego obwodu Xiążąt Zbarazkich od głębokiey doliny, do zieloney krynicy wzdłuż ieſt niby na połſiodmy mile, i tu u tey zieloney krynicy zdali granicę Xiążęta Zbarazcy Xciu Fedorowi Wiszniowieckiemu wśi jego Doroſieiowcow, i Xiężnie Zbarazkiey Matce ſwoiey wśi JeyMci Ożechowcow.

Tegoż dnia Urzędnik Xcia Fedora Wiszniowieckiego Doroſieiewski, Marcin z Urzędnikiem Xiężny Zbarazkiey Ożechowskim Mikłaſzem prowadzili od pomienioney zieloney krynicy, mieniąc bydź granicę ſwoią, ze wśią Staroſty Kamienieckiego Pana Włodki Czarnym oſtrowem, prowadzili zaś polem do uroczyſzcza czarney łozy, gdzie bywała paſieka, z ktorey dań dawano Xciu Wiszniowieckiemu. Od czarney łozy doliną w wierzch błota Boha, mowiąc, iż u tego błota Boha skończyła ſię granica Xcia Wiszniowieckiego i Xiężny Zbarazkiey, á zaczyna ſię granica Kuźmińska. Tego obwodu Xcia Wiszniowieckiego i Xiężny Zbarazkiey, od zieloney krynicy do błota Boha ieſt niby na dwie mile. Naprzeciw tego obwodu Xiążąt Zbarazkich Zamku Ich *Wołoczyc* miał bydź obwod Koronny, ale nam go nie wyprowadzono.

Y z tąd roziechaliśmy ſię z Towarzyſzmi naſzemi Koronnemi.

W Zamku Xiążąt Zbarazkich w Wołoczyskach, umowiliśmy ſię byli z pomienionemi Towarzyſzmi naſzemi Koronnemi, ziechać ſię na granicę nazaiutrz, oni do nas nie wyiechali,

iechali, ale poiechali do Międzyboża odstępuiąc siedm mil od granic; chcieli oni byli, ażebyśmy do nich iechali do Międzyboża, myśmy tam niepoiechali, áleśmy iechali przed się granicą W. X. do Kuźmińskiey włości, i aż do Czudnowskiey granicy. Od Czudnowskiey granicy Powiatu Kijowskiego, do granicy Winnickiey, Bracławskiey; potym do Siemakowcow, i ich przez sługi nasze, iako też i przez listy upominaliśmy, ażeby oni według rozkazania Hospodara Jmci na granicę wyiechali; oni do nas przysłali swego Dziaka wymawiaiąc się raz Tatarami, powtore że nie maią, ktoby im granicę opowiedział iako czarnego Ostrowa Zamku Pana Starosty Kamieńskiego Pana Włodki, ták też Międzyboża Zamku Woiewody Bełzkiego, oraz Zamku Hospodarskiego Chmielnickiego, mowiąc, iż ták Starosta Kamieniecki, iáko też Woiewoda Bełzki są ná posłudze Hospodarskiey, á Pan Wislicki iest we Lwowie; Urzędnik záś Chmielnicki powiada, iż informacyi o tey granicy nie ma od Pana swego; myśmy ná to odpowiedzieli: gdziekolwiekeśmy pierwiey spisywali granice Starostw, Dzierżaw, Zamkow i Dworow Hospodarskich, ták też po Xiążęcych, i Pańskich maiętnościach, wktorych ich samych nie było, Urzędnicy nam y ludzie starśi szkody swoie, i granice opowiadali, przetośmy żadney zwłoki i omieszkania nie cierpieli, iako nie mniey i teraz lubo Starosta Kuźmiński Pan Siemaszko, i Xiężny Iliney z Czudnowa Urzędnik z sługami i boiarami JeyMci poszli wpogoń zá Tatarami, Urzędnikow iednak i ludzi starych ná mieyscu swoim zostawili, i informacyą im dali; i ci nam granice opowiadali i spisywaliśmy ie. Powtorniesmy ich potym prosili, áby się z nami ziechali między Woniaczynem, i wsią Chmielnicką Jewczem i Ousem, i ażeby tam z nami się rozmowili; bawiliśmy się tedy w Woniaczynie tydzień czekaiąc ná nich, oni do nas przyiechać nie chcieli; potym poiechaliśmy do Winnicy, tam ludzie z pogoni przyszli, i Pan Woiewoda Bełzki

Bełzki sam był obecny w Winnicy, i bawiliśmy się u Pana Woiewody tydzień, i posyłaliśmy do nich, á oni bydź nie chcieli, i nam nie odpisali.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Miesiąca Oktobra siodmy dzień we Czwartek.

Woyt Kuźmiński Maxym z Boiarami i ludźmi Kuźmińskiemi prowadzili od błota Boha, gdzie podali granicę swoią Urzędnik Xiążęcia Alexandra Wiszniowieckiego Doresiewski Marcin, i Urzędnik Xiężny Zbarazkiey Ożechowski Mikłasz, prosto przez dąbrowę, i pole od błota Bożka, z ktorego wychodzi rzeka Bożek, i tą rzeką Bożkiem w niz po poł rzeki áż do wśi Kuzmińskiey Hlebowcow, mianuiąc po prawey stronie rzeki Bożka Powiat Kamieniecki grunt Zamku Czarnego Ostrowa Starosty Kamienieckiego Pana Włodki, i Pana Swierszcza, á po lewey W. X. Włości Kuźmińskiey. Odewśi Hlebowcow tąż rzeką Bożkiem w niz do wśi Ziemian Kuźmińskich Kotiużyńcow. Tu powiedźieli, iż granicę maią po poł rzeki Bożka ze wśią Mię dzybożką Wezdenkami. Ode wśi Kotiużyńcow prowadźili wyżey pomienioną rzeką Bożkiem do wśi Kuźmińskiey Deszkowcow, mowiąc, iż wieś Deszkowce ma granicę po poł rzeki ze wśią Międzybożką Chodkowcami, ztamtąd prowadźili tąż rzeką Bożkiem w niz do wśi Jemeiewskiey Powiatu Kuźmińskiego, mieniąc sobie bydź granicę pośrzod tey rzeki ze wśią Międzybożką Paszkowcami, ode wśi Jemeiewskiey tymże Bożkiem w niz po poł rzeki, áż do wśi Międzybozkiey Mitkowcow, i do rzeczki Smalczy, ktora wpada w Bożek, mieniąc bydź sobie granicę połowę tey rzeki Smalczy, i że po prawey stronie iest Powiat Międzybożki, á po lewey Powiat Kuźmiński. Potym tąż rzeczką Smalczą w wierzch do drogi, ktora idźie od Pilewcow do Międzyboża, tąż záś drogą do krynicy, ktora iest pośrzod wśi Pilewcow, áż do rzeki

rzeki Ikowy, á od tey krynicy prosto; przez rzekę Ikowę do ktorey wpada, i przez pole okrągłe áż do drog rozstaynych, iedna idzie do Basarabowa, druga do Hubina, i tą drogą Basarabowską áż do Strożowey mogiły, od tey mogiły do rzeczki Lozwy, gdźie oraz podáli granicę Zamku Xieżny ILINY Czudnowskiego.

Tego obwodu, począwszy od błota Boha po wszystkich tych Uroczyszczach áż do rzeki Lozwy, iest blisko dwanaście mil. W tym záś obwodźie włości Kuźmińskiey osádźili Koronni wśie swoie ná gruncie Kuźmińskim JKMci W. X. z Kamieńca wieś *Pilewce* osadzona od dźiewiąciu lat, z Mieżdzyboża pierwsza wieś Pana Hincy osadzona zá Krola Alexandra, druga *Ibnatowce* osadzona od dwunastu lat, trzecia *Małomolińce* osadzona od trzydźiestu lat, czwarta *Wołosowce* osadzona tego roku; wszystkich tedy wśi ná gruncie Kuźmińskim JKMci osádzonych iest pięć

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieśiąca Oktobra dziewiąty dzień w Sobotę.

Urzędnik Xieżny ILINEY Beaty KOSTELECKIEY Czudnowski Ienia, z Boiarami i ludźmi Xieżny ILINEY Czudnowskiemi prowadźił od mogiły strożowey, i od rzeki Lozwy, gdźie zdali granicę swoię ludźie W. X, JKMci włości Kuźmińskiey, mieniąc bydź granicę Czudnowskich wiosek Zurbińcow, Kalińcow z Hruszkiem, Lanowszczyzną, Pelepelszczyzną, Hrydkowczyzną, i Burkowcami Panow KALENIKOWICZOW, ktore teraz trzyma Pan Waśil Tyszkiewicz, tudziesz Hołoweńczyc z Zamkiem Chmielnickim, i ze wśiami Zamku Chmielnickiego Ilatkowcami, Kumanowcami, Zbereżną. Prowadźili záś od pomienioney mogiły strożowey, i od rzeki Lozwy czarną drogą mowiąc, iż tu przychodźi granica wśi Wurkowskiey Panow KALENIKOWICZOW, á teraz iest Pana Wasila TYSZKIEWICZA. Tą Czarną drogą do mogiły

mogiły Honczarychy, w wierzch błota Uroczyszczem Mitnika. Tu powiedzieli, iż przychodźi granica wśi Berdyczowskiey Panow KALENIKOWICZOW á teraz Pana Waśila TYSZKIEWICZA. Od błota Mytnika prowadźili do Niemirowskiey Dąbrowki mowiąc, iż tu się zchodźi Ziemia Powiatu Kiiowskiego, Ułanowskiego Horodyszcza, od Dąbrowki Niemirowskiey do rudy, do Uroczyszcza białego rękawa, ktore drugim imieniem nazywaią Trostenec, i tą Rudą w niz áż do uyśćia Rudy Hołowczyny, i powiedźieli, iż tu przychodźi granica Horodyszcza Pana Symona KMITY Pikowska. Potym pomienioną rudę Hołowczyną porzuciwszy w lewo ku rzece Snewotowce w wierzch lasu Chodorowskiego. Od tego lasu prowadzili pośrzod rudy Berezowey, á od tey rudy w wierzch rudy Bereźnickiey, od rudy Bereźnickiey do stawu Ruminowskiego, od stawu Ruminowskiego pomienioną rzeczką w niz do rzeki Boha, mowiąc, iż ktorędyśmy po wszystkich tych uroczyszczach prowadźili, począwszy od mogiły strożowey aż do rzeki Boha, tam iest po lewey stronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego, włości Winnickiey, á po prawey Powiat Chmielnicki. Tego obwodu od mogiły strożowey po wszystkich tych uroczyszczach aż do rzeki Boha, wzdłuż iest niby na dźiewięć mil; i tu zdali granicę wśi Kamienohorskiey W. X. Powiatu Kijowskiego Pani DUBICKIEY.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieśiąca Oktobra jedynasty dźień w Poniedźiałek.

Ludźie Pani Anastazyi DUBICKIEY, wśi Powiatu Kijowskiego Kamiennohorskiey, włości Winnickiey Semen Ataman, Waśil Janowicz, i Paweł z inszemi ludźmi Pani swoiey prowadźili, mieniąc bydź granicę swoią ze wśią Powiatu Chmielnickiego Jewładowską od rzeki Boha, gdźie Ruminowka rzeczka wpada w rzekę Boh, prosto przez rzekę Boh do błota, á błotem

tem do jeziora uroczyſzcza Wiwioneia, i śrzodkiem jeziora do rubeży, ktore ſą przy drodze wielkiey Kamiennohorskiey mowiąc, iż u tey drogi, i u tych rubeżow od dawnych czaſow i od Przodkow ich, o złodżieyſtwo i o wſzelkie krzywdy tak ze wśi Koronnych, iako też i z W. X. Powiatu Kijowskiego ſądy ſię odprawuią. Ztąd poprowadźili proſto przez las do paſieki Jewoiey, ktorą paſiekę Chmielniczanie nie dawnemi czaſy odebrali, i ſami ią trzymaią; od pomienioney zaś Jewskiey paſieki drogą, ktora idźie odewśi Powiatu Chmielnickiego Jewładowskiey do wśi Powiatu Winnickiego Jackowcow, do rzeczki Bobrowki, od rzeki Bobrowki do Rudy Kropiwny, do granicy Ziemianina *Winnickiego* Kondrata, wśi jego Jackowcow, mowiąc: ktorędyśmy prowadźili, po tych wſzyſtkich uroczyſzczach po lewey ſtronie ieſt ziemia W. X. Powiatu Kijowskiego grunt Pani naſzey, á po prawey Powiatu Chmielnickiego. Tegoż obwodu ludźi Pani Anaſtazyi Dubickiey, od rzeki Boha do rudy Kropiwney, po tych wſzyſtkich uroczyſzczach wzdłuż ieſt niby na dwie mile.

Do Ziemianina Winnickiego Powiatu Kondrata i Braci jego poſyłaliśmy Dworzanina Hoſpodarskiego, i ſamiśmy przed Panem Symonem Kmita, pomienionemu Kondratowi Jackowskiemu mowili, i z Urzędu Winnickiego nie poiednokrotnieśmy jego obwieſzczali, ażeby nam granice i krzywdy ſwoie opowiedźiał, lub ſpiſał, czekaliśmy na to tydźień, ále on nie przybył, my też granic wśi jego Jackowskiey nie ſpiſali, bośmy nie mieli od kogo wźiąć ſprawy.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Oktobra dwudzieſty dźień we Srzodę.

Pan Symon Kmita z ludźmi Dworu Hoſpodarskiego, Dźierżawy ſwoiey Woniaczyna opowiedźiał granicę ludźi Woniaczyńskich, Powiatu Winnickiego, ze wśią Powiatu Chmielnickiego Zurawlem

Zurawlem, od wierzchu potoku Mozowa, laſem, hradą do łozy długiey, ktora ieſt wyżey uroczyſzcza Bryznelewa. Od długiey łozy, przez Suhodolski potok laſem do uyścia Białowińskiego potoku, gdźie ten potok wpada w rzekę Izharyk, mowiąc, iż tu przychodźi granica wśi Powiatu Chmielnickiego Jewcza. Od uyścia Białawińskiego prowadźił nas, maiąc pola Białawińskie po lewey ſtronie, do Romanowskiey drogi, á przez tę drogę do łozy do drogi Olewitskiey, ktora wychodźi z laſu Jewcza przez pole proſto do długiego laſu, ten las maiąc w prawo, do uroczyſzcza Łunewa lasku, ktory ieſt pośrzod pola; potym śrzodkiem tego lasku przez pole na rog dąbrowy, pośrzod łozy, ktora ieſt pod Metkowem laſem. Tu powiedźieli, iż ktorędyśmy prowadźili, wſzyſtek ieſt grunt po lewey ſtronie W. Xięſtwa Powiatu Kijowskiego włości Winnickiey, ludźi Woniaczyńskich á po prawey grunt ludźi Powiatu Chmielnickiego wśi Jewcza i Zurawla; i tu ſię skończyła granica Woyniaczyńska, á zaczyna ſię granica Pana Symona Kmity wśi jego Letyna. Tego obwodu Woniaczyńskiego od wierzchu potoku Mozowa, do łozy, ktora ieſt pod laſem Metkowem, wzdłuż ieſt niby na połtory milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Oktobra dwudźieſty pierwſzy dźień we Czwartek.

Pan Symon Kmita z ludźmi wśi ſwoiey Letyńskiey, prowadźił mieniąc bydź granicę wśi ſwoiey Letyna, ze wśią Powiatu Kamienieckiego Dziakowcami, od łozy, ktora ieſt pod laſem Metkowym, gdźie mu granicę zdali ludźie Woniaczyńſcy do rudy Zaśiełowskiey polem, á od rudy Zasiełowskiey dąbrową do ſianożęci człeka P. Kmity Letyńskiego Buynakowey, od ſianożęci Buynakowey dąbrową przez rzeczkę Letinkę, do łozy, ktora ieſt na rzece Letince. Tu powiedźiał P. Kmita, iż granica Powiatu Kamienieckiego wśi Dźiakowskiey skończyła ſię, á zaczyna ſię granica drugiey wśi Powiatu Kamienieckiego Bahrynowskiey.

nowskiey. Od łozy prowadził dąbrową hradą do uroczyſzcza błota Kuliha, potym proſto przez te błoto Kulih doliną i dąbrową do laſu, do uroczyſzcza Dołżka. Od laſu Dołżka do drogi, ktora idźie od Letina do Bahrynowcow, i do brzozy, ktora przy tey drodze ſtoi na wskroś przebita, potym do paſieki Letyńskiey, maiąc tę paſiekę w lewo. Tu powiedział Pan Kmita: ktorędyśmy prowadźili, tam wſzędźie po lewey ſtronie ieſt źiemia W. X. Powiatu Kijowskiego Winnicka, grunt właſny wśi moiey Letińskiey, á po prawey grunt wśi Powiatu Kamienieckiego Dźiakowcow i Bahrynowcow. Y tu ſię granica moia skończyła, á zaczyna ſię Ziemian Mikulinskich wśi ich Mikulina. Tego obwodu Pana Kmity Letińskiego od łozy, ktora ieſt pod laſem Metkowym, do drogi, ktora idźie z Letina do Bahrynowcow do brzozy przebitey wzdłuż ieſt niby na połtrzeci milę.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Oktobra dwudźieſty wtory dźień w Piątek.

Ziemianie Powiatu Winnickiego Jan i Piotr Mikulinscy prowadźili nas, mieniąc bydź granicę wśi ſwoiey Mikulina ze wśią Powiatu Kamienieckiego Bahrynowem, od brzozy przebitey, gdźie zdał im granicę Pan Symon Kmita, dąbrową mimo uroczyſzcze laſu Dołżka, od laſu Dołżka dąbrową aż do rzeki Zhary, i tu zdali granicę Matce ſwey Pani Mikulinskiey wśi jey Poczapincow. Tego obwodu Mikulinskich, od brzozy przebitey do rzeki Zhary, w zdłuż ieſt niby na milę.

Tegoż dnia w Piątek. Ziemianka Hoſpodarska Powiatu Winnickiego Duchna Mikulinska prowadźiła, mieniąc bydź granicę wśi ſwoiey Poczapincow ze wśią Powiatu Chmielnickiego Łyſohorcami, od Mikulińskiey granicy od rzeki Zhary, gdźie rzeczka Kobełka wpada w rzeczkę Zharę, i tą rzeczką Kobełką w wierzch do Łoboykowey doliny, i przez tę dolinę Łobeykową do laſu uroczyſzcza Skoworodczyna, á od rogu Skoworodczyna

rudą do rzeczki Rowca, i przez tę rzeczkę Rowiec do Bubnowey doliny. Tu powiedźiała Mikulinska, iż tu przychodźi granica wśi Powiatu Barskiego Kuryłowcow. Prowadźiła nas potym tą Bubnową doliną w gorę laſem Mychowym do potoku, i do drogi, ktora idźie z Poczapińcow do Kuryłowicz, mowiąc, iż ktorędym ia prowadziła, tam ieſt wſzędźie po lewey ſtronie grunt W. X. Powiatu Kijowskiego włości Winnickiey, á wśi moiey Poczapincow, po prawey zaś ieſt ziemia Powiatu Chmielnickiego wśi Łyſohorskiey, á drugiey Powiatu Barskiego Kuryłowcow, i rzekła, iż ſię tu granica moia kończy. á zaczyna ſię Pani Michnowey Jakubowiczowey, i Zięcia jey Pana Fedora Bokieia. Tego obwodu Mikulinskiego wsi Poczapincow, od rzeki Zhary, do drogi, ktora idźie z Poczapińcow do Kuryłowcow, wzdłuż ieſt niby na trzy mile.

OBWOD W. XIĘSTWA.

Mieſiąca Oktobra dwudzieſty trzeci dźień w Sobotę.

Ziemianka Hoſpodarska Powiatu Winnickiego Pani Michnowa Iakubowiczowa Pani Bohdanowa, z Zięciem ſwoim Panem Chwedorem Bokieiem prowadźili, mieniąc bydź granicę wsi ſwoiey Machnowskiey, ze wśią Powiatu Barskiego Kuryłowcami, od granicy Pani Mikulinskiey, wsi iey *Poczapińcow* do drogi, ktora idźie z Poczapińcow do *Kuryłowcow*, gdźie zdała im granicę Mikulinska. Prowadźili zaś od tey drogi w lewo przez las Mnichnowski do doliny, á tą doliną do krynicy, ktora wychodźi z rzeczki Olſzanki. Tu powiedźieli iż granica wśi Machnowskiey kończy ſię, á zaczyna ſię drugiey wsi Pani Mnichnowey Nowoſielecka granica, ze wśią Powiatu Barskiego Bielikowcami. Prowadzili zatym pomienioną rzeczką Olſzanką w niz do krynicy, potym też rzeczkę Olſzankę w lewo porzuciwſzy, od krynicy prowadźili proſto

ſto przez gorę do uroczyſzcza Propaſtyſzcza, i do lip. Od uroczyſzcza Propaſtyſzcz, i od lip, doliną przez drogę, ktora idźie od Bielikowiec do Siemakowicz do uroczyſzcza Oſia nie daleko od drogi. Od Oſia doliną przez las, paſiekę Siemakowską maiąc po lewey ſtronie, á po prawey las Bielikowski; od tego laſu przez dąbrowę do Ianczolinowego rogu, rzucaiąc paſiekę Siemakowską wlewo, á wprawo Ziemię Bielikowską. Od rogu Ianczalinowskiego przez dąbrowę do uroczyſzcza Iażwin, od uroczyſzcza Iażwin, doliną do uroczyſzcza Saki Ozerca, od Saki przez rzekę Row do pięciu kopcow, ktore porządkiem ieden podle drugiego ſtoią. Od tych kopcow doliną przez laski Mzaczyńskie, od tych laskow do wśi Mołochonowa, á laſem Mołochonowym paſiekę wśi Powiatu Barskiego Bielikowcow maiąc wprawo, á Pani Michnowey paſiekę Siemakowską w lewo wdłuż, od tego laſu áż do ſzlaku Koczmańskiego. Tu powiedźiała Ziemianka Hoſpodarska Pani Michnowa Jakubowiczowa zZięciem ſwoim P. Fedorem Bokieiem, iż tu ſię granica wśi naſzych kończy, á zaczyna ſię Powiatu Bracławskiego, Ziemian Bracławskich Noskowiczow, przydaiąc, iż ktorędyśmy prowadzili, po lewey ſtronie ieſt Ziemia W. Xięſtwa Powiatu Kiiowskiego, włości Winnickiey, wśi naſzyczh *Machnowcow* i *Nowoſielec*, po prawey záś, wśi Powiatu Barskiego *Kuryłowcow* i *Bielikowcow*. Tego obwodu Michnowey Iakubowiczowey od granicy *Mikulińskiey* do ſzlaku *Koczmańskiego*, po wſzyſtkich tych uroczyſzczach, ieſt wzdłuż niby ná dwie mile.

Tegoż dnia Mieſiąca Oktobra dwudzieſty trzeci dzień w Sobotę.

Ziemianie Powiátu Bracławskiego, Jan, Michał, Stecko i Brayzo Noszowiccy prowadzili, mieniąc bydź granicę wśi ſwoiey Noskowskiey ze wśią Powiatu Bracławskiego Słobodkami od ſzlaku Koczmańskiego, gdzie zdała granicę Pani

ni Michnowa Iakubowiczowa, i tym ſzlakiem Koczmańskim mimo rog laſu Mołochonowskiego do laſu Hliniſzcz, od tego laſu uroczyſzcza Hliniſzcz porzuciwſzy wprawo ſzlak Koczmański prowadzili nás dąbrową do laſu uroczyszcza Iarzębatego, od laſu Jarzębatego do rzeczki Moraſy, do Kamienia białego, ktory leży nad brzegiem rzeczki Moraſy, i przez tę rzeczkę Moraſę do uroczyszcza Tryleſow. Potym przez te Tryleſy do rudy, do potoku Hoyczałowskiego, i tą rudą wniż mimo paſiekę pomienionych Ziemian Powiatu Bracławskiego *Noskowcow*, maiąc paſiekę wlewo. Potym tymże potokiem do gory, ktora ieſt nad Woyczałowską doliną, i tu zdali granicę Ziemianinowi Powiatu Bracławskiego Fedorowi Ziałowskiemu mowiąc: ktorędyśmy prowadzili tám po lewey ſtronie grunt ieſt W. X. Powiatu Bracławskiego, naſza właſna i dziedziczna Ziemia. Tego obwodu Noszowiczow od szlaku Koczmańskiego do gory, ktora ieſt nad *Woyczałowską* doliną wzdłuż ieſt niby ná dwie mile.

OBWOD W. XIESTWA.

Mieſiąca Oktobra dwudzieſty czwarty dzień w Niedzielę.

Ziemianin Powiatu Bracławskiego Fedor Ziałowski prowadził, mieniąc bydź granicę wśi ſwoiey Ziałowskiey ze wśią Powiatu Barskiego Kaczmałowską od gory, ktora ieſt nad Woyczałowską doliną, gdzie mu zdali granicę Ziemianie Noszowscy, pomienionymże laſem, uroczyszczem Tryleſowskim doliną i potokiem uroczyszczem Hoyczałowskim, i tą doliną Hoyczałowską wychodząc z owego laſu iak ſię ten las kończy, mieniąc iż po lewey ſtronie grunt ieſt iego dziedziczny Powiatu Kiiowskiego, á po prawey Ziemia Barska, Powiat Kamieniecki. Y tu zdał granicę Ziemianinowi Powiatu Bracławskiego Dankowi Kopysterynskiemu. Tego obwodu Ziałowskiego ieſt niby ná poł mile.

Pomienio-

Pomieniony Kopysterynski mieszka w *Barze*, á tey wśi *Kopysterynskiey* z Baru używa, przeto nie było, ktoby tę granice mogł wyprowadzić. Tenże Danko Kopysterynski powinienby był zdać granice Ziemianinowi Powiatu Bracławskiego Piotrowi Bratkowiczowi, tylko że ten Piotr Bratkowicz nie był, iedno Podstarośći iego Winnicki Bohusz Szeliwowski. Posyłaliśmy po kilka razy do niego, i czekaliśmy połtory Niedzieli, ále on nie przybył. Wkrotce potym tenże Piotr Bratko przysłał ná karcie spisaną granice swoią przez Ziemianina Powiatu Bracławskiego Ignacego Kleszczowskiego. Myśmy ten spisek kazali w Xięgi wpisać, to iest Jmie Piotra Bratkowicza: Bratkowska Suhrań z Polakami, z Fedorem Sienkowskim w Powiecie Kamienieckim.

Naprzod hrań począwszy od Ziemi *Werchniacskiey* poszła Bratkowska Ziemia z Polską Ziemią Suhrań po wierzch stawu Miszkowa, od stawu Miszkowa wwierzch dolin Kaliszowych, od dolin Kaliszowych doliną poboyną áż do końca poboyney, od poboyney doliny przez rudę Usowiszcze, od rudy Usowiszcza do lasu wilczych Jaźwiniszcz. Tu pomieniony Bratkowicz powinienby był zdać granicę Białemu Skinderowi wśi iego Czerniewcow, ten záś Biały Skinder powinienby zdać granicę Ziemianinowi Powiatu Bracławskiego Rusincowi; á ták wszyscy Ziemianie Powiatu Bracławskiego, ktorzy granice maią z Powiatem Barskim, i Kamienieckim áż do granicy Ziemianina Bracławskiego Ignacego Kleszczowskiego nie stanęli, i posłuszeństwa ná rozkaz JKMci Hospodarski, ná dosłanie i przykazem Xcia Dmitra Fedorowicza Starośćica Włodzimirskiego, ktory iest ná mieyscu Oyca swego, i ná obwieszczenie Podstarośćiego Bracławskiego nie wykonali, i granic swoich nie wyprowadzili.

Stanąwszy przed nami Ziemianin Powiatu Bracławskiego Ignacy Steckowicz Klesczewski powiedział: od ktorych bym ia

bym iá miał granice moie wziąć nie wiem, bo ie Tatarowie dawno zabrali, i od dawnych czasow iest pusta. Iednak opowiadam moią granicę wśi moiey *Rusowa*, z Ziemianinem Barskim Powiatu Kamienieckiego Benkiem, począwszy od Uyśćia rzeczki Buszy, ktora wychodzi z Powiatu Bracławskiego, á wpada w rzekę Morafę, wniz polem i dąbrową, áż do rzeki Dniestra. Tey granicy iego iest niby ná trzy mile. Tu mowił, iż pośrzod tey rzeczki *Morafy* granica idzie W. X. po lewey stronie, á Powiat Kamieniecki grunt Barski po prawey, po rzekę Dniestr, wniz Dniestra po poł rzeki áż do *Widowa* jeziora idzie W. X. L. Tenże Kleszczewski powiedział, iż Piotr Woiewoda Wołoski przeszły ná własnym gruncie moim i ná Barskim, ná rzece *Zmarachte* młyn postawił, i ná tymże gruncie moim Wołosza swywolnie pasieki ma, siano kosi, i pasznie pasie.

Oblata Granic między Powiatami Woiewodztwa Wołynskiego, á Powiatem Pinskim, Kijowskim, y innemi. Anno 1629. dnia 3. 7bra.

Wypis z Xiąg Grodzkich Zamku Łuckiego, Roku Tysiąc Sześćset Dwudźiestego Dziewiątego, Miesiąca Septembra Trzeciego Dnia.

Na Urzędźie Grodzkim Łuckim w Zamku J. K. Mci przede mną Iwanem Wyhowskim będącym na ten czas Namieśnikiem Podstarostwa Łuckiego, i Xięgami ninieyszemi Grodzkiemi Łuckiemi: postanowiwszy się oczywisto Szlachetny Pan Wacław Rytel sługa Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Jerzego Czartoryskiego, Imieniem tegoż Pana swego dla wpisania do Xiąg ninieyszych Grodzkich Łuckich, podał *per*

Oblatam Extrakt Autentyczny, z Pieczęcią większey Kancellaryi W. X. L. z podpisem ręki Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Albrychta Stanisława RADZIWIŁŁA Kanclerza W. X. L. rozgraniczenia pewnych Woiewodztw, i Powiatow, niżey w tym Extrakcie wpisanych, mianowicie wyrażonych, o czym ten *Extrakt* szerzey w sobie ma, prosząc áby przyięty, i do Xiąg w pisany był, ktorego Ja Urząd dla wpisania do Xiąg przyimuiąc czytałem, i tak się w sobie ma. Zygmunt III. Bożą miłością Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki, Inflandski, Szwedzki, Gotski, Wandalski dziedziczny Krol. Oznaymuiem tym Listem naszym, komu o tym wiedzieć należy, iż byliśmy proszeni o wydanie z Xiąg Kancellaryi naszey większey W. X. L. Za panowania świątobliwey pamięci Krola Jmci Zygmunta Augusta Vidimusem rozgraniczenia Powiatow Wołyńskich, i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktore słowo do słowa tak się w sobie ma. Powiat Łucki z Włodzimierskim, począwszy od granicy Koronney Powiatu Bełskiego, Sioła Łuczyc, w granicę Milatycką, zostawuiąc Powiat Łucki w prawo, á Włodzimirski Porzyck w lewo, Nawehołysec, i Podberezie zostawuiąc także w prawo, á Jawidow w lewo á Imienia Pana MIKOŁAIA SAPIEHY Koziatyn, i Lemieszow w prawo, á Białe pole Korbytow, Swinychy, w lewo, á Raczyn w prawo, Korytnica w lewo, Pustomyt, Błudow, Bubniow, Ozwityczе, Sadow na prawo; Markowicze, Chołopce, Małczanow, Oświatycze na lewo; Witowicz, Drozdnie, i Bytyn, Radowicz na prawo; Robolow Kupeczow na lewo; Mielnica, Brzuchowicze, Usitowy, Steblin na prawo; Kowel, Niesuchoiże i Koszyr Kamień na lewo; Obzyr Czerwiszcza na prawo; Wielbiaską granicą, á tam się poczyna Powiat Piński: Kilkcaszy, sioły do Pińska, aż do Czernco Grodka, granica Czernco Grodzką do Czartoryska, zostawuiąc Czartorysk ze wszystkiemi sioły na prawo, w Dąbrowicką granicę, zostawuiąc Dombrowickie wszystkie i Wy-

i Wysocką na lewo, w Piński Powiat, Stepań ze wszystkiemi sioły i Sern Xięcia CZARTORYSKIEGO na prawo, w granicę Strzelską, dzierżąc Strzelsko na lewo w rzekę Słucz, á rzeką Słucz w wierzch, gdźie przyszła granica Krzemieniecka do Barańcow, i Czartoryska, Baranowiec Łucki Powiat, á Czartorysk Krzemieniecki Powiat. Powiat Łucki z Krzemienieckim począwszy od granicy Polskiey od Strzemelca, Zamku Łaszczowa, po połowie rzeki Styra do Uysca rzeki Płaszowki, od tego Uyścia Perenyską i Werbieńską granicę zostawuiąc na lewo, Tesłuczow i Zabobrzyki na prawo ku Krzemieńcu, Rohozne, Wolica z Przysiołki Wolnickiemi na lewo Łucki Powiat, Kozin, Białogrodko, Milcze na prawo. Zahore Panow Jełowickich, drugie Zahore i Tyniki Xiążęcia Woiewody Kiiowskiego, Rohozow, w Łucki Powiat, Pererosł w Krzemieniecki Powiat, na prawo z Siołami, Dubno na lewo, Antonowce na prawo, Obkon na lewo, Buszcza na prawo, á Hłuhy na lewo, Machowo na prawo, Bołotkowcy na lewo, Rodoszcza na prawo, Kuniow na lewo, Borowica na prawo, Połonne na lewo, Mokrzec, Zasław na prawo, Białotyn na lewo, od Białotyna przez Horyń rzekę do Uścia rzeki Chwetochy, á Chwetochą w wierzch do lasu wielkiego Chwetu, na lewo Powiat Łucki, á na prawo Powiat Krzemieniecki, á tym lasem do rzeki Słuczy po połowie ten las dzierżąc, na lewo Powiat Łucki, á na prawo Powiat Krzemieniecki. Nad rzeką Słuczą sioło Baranowiec w Łucki Powiat, á Czartorysk w Krzemieniecki Powiat, á odtąd w wierzch Słuczy Kijowski Powiat, aż do mogiły Honczarychy, ktora stoi nad wielkim głownym Szlakiem Tatarskim, i do granic Koronnych, á granicami Koronnemi, aż do tegoż mieysca pomienionego Strzemilca, zkąd się ta granica poczęła. Granica powiatu Pińskiego, począwszy Dombrowica i Wysocko, i Grodek Dawidow, Turow, także od Turowa w wierzch rzeki Prypety zaymuiąc lasu i Choteniczе, i Wychonoszcz błotami w jezioro Swiętyckie: odtąd błotami

tami mimo Hiczycy, zaymuiąc Zdytow wielki, i z Imienia Jmci Pana Mikołaia Naruszewicza Chomsko, i Zubiez, odtąd w wierzch rzeką po Hadelsko, po granicę Kobryńską, granicą Kobryńską zaymuiąc wszystkę włość Borodycką po granicę Rateńską sioła Powsti. Tąż granicą Rateńską zaymuiąc Ilbiaz ze wszystkiemi sioły i Czerno Horodek, á ztąd Pińską granicą od Czartoryska aż do Dombrowicy Woiewodźtwa Kijowskiego. Xięgi áby były rozłożone na trzech mieyscach, dla dalekości drogi, i też iż nie iest Szlachta częsta, pierwsze Xięgi w Kijowie, drugie w Zytomierzu. Granica Kijowska z Krzemieniecką od Honczarychy, poczyna się w Słucz, á Słuczą na doł Czartoryey Pani Siemaszkowey Starościney Krzemienieckiey, á odtąd do Kołodenney sioła Szachna, i dáley Słuczą do Kamiennego sioła Pana Babińskiego, w granicę Dombrowicką, dźierżąc po prawo Powiat Kijowski, á po lewo Piński, Dombrowicki grunt. A Dombrowicką granicą aż do Uścia rzeki w Borty, zaymuiąc Grudkow granic Horodeńskich, i Turowskich, aż do Mozyrskiey granicy, dźierżąc po Uborti, po prawo sioła Biskupie i Kanonickie do Prypety Mozyrską granicą, do Brahinskiey granicy, á Brahinską granicą do Dnipru po lewey stronie puszcząiąc włość Rzeczycką, do Lubecza, á z Lubecza wniz Dnieprem po obudwoch stronach Dniepra, aż do rzeki Desny, do Ostrowca, od tąd do Kijowa Dnieprem dołem, do Czerkasy Kaniewa, i do białey Cerkwi. Od tąd przez pole prosto między Słobody i Pikowa Powiatową granicą Kijowską, aż do teyże pięty, mogiły Honczarychy; granica Kijow z Zytomierzem po Brusiłow, od Brusiłowa prosto przez Dombrowicę, do rzeki Teterewa, i do Imienia Pana Kuchmistrzowego Kisielewicz do sioła Miropola iegoż Worobiewicz, á od tąd na Zameczek Zabne do rzeki Uszy, od tąd na sioło Muchoiedowicze, á od Muchoiedowicz do Słowenney, Słowenną dołem aż do Prypety. Po prawey stronie Powiat Kijowski, á po lewey Mozyrski. A przez

rzekę Prypet, zostawuiąc po lewo Rzeczyce ze wszystkiemi granicami, á po prawo Brahin ze wszystkim Powiatem Kijowskim aż do Dniepra, i za Dniepr Lubeckiemi granicami do Ostrowy, i do Kijowa, Mozyr, Owrucz, okoliczność granic sioł ma, ale w Mozyrze Hospodar sąd zasiada, á w Owruczu trzecie Xięgi, á z czwartey strony Zytomierz granica z Owruczowem po Sieliszcze Czernowicze. Od tąd Cetno w wierzch do sioła Izaykowicz, á od tąd prosto do Baraszow w Słucz, á tam iuż przyszły granice Wołyńskie. Bracław, i Winnica, tak iako na ten czas, w swoich granicach zostały. Ktorą prozbę My Hospodar widząc być słuszną, wyżey wyrażone rozgraniczenie stronie potrzebuiącey w ten list nasz w pisawszy w roku teraźnieyszym Tysiąc Sześćset Dwudźiestym Dźiewiątym Miesiąca Februarii szostego dnia wydać rozkazaliśmy, dla czego na większą wagę i pewność pieczęć naszą Wielkiego Xięstwa Litewskiego przycisnąć rozkazaliśmy, Pisan w Warszawie. U tego listu rozgraniczenia pieczęć przyciśniona większey Kancellaryi W. X. L. á podpis ręki Jmci Pana Kanclerza Litt: i Pisarskiey temi słowy *Albrycht* Stanisław RADZIWIL, Kanclerz W. X. Litt: i Jan GRODENSKI mp. ktory to *Extrakt* rozgraniczenia, za podaniem i prożbą wzwyż mianowaney osoby, á za przyięciem moim Urzędowym wszystek słowo do słowa do Xiąg Grodzkich iest wpisany, z ktorych Xiąg i ten Wypis pod pieczęcią Grodzką Łucką iest wydany.

1629 6. Febr.

LIMITES
Inter Litvaniam & Prussiam.

Ex Tractatu inter ALBERTUM *Ducem in Prussia, & SIGISMUNDUM I. Regem Poloniæ, An: 1529. concluso,* quo vetera pacta inter Litvaniam, & Ordinem Teutonicorum inita confirmantur. *Ex Archivo* M. D. L. Liber n. 38. fol: 226.

Quoniam experientia docemur Concordia, & pace vicinorum Regum, Principum, & cæterarum Rerum Publicarum, Rectorum, Subditorumq; res parvas feliciter crescere &c. Quamobrem Nos Albertus &c. Inter ea autem de quibus utriq; Parti hactenus extitit mutua consensio in prædictis antiquis Fæderibus expressa, visum est principio renovare, & servare pro veteri observatione Limites & Terminos infrascriptos.
Item a fine Limitum Ducum Masoviæ, incipiendo a flumine Lyk, a vado dicto kamienny brod, quod iacet in superiori parte ejusdem fluminis Lyk, altius quam isti lacus Greywo & Totzylaw, & ab illo loco directe eundo per solitudinem usq; ad lacum, qui dicitur Rogorth, ita quod medietas ejusdem lacus in terris remaneat Domini Ducis Litvaniæ, & reliqua medietas in terris Ducatus Prussiæ, & ab illo lacu directo tramite per desertum usq; ad quandam aream, dictam Prewoysty, & ab illa area continuando iter directum usq; ad aream dictam Merunisch, & a Merunisch eundo directe usq; ad lacum, qui vocatur Dwystycz, ita tamen quod idem lacus remaneat totus in parte Ducatus Prussiæ, & ab eo lacu, quo directius iri potest ad ortum, seu summitatem fluminis dicti Lepuna, per eundem fluvium descendendo usq; ad consummationem ejus, ubi intrat in fluvium Syro-

rowintha, & ulterius descendendo per eundem fluvium Syrowintha, usq; ad consummationem ejus, ubi intrat fluvium Sessupa, & ulterius directe procedendo per solitudinem usque ad ripam fluminis *Memel*, ex opposito fluminis dicti Swantha, ubi idem fluvius Swantha intrat fluvium *Memel* prædictum: & hoc quoad terram Sudorum. Eundem fluvium Swantha sursum ascendendo per duo milliaria, & ab illo loco illum fluvium deserendo, transeundnm est per solitudinem, quo directius iri potest, usq; ad fluvium Jura, relinquendo fluvium *Memel* in sinistro latere, ubiq; per duo milliaria, & dictum fluvium Jura ascendendo unum milliare, ab eo loco Jura fluvius deserendus est, & tran featur per solitudinem, relinquendo fluvios *Memel*, & *Rusna*, lacum, qui dicitur Nap, & Castrum Memel in Samogitto Klupedo appellatum, undique a sinistro latere per tria milliaria, & sic transeundum est ad littus maris salsi. Et hæ sunt Granities Terræ Samagitarum & Prussiæ.

Item ne circa Limites displicentiæ seu controversiæ valeant suscitari, ubi altera, aut utraque pars innovationem petierit; ita tamen ne altera pars alteram remoretur &c. Acta sunt hæc in Arce nostra Montis Regii 21. Mensis Junii Anno Domini 1529.

LIMITES
Inter Litvaniam, & Livoniam 1472.

Ordinatio Limitum inter Litvaniam, & Livoniam, per Commissarios ab utraq; parte Constitutos facta. Ex Archivo M.D.L. Liber n. 6. fol: 279.

In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. Cum ea quæ in tempore fiunt simul labuntur cum tempore, & a memoria

moria hominum decidunt, nisi apicibus literarum perennata vivaci memoriæ commendentur, ea propter ad perpetuam memoriam. Nos LODWIG HOSTIKOWICZ Palatinus Trocensis Generalis Mareschalcus Terræ Litvaniæ, JOANNES KRENSZGALOWICZ Capitaneus Terræ Samogitiæ; BOGDAN ANDRYS Capitaneus Braclaviensis, IOANNES KRUCZUK Capitaneus in Lida, Mareschalci tunc Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI DEI Gratia Regis Poloniæ, Magni Ducis Litvaniæ, Russiæ, Samogitiæ, Prussiæq; Domini, & Hæredis &c. ANDREAS PETEIS artium magister, Decretorum Doctor, Archidiaconus Vilnensis, parte ex una, ex certa scientia & pleno Mandato, & potestate eiusdem Serenissimi Principis & Domini, Domini CASIMIRI supradicti, & Nos Fratres CONRADUS de BERGENRODE Generalis Mareschalcus Livoniæ, Gerhardus de MALUNGRADE in *Goldien*, GERHARDUS de SBEN in *Achsidore*, ENGELBERTUS LASPE de *Kronungen* in *Donnenborch* Commendatores, HIERONYMUS de BELDERSCHEIN advocatus in *Rossyten* parte ex altera, etiam ex speciali Mandato, & plena potestate Venerabilis, ac Religiosi, & Magnifici Domini BERNARDI de BORCH, Magistri in Livonia Ordinis Sanctæ Mariæ Domus Theutonicorum: Quorum quidem Mandatorum tenorem, & seriem volumus habere hic pro insertis: Significamus tenore Præsentium Universis & singulis, tam præsentibus, quam futuris: Quomodo descendimus ambæ partes supradictæ in locum, qui vulgo dicitur *Kurgun*, & ibidem stagnum immediate vocatum eodem nomine *Kurgun*, ad sedandum, componendum, & concordandum Controversias, jurgia, differentias, & displicentias, hactenus habitas pro eisdem Granicidbus, & Limitibus. Habitis igitur Tractatibus, colloquiis, consiliis hinc inde, ordinavimus, & disposuimus sub potestate, & Mandato supradictis, modo infra scripto: In primis in loco supra dicto *Kurgun*, & stagno sive lacu eodem nomine nuncupato, fecimus unum colliculum, alias *kopiec*, & fossatam

satam

satam ubi est vallis, quæ apparet quasi quidam alveus fluvialis, ubi constitutus est quidam ponticulus parvus per eandem vallem, & circa vallem transeundo deorsum, fecimus alios colliculos, alias *kopce*, usq; ad silvam proxime contiguam, eodem loco *Curgurii* in medio fecimus quædam signa in quercubus, & aliis arboribus, quia tamen difficilis erat nobis aut nostris transitus ad executionem omnimodam granicierum & limitum sic per nos inceptorum, idcirco disposuimus, & ordinavimus, ut pro Festo Epiphaniarum Domini Nostri JESU Christi, alias pro Festo trium Regum, Domini de Litvania quatuor ex suis, quibus plenam fidem, & sinceram conscientiam adhibere poterunt: similiter Domini de Livonia, de quibus eandem fidem habere poterint, mittere debebunt, ut pro termino & loco assignatis *Curgum* conveniant, qui de loco incepto jam per nos transire debebunt directo tramite versus medium granicierum, & limitum vulgo appellatorum *Woyszwiniki*, ubi nostri ex parte Livoniæ, qui ducent, ordinem limitum ostendent, & præibunt. Et versus medium granicierum, quæ vulgo appellantur *Schedibory*, inter quarum granicierum, & limitum per medium directo tramite transire debent iidem ductores, & exploratores rectarum viarum, & tramitum inter prædictas granicies. Quod si contigerit aliquem angulum magnum, sive parvum ad partem Livonum, vel nostram Litvanorum, sic ut præmittitur, recto tramite transeundo, illius sit partis, in cuius sortem evenerit. Verum quia cum Dominis prædictis Commendatoribus, nos supra dicti de terris Litvaniæ ordinavimus, disposuimus, ut Castrum *Bawsko* in certis limitibus consistat: cum ventum fuerit ad granicies Schediborii prædicti, qui incidunt in fluvium *Memel*, ab inde transeundo usq; ad fluvium *Muscha*, quasi duobus milliaribus, per fluvium vero Memel quasi tribus milliaribus, ubi fluvius unus *Muscha* incidit in fluvium *Memel*, a quorum quidem fluminum se intersecantium, & incidentium decursu, est castrum *Bawsko*, a quo

Cc † Castro

Castro ascendendo sursum per fluvium *Muscha* est mons *Comodra*. Inter ergo granicies *Schediborii* incipiendo a flumine *Memel*, usq; ad montem *Comodra*, & a *Comodra* usq; ad incidentiam prædictorum fluminum inter se non debet aliqua divisio fieri ad sortem Dominorum Litvanorum, sed solum maneat circa Castrum *Bawsko*, & Dominia Dominorum Livonistarum. Transvadato autem fluvio *Muscha*, qui a monte *Comodra*, ubi sunt granicies prædicti *Schediborii* usq; ad granicies *Weyskwiski*, sunt fere tria milliaria. Nos prædicti ambarum Partium amicabiles Compositores sub pleno Mandato & potestate supra dictis, ita ordinavimus, & disposuimus, ut inter medium Castrum *Bawsko*, & montem *Comodra* incipiant granicies, & limites duci, & assignari debent, deorsum descendendo usq; ad unum milliare directe, ita quod circa Castrum *Bawsko* in duobus milliaribus remaneat ista planicies, quod fecimus propter captandam benevolentiam & amicabilem compositionem, & bonum pacis utrarumq; terrarum. Post transitum dicti milliaris unius a prædicto Castro *Bawsko*, & a monte *Comodra* consequenter debent continuari granicies, & limites, in medio granicierum prædictarum *Woyszwiski*, & *Schediborii*, & prosequi usq; ad decursum fluminis, qui dicitur sacer fluvius AA. usq; ubi idem fluvius intrat mare salsum. Hæc fecimus nos supra dicti deorsum descendendo. Ascendendo vero sursum ex parte altera ejusdem lacus sive stagni *Curczymy* ex opposito ejusdem vallis, & colliculi, alias *kopca* supra dicti fecimus colliculum, & incisionem signorum in una tilia, a quo colliculo & signis supra dictis, procedendo directe modo supra dicto inter medias granicies prædictorum *Woyszwiski*, & *Schediborij*, usq; ad fluvium *Dwina*. Divisione ergo facta Domini de Litvania ostensores homines, si quid fuerit in parte, quod in sortem Dominorum de Livonia evenerit, transferre debent in sortem suam. Sic e converso Domini de Litvania transferre debent in sortem suam. Super quibus quidem omnibus præmissis ordinationibus

onibus & dispositionibus, nos prædicti Mandatarii corporale juramentum tactis sacrosanctis Evangeliis de facto inviolabiliter, & inconcusse perpetuo, & in ævum tenendo juxta inscriptiones perpetuæ Pacis juravimus, & ab utraq; parte prædictarum terrarum Litvaniæ, & Livoniæ Domini, Magistri & Venerabiles debebunt, & tenebuntur juxta tenorem hujus nostræ ordinationis & dispositionis granicierum, & limitum factæ jurare. Actum, & datum harum testimonio literarum, quarum quidem ejusdem tenoris duas fieri fecimus literas, unam sigillatam sigillis nostris de Litvania, quam tradidimus Dominis de Livonia, aliam sigillatam nostris de Livonia, quam tradidimus Dominis de Litvania. Sub Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo Tertio, Feria quarta ante Kiliani.

Instauratio & Renovatio Limitum inter Litvaniam & Livoniam, per Commissarios ab utraq; parte destinatos facta. Dat: in Rakiski 25 Jan. An. 1541. Ex Archivo M. D. L. Liber n. 38. fol. 238.

In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum ea, quæ fiunt in humanis actibus cito a memoria hominum excidunt, nisi Literarum munimine perennentur. Proinde nos GEORGIUS CHWALCZEWSKI Luceoriensis, VENCESLAUS WIERZBICKI Mednicensis Episcopi, JOANNES RADZIWILL, Terræ Samogitiæ Capitaneus Generalis, Pocillator Magni Ducatus Litvaniæ, Tenutariusq; Vasiliscensis, JOANNES HLEBOWICZ Palatinus Polocensis, Marshalcus, JOANNES a DOMANOW Præpositus & Plebanus Vilnensis Sacræ Regiæ Maiestatis Secretarius, Commissarii, & Plenipotentes, vigore specialis & sufficientis Mandati, a Serenissimo & Invictissimo Principe, & Domino Domino SIGISMUNDO Dei gratia Rege Poloniæ, Magno Duce Litvaniæ, Russiæ,

siæ, Prussiæ, Samogitiæ, Masoviæ &c. Domino & Hærede parte ab una, JOANNES eadem gratia Electus & confirmatus Episcopus Crumensis, JOANNES de REUGO in *Velin Reiborth* de *Skarumberh* in *Revel* Commendatores, HENRICUS de *Thulen* advocatus in *Jarwen*, JOANNES BOGORST, & Philippus de *Brugen* â Reverendo & Magnifico Domino HERMANO de *Brugenhay* HOZEMLEAPFF nuncupato Magistro Ordinis Beatæ Mariæ Theutonicorum in Livonia similiter Commissarii, & Plenipotentes parte ab altera dati, & deputati ad instaurandos & renovandos limites antiquos. Nos præfati Commissarii & Plenipotentiarii inter Magnum Ducatum Litvaniæ & terram Livoniæ convenientes ad locum designatum & tempus ac diem assignatum, post longos Tractatus mutuo inter nos habitos, rebus huiusmodi amicabiliter conclusis, & de unanimi voto & consensu, cum Dei Omnipotentis auxilio, & ad Pacem perpetuam inter Dominia & habitatores eorum sancte & juste conservandam die Mercurii, quæ fuit duodecima Mensis Januarii anni præsentis, ut infra, opus renovandi & instaurandi limites aggressi sumus, & cum Dei adiutorio incepimus ad ipsum locum, & lacum qui dicitur *Kurczmy*, ad ponticulum antiquum duos scopulos latitudinis passuum quatuor posuimus, & ereximus, unum ad parrem Litvaniæ ad quandam quercum, in qua signatæ sunt Cruces tres, ab altera vero parte ponticuli scopulum totidem passuum erigi fecimus in eisdem ambobus, in fundamentis eorum quinq; lapides ad formam Crucis poni jussimus. Tertium scopulum parvum versus lacum *Kurczmy* retro, qui dicitur *Radvili* reliquimus, qui elevari debet, cum limites ad *Dwinam*, & ultra producentur. Tandem ulterius progredientes per quendam lacum fecimus scopulum tertium, quartum vero posuimus penes tugurium, seu stantiam Dominorum de Livonia. Quintum posuimus iuxta parvam paludem. Procedendo ultra deorsum fecimus sextum scopulum in prato. Septimum posuimus similiter

similiter in prato ad quercum combustam, ubi iussimus fieri foveam carbonibus, & lapidibus repletam. Ulterius procedendo signavimus quercum magnam in monte, & subtus eam foveam fieri jussimus. Nonum scopulum posuimus supra monticulum. Decimum recte eundo fecimus in loco plano. Undecimum jussimus fieri in loco inferiori. Duodecimum posuimus in Campo directe ad sylvam paludinosam. Ulterius progrediendo ad promontorium fecimus fieri foveam pro tredecimo signo. Quatuordecimum scopulum fieri jussimus in prato non remote a fossa parva. Directe progrediendo posuimus quintum decimum in prato, & ibidem non remote signum factum est in arbore. Sextus decimus scopulus positus est in merica quadam. Decimum septimum posuimus circa rubum. Decimum octavum posuimus in prato. Deorsum procedendo fecimus fieri signa in arboribus. Decimum nonum posuimus ad truncum quercinum. Vigesimum fecimus fieri ad quercum parvam, in qua & signa sunt excisa. Vigesimum primum scopulum fecimus fieri inter duas quercus, ab utroq; latere stantes, in quibus & signa excisa. Vigesimum secundum scopulum fecimus in rubo habente quercum signatam a parte meridionali. Vigesimum tertium posuimus in Campo supra palum, videndo lacum *Grzesthy*, a quo recto tramite per sylvam paludinosam procedendo posuimus in altiori promontorio scopulum quartum & vigesimum. Quintum vero supra vicesimum prætergrediendo alveum posuimus in sylva. Vigesimum sextum posuimus ad lacum *Grzesthy*, cujus lacus piscatio spectabit ad Dominum Episcopum Vilnensem a locis signatis versus partem Litvaniæ, alia pars lacus ejusdem spectabit ad Livoniam. Ex alia parte ejusdem lacus *Grzesthy* posuimus vigesimum septimum scopulum, & procedunt granicies supra ripam lacus usq; ad quendam rivulum dictum *Ruczay*. Vigesimum octavum scopulum posuimus ad eundem rivulum, supra eundem lacum, quo rivulo ejusq; alveo

 granicies

granicies antiquæ ultra ducuntur, usq; ad ponticulum, qui est in via, qua vadunt ad Nobilem STRUMBORG. Deinde per transversum viæ, & ponticuli fines antiqui vadunt per paludes, transeundo paludem, posuimus scopulum vigesimum nonum in eminentiori supra paludem sub arbore tilia, ulterius rivulo parvo per sylvam procedendo in fine sylvæ, ab utraq; parte rivuli fecimus fieri duos scopulos. Eundo ulterius in fine paludis posuimus scopulum. Deinde in Campo ubi est siligo Domini Episcopi Vilnensis, fecimus fieri duos Scopulos Tandem per Campum directe penes sylvam procedendo fecimus fieri scopulum ad signum antiquorum limitum in quercu combusta. Quæ signa utraq; pars agnoscit fuisse pro antiquo limite. Procedendo ulterius posuimus scopulum, eundo similiter penes sylvam in loco inferiori Campi, ad eandem sylvam posuimus scopulum. Adhuc eodem Campo procedendo penes rubetum fecimus fieri scopulum. Ulterius eundo in fine Campi posuimus Scopulum sub quodam rubo, ubi terminantur granicies Episcopi Vilnensis cum Livoniensibus, & incipiunt Limites Nobilium de GEDROYCIE. Ulterius eundo per Campum circa antiquos limites prædictorum Nobilium posuimus scopulum. Ab eodem procedendo, & transeundo per angulum paludis, fecimus fieri scopulum in fine Campi parvi, inter duas sylvas parvas. Ulterius progrediendo per Sylvam densam, in eadem sylva in semita antiqua scopulum fieri fecimus. Ab eodem loco ulterius procedendo in rubo, & signo antiquo granicierum similiter scopulum fieri iussimus. Procedendo per eandem sylvam scopulum fieri fecimus, Ulterius progrediendo penes continuatam sylvam in Campo non arato vulgariter *Zarosle* scopulum fieri mandavimus. Continuando iter penes eandem Sylvam, in fine Campi posuimus colliculum. Procedendo per sylvam directe ad duas arbores in quibus sunt signa antiqua granicierum, scopulum similiter novum fieri mandavimus. Deinde remotius transeundo

eundo per sylvam paludinosam penes Campum *Strumborg* ad sylvam Nobilium de GEDROYCIE posuimus scopulum. Procedendo recte per sylvam paludinosam, ubi sunt signa antiqua in Campo posuimus Scopulum. Eundo ulterius penes sylvam fecimus fieri colliculum. Ab eodem colliculo procedendo recto itinere quasi magnum medium milliare usq; ad lacum *Ilgielis*, supra quem lacum positus est scopulus, a quo directa linea erunt granicies a scopulo supra lacum posito usq; ad priorem scopulum retro similiter positum. Ex altera parte lacus similiter positus est scopulus, & erunt granicies Litvaniæ cum Livonia a scopulo ad alium scopulum per lacum, qui scopulus positus est penes alnus. Transeundo directe per montem fecimus fieri scopulum ad quoddam pratum parvum, & signa fecimus in alvo. Post directe procedendo fecimus fieri in Campo colliculum. Ab eodem progrediendo ulterius in quodam parvo rubeto, in loco declivi fecimus scopulum. Procedendo ulterius ad quendam rivum in Campum altum aratum, ad quendam lapidem magnum posuimus scopulum. Progrediendo ulterius, transeundo parvam sylvam inferius consistentem posuimus colliculum. Deinde progrediendo deorsum ad quendam alveum seu rivulum in partem sinistram, eo rivulo procedunt granicies usq; ad lacum *Dubossy* nuncupatum, cujus lacus medietas spectabit ad Litvaniam, & alia medietas ad Livoniam. Transgrediendo lacum prædictum per medium, ad ripam ejus posuimus scopulum, & ibi incipiunt bona Sunyck, a quo procedunt granicies directe antiquæ per borram, qua transit. ------- ad lapidem magnum, fecimus fieri scopulum. Et tandem in promontorio a parte dextra posuimus scopulum. Transeundo per paludes, & sylvas habendo Campum parvum in parte dextra, in sylva fecimus scopulum. Progrediendo ulterius per sylvam in principio Campi, habendo sylvam a dextris & Campum a sinistra posuimus colliculum. Progrediendo sursum in Campum per

per montem ad dextram posuimus scopulum, Deinde per promontorium penes sylvam procedendo in declivo loco penes magnum truncum fecimus fieri scopulum, & in descensu Campi fecimus fieri scopulum. Tandem directe procedendo in promontorio prope quercum in parte dextra posuimus scopulum, & transeundo pratum, progrediendoq; in sylvam densiorem ad lapidem non admodum magnum posuimus scopulum. Et similiter transeundo per montem in proximo Campo posuimus colliculum. Progrediendo a loco directo ad locum - - - - - - - posuimus colliculum. Ulterius procedendo deorsum similiter a luco, granicies directe procedunt, & eundo ulterius penes lapidem, ubi est via per - - - - posuimus scopulum. Et progrediendo ulterius per quandam foveam in monte inter duos rubos posuimus colliculum. Remotius procedendo transito fine lacus, qui spectat - - - - - posuimus scopulum. Transeundo per sylvam paludinosam directe in Campo posuimus scopulum; progrediendo remotius per Campum ad fluvium posuimus scopulum, colliculum, quo fluvio - - - - - a dextris, & Campum noviter extirpatum a sinistris posuimus colliculum; progrediendo longius per sylvam quandam a luco in manu dextra, ubi idem fluvius - - - - est in fine montis, posuimus colliculum, ab eodem colliculo procedunt granicies per sylvam - - - - in fine ejus in dextra manu penes arborem fecimus fieri scopulum, ab eo procedendo versus septemtrionem recte similiter a luco ducuntur granicies, a quo luco ad manum dextram positæ sunt granicies in rivum, & eodem rivulo continuando per sylvam procedunt granicies in alium alveum. - - - - - - a luco procedunt fines inferius per sylvam paludinosam usq; ad rivum seu fluviolum *Milzupis* dictum; eundo ulterius fluviolo prædicto - - - - similiter procedunt - - - - - in partem dextram - - - - ad partem sinistram, modicum â flumine altius procedendo, per colliculum, deinde progrediendo per rubetum, supra monticulum ad eundem fluviolum

lum, quem supra notavimus, posuimus scopulum & fines - - - - - procedunt eodem fluviolo, quem fluviolum *Milzupis* dimittendo duximus fines similiter ad manum sinistram in montem. Procedendo ulterius habendo sylvam in dextra, & campum in sinistra, veniendo ad eundem fluviolum posuimus Colliculum. Eundem fluviolum, quem supra, prætergrediendo, habendo sylvam in manu dextra, transito quodam prato posuimus in monte colliculum. Progrediendo longius per Campum penes rubetum posuimus scopulum - - - - - - - quendam alveum in dextra parte, quo prætergresso ulterius procedunt granicies usq; ad sylvam, sub cujus sylvæ cornu posuimus scopulum, a quo transeundo semitam, procedunt granicies - - - - - - alveos paludinosos, juxta quercum combustam fecimus scopulum. Ab eodem procedendo ad lacum *Syxsby*, quo procedunt granicies supra rivulum, â quo ducuntur in montem ad manum dextram, ubi fecimus fieri scopulum, â quo procedendo per montem, & lacum paludinosam, & rivum, fecimus scopulum. Progrediendo per campos, prata & sylvam ad rivum prædictum *Milzupa* fecimus scopulum - - - - - - eodem procedendo ad lacum *Myskyny*, supra quem lacum fecimus scopulum, cujus lacus piscatio spectabit pars una ad medium, ut vocatur *Tonia*, ad Litvaniam, alia pars major ad Livoniam. Transeundo lacum ab altera parte in monticulo posuimus scopulum, a quo procedunt granicies. Per sylvam venientes ad locum a parte sinistra parvis - - - - obsitum habendo a parte dextra sylvam magnam, posuimus collem. - - - - - - - in semita penes sylvam in parte dextra in fine campi supra collem posuimus scopulum, a quo deorsum procedunt granicies. Tandem secundo longo itinere directe ad paludem veniendo in montem, in sylva posuimus colliculum, â quo procedendo per sylvam combustam in parte sinistra fecimus scopulum. Ab eodem continuantur granicies. Transeundo longius per sylvam, & paludes inter campos, sub quercu posuimus

posuimus Colliculum; â quo similiter eundo per sylvam longius posuimus scopulum, non remote â quercu, in quo sunt antiqua signa. Ulterius procedendo per eandem sylvam ad fluvium *Lunyda* posuimus scopulum - - - - - - - bona *Servik*, & incipiunt fines bonorum *Obolie*. Transeundo præfatum fluvium *Lunyda* fecimus similirer scopulum, a quo granicies ulterius ducentes - - - - - facta est inter nos Commissarios præfatos differentia. Nos enim Commissarii ex Litvania ducti sumus per loca, ut nostri dicebant, antiquarum granicierum RADZIVILI ad partem dextram. Nos vero Commissarii & Plenipotentiarij de Livonia similiter per nostros ducti sumus ad partem sinistram, ubi in illo discrimine. - - - - - - videbatur aliquid utriq; parti diminui, in qua re componenda, non paucis diebus per nos Commissarios, - - - - - - - partis laboratum est. Nos Litvaniæ liberam dimissionem bonorum post factas granicies per RADZIVILUM exposceramus; Domini vero Commissarij de Livonia, præterquam - - - - - - - magnisq; de causis, quas hic enumerare longum, non satis æquum esse dicebant, asserentes se etiam - - - non habere sufficiens Mandatum, proinde â Nobis de Litvania certas inducias dierum ad obtinendam novam instructionem â Magnifico Magistro eorum obtinuerunt, qua sita nobis - - - possessionem hujusmodi tam longi temporis nec licere dimitti asserentes - - - - - - - Dominum Magistrum eorum generalem conventionem - - - - - - facere, ac de re hujusmodi consultationem cum suis habere, qua habita de graniciebus - - - - possessione cum Sacra Regia Majestate velle convenire, & per Nuntios concordare. Petierunt itaq; a Nobis, ut â limitatione prædicta supersederemus, ergo tantisper - - - - - utrinq; injuria vis & violentia inhibita esse debent, juxta tenorem perpetuæ Pacis, cui perpetuo inhærere est animus. Quantum vero ad bona hisce proximis iam clausis sex annis â Congressu eodem anno in loco *Kurczmy* habita, prout ea Reverendus & Magnificus Magister

Magister coram Nuntiis Regiis, & per suos ad eandem Majestatem missis restituere pollicitus erat, iam - - - - - nulla parte restituta sunt, Majestas Regia, cui quidquid adhuc in bonis hujusmodi - - - - - - Magnificum Dominum Magistrum reddet certiorem, quo cognito talia bona omnia ad priores Possessores seu eorum Hæredes cum omnibus eorum attinentiis restitui debent. In quorum omnium fidem & testimonium Sigillis nostris literas præsentes communimus, quas Dominis de Livonia dedimus. Actum & Datum in Bonis RAKYSKY Die Martis XXV. Mensis Januarij, Anno Domini M. D. X. L. I. Præsentibus Nobilibus Generosisq; Viris OLICHNO KRZYWICH Tribuno & Vilico Vilnensi, Joanne OMYMYCZ TUFFY Vexillifero - - - - - - - - - & aliis quam pluribus Dominis testibus ad præmissa.

ODNOWIENIE GRANIC
Między Inflantami i Litwą.
Ex Archiv: M. D. L. Lib: 14. fol: 219.

W Imię Boże Amen. Nayiaśnieyszy ZYGMUNT z Bożey Łaski Krol Poski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Zmudzki, Mazowiecki, &c. Pan i Dziedzic. Będąc J. K. Mć ná walnym Seymie czasu wynieśienia ná Wielkie Xięstwo Litewskie, Ruskie, Zmudzkie i inne Syná JKMci Nayiaśnieyszego ZYGMUNTA AUGUSTA Krolewica Polskiego, ze wszystkiemi Radami J. K. Mci tak Duchownemi, iáko i Swieckiemi, Pány herbownemi, Rycerstwem i Szlachtą, i ze wszystkiemi Ziemianami Poddanemi tegoż W. X. L. zważaiąc starodáwny zwyczay Nayiaśnieyszych Pánow Krolow Polskich, á Wielkich Xiążąt Litewskich, á osobliwie Nayiaśnieyszego KAZIMIERZA Oyca, i Przodkow J. K. Mci spokoyne i łaskawe z powolnemi z dawna ku Ich Krolewskim Mciom przerzeczonego

nego W.X.L. Sąśiadami obeyśćie; lubo Zákonu Pánny MARYI Miſtrz Inflantski, tak zá Przodkow, iáko też zá ſzczęśliwego Pánowania J.K.Mci w obronie Ich Krolewskich Mci od Pogan i w pokoiu był, że iednak przez częſte ſwe Posły do J.K.Mci żądał, ażeby, iako naylepiey bydź może, pokoy był ugruntowany, i granice ſtarodawne były poprawione; tedy ná częſte iego żądanie z oſobliwey łaski ku temu ſię J.K.Mć skłoniwſzy weſpoł z Pánámi Radnemi, Rycerſtwem, Szlachtą, i wſzyſtkich Páńſtw J.K.Mci Poddanemi, dla poprawienia granic i utwierdzenia ſtarodawnego pokoiu, posłał J.K.Mć Pánow Radnych, Wielmożnych P. STANISŁAWA STANISŁAWOWICZA Kásztelana Trockiego, Staroſtę Zmudzkiego, P. JANA MIKOŁAIEWICZA RADZIWIŁŁOWICZA Podczaſzego Staroſtę Kowieńskiego, Waśiliskiego, Márkowskiego, Páná BOHUSZA BOHOWITYNOWICZA Podskarbiego Ziemskiego, Marſzałka i Piſarza, i Staroſtę Słonimskiego i Kámienieckiego, w roku z Miſtrzem Inflántskim umowionym, to ieſt po trzech Krolach oboyga Kalendarzow w tydzień, ná mieyſce leżące podle morza słonego, gdzie wpada *Gilia* w morze, to ieſt Swięta rzeka, i rozkazał wyżey námienionym Posłom J.K.Mć granice Páńſtwa JKMci z Inflantami ſpiſać, i ná toż mieyſce w tymże Roku do wyżey pomienionych Pánow przywieść.

Lib: 14. *fol;* 220. *Annis* 1529.

Tedy iuż granica ſię poczyna Wielkiego Xięſtwa Litewskiego z Inflantami: od Włości Bracławskiey począwſzy od Dźwiny rzeki, od Kámienia, ktory leży w Dźwinie rzece z nápiſem Ruskim, á wyrobiony ieſt nákſztałt kobyły; náprzeciw tego kámienia wpada rzeka nazwana Kobyła, tą rzeką w wierzch do jeziora *Pereświt*, z tego jeziora tąż rzeką Kobyłą w wierzch do jeziora Pluſo trzy mile od Dźwiny. Od jeziora Pluſa, ruczaiem w gorę mila, do ſosny, ná ktorey rubieże i znáki prawdziwe, i ſtare. Od ſoſny do dębu,

dębu,

dębu, od dębu do rzeki Sołoney, á rzeką Sołoną do jeziora słonego, od jeziora słonego do zakładney mogiły. Od ſosny do zakładney mogiły dwie mile, á tu znaki pewne, to ieſt kamienie wielkie położone. Od zakładney mogiły do jeziora Okmena, od jeziora Okmena do krzywego jeziora. Tu podle tego jeziora znak ieſt graniczny, krzyż kamienny. Od tego Krzyża i jeziora, do jeziora długiego, nad tym jeziorem znak w ſoſnie, kámienie wyrobione. Od tego ieziora w wierzch białego jeziora, gdzie kamień położony ná gránicy, ná ktory wbite obręcze. Od tego kamienia do jeziora białego, ztąd do rzeki Bielicy, á ponad Bielicą rzeką do ſosny, gdzie znak graniczny kamień wyrobiony leży. Od zakładney mogiły do tey ſoſny dwie mile. Tu iuż záczyna ſię Włość Dryśwecka, weſpoł z Włością Bracławską ná przeciwko Inflant.

Włości Dryśweckiey granica z Inflantami: od Soſny do rzeki, ktora wpływa do rzeki Sitno. Nad tą rzeką jedlina ſtoi, á pod jedliną leży znak, kámień wyrobiony. Od jedliny przez bor w jezioro Rycze do Oſtrowka, w ktorym znaki graniczne. Od Oſtrowka do jeziora Rycze do rzeki Orzechowny, tą rzeką w wierzch, do jeziora Orzechowa. Od jeziora Orzechowa, w jezioro Okmenowo do Oſtrowku, w ktorym znaki i granice ſą. Od Bracławskiey Włości, przez Dryśwecką włość trzy mile do granicy Smolwoskiey, gdzie ſię ſchodzi Włość Dryśwecka z Smolwianami náprzeciw Inflant.

Smolwianow z Inflantami granica: począwſzy od jeziora Okmena, i od pomienionego Oſtrowku rzeczką kámienną do rzeki Styrni. Zá rzeką Styrnią náprzeciw tego mieyſca, gdzie Kamionka w Styr wpadła, znak graniczny był ná ſoſnie, ktory Niemcy zagubili. Od tey ſoſny do mchu Andreykowa, przez mech koło ſtarych moſtow do Słoneczney gory. Od Słoneczney gory do pomienionego jeziora Okmena, od jeziora rzeką Kurczmą, do jeziora Kurczmy. Od jeziora Okmena, gdzie ſię ſchodzi granica Dryśwecka z Smolwianami, do jeziora Kurczmy poł trzeci mile. Tu przychodzi

 chodzi

chodzi granica Xiążąt Giedroyciow z Smolwianámi od Kurczmy jeziora.

Dobra Xiążąt Giedroyciow *náprzeciwko Inflant: Włość Suwecka náprzeciw Inflant.*

Włości Suweckiey granica gdźie śię ſchodźi z włością Obelską naprzeciw Inflant, i Bielskiey włości, granica z Inflantami u jeziora Luwida, od tego jeziora do Prudowey rzeki, á tą rzeką do jeziora Suſot. Naprzeciw tego jeziora ſchodźi śię Włość Rakiska z włością Obelską. Od granicy Suweckiey do granicy Rakiskiey, gdźie śię ſchodźi włość Obelska z włością Rakiską cztery mile naprzeciw Inflant. Od jeziora Suſoty rzeką Suſeią granica Włości Rakiskiey, Hanuſiskiey, Czadeckiey, Peniańskiey wniz rzeką áż do rzeki Niemna, od jeziora Suſoty ſiedm mil. Tych włości granica z Inflantami, Suſeię przechodząc ku Niemnowi, ſtanąwſzy nad Niemnem ná brzegu, zkąd Suſeia w Niemen wpada wniz Niemna patrząc ná rzekę, niżey uścia Suſeiskiego po nad Niemnem, granica z prawey ſtrony Niemna Inflantska, á z tamtey ſtrony Niemna włość Birżańska i Upitska. Tych włości granica z Inflantami Niemnem w niz do Horodyſzcza nazwanego Nowgoyła wyżey Bawska dwie mile. Tu wchodźi Niemen do Inflant po obu ſtronach, á granica od Niemna poſzła iak nayprościey do rzeki Muſzy ku Horodyſzczu, ktore ieſt nad Muſzą nazwane Komodra wyżey Bawska iedna mila. Pod tym Horodyſzczem przez rzekę, puſzczaiąc Muſzę po obu ſtronach w Inflanty, od Komodra horodyſzcza i od rzeki Muſzy granica po Suchym poſzła ku ſtaremu gumnisku Bawskiemu, połmile od Bawska, ná ktorym gumnisku ná ten czas dąb ſtał. Od tego tedy dębu do Dworu Ornikowa drogą do Wirſzyty rzeki, nad ktorą ſtał dąb pod Sieliſzczem Rekomom w Schodach ná uściu, gdźie śię ſchodzi

ſchodźi rzeka Wirſzytis z rzeką Szwitenem. Tamże był znak położony ná dębie. Od tego dębu do jaſienia, od iaſienia do Szołweńskiey granicy, do rzeki Wirczy, gdźie śię ſchodźi granica Szołweńska z Włością Upitską, ná przeciw Inflant proſto przez *Wircz*ę rzekę, między włością Szołweńską i Inflantami, po Suchym idźie granica do gory nazwaney Szylaney cztery mile iák nayprościey. Od Szylany gory do rzeki nazwaney Szwety dwie mile do granicy Włości Birżańskiey, gdźie śię ſchodźi granica włości Birżańskiey z włością Szowłucką, naprzeciw Inflant niżey miaſteczka nieboſzczyka Pana Sirewicza nazwanego Zagor, poł mile od Szołweńskiey granicy przez rzekę Szwetę, Birżańskiey włości granica z Inflantami do rzeki Ryngi, od rzeki Ryngi do rzeki Terwety, od rzeki Terwety do Hruſzowey gory, od Hruſzowey gory, do ieźiorka Karnowpi, temi wſzyſtkiemi rzekami granica idźie iak nayprościey w poprzek od rzeki do rzeki. Od Karnowpi do Włości Dyrwiackiey Ciwuńſtwa P. Jana Stankowicza, gdźie śię ſchodźi Włość Dyrwiacka z Włością Birżańską naprzeciw Inflant, granica między włością Dyrwiacką ku Inflantom, od Karnowpi rzeką Olskną trzy mile do włości Dyrwiackiey, Ciwuńſtwa Pana Stanisława Wołodkowicza, tąż Olskną połtory mile do granicy włości Birżańskiey, gdźie śię ſchodzi z włością Dyrwiacką naprzeciw Inflant; Birżańskiey włości granica z Inflantami, puściwszy pomienioną rzekę Olskną po obu ſtronach w Ziemię Litewską, w bor gorą, nazwany Okrywy mila, do rzeki nazwaney Okzera. Tą rzeką w zdłuż do rzeki Wodokſty mila, Wodokſtą rzeką w zdłuż mila do rzeki *Wenty*, do Telſzowskiey granicy, gdźie śię ſchodźi Włość Telſzowska z włością Birżańską, od uścia *Włości*, z ktorey ſtrony ciągnie śię do *Wenty* w niz *Wenty*, z tey ſtrony Inflanty, á z drugiey ſtrony *Wenty*, w niz poſzła ponad *Wentą* *Włość* Telszowska z poł milę ná przeciw Inflant ponad rzeką, á puſzczaiąc rzekę *Wentę*, po obu ſtronach Inflanty,

ty, od *Wenty* rzeki puszczą dwie mile do rzeczki nazwaney Skutela, przez tę rzeczkę iak nayprościey do rzeki ná imie Łoszy, á Łoszą wwierzch połtory mile. Od rzeki Łoszy lasami i borami milá, áż do rzeki ná imie Trumpy, á Trumpą milá, áż do jeźiora nazwanego Kołtia, przez ktore jeźioro granica idźie, zaymuiąc tego jeźiora dwie częśći do Zmuydźi, á trzecia część do Inflant. Od jeźiora doliną do dębu, ktory stoi ná polu, od dębu polem i lasem prosto do jeźiora Sortia, od tego jeźiora rzeczką Sortią áż do rzeki Opisy dwie mile, gdźie Sorta w Opisę wpada, i gdźie przychodzi granica Włości Wirszeńskiey, á zchodźi się z Włością Telszowską naprzeciw Weszweńskiey Włości granica z Inflantami; od uśćia Sorty, gdźie wpada w rzekę Opisę wzdłuż tąż rzeką Opisą dwie mile do rzeki Bartwy, gdźie Opisa w Bartwę wpada, i gdźie zchodźi się granica Włośći Plotelskiey z Włością Weszweńską naprzeciw Inflant. Włośći Plotelskiey granica z Inflantami: począwszy od rzeki Bartwy, gdźie w nią rzeka Opis wpada, przez rzekę Bartwę, iako nayprościey błotem nazwanym Tiropelke, dwie mile do rzeki zwaney Swięta rzeka, tąż Swiętą rzeką od Tiropelki cztery mile, gdźie Swięta rzeka wpada w morze słone. Tu się skończyła granica W. X. L. z Inflantami.

Ná wyżey wspomnionym walnym Seymie byli Panowie Radni W. X. L. JJOO. Xiąże IAN z Xiążąt Litewskich z Bożey Łaski Biskup Wileński, Xiąże PAWEŁ Xiążęcia Holszańskiego z Bożey Łaski Biskup Łucki, Xiąże MIKOŁAY z Bożey Łaski Biskup Zmudzki Xże MIKOŁAY WEZGAŁ Biskup Kiiowski. Wielmożni Panowie, P. ALBRYCHT MARTYNOWICZ GASZTOLT Comes z Murowanych Gieranon Woiewoda Wileński Kanclerz W. X. L. Starosta Bielski, Mozyrski, Bobruyski. Xże KONSTANTYN IWANOWICZ OSTROWSKI Woiewoda Trocki Hetman Wielki, Starosta Bracławski i Winnicki. P. IERZY MKOŁAIEWICZ RADZIWIŁŁ Kasztelan Wileński, Starosta Grodźieński, Marszałek Nádworny

Nadworny, Lidzki, Bielicki Dźierżawca. Pan STANISŁAW STANISŁAWOWICZ wyżey mianowany Kommisarz Kasztelan Trocki, Starosta Zmuydzki. Pan JAN IANOWICZ Zabrzeźiński Marszałek Ziemski, Woiewoda Nowogrodzki, Dźierżawca Merecki, Oszmiański i Dawgowski. Pan ANDRZEY IAKUBOWICZ NEMIRA Wojewoda Kiiowski, Dzierżawca Swisłocki. Pan PIOTR STANISŁAWOWICZ Woiewoda Połocki, Starosta Drohicki, Dźierżawca Ozki i Przełomski. Pan IAN JUREWICZ HLEBOWICZ Woiewoda Witebski, Marszałek. Pan JAN BOHDANOWICZ SAPIEHA Woiewoda Podlaski, Marszałek, i inni wszyscy Xiążęta i Panowie Radni Ziemi Ruskiey, Kiiowianie, Smolnianie, Połoczanie, Witebszczanie, i Zmuydzcy. Pisał záś te granice Szlachetny Symon KONSTANTYNOWICZ ZABA Chorąży Kiernowski, i OLECHNO FIEDOROWICZ KRZYWIEC, á skończywszy pisać, przynieśli te spisanie do wyżey namienionych Panow Posłow ná brzeg morza słonego, zkąd mieli JchMć zacząć poprawiać granicę. Roku od Narodzenia Pańskiego Tysiąc Pięćset dwudziestego dziewiątego, Miesiąca Januarij wtorego dnia, Indykta trzeciego.

F I N I S.

2.

2

Gesch. Polen
366.

